

V Črnomlju podaljšali samoprispevek

Zanj se je v nedeljo izreklo 63 odstotkov volivcev

ČRNO MELJ — Prebivalci črnomljske občine so preteklo nedeljo na voliščih v 14 krajevnih skupnostih glasovali za podaljšanje samoprispevka za program javnih del, ki sicer poteče konec tega leta. V petih letih bo tako, po sedanjih načrtih, priteklo milijardo in 225 milijonov din. Od tega bodo petino sredstev namenili za skupni občinski program, za razširitev avtomatskih telefonskih central in medkrajevnih povezav, gradnjo čistilne naprave za kanalizacijo v Črnomlju, ureditev centralnega odlagališča odpadkov, gradnjo obvoznice in pripravo lokacije za gradnjo oskrbnega centra v Črnomlju. Ostali denar bodo porabili v krajevnih skupnostih predvsem za gradnjo vodovoda, cest, telefonskega omrežja.

Od 12.960 volilnih upravičencev so v nedeljo na volišča prišli 12.303 volilci ali 95 odst. Za samoprispevek je bilo 8.209 glasov ali 63,3 odst., proti 3.866 glasov ali 29,8 odst., 288 volilnih lističev pa je bilo neveljavnih. Za podaljšanje samoprispevka so se izrekli v vseh krajevnih skupnostih, največ pa jih je bilo »za« v Adlešičih (91 odst.), Starem trgu (90 odst.) in Batoraju (89 odst.), najmanj pa v krajevnih skupnostih Loka (54 odst.) in Semiču (58 odst.). Prvi so zaključili referendum v krajevni skupnosti Adlešiči, nekatera volišča v občini, tako v Fučkovcih, Bojanjih, Velikih Selih, pasu zaprli že do 8. ure zjutraj.

M. B.-J.

SREČANJE BRATSTVA IN ENOTNOSTI V DOBOVI

DOBOVA — Osnovna šola je letos devetnajstič zapored gostiteljica srečanja bratstva in enotnosti, ki se ga udeležujejo delegati iz vseh republik in pokrajin. Goste so sinoči sprejeli na železniški postaji. Danes zjutraj si bodo pionirji ogledali razstavo likovnih del in razstavo o varovanju okolja. Takoj zatem bodo goste peljali na obisk v jedrsko elektrarno v Krškem, jim pokazali Kunejev hram pri Podsedri, spominski park Trebče, Svete Gore in Kumrovec. Za jutri napovedujejo kulturno prireditev, na kateri bodo sodelovali gostje. Pionirjem bo pripravil sprejem tudi predsednik občinske skupščine Stane Ilc. Za učence sedmih in osmih razredov bodo zvečer priredili ples. V soboto bodo goste povabili k likovnemu ustvarjanju na asfaltu pred prosvetnim domom in jih še isto dopoldne pospremili do vlaka, s katerim se bodo vrnilo domov.

ZLATI ZNAKI ZSMS

LJUBLJANA — V Križankah so 23. maja podelili letošnja priznanja predsedstva republiške konference ZSMS prizadevnim posameznikom in organizacijam, in sicer zlati znak ZSMS, tak znak za mentorje in plaketo ZSMS. Zlati znak ZSMS za mlade aktiviste so prejeli tudi trije mladi z našega območja: Jože Derganc iz Novega mesta, Marinka Lubšina iz Brežic in Vera Marušič iz Črnomlja. Uredništvo Mladine pa je mladim ustvarjalcem podelilo priznanja Zlata ptica. Takšno priznanje je za film pripadlo študentu iz Novega mesta Stojanu Pelku.

Spet poskusi v praksi

V treh dneh po vseh organih pretresajo poslovne dosežke letošnjega prvega trimesečja. Zadeva se dogaja še nekaj pozneje kot prejšnja leta, saj je novi obračunski sistem, ki je precej spremenil vsebino in primerljivost poslovnih rezultatov, naredil nove težave. Finančni strokovnjaki opozarjajo, da so edini zares zanesljivi le fizični pokazatelji, večino vseh finančnih podatkov pa je treba jemati z veliko rezervno. Podobno naj bi bilo s podatki o izgubah. Po njih je na Dolenjskem 41 gospodarskih organizacij z okrog 7 tisoč zaposlenimi ustvarilo za 6 milijard in pol dinarjev izgube. Večino izgub naj bi ustvarili v novomeški občini in sicer 6 tisoč zaposlenih v 22 organizacijah dobrih 5 milijard. V novomeški občini je imelo 407,7-milijonsko izgubo tudi 11 negospodarskih organizacij ali ustanov, od tega 7 šol. Prav tu se tudi pozna vpliv novega obračunskega sistema, saj so morale tudi take ustanove, kot so šole, narediti revalorizacijo poslovnega sklada, česar niso imele s čim pokriti. V gospodarstvu se je to dalo z revalorizacijo zalog. V veliki meri na ta račun pa so se med zgubarji pojavile tudi organizacije, ki so leta poslovala dobro, za vzor. So sicer ocene, da je tako le v prvi fazi uveljavljanja novega obračunskega sistema, da kasneje večine takšnih izgub ne bo več. Zagotovo ne ve nihče, sistem pa že velja! Le komu so takšna eksperimentiranja v prid?

Z. LINDIČ-DRAGAŠ

Zletni program

Osrednja prireditev v nedeljo, 7. junija

NOVO MESTO — Prvi dan zleta, v soboto, 6. junija, bodo po prihodu udeležencev ob 11. uri generalne preizkušnje na stadionu. Ob 16. uri bo v sejni sobi hotela Metropol svečana seja stalnega tajništva, na kateri bodo podelili plakete Trnovac 1944. Ob 17. uri se bodo začele kulturno-zabavne in izobraževalne prireditve na Glavnem trgu, nato bodo sledile otvoritve fotografskih in filatelističnih razstav v avli Ljubljanske banke, Zavarovalnice Triglav in Doma JLA. Ob 18.30 bodo podelili venec v avli narodnih herojev, ob 20. uri pa bo v športni dvorani svečana akademija, posvečena zletu in stoletnici organizirane telesne kulture v sokolskih društvih. Na Glavnem trgu se bo ob 20.30 začel večer mladim, na katerem bosta nastopila ansambla Lačni Franz in Pohorje express, na ploščadi pri Dolenjskem muzeju bo literarni večer mladih literatov iz zletnih območij, v Domu JLA bodo nastopili gledališniki SŠTZU in plesalci izraznega plesa, diskoteka Sraka bo gostovala v Centru srednjih šol, medtem ko bo v modri dvorani hotela Metropol plesni večer z učenjem plesnih korakov. Plesno glasbo bo mogoče spremljati tudi v hotelu Kandija, na Loki, v Domu JLA, disku G club, Domu kulture.

V nedeljo, 7. junija, se bo ob 8. uri zjutraj začel promenade koncert godbe na pihala. Popoldne ob 15.30 bo zbor vseh nastopajočih na pomožnem stadionu. Ob 16. uri se bo začel nastop folklornih plesalcev Dolenjske in Bele krajine, nakar bo sledil pozdravni govor Dušana Šinigoja in ob 17. uri svečan nastop mladih udeležencev 19. zleta na Stadionu bratstva in enotnosti, ki ga bodo zaključili približno ob 19. uri z izpustom golobov kot pozdrav miru, bratstvu in enotnosti.

Vež se bo spletla v Novem mestu

Do 19. zleta bratstva in enotnosti le dober teden — Slavnostni govornik na zaključni prireditvi bo predsednik IS skupščine Slovenije Dušan Šinigoj

NOVO MESTO — Vse od 20. avgusta v vojnem letu 1944, ko je bil v vasi Trnovac v neposredni bližini sovražnika prvi zlet, na katerem je pod varstvom partizanskih brigad okrog 15 tisoč ljudi sodelovalo na športnih in kulturnih prireditvah, se tradicija zletov nadaljuje vse do letošnjega, ki bo 6. in 7. junija v Novem mestu. To bo že 19. povojno in jubilejno 20. srečanje mladih in drugih s sedmih zletnih območij, v katera so zdaj zajete občine Banjaluka, Bihač, Karlovac, Gospić, Novo mesto, Prijedor in Sisak.

Prireditve na obnovljenem Stadionu bratstva in enotnosti v Novem mestu bo zaključna, se pravi, da bo vrhunec številnih zletnih dejavnosti, ki potekajo ves čas od lanskega oktobra do letošnjega maja v okviru najrazličnejših kulturnih, športnih, izobraževalnih, vzgojnih, zabavnih

in drugih prireditev. Omenimo le srečanje samoupravljavcev, srečanje mladih v Jasenovcu, akciji Po poteh Avnoja in Spoznajmo kozarsko epopejo, pohod na Triglav.

Pod geslom, da najmočnejšo vez tkejo natanjše niti, bodo mladi podali svoja videnja o negovanju osnovne

zamisli zleta, to je bratstva in enotnosti jugoslovanskih narodov in narodnosti. Poleg manifestativnih oblik bo za to priložnost tudi pri vsakdanjih drobnih stvareh, saj bodo udeleženci izleta naši gostje, nastanjeni po novomeških domovih, pa bo mogoče dolenjsko odprtost in gostoljubnost ob zrelem samospoštovanju pokazati in dokazati.

Pokrovitelj zleta je izvršni svet republiške skupščine oziroma njen predsednik Dušan Šinigoj, ki bo tudi

● **OBNOVA STADIONA V ŠTE-VILKAH** — Predračunska vrednost del na Stadionu bratstva in enotnosti znaša 640 milijonov dinarjev. 210 milijonov bo zbranih z združevanjem sredstev po samoupravnem sporazumu o združevanju sredstev za investicije v silih družbenih dejavnosti novomeške občine za obdobje 1986 — 1990, 200 milijonov bodo zbrale organizacije združenega dela iz novomeške občine, 150 milijonov bo zagotovil pokrovitelj zleta in 80 milijonov bodo prispevale organizacije združenega dela zunaj novomeške občine.

slavnostni govornik na zaključni nedeljski prireditvi na Stadionu bratstva in enotnosti.

POSVET SOCIOLOGOV

OTOČEC — Danes, 28. maja, se na Otočcu pričena posvet slovenskih sociologov o neformalnih dejavnostih v slovenski družbi. Dva dni se bodo udeleženci pogovarjali o neformalnih oblikah dela, kulture, politike itd. v naši družbi. Srečanje organizira Društvo sociologov in politologov Dolenjske.

Zadnja slamica za Trimo v Dobovi?

Predlog za ukrep družbenega varstva

BREŽICE — Trimova temeljna organizacija v Dobovi že dolgo lovi ravnovesje, desetmilijonska izguba v prvem letošnjem četrtletju pa je izbila sodu dno in izvršni svet je za zadnji seji sklenil predlagati občinski skupščini sprejem ukrepa družbenega varstva.

Zmogljivosti v dobovskem tozdu niso izkoriščene, jeklene konstrukcije nimajo priročnosti, zato sami vpeljali dopolnilne programe, vendar nimajo še pregleda nad tržiščem in tudi tehnološko jim še ni uspelo, da bi se dovolj osamosvojili. TO Trimo so na seji očitali, da ni vpeljala nič novega. Položaj v Dobovi je kritičen. Tozod potrebuje kadre, denar in programe.

Izvršni svet je menil, da bo delovna organizacija kljub lastnim težavam morala sodelovati pri sanaciji dobovske tovarne, čeprav so predstavniki iz Trebnjega menili, da to ne bo možno ne strokovno in ne finančno. Trimo ima nad 900 milijonov dinarjev izgub in v zadnjih šestih mesecih je delovno organizacijo zapustilo 55 delavcev, največ takih z visoko in višjo izobrazbo. Slabo kadrovsko sestavo imajo tudi v Dobovi. Neizkoriščenost zmogljivosti poraja dodatne težave in slabo vpliva na izpolnjevanje delovnih obveznosti.

J. TEPPEY

Kresovci navdušili v Hannoveru

Delegacija Novega mesta in Langenhagna o sodelovanju

NOVO MESTO — V ponedeljek, 25. maja, se je vrnila s štridnevnega gostovanja pri vrnljih rojakih v Hannoveru folklorna skupina Kres iz Novega mesta. Kresovci so nastopili v glavnem mestu Spodnje Saške na srečanju jugoslovanskih delavcev, ki ga je pripravilo tamkajšnje slovensko društvo Krka. Na kulturno-umetniški prireditvi v dvorani na Gottfried-Keller Strasse 26 so nastopili še pevski zbor društva Krka, folklorna skupina iz Burgdorfa in številni otroci naših delavcev s tamkajšnjega območja. Prireditve, ki je dobro razvili številne obiskovalce, so obiskali tudi nekateri predstavniki uprave mesta Hannovera in jugoslovanskih društev.

Skupina Kres je nastopila še v Langenhagnu. Na prireditvi v mestnem parku so prišli predstavniki vodstva Langenhagna in številni domačini. Ta nastop kresovcev je tako kot prvega obiskal tudi jugoslovanski konzul v Hannoveru Franc Lukner. Obe prireditvi so ocenili predstavniki Langenhagna in društva Krka kot zelo uspešni in koristni za nadaljnje delovanje Jugoslovanov na tem območju.

S skupino Kres je pripotovala iz Hannovera tudi delegacija novomeške občinske konference SZDL. S predstavniki Langenhagna se je pogovarjala o medsebojnem gospodarskem sodelovanju. Zanj so se namreč odprle nove možnosti, ko je bila Jugoslavija izbrana za partnerja na hannoverskem velesejmu. Več v naslednji Prilogi.

M. LUZAR

Posojamo za jalove naložbe

V Posavju bi tretjino denarja za manj razvite lahko uporabili doma — Neznanje ovira razvoj računalništva v regiji — Ni kadrov, ni štipendij

ČATEŽ OB SAVI — V razpravi o zveznem družbenem dogovoru o združevanju sredstev in dela za kreditiranje hitrejšega razvoja gospodarsko manj razvitih republik in pokrajin od 1986 do 1990 so člani izvršilnega odbora posavske gospodarske zbornice na seji 25. maja menili, da je preveč zasidran v načinu dosedanjega kreditiranja, ki daje malo rezultatov.

Vnaprej naj bi racionalizirali naložbe in dosegli večjo enotnost pri izbiri programov, da uporabniki in dajalci kreditov ne bodo imeli različnih ciljev. Ta različnost je do zdaj pomenila nemoteno porabo denarja za štipendije, socialno politiko itd.

Tretjino denarja za manj razvitebi lahko uporabili doma v Posavju. Lani bi bilo to 330 milijonov din za objekte in opremo. Do zdaj je bilo vrnjenih 15 milijonov din, večina delovnih kolektivov pa je to povračilo zamudila.

V odboru so kritično spregovorili o vlogi Gospodarske zbornice Slovenije. Ta je na primer dala SOP Krško za pogodbo z Bosno in Hercegovino pristanek in podporo, vendar je enako podporo zagotovila tudi drugemu ponudniku. Težave povzročajo tudi različni pristopi republik in to zahteva veliko dela, ne daje pa

nobenega zagotovila za uspeh začete posla. Posojilodajalci se marsikdaj obrišejo pod nosom za iz-

● **Predsednica Marinka Pucelj** je izvršni odbor seznanila z rezultati ankete o računalniški opremljenosti v Posavju. Od 56 anketiranih delovnih organizacij jih je odgovorilo 33. Petnajst jih ima lastno računalniško opremo, deset jo uporablja zunaj seveda, osem jih ne razmišlja o razvoju informatike. Anketa je pokazala, da je uporaba računalnikov v Posavju slabo razvita, da je oprema zelo različnega izvora in da računalnike uporabljajo predvsem za nabavo, prodajo in računovodstvo, zelo malo pa za krmiljenje proizvodnih procesov. Kadra primanjkuje, štipendij ni, torej še ne bo kmalu bolje.

gubljeni čas in posredovanje celotne tehnologije, ker investitorji zatrjujejo, da take opreme, ki jo potrebujejo, nimamo doma. Toda tudi uvoženo opremo bi lahko priskrbel ponudnik, če je zares nujna. Odbor je

PRIZNANJA TURISTIČNE ZVEZE

METLIKA — Na nedavni Vinski vigredi je metliška folklorna skupina »Ivan Navratil« prejela priznanje Turistične zveze Slovenije. Mladi folkloristi in tamburaši so si to priznanje tudi zaslužili za številne nastope doma in v tujini. Iz črnomljske občine pa sta enako priznanje dobila krajevna skupnost Griblje za organizacijo številnih kulturnih in zabavnih prireditev in Marica Cvitkovič iz Adlešičev za ohranjanje domače obrti.

300 GODBENIKOV POD SROBOTNIKOM

V drugi polovici tedna se bo po prehodnem izboljšanju spet nadaljevalo nestalno vreme s popoldanskimi plohami in nevihtami.

REVILJA ŠPORTA, RITMIKE IN PLESA — Svečana akademija je 25. maja privabila na igrišče pred gimnazijo v Brežicah množico gledalcev. Navdušili so jih najmlajši telovadci iz telesovzgojnega oddelka Osnovne šole bratov Ribarjev, spretnost in moč več generacij karateistov, ritmične skupine iz osnovnih šol in plesalci iz Srednje šole v Brežicah, ki so bili zadnji in so plesali že v dežju. Na praznovanju so podelili pet srebrnih znakov Zveze socialistične mladine Slovenije. Prejeli so jih: atletski klub iz Brežic, klub OZN in njegov mentor iz Velike Doline, osnovna organizacija ZSMS iz Župelevca, učenka Srednje šole v Brežicah Alenka Šket in taborniški odred bizeljskih gorc iz Bizeljskega. (Foto: J. Teppey)

PRIZNANJA LETALCEM NA SLOVESNOSTI V CERKLJAH

CERKLJE OB KRKI — Na letališču so v enotah komandanta Nedeljka Ivkovića 21. maja slavili praznik jugoslovanskega vojnega letalstva. Ob tej priložnosti so prejeli letalci veliko čestitk, najzaslužnejšim vojakom in starešinam pa so pred svečano postrojenimi enotami podelili nagrade in priznanja. To so bili trenutki, ko so se vnovič z zadovoljstvom prepričali o sposobnostih današnjih pripadnikov jugoslovanskega vojnega letalstva, o zglednem življenju v okolje in dojem sodelovanju s prebivalstvom treh posavskih občin.

300 GODBENIKOV POD SROBOTNIKOM — Na sobotnem jubilejnem, že 10. srečanju pihalnih orkestrrov Dolenjske in Bele krajine v Straži, zadnji prireditvi letošnjih kulturnih dnevo v tem kraju, so sodelovali godbeniki iz Šentjerne, Črnomlja, Ribnice, Kočevja, Kamanja iz občine Ozalj na Hrvaškem, Trebnjega, Novega mesta, Straže in kot gostje godbeniki iz Loč pri Dobovi. Od orkestrrov, ki so člani Zdrženja pihalnih orkestrrov Dolenjske in Bele krajine, je manjkalo samo metliški. Zaslužnim za obstoj srečanja so podelili priznanja. Na koncu prireditve so se orkestri združili v orkestrsko godbo in pod vodstvom treh dirigentov izvedli tri skladbe. Na posnetku: združeni godbeniki pod taktirko Bratstva Roguljičja, ki vodi šentjernejski orkester. (Več na kulturni strani). (Foto: L. Zoran)

Posavsko gospodarstvo v izgubah

V prvem četrtletju znašajo posavske izgube v gospodarstvu več kot polovico lanskim — Največji izgubar v Posavju je Slovinov tozd Vinarstvo

KRŠKO — Lanski poslovni rezultati posavskega gospodarstva sicer niso bili kdove kako uspešni, zato pa so bila tem bolj zaskrbljujoča gibanja, ki so napovedovala, da bo letošnje leto za gospodarstvo še hujše, kot je bilo preteklo. To se je pokazalo tudi v poročilu službe družbenega knjigovodstva o posavskih izgubah. Medtem ko je lani poslovno leto končalo z izgubo le 10 delovnih organizacij, jih je v prvem četrtletju že 23, izguba pa znaša dobro polovico lanske celoletne izgube.

V brežiški občini je v prvem četrtletju poslovalo z izgubo 9 organizacij združenega dela, v krški 10 in v sevniški 4. Polovico vseh izgub v Posavju so imeli v krški občini, a je bila rast izgub v tej občini sorazmerno majhna, medtem ko je v ostalih dveh občinah narasla.

Položaj je prav gotovo najbolj zaskrbljujoč v brežiški občini, kjer so se izgube povečale za šestkrat in zavzemajo v celotni posavski izgubi domala že dve petini. V občini Brežice pa imajo tudi največjega regijskega izgubara, to je Vinarstvo, temeljna organizacija Slovin. Nasploh je Vinarstvo prvič med izgubarji, posebej pa zbuja skrb, da je izguba nastala zaradi porabljenih sredstev, ki nimajo kritja v skupnem prihodu.

V krški občini je še naprej največji izgubar Novolesova temeljna organizacija Bor, kjer je izguba za polovico večja kot lani v enakem obdobju. Boru sledi Elektrodistribucija Krško, kjer je izguba še enkrat večja

OB 30-LETNICI

KRŠKO — Pihalna godba Tovarne celuloze in papirja Djuro Salaj praznuje letos 30-letnico. Ob visokem jubileju bodo krški godbeniki v Delavskem kulturnem domu v petek, 29. maja, ob 20. uri zvečer zaigrali na slavnostnem koncertu. Na njem bodo podelili priznanja najbolj zaslužnim članom godbe. V nedeljo, 31. maja, bo ob 15. uri popoldne v Krškem paradi pihalnih godb iz Domžal, Raven, Senovega, Kapel, Radeč in seveda domače pihalne godbe.

NAGRADA ZA DOBRO OBVEŠČANJE — Glavni urednik Delavske enotnosti Dušan Gačnik izročila Voljčevu nagrado za dosežke na področju obveščanja v združenem delu Jasni Šinkovec iz IMV. (Foto: J. P.)

Na Otočcu dnevi novinarjev v združenem delu

Prvič Voljčeve nagrade in priznanja — Med nagrajenci tudi Jasna Šinkovec

OTOČEC — V petek se je tu končalo tridnevno študijsko srečanje novinarjev in organizatorjev obveščanja v združenem delu, ki sta ga pripravila center Delavske enotnosti in dolenjski aktiv v sodelovanju z odborom za obveščanje in propagando pri republikanskih sindikatih.

Osrednji del srečanja je bila poleg letne konference prva podelitev Voljčevih nagrad in priznanj za dosežke na področju obveščanja v združenem delu v letu 1986. Delavska enotnost je pomenovala to nagrado in priznanje po svojem dolgoletnem novinarju Janezu Voljču, ki je v petintridesetih letih svojega bogatega novinarskega ustvarjanja mnogo pripomogel k uveljavljanju samoupravnega novinarstva v združenem delu. Med temi nagrajenci, ki jih je žirija izbrala izmed 38 predlogov, je Voljčevu nagrado prejela Jasna Šinkovec iz IMV za urejanje glasila Kurir in biltena Kurir-informator. Podelili so tudi sedem Voljčevih priznanj, eno je prejel tudi Slavko Klančič iz GG Novo mesto. Med trinajstimi dobitniki spominskih Voljčevih priznanj so bili tudi trije Dolenjci: Danilo Kovačič iz Novoteka, Bogomil Liliija, ki je začel z obveščanjem v Krki, in Milan Poljšak iz Kopitarne Sevnica.

V študijskih dnevih na Otočcu so novinarji iz združenega dela spregovorili tudi o visokošolskem študiju novinarstva ob delu in o uporabi računalnika za potrebe informacijskih služb. Ogledali so si tudi kulturnozgodovinske znamenitosti Novega mesta, Kostanjevice in samostana Pleterje ter bili na obisku v IMV in Krki.

J. PAVLIN

PODELILI PRIZNANJA

STRAŽA — Na jubilejnem, 10. srečanju pihalnih orkestrów Dolenjske in Bele krajine minulo soboto so podelili tudi letošnja krajevna priznanja OF. Dobili so jih: taborniški Odred zelene Krke ob 30-letnici ustanovitve, pihalni orkester Novoles prav tako ob 30-letnici, gasilsko društvo Vavta vas pa za 80-letnico osnovanja; od posameznikov, zaslužnih na raznih področjih dejavnosti, pa Miha Blažič, Anton Bele, Brane Faleskini in Kostja Virant. Priznanja je dobitnikom izročil predsednik krajevne konference SZDL Straža Aleš Kulovec.

GALLUSOVE ZNAČKE PEVCEM LISCE

SEVNICA — Predsednik občinske zveze kulturnih organizacij Jože Novak in predsednik Posavskega pevskega združenja Ernest Ferik sta prejšnjo soboto v Lutrovi kleti v Sevnici ob slavnostnem koncertu mešanega pevskega zbora Lisce, s katerim so počastili 10 let dela tega zbora, podelila 5 bronastih, 12 srebrnih in eno zlato Gallusovo značko. Srebrno so dobili Anica Derstvenšek, Miro Gačnik, Martina Horžen, Nada Kelhar, Ivanke Ključevšek, Slavica Pajk, Irena Prus, Bruno Pfeifer, Janez Traven, Stane Traven, Jožica Traven in Jože Udovč. Zlato značko je prejel Vinko Dernač.

ŠLO JE ZARES — To soboto so se delavci komunalnega gospodarstva bolj potili kot običajno, saj je slo za natančnost, pravilnost in hitrost. Zmagali so najbolj izurjeni in pripravljeni, teh pa tudi v novomeški Komunalni ne manjka, saj so na področju delovnega tekmovanja osvojili prvo mesto v vodovodu in odvozu odpadkov. Na sliki: ekipa Novega mesta pri postavljanju kanalizacijskega priključka. (Foto: J. Pavlin)

Tudi danes potreben pogum

Na proslavi v Belci, kjer so na Ožboltovi domačiji odkrili spominsko ploščo — Govornik je bil Ante Novak

OSILNICA — Osrednja proslava ob prazniku KS Osilnica je bila v nedeljo, 24. maja, v Belci, kjer so odkrili spominsko ploščo na Ožboltovi domačiji v spomin na srečanje slovenskih in hrvaških partizanskih poveljstev 17. aprila 1942. Ploščo je odkril Ante Novak, ki je bil takrat prisoten na srečanju kot politični komisar Kočevskega bataljona.

Na svečanosti so govorili: predsednik sveta KS Osilnica Albin Erent, kije

Danes igre — jutri boljše delo

Športno-delovno srečanje komunalcev Slovenije

NOVOMESTO — Komunalna Novo mesto je bila letos organizatorica četrtega delovnega in športnega tekmovanja delavcev komunalnega in stanovanjskega gospodarstva Slovenije, ki so ga z rekordno udeležbo 133 ekip iz 30 delovnih organizacij, pripravili v soboto pri Srednji šoli tehniških in Zdravstvene usmeritve Boris Kidrič v Smihelu.

Da bi uspešneje obvladovali težave stanovanjskega in komunalnega gospodarstva in spodbujali inventivno dejavnost, so dan pred tekmovanjem organizirali posvet vodilnih o tem, kako z lastnim znanjem in izkušnjami pomagati, da bi bilo delo komunalca bolj humano in lažje. Osnovni namen iger je bil poleg tovariškega in družabnega srečanja preveriti lastno znanje in usposobljenost ter to primerjati z znanjem delavcev sorodnih delovnih organizacij. Delavci so se pomerili v treh športnih oziroma strokovnih tekmovanjih. Na delovnem področju so tekmovali pri izvedbi vodovodnega priključka, izdelavi odtočne jaskas postavitvi in izdelavo perforiranih cevi ter v odvozu odpadkov s posebnim smetarskim vozilom. Na področju SLO so se pomerili v terenskem teku, streljanju z rano puško in metu bombe. Športna tekmovanja pa so bila v šahu, malem nogometu in kegljanju. Ekipa DO Komunalne Novo mesto je osvojila kar tri prva mesta, in sicer pri postavljanju vodovoda, pri javni higieni in v tekmovanju iz večšin SLO.

Slovenski komunalci so bili z igrami izredno zadovoljni, saj so jih Novomeščani resnično vzorno pripravili. Nazadnje gre pohvaliti tudi posebno brošuro s predstavitvijo dejavnosti, ki jo je ob tej priložnosti izdala Komunalna. Tiskali so jo v 2000 izvodih, oblikovanje in fotografija pa sta delo reklam studia Marko Klinc.

J. P.

pozdravil goste, med katerimi so bili tudi predsednik predsedstva SRS Franc Popit, predstavnik Hrvatske in reške regije, itd. Osrednji govornik je bil Ante Novak, ki je najprej govoril o srečanju poveljstev slovenskih in hrvaških partizanskih enot v Ožboltovi hiši pred 45 leti in poudaril, le ob Čabranki in zgornjem toku Kolpe med vojno sploh ni bilo bele garde.

Nato je dejal, da bi morali tudi danes graditi na temeljih, postavljenih med vojno s krvjo, se pravi na skromnosti, zavzetosti, pogumu, delavnosti. Nadalje je poudaril, da nas iz sedanjih težav ne morejo rešiti ne sama vlada, ne CK, ne predsedstvo SZDL, saj oni ne morejo brez nas vseh nič. Na nas je torej, da naredimo korak naprej v teh težkih časih. Za pot naprej pa so potrebni tudi danes, kot so bili med vojno, dobri in hrabri ljudje.

SLAVJE V BELCI — Na svečanosti je govoril udeleženec razgovorov pred 45 leti Ante Novak.

Ugotovil je, da se v teh krajih po 45 letih ni dosti spremenilo. Izrazil je prepričanje, da je bodočnost krajev ob Čabranki in Kolpi v turizmu, saj so to najlepši kraji, z bistrimi vodami, lepimi gozdovi in dobriimi ljudmi. Poudaril je, da imajo ljudje te doline še čas, da preprečijo, da se ne bi zgodilo tudi njimto, kar se dogaja po vsem svetu, kjer niso dovolj mislili na zdravo okolje.

V kulturnem programu so nastopili učenci osnovne šole Osilnica in osnovne šole »Peter Zrinski« iz Čabra. Po proslavi je bilo tovariško srečanje.

J. PRIMC

RAZSTAVA GRAFIK

BREŽICE — V galeriji Posavskega muzeja so od torka na ogled grafike Petra Wortla. Na otvoritvi sta Elizabeta in Dragutin Križanič izvajala narodne in starogradske pesmi. Razstava bo odprta do 21. junija.

Denarja le za začetek

6. junija bo stekla delovna akcija v Suhi krajini

ŽUŽEMBERK — Na nedavnem zasedanju skupščine ZMDA Suha krajina 1987 so spregovorili o pripravah na to delovno akcijo. Ocenili so, da bi letošnja predvidena sredstva zadostovala komaj za pokritje stroškov prehrane, osebnih dohodkov tehničnega kadra in prevozov. Kaže, da bo akcija stekla z močno okleščeniimi programi interesnih dejavnosti.

Dodatni problem je v tem, da občine, v katerih bodo delali brigadirji, niso pravočasno izdelale dokončnih programov delovnih in zagotovile denarja. Precej pozno se je začelo tudi urejanje brigadirskega naselja v Žužemberku. Denar je namreč do določenega roka, to je do 15. maja, prišel le z republiške konference ZSMS in delno iz grosupeljske, kočevske in novomeške občine, medtem ko ga podpisniki samoupravnega sporazuma dotlej še niso dali.

Take razmere samega začetka akcije, ki naj bi stekla 6. junija, ne ogražajo, vendar opozarjajo na možnost predčasnega zaključka akcije. To bi bila sicer skrajna rešitev z vrsto neugodnih posledic, vendar so jo nekatera delegatska mnenja na skupščini predvidela za takrat, ko bi morala

kot lani, Kovinarska-tozd Tehnoservis itd. Celotna izguba krškega gospodarstva znaša preko milijarde dinarjev ali polovico vseh posavskih izgub.

V sevniški občini je s 199 milijoni dinarjev največji izgubar STT-tozd Tovarna konstrukcij, na drugem mestu je GG Brežice-tozd Žaga s 57 milijoni dinarjev, izgube pa v sevniški občini znašajo nekaj več kot 281 milijonov dinarjev.

Med izgubarji je največ delovnih organizacij iz strojne industrije, elektrogospodarstva, lesarstva, gradbeništva in kmetijstva. Največji delež izgub predstavljajo porabljena sredstva, ki niso bila nadomeščena iz celotnega prihodka, domala enak delež zavzemajo nepokrite obveznosti iz dohodka.

Katastrofalen položaj železnic

Božo vlaki obstati?

LJUBLJANA — Pred dnevi je Železniška transportna organizacija Beograd poslala vsem železniškim organizacijam v Jugoslaviji telegram, s katerim jih prosi, naj ji do 1. avgusta posodijo potniške vagon, sicer bodo prisiljeni ustaviti več vlakov. Toda pomoči ne morejo dati pravzaprav nikjer, saj so jugoslovanske železnice v katastrofalnem položaju.

To ponazarjajo tudi podatki o ustavljenih oz. odloženih remontih vozil zaradi tega, ker ni zagotovljena denarja za vzdrževanje. Na celotni mreži JŽ bi morali letos poslati v remont 1600 potniških vagonov, ocenjujejo, da jih bodo kvečjemu polovico. Od 53.000

● BODO UKINJALI PROGE? — Predsednik novomeške občinske skupščine Boštjan Kovačič in podpredsednik izvršnega sveta Sergej Thorževsky sta razpravljala s predstavniki vodstva in družbenopolitičnih organizacij Železniške transportne organizacije o težkem položaju novomeških železničarjev. Ta delovna organizacija s približno 950 zaposlenimi v treh temeljnih organizacijah je v letošnjem prvem trimesečju imela 910 milijonov izgube. Take razmere grozijo, da se bodo spet odprla vprašanja izpred dvajsetih let, ko so ukinjali nekatere potniške proge. Na sedanjih progah prepeljejo novomeški železničarji na leto 4,5 milijona potnikov in okrog 820 tisoč ton tovora. Na potniških progah pokrivajo 30 odstotkov stroškov, manjkajoči delež gre sem največ iz tovrnega prometa. Udeleženci sestanka so se strinjali, da težav ni moč zadovoljivo rešiti v okviru občine niti republike.

tovornih vagonov bi moralo v remont 12.000 vagonov, denarja pa je le za 8.000 vagonov.

Potem, ko so v zadnjem obdobju zaradi kritičnega gospodarskega položaja domala povsod ustavili remonte prog, imajo težave še z vzdrževanjem vozil. Prizadeti pa niso le železničarji, temveč je vse pogostejše slišati tudi o velikem nezadovoljstvu med vzdrževalci. Železniška vozila namreč vzdržuje okrog 17.000 delavcev v tovarnah in delavnicah izven železnice, združenih v poslovni skupnosti ILVA. Med temi organizacijami so tudi tovarne »Boris Kidrič« iz Maribora, »Rade Končar« in »Janko Gredelj« iz Zagreba, Goša iz Smederevske Palanke in druge. V teh organizacijah že lep čas niso dobili naročil za nova vozila in vagon, zdaj pa jih je močno udarilo še občutno zmanjšanje popravil železniških vozil.

P. P.

zmanjkalo denarja za brigadirje v Suhi krajini. Dodati je treba, da pismeni sklep zavezuje skupščino le k temu, da pač poišče rešitev v omenjenem primeru. To pomeni, da bi v stiski prvo prišlo na vrsto dodatno iskanje denarja.

Na seji so med drugim sprejeli še samoupravni sporazum o izvedbi ZMDA Suha krajina 1987 in načrt dela

● Vrednost teh brigadirskih del, ocenjena v norma urah, bo predvidoma znašala prek 215 milijonov dinarjev. Sem ni všteto delo, ki ga bodo opravili člani brigade Rdečega križa Slovenije in pionirske iz Novega mesta. Prav tako tu niso vračunane priložnostne akcije v krajevnih skupnostih na območju akcije.

brigad po izmenah in deloviščih. Letos bo v Suhi krajini delalo v treh izmenah v 15 brigadah približno 650 brigadirjev, in sicer bodo pogozdovale, delali pri gradnji vodovodnega in ptt omrežja in sodelovali pri izboljševanju kmetijskih zemljišč.

M. LUZAR

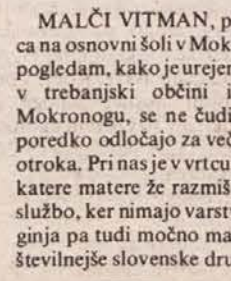
Naša anketa

Čas otrokom nenaklonjen

V Sloveniji že nekaj let upada število rojstev, povprečno za tisoč na leto. Še leta 1980 se je rodilo skoraj 30 tisoč otrok, lani le še okrog 23 tisoč. Strokovnjaki ugotavljajo, da je rodnost v Sloveniji že padla pod raven, ki dolgoročno zagotavlja ohranjanje obstoječega števila prebivalstva. Le velike priselitve v šestdesetih in sedemdesetih letih so glavni razlog, da se to ni zgodilo že prej. V javnost občasno prodrejo signali, da se kot družba staramo, kar je še bolj zaskrbljujoča posledica nizke rodnosti od samega zmanjšanja števila prebivalstva. Odločitev o rojevanju se res sprejema individualno, v družini, nanjo pa vpliva tudi spremenjen položaj ženske in pomen otrok. Čustvene in socialne potrebe lahko starši zadovoljijo že z enim otrokom. Skoraj gotovo pa bi bilo otrok več, če bi bili časi lepši, razmere ugodnejše, če bi družba nudila več ugodnosti. Dokler vsak nadaljnji otrok pomeni občutno poslabšanje socialnega položaja družine, bo verjetno vse več družin z enim samim otrokom.

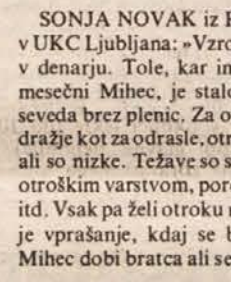
IRENA KRANJC, delavka v Lisci Sevnica: »Na to, da je Slovencev vse manj, najbolj vpliva občutno padanje življenjskega standarda. V Sloveniji pač hočemo nuditi otroku čim več, in ne le golo preživetje. Potem se močno razlikujemo od drugih narodov v Jugoslaviji, kjer imajo sorazmerno nizek standard in visoko rodnost. Če rečem, da hočemo otroku nuditi čim več, mislim tudi dobro izobrazbo, katero si bo našel delo, da bo zadovoljen.«

MALČI VITMAN, predmetna učiteljica na osnovni šoli v Mokronogu: »Česamo pogledam, kako je urejeno otroško varstvo v trebanjski občini in še posebej v Mokronogu, se ne čudim, da se starši le poredko odločajo za več kot enega ali dva otroke. Pri nas je v vrtcu taka stiska, da nekatere matere že razmišljajo, da bi pustile službo, ker nimajo varstva za otroke. Draginja pa tudi močno manjša zanimanje za številnejše slovenske družine.«

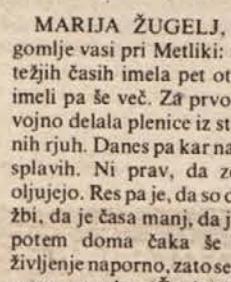
ALENKA NEMANIČ, vzgojiteljica iz Črnomlja: »Glavni razlog, da ni nič več velikih slovenskih družin, so gotovo visoki življenjski stroški. Pri nekaterih je razlog tudi to, da so radi bolj prosti, otroci bi bili preveliko breme. Mogoče bo kaj večja nataliteta sedaj, ko je enoletni porodniški dopust in ko so bolj ugodna nadomestila med porodniško. Povsem prepričana pa o tem nisem, kajti tisti, ki si zares želi otroka, bi ga imel tudi brez teh ugodnosti.«

SONJA NOVAK iz Ribnice, zaposlena v UKC Ljubljana: »Vzrok za manj otrok je v denarju. Tole, kar ima na sebi moj 8-mesečni Mihec, je stal 35.000 dinarjev, seveda brez plenice. Za otroke je skoraj vse dražje kot za odrasle, otroških dokladov ni ali so nizke. Težave so s stanovanjem pa z otroškim varstvom, porodniške so majhne itd. Vsa pa želi otroku nuditi čim več, zato je vprašanje, kdaj se bomo odločili, da Mihec dobi brata ali sestrico.«

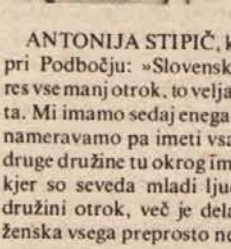
STANE JAJTIČ, predsednik občinske Zveze prijateljev mladine Kočevje: »Za padanje števila rojstev je krivo pri nas tudi neurejeno vprašanje otroških dokladov. Po mojem bi moral vsak otrok dobiti otroški dodatek, previsoke dohodke staršev pa bi morali urediti z davčno politiko. Do otroškega dodatka bi se moralo priti tudi z manj birokracije. Sicer so otroci naše največje bogastvo, saj nas veliko stanejo v vrtcu, v brezplačni šoli in kot študentje. Zanje gre pravo premoženje.«

MARIJA ŽUGELJ, kmetica iz Dragomlja vasi pri Metliki: »Jaz sem v veliko težjih časih imela pet otrok, druge so jih imeli pa še več. Za prvo hčerko sem pred vojno delala plenice iz starih srajc in spranih rjuh. Danes pa kar naprej poslušamo o splavih. Ni prav, da zdravniki to dovoljujejo. Res pa je, da so danes ženske v službi, da je časa manj, da je za ženske, ki jih potem doma čaka še vse delo, danes življenje naporno, zato se odločajo samo za enega otroka. Če bo šlo tako naprej, Slovencev kmalu ne bo več. Tudi družba naredi premalo, da bi ženski olajšali bremena.«

DARKO HBAJANIČ, sekretar občinske ZPM Novo mesto: »Problem natalnosti v Sloveniji prehitro povežemo zgolj s slabimi ekonomskimi razmerami. To je gotovo eden od vzrokov, vendar imamo primer, ko natalnost narašča v najbolj nezavritih predelih domovine. Mislim, da je pri nas objektivni razlog za nizko natalnost večja zaposlenost mater. Opažamo, da starši ne najdejo časa niti za svojega edincea, kako bi potem vzgajali več otrok!«

ANTONIJA STIPIČ, kmetica v Planine pri Podbočju: »Slovenske družine imajo res vse manj otrok, to velja posebno za mesta. Mi imamo sedaj enega, drugi je na poti, nameravamo pa imeti vsaj še enega. Tudi druge družine tu okrog imajo po več otrok, kjer so seveda mladi ljudje. Več pa je v družini otrok, več je dela in marsikatera ženska vsega preprosto ne zmore.«

FRANC JENIČ, dipl. ekonomist in ing. geodezije v MGZ Posavja v Brežicah: »V Sloveniji imamo tako malo otrok, ker je ves sistem nesposobno ocenjen. Čeprav vemo, da edino človek ustvarja novo vrednost, temsilje ne uveljavljamo dosledno. To nam potrjuje odnos do kadrovskih vprašanj, do uveljavljanja načela o pravih ljudeh na prava mesta.«

kmetijstvo

USPEŠNA PREDSTAVITEV KRKINIH ENCIMOV

STRUNJAN — V Strunjanu je bilo od 19. do 21. maja posvetovanje 160 strokovnjakov za predelavo sadja in povrtnin ter proizvodnje vina. Poleg strokovnjakov iz proizvodnje so na posvetovanju sodelovali priznani izvedenci iz ljubljanske, zagrebške, zemunske in novosadske fakultete kakor tudi iz Agrokombinate Zagreb, Kmetijskega inštituta Slovenije in poslovnih skupnosti proizvajalcev. Razpravljali so o uporabi domačih encimov in filtracijskih materialov Krke, tovarne zdravil iz Novega mesta, in Partizana iz Prilepa. Ena izmed zaključnih ugotovitev je bila, da so domači proizvajalci sposobni ponuditi navedeni prehrabni industriji zadostne količine kakovostnih encimskih proizvodov in filtracijskih materialov, ki jih je bilo treba do sedaj v glavnem uvažati.

I. Z.

PLESEN OKOLI ŠENTJERNEJA IN ŽUZEMBERKA

Zaradi ugodnih vremenskih razmer se je žitna pepelasta plesen pojavila na vseh posevkih žit, tudi v naših najpomembnejših žitornih področjih v Pomurju, na Ptujskem in Dravskem polju. O močnem pojavu plesni poročajo tudi s Krškega polja, okolice Šentjerneja in Žuzemberka ter nižinskih predelov Gorenjske. Pridelovalcem oziroma pšenice in ječmena priporočamo, da opravijo škropljenje s fungicidom bayleton EC 125 (1 l/ha) ali tilt 250 EC (0,5 l/ha). Priporočamo tudi, da redno opazujete pojav ličink žitnega strgača. Glede na množičen pojav hroščev v začetku maja pričakujemo močan pojav ličink.

Poročevalska služba za varstvo žit pri KIS

Sejmišča

BREŽICE — Na sobotnem sejmu so rejci ponujali 310 prašičev, starih do 3 mesece, in 39, starih nad 3 mesece. Mlajših so prodali 185 po 1.500 din kilogram žive teže, mlajših 18 po 900 din kilogram žive teže.

Kmetijski nasveti

Jože Rigler rešuje čast

Jože Rigler je Kmetijske zadruge Ribnica rešuje čast dolenskih rejcev rjavega goveda. Edino njegovo ime se blešči na tekmovalnih lestvicah lastnikov najboljših molznic v lanskem letu, kjer sicer nesporno prevladujejo krave iz Zgornje Savinjske doline, iz KZ Mozirje.

Po podatkih iz kontrole AP je lani Slovenija dobila novo rekordno. To je krava Sotla, ki je dala v standardni laktaciji (305 dni) reci in piši 9.288 litrov mleka s povprečno 3,99 odst. maščobe. Srečni lastnik te dragocene živali je Anton Brinjovc, ki pa ima v hlevu še 3., 4. in 5. najboljšo slovensko kravo rjave pasme. Jože Rigler se je s svojo Sočo uvrstil na 17. mesto, v standardni laktaciji je od nje namolzel 7.520 l. mleka, kar pa je še vedno štirikrat več kot je jugoslovansko povprečje.

Seveda je pri ocenjevanju vrednosti krave še bolj pomembno, kako dolgo vzdrži veliko molznost. Tu je naš Jože Rigler posegel še mnogo bolj v vrh. Njegova Čapla je na 3. mestu med kravami, ki so v svoji življenjski dobi dale več kot 50.000 litrov mleka. »Natočila« ga je kar 60.506 l, njegov odstotek tolske pa je znašal 3,69. V svojem rodovitnem življenju je torej dala 2.233 kg dragocene mlečne maščobe, kar je nekajkrat več, kot je sama težka. Domačija Jožeta Riglerja je tudi na 14. mestu tistih kmetij, ki so lani dale največ mleka. Od 12 krav ga je namolzel 63.629 litrov, kar pa je še vedno pol manj kot slovenski rekord Aloyz Bastl iz KZ Mozirje.

V strokovnem tisku objavljeni statistični podatki dokazujejo tudi, da se je v zadnjih treh desetletjih močno izboljšala proizvodnost rjavega goveda in da rejsko delo še zdaleč ni bilo zaman. Leta 1955 so kontrolirane krave v povprečju tehtale 500 kg in imele povprečno 2.435 kg mleka, 30 let kasneje pa so tehtale približno 100 kg več in dale povprečno 3.503 l mleka, tiste v AP kontroli pa celo 4.735 l.

Inž. M. L.

Nič več bele lise na Gorjancih

Kooperanti M-Agrokombinata s Planine bodo redili plemenske telice

PLANINA PRI PODBOČJU — Dolinski kmetje so s krškimi agrokombinatom že zdavnaj navezali tesne in plodne stike. Malo trši oreh pa so bili kmetje na pobočjih Gorjancev, ki so sicer sodelovali z agrokombinatom, toda med njimi jih je bilo le malo, ki so se odločili za usmerjeno kmetovanje. Sedaj pa se očitno premika tudi med njimi, čeprav seveda časi za naložbe že zdavnaj niso več tako dobri, kot so bili.

Pa tega niso krivi samo kmetje, še manj agrokombinat, ki se že več kot dve leti trudi, da bi tamkajšnjim kmetom vliil nove volje do kmetovanja. Problemov je namreč na teh hribovskih kmetijah še veliko.

Vse te težave se razkrijejo tudi v pogovoru s kmetom Jakobom Koreličem, ki gospodari na kmetiji že 38 let: »Saj ne rečem, tudi pri nas lahko živimo, a težav imamo veliko več kot kmetje v dolini. Naj povsem samo, da je cesta izredno slaba, da imamo daleč do trgovine, da nam pušča vodovod in plačujemo veliko vodarine, komunalec pa ni, da bi odkrili napako. Tudi žarnica za javno razsvetljavo nam nihče ne zamenja. Seveda nam kmetom, ki imamo že tako dovolj težav, to jemlje voljo do dela. Strinjam se s tistimi kmeti, ki pravijo, da razmerje med cenami ni ugodno. Jaz bi rekel še drugače: mleko ni prepoceni, toda za denar od njega dobiš zelo malo. Tako smo se

večinoma pasli, pozimi pa bomo imeli v hlevu toliko repov, kolikor bomo pridelali krme. Seveda tega denarja še zdaleč ne bo dovolj za hlev, saj računam, da nas bodo samo prevozi veljali milijon dinarjev. Prav zato mislim, da družba še premalo podpira kmete na hribovskih kmetijah. To se vidi tudi po vasi, večina beži v dolino, kjer je za manj napora kos kruha precej debelejši.« pripoveduje Korelič.

pri nas ukvarjali z vsem po vrsti. Imamo vinograd, obdelujemo polja, redimo živino. Zadnji dve leti pa smo imeli še posebej veliko smolo, saj je trta dvakrat zapored pomrznila. In to je bila tista spodbuda, da smo se odločili za kredit, ki nam ga po lanskih še ugodnih pogojih ponuja agrokombinat. Zavedam se, da smo se za to odločili pozno, toda prej se nekako nisem upal. Tu so majhne parcele, veliko je voženj in dela, ki ga

Jakob Korelič, kmet na Planini pri Podbočju

v dolini ni treba. Toda zdaj, ko se je sin odločil, da bo ostal na kmetiji, čeprav, bi lahko imel lepo službo v Brežicah, nam bo lažje. Dobili bomo 2,8 milijona dinarjev kredita in zgradili bomo nov hlev za rejo 20 do 30 plemenskih telic. Telice bomo

● Za rejo plemenskih telic so se odločili tudi Stipičevi, lani so bile tam opravljene prve agromelioracije, skratka, zdi se, da sena Planino, kije bila med vojno do tal požgana, le vrača življenje. In ohranjanje ga prav kmetje, cena zanj pa je dokaj visoka.

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: Tit Doberšek

Zborovanje vinogradnikov

Letošnji Teden dolenskega cvička obsega: strokovni del, ki bo v prostorih srednje kmetijske šole pod Trško goro, poskušajo ocenjevali vin na vrtu hotela Kandija v Novem mestu, in zabavni del, ki bo prav tako na vrtu hotela Kandija.

Strokovni del obsega razstavo vinogradniške mehanizacije in opreme v večnamenskem objektu srednje kmetijske šole pod Trško goro in bo od 11. do 14. junija. Dopolnjeni razstave so strokovna predavanja, o katerih smo pisali že v prejšnji številki, vendar naj jih zaradi aktualnosti tu ponovimo:

V petek, 12. junija, od 9. ure dalje bo v prostorih šole predavanje o zaščiti vinske trte (dr. Vrabl) in škroplilni tehniki ter uporabi strojev v vinogradništvu (dr. Novak). Podružnice društva vinogradnikov naj organizirajo večji obisk teh predavanj (vsaj 15 do 20 vinogradnikov iz vsake podružnice).

V soboto, 13. junija, se ob 9. uri začne na srednji kmetijski šoli skupščina delegatov Društva vinogradnikov Dolenske, ki nadomestila običajni zbor društva. Poleg običajnega dnevnega reda bomo na skupščini delegatov poslušali govor inž. Nika Riharja, dolgoletnega ravnatelja kmetijske šole in znanega političnega delavca, ki bo govoril o povezavi društva vinogradnikov s SZDL ob praznovanju 15. obletnice delovanja društva.

Po zaključku uradnega dela skupščine delegatov bomo poslušali še predavanje znanega vinologa mag. Julija Nemaniča, vodje Vinske kleti v Metliki o kletarjenju in kmečkih kletih. Predavatelj je znan med vinogradniki in

Nezadovoljni vinogradniki

Ker je mag. Nemanič obenem predstavnik poslovne skupnosti za vinogradništvo in vinarstvo, bomo vinogradniki izkoristili priliko, da izrazimo nezadovoljstvo z nekaterimi dejanji te skupnosti, ki se noče sprijazniti z dejstvom, da poleg skupnosti živi tisoče zasebnih vinogradnikov. Ti imajo v Sloveniji 83%, na Dolenjskem pa celo 99% vseh vinogradov. Zato že sprejete odločitve poslovne skupnosti, nekaterih strokovnjakov in uradnikov o trsnem izboru, prodaji neustekleničenega vina v vinorodnih predelih, odkupu vina od strani družbenih klet, o dragih analizah, uvažanju vin v Slovenijo od drugod, ko vinogradniki ne morejo vina prodati, zahtevajo ponovno skupno obravnavo s predstavniki društev vinogradnikov. Mali slovenski vinogradnik, ki iz skope zemlje z velikim trudom pridobiva žlahtno kapljico, zasluži več uvaževanja in razumevanja od ljudi, ki menijo, da lahko o vsem sami odločajo.

T. DOBERŠEK

Za vigredjo prihaja cvičkarija

Na vrtu hotela Kandija bo od 11. do 14. junija veselo

NOVO MESTO — Do tradicionalnega tedna dolenskega cvička, ki bo letos že petnajsti, nas loči še štirinajst dni. Društvo vinogradnikov Dolenske se skupaj s Krškim tozdom Zdravilišča in gostinstva, ki je prevzel glavno pokroviteljstvo in točenje vin na vrtu hotela Kandija, trudi letošnjo prireditev pripraviti tako, da bo privabila čimveč obiskovalcev in vrnila stari ugled. Tako kot prejšnja leta se bo tudi letošnji teden dolenskega cvička pričel s sprevidom vinogradnikov na prvi dan »cvičkarije« 11. junija ob 17. uri. Za organizacijo povorka bo skrbel član organizacijskega odbora Jože Prosinečki. »Radi bi prikazali stari in sodobni način pridelave cvička. Da se do vinca ne prike kar mimogrede, bodo v sprevidu pokazali cepilci, sadilci, koljači, rezači, vezači, tregači in kletarji. V povorki naj bi sodelovalo prek 200 vinogradnikov iz dolenskih podružnic. Svojo udeležbo so že prijavili vinogradniki iz Trške gore, Malkovca, Podgorja in Škočjana, pričakujemo pa odziv še iz drugih podružnic.«, je povedal Jože, ki je že nekaj časa tudi predsednik podružnice Trška gora. Povorka, v kateri bodo tudi godbeniki iz Novega mesta in Trebnjega, folklorna skupina Kres in še nekateri drugi, se bo za nekaj časa ustavila pred rotovžem na Glavnem trgu, kjer bo brezplačna pokašnja najboljših vin. Prvi in drugi dan cvičkarije bo goste zabaval ansambel Slavček s humoristoma Ljuzem Ambrožem in Vinkom Šimekom, v soboto pa bodo prireditev popestrili harmonikarji na frajtonarici za nagrado Krke, pevci pevskega zbora gasilskega društva Šmihel in ansambel Henček s Tonijem Gasperičem. Zadnje pokaševalce bo v nedeljo veselil še ansambel Spodin. Tri dni bo gost prireditev tudi Darko Vardijan — en mož, cel ansambel.

J. P.

Zastrupljena pretiravanje

Delež kmetijstva v onesnaževanju se veča

Nobelovec Borlough je svoj čas dejal, da bi brez uporabe fitofarmaceutskih snovi v kmetijstvu med ljudmi kmalu zavladala lakota in da je škoda, ki jo povzročajo ti kemični pripravki, malenkostna v primerjavi s koristmi, ki jih prinašajo. Zal se razmerje med koristjo in škodo slabša in kmetijstvo prispeva vse večji delež v onesnaževanju okolja, predvsem če je preveč intenzivno in koncentrirano. Po dokaz nam ni treba dlje kot do prve večje živilovarske firme, naj bo to v Klinji vasi na Kočevskem ali Pristavi pri Krškem.

Ekološko prizadeta in osveščena javnost upravičeno pričakuje objektivno in odkrito besedo stroke. Ljubljanska biotehniška fakulteta je pripravila študijo Onesnaževanje ozračja in tal ter poškodbe vegetacije, ki pa je raziskovalni vni navkljub več vprašanju odprla, kot pa nanje odgovorila. Izkazalo se je, ne prvič, kako zapletena in kompleksna zna biti biotehnologija in kako občutljivo je ravnovesje narave.

Samo primer gnojenja. Že leta ponavljamo, da je naša dežela po porabi mineralnih gnojil na repu evropskih dežel in da je to dejstvo eden izmed najodločilnejših vzrokov za manjšo produktivnost in gospodarsko uspešnost našega kmetijstva. Povprečno 140 kg umečnih gnojil je res malo, toda to je varljiva količina, če je neenakomerno razporejena. Ponekod s kemijo že močno pretiravajo, zlasti

tisti, ki jih v smotno porabo ne prisili račun. Tako je na Dolenjskem moč opaziti, da so najstrditelji borci proti rastlinskim boleznim in škodljivcem ljubiteljski vinogradniki, ki med seboj kar tekmujejo, kdo bo zlit po svojih trtah več strupenih pesticidov. Pregnoženje tudi ni redka, četudi je ugotovljeno, pa tu

● Ameriški prehranski strokovnjaki so izračunali, piše Božidar Pahor, da prebivalec zahodnega razvitega sveta poje na leto s hrano vred pet kilogramov kemikalij. Te kemikalije pomenijo »znosne« količine v bistvu škodljivih snovi, ki pa ne povzročajo smrti kot glikol in vinu, velike koncentracije živega srebrva v školjkah in podobne zastrupitve, o katerih je v zadnjih letih pisal svetovni tisk.

di omenjena študija je to dokazala, da se nitrati (dušična gnojila) izpirajo v podtalnico in da so še nevarnejši fosfati, ki jih sprošča pretirano gnojenje.

M. LEGAN

Z NOVOMEŠKE TRŽNICE

Pretekli ponedeljek so prodajali še precej sadik paradižnika po 50 in 60 din, nekaj je bilo solate po 1.000 do 1.200 din, kilogram kolerabe ali korenja je bilo moč dobiti za 400 din. Jajčka so bila po 60 do 70 din, kilogram fižola je veljal 1.200 din. Branjevke so prodajale smetano v skodelicah po 800 din.

15. ZBOR PRIDELOVALCEV KROMPIRJA

MIRNA — V prostorih tovarne Kolinska bo v petek, 29. maja, ob 9. uri zbor pridelovalcev krompirja. Po pozdravnem govoru direktorice temeljne organizacije Kolinske, tovarne za proizvodnjo otroške hrane in predelavo krompirja, inž. Marinke Škufca bo inž. Jože Babnik govoril o pregledu dobav krompirja in pogodbenih pogojih za letnik 87. O osnovnih kakovostnih kriterijih za prevzem krompirja, namenjenega predelavi, pa bo spregovorila inž. Beti Grebene.

Jože Prosinečki ima na skrbi povorko.

Za tobak manj zanimanja

Letos bo v črnomaljski občini rasel le na 3 ha

ČRNOMELJ — V letošnjem letu bo 25 kooperantov zasadiło v črnomaljski občini s tobakom 3 hektare, kar je znatno manj kot preteklo leto. Lani je bilo namreč kooperantov dvakrat toliko kot letos, tobak pa je rasel na 5 hektarjih. Večina, ki je lani sadila to kulturo tretje leto, je namreč gojenje opustila. Razlog za to je gotovo delno tudi cena, zlasti še, ker je odkup veliko pozneje, kot je določena cena. Zato v Črnomlju že nekaj časa razmišljajo, da bi Tobakna tovarna iz Ljubljane tobak odkupovala dvakrat na leto in sproti plačala pridelalec.

Tudi kumaric je v črnomaljski občini vsako leto manj. Letos jih bo za odkup v Belsadu zraslo le še na enem hektarju. Ljudi odvraca predvsem veliko ročnega dela. Povečalo pa se je

letos zanimanje za pridelovanje rdeče pese, predvsem zaradi lanske slabe cene in nezagotovljenega odkupa krompirja. Pri rdeči pesi, ki so jo kmetje letos posejali na 5 hektarjih, pa je zagotovljena cena z doplačilom, prav tako tudi odkup v Belsadu.

V črnomaljski kmetijski zadrugi se zavedajo, da se bodo morali skupaj z metiško zadrugo dogovoriti z Belsado o proizvodnem programu tega tozda Kolinske vsaj za 5 let naprej, da bodo vedeli natančneje svetovati kooperantom, v kakšno pridelavo naj se usmerijo, predvsem pa jih spodbuditi za nove kulture, ki jih bo potrebovala predelovalna industrija. V okviru tega bodo prihodnje leto v Dragovnji vasi zasadiли tudi prvi urejeni nasad jabolčan v občini.

M. B.—J.

KAM S FRANCOZI, KI JIH ZANIMA KMETIJSTVO?

KOČEVJE — Na Turistično društvo Kočevje je prišel iz Francije dopis, da bi skupina 25 Francozov želela konec avgusta taboriti nekje na Kočevskem. Kaže, da gre za študente kmetijske smeri, ker se zanimajo za kmetijstvo. Zaradi turizma in deviz bi bil seveda tak obisk dobrodošel. Zatakne pa se pri dejstvu, da je po običajnem odloku dovoljeno taborjenje le na zato urejenih prostorih. Takih prostorov pa v občini Kočevje ni. Turistično društvo je zaprosilo za pojasnilo, kam s turisti, ki žele kampirati, pristojni organ občinske skupščine. Kaže, da posebnih birokratskih težav vendarle ne bo.

Cigančki najbolj radioaktivni

Kaj so pokazale meritve gob po Černobilu

Pravilno so lani po černobilski »havariji«, kot eksplozijo jedrskega reaktorja imenujejo Rusi, napovedali strokovnjaki, da se bo zaradi radioaktivnega dežja povečala radioaktivnost divjačine in gob bolj kot nekaterih kmetijskih pridelkov. To so potrdile obsežne meritve v mnogih krajih Slovenije, ki pa so hkrati pokazale tudi, da niti najbolj kontaminirani cigančki še zdaleč ne dosegajo dovolj visoke vrednosti 600 bekerelov na kilogram suhih gob, torej ob običajni porabi tudi ti niso bili nevarni.

Meritve so nadalje pokazale, da sta bili najbolj priljubljeni in tudi izvozno zanimivi vrsti gob, jurček in lisička, najmanj kontaminirani. Enako razveseljivo dejstvo je veljalo tudi za pri nas zelo priljubljene gobji vrsti orjaški dežnik in kukmak. Na strastne dolenske gobarje bo dodatno pomirjevalno delovala še ugotovitev, da je Dolenjska dobila manj črnoobilškega dežja in da so bile zato naše gobe deležne manjše pošiljke ruskega radioaktivnega cezija kot v drugih predelih naše ožje domovine.

Da ne bo v nemilosti le Černobil: natančne meritve, ki jih opravljajo v Inštitutu Jožefa Stefana, so že v prejšnjih letih pokazale precejšnjo kontaminiranost naših gob, vendar se zaradi tega ni nihče pretirano vznemirjal. Gre pa za naravno sevanje, pa tudi daljnje posledice jedrskih poskusov, ki so jih svoj čas lahkomiselno opravljale nad zemljo velesile v slepi gonji za vojaškim ugledom.

Kršil le Labod

Lani preveč izplačali za osebne dohodke — Poracun z zadrževanjem

NOVO MESTO — Ko je občinski izvršni svet konec marca obravnaval izvajanje resolucije na področju osebnih dohodkov v letu 1986, je za 6 delovnih organizacij v novomeški občini ugotovil, da so z rastojo sredstev za osebne dohodke in skupno porabo presegle rast dohodka. Lani je znašala rast dosežene dohodka v gospodarstvu novomeške občine 141,8, sredstev za osebne dohodke pa 144,4 odstotka.

Upoštevaajoč resolucijske kriterije o usklajenosti rasti sredstev za osebne dohodke z rastojo dohodka, o ohranitvi deleža akumulacije v dohodku ter o zmanjšanju deleža materialnih stroškov v celotnem prihodu, so bila občinska gibanja na področju osebnih dohodkov lani v celoti usklajena z rastojo dohodka. Tako so pokazale tudi podrobnejše obrazložitve za lanska izplačila pri 5 do 6 prekoračiteljev, v Novolesu, Tovarni obutev, GG, Mercator KZ Krka in Gorjancih, le v Labodu pa izplačil osebnih dohodkov niso mogli opravičiti.

Labod kot celota je možno vsoto izplačil prekoračil za 9 odstotkov ali v celoti za 107 milijonov, samo novomeški tozid pa za 4,7 odstotka ali za okrog 30 milijonov. Ko je izvršni svet pretekli tork obravnaval to problematiko, je menil, naj bi v Labodu, kjer s povprečnimi osebnimi dohodki za dobro desetino zaostajajo za povprečjem gospodarstva v občini, lanske prekoračitve poračunali z zadrževanjem osebnih dohodkov, kar je vseeno boljše kot vračanje denarja.

O ZOBOZDRAVSTVENEM VARSTVU

METLIKA — V začetku meseca je bila v metliškem zdravstvenem domu ekipa ljubljanske stomatološke klinike, ki je pregledala 60 odraslih pacientov in 110 otrok v starosti od šestih do osemnajstih let. Ta pregled so opravili za epidemiološko študijo o stanju zobozdravstvenega varstva, in sicer za svetovno zdravstveno organizacijo. Rezultati te primerjalne študije, ki bo v okviru naše države mednarodno objavljena in v okviru svetovne zdravstvene organizacije mednarodno bodo znani čez leto dni. Da je pregled v zdravstvenem domu potekal nemoteno, se zahvaljujejo šolam in delovnim organizacijam, ki so med poukom oz. delovnim časom pustili svoje učence oz. delavce na pregled, in sicer: OŠ Metlika, SŠTU Metlika, srednješolska centra iz Črnomlia in Novega mesta ter M-KZ Metlika, Beti, Novoteksu, Kometu, Novolesu.

POSKRIBIMO ZA SVOJE OKOLJE!

NOVO MESTO — Le še dober teden dni je do 14. zleta bratstva in enotnosti, ki bo 6. in 7. junija v Novem mestu. Posebna komisija za ureditev mesta in poti, ki deluje pri organizacijskem zletnem odboru, naproša vse občane, delovne organizacije, zasebnike, krajevne skupnosti in hišne svete, da poskrbijo za lep videz okolja, pokosijo travo, posebej regrat ob poteh in zidovih. Komisija si bo rezultate tega poziva ogledala že prihodnji teden, proti vsem, ki svoje dolžnosti ne bodo izpolnili, pa ustrezno ukrepala.

Poraz »napredka« — zmaga ljudi

Z ekološkega vidika postaja metliška občina vse bolj onesnažena — Najbolj zaskrbljujoče je stanje voda — Nujni učinkoviti ukrepi

METLIKA — Idilične podobe o nedotaknjeni in čisti Beli krajini, ki je »blagodatni« tako imenovanega razvoja in napredka niso pravi nič okrnile, je enkrat za zmeraj konec. Da tu ne gre samo za Krupo, ki je pred leti tako boleče odjeknila v belokranjski in širši slovenski javnosti, sta med drugim pokazala tudi gradivo in razprava na zadnji seji OK SZDL Metlika, ki je bila posvečena vprašanjem ekologije, energije in varčevanja.

Edino, česar je bila Bela krajina deležna zaradi svoje gospodarske zaostalosti, je bilo to, da jo je onesnaženost okolja kot posledica »napredka« doletela nekaj let kasneje kot ostalo Slovenijo; res pa je tudi to, da, splošno gledano, v manjšem obsegu. Vsekakor pa je ta onesnaženost najbolj zaskrbljujoča v vodi, in to tako pitni, saj se kakovost podtalnice stalno slabša, kot v Kolpi, ki je donedavna veljala za najbolj čisto slovensko reko, sedaj pa že opozarjajo, da je Kolpa pod Metliko v drugem kakovostnem razredu, in če bo šlo tako naprej kmalu ne bo več primerna niti za kopanje. Še posebej je v nevarnosti podtalnica, ki je kraška sestava belokranjskih tal ni sposobna po naravni poti očistiti, ogrožajo pa jo tako neurejene komunalne razmere kot neustrezno ravnanje z odpadki ter večkrat nepravilna in nesmotna uporaba kemičnih sredstev v kmetijstvu in gozdarstvu.

Znan je primer izpred dveh let, ko

Še nihanja med zahtevo in dvomi

Predsedstvo SZDL o zahtevi za razrešitev

NOVO MESTO — Na zahtevo dveh frontnih delov Socialistične zveze, predsedstva borcev z 12. maja in predsedstva komunistov z 18. maja, se je minuli četrtek popoldne sestalo predsedstvo OK SZDL, da bi uskladilo politično akcijo v zvezi z zahtevo, da se začne postopek za razrešitev Boštjana Kovačiča s funkcije predsednika občinske skupščine.

Vzrokov in podrobnosti na tem mestu ni treba ponavljati. Zloglasna »afera« je po mnenju občinskih vodstev družbenopolitičnih organizacij tako poslala politično razpoloženje v občini, da predsednik skupščine ne more več uspešno opravičiti svojega dela. Občinski sindikalni svet, ki je tokrat najbolj izčrpan oblikoval svoja stališča, meni, da je že sama uvedba kazenskega postopka odločilno okrnila predsednikovo ugled. Občinski sindikalni svet tudi zahteva, naj predsednik zbora združenega dela Jože Preskar odstopi, osnovne organizacije sindikata v Pionirju in Iskrni Tenel pa naj ugotovijo politično odgovornost ljudi iz teh dveh delovnih organizacij.

V dolgotrajni razpravi, ki je spominjala na sejo pred mesecem, le da je bila v tonu ostrjša, se predsedstvo ni moglo enotno opredeliti. Boštjan Kovačič se ni strinjal z ugotovitvami in je dejal, da on sam ne vznemirja javnosti in da občinska skupščina normalno deluje. Kategorično je vztrajal, da mu krivda ni dokazana, da ne pristaja na noben postopek razrešitve po skrajšani poti in da zahteva politično oceno, pripravljeno po utemeljenih merilih. Dodal je, da je postal žrtve nehumanega odnosa in senzacionalizma v tisku ter celo skonstruirane politične farse, ki da ima globlje ozadje, slednje pa so prisotni odločno zavrnili.

Predsedstvo je ocenilo, da ima ta čas premalo dodatnih argumentov za dokončno enotno

● Predsedstvo je tudi sklenilo, da bo z doslej znanimi dejstvi v posebni informaciji seznanilo krajevne konference SZDL, volilci pa naj se na podlagi tega odločajo, če izvoljena predsednika skupščine in zbora združenega dela še uživata njihovo zaupanje. Končno odločitev pa naj na podlagi mnenja ljudi izreče občinska konferenca SZDL Novo mesto.

oceno. Glede samega kazenskega dejanja ni vedelo skoraj nič več kot pred mesecem,

M. LEGAN

so gozdarji uporabljali pesticid, katerega sled so v izviru Obrha, ki je največji vir pitne vode v metliški občini, našli še po enem letu, sicer

● Zavedajo se, da stvari ne bodo lahke, saj približna ocena kaže, da bi morali samo za investicije v preskrbo z vodo, čiščenje in odvajanje odpadnih vod ter urejeno odlaganje odpadkov do leta 2.000 nameniti 2,5 milijarde dinarjev, kar je toliko, kot so pred dvema letoma znašale vse gospodarske investicije v občini. Prav tako si ne delajo utvar, da bo zadeva potekala brez odpora.

res takrat še v dopustnih količinah, vprašanje pa je, kakšno je bilo onesnaženje takoj po uporabi, ko ga ni nihče meril, ljudje pa so vodo prav tako uporabljali.

Seveda Socialistična zveza nima neposredne izvršne moči, da bi preprečila nadaljnje onesnaževanja okolja v metliški občini niti da bi prisilila onesnaževalce k popraviljanju svojih grehov. Zato pa si bo prizadevala za čimvečjo osveščenost ljudi. Še posebej se pri tem opira na mlade. Kar se Kolpe tiče, bo potrebno tesnejše sodelovanje tako s sosednjo črnomaljsko občino kot z obkoljskimi hrvaškimi občinami.

Kakorkoli že: potrebno in nujno je takojšnje učinkovito ukrepanje na vseh ravneh. Če bo zmagal »napredek«, bodo izgubili ljudje.

A. BARTELIJ

Zdravstvu spet pohaja sapa

Interventni zakon ostro zarezal tudi zdravstveno varstvo — Denarja bo manjkalo na vseh koncih — Delegati le sprejeli predlog ukrepov za varčevanje

NOVO MESTO — Občinska zdravstvena skupnost si je lani zelo prizadevala izboljšati pogoje poslovanja zdravstvenih organizacij. Naredili so precej, a kljub vsemu sta novomeški zdravstveni dom in bolnišnica poslovala z motnjami, slednja predvsem zaradi neizpolnenih obveznosti drugih zdravstvenih skupnosti. Zmanjkalo je denarja za sklade, bolnišnici 164 in zdravstvenemu domu blizu 46 milijonov dinarjev. Tudi osebnih dohodkov niso zvišali toliko, kot bi jih smeli.

Letos se bo položaj očitno bistveno poslabšal. Interventni zakon, ki omejuje skupno porabo, je že skrčil materialne možnosti za uredničenje programov v vseh družbenih dejavnostih, pa tudi v zdravstvu. Upoštevaajoč ta zakon, novomeška zdravstvena skupnost v prvih štirih mesecih nismela porabiti sicer zbranih 148 milijonov, to pa že povzroča velike likvidnostne težave v skupnosti in v zdravstvenih ustanovah. Zaradi omejitev je imela v prvem trimesečju splošna bolnišnica 187 milijonov dinarjev izgube in zdravstveni dom Novo mesto blizu 10 milijonov, obe ustanovi pa sta spet ostali tudi brez vseh skladov.

Po začasnem letošnjem finančnem načrtu, ki ga je sprejela skupščina 21. maja, bo novomeška zdravstvena skupnost letos razpolagala s 7,935 milijarde dinarjev, kar je vsega 38 odst. več kot lani, kakšna je inflacija, pa se ve. Že v kratkem je sicer pričakovati valorizacijo programa v skladu z ugotovljeno dejansko rastojo dohodka v prvem trimesečju, a skoraj gotovo ne bo prinesla nikakršnega olajšanja in bo na vseh koncih in krajih manjkalo denarja. Zaradi tega bodo povsod v

zdravstvu potrebne velike racionalizacije.

Seznanjena s tako zoženimi materialnimi okviri, na kar samouprava sploh nima več nobenega vpliva, je skupščina novomeške zdravstvene skupnosti na omenjeni seji sprejela predlog ukrepov in aktivnosti za zmanjšanje porabe. Ukrepe so na zahtevo delegatov uporabnikov sicer imenovali začasne, tudi sicer so bili delegati v dolgi in prizadeti razpravi proti krčenju pravic, za vse predlagane ukrepe pa so zahtevali, naj se napiše, da bodo zdravstveni de-

lavci proučili možnost krčenja ali racionalizacije. Glede predlaganega zmanjšanja stopnje hospitalizacije in ležalne dobe predvsem na

● Delegati so zelo negodovali nad predlagano letošnjo delitvijo denarja, zbrana za investicije v družbenih dejavnostih po posebnem sporazumu. Največ gre za novomeški stadion: 220 od 360 milijonov. Zahtevali so, da ima prihodnje leto prednost pri delitvi lekarna.

otročkem in infekcijskem oddelku so delegati menili, da je treba bolj zaupati zdravstvenim delavcem, da delajo prav in racionalno, kot zahteva bolezen.

Z. LINDIČ-DRAGAŠ

PRAZNIČNI ŠKOCJAN — Krajani Škocjana so se množično udeležili nedeljskega praznovanja krajevnega praznika, katerega glavna točka je bila otvoritev nove avtobusne postaje in pošte. (Foto: Z. L.-D.)

Nova pošta in postaja

Pomembna pridobitev Škocjana za krajevni praznik

ŠKOCJAN — Zadnje nedeljo so se krajanje krajevne skupnosti Škocjan množično udeležili proslave krajevnega praznika, ki ga praznujejo 23. maja v spomin na dogodek iz NOB. Letos so zares imeli kaj praznovati. Ob tej priložnosti so namreč predali namenu novo avtobusno postajo, kakršne ni daleč naokoli, in poštne prostore.

Za pomembno pridobitev imajo največ zaslug sami krajanje. Gradili so namreč s samopriskevkom. Predsednik sveta krajevne skupnosti Janez Povšič je v slavnostnem nagovoru dejal, da so Škocjanci pred leti spoznali, da ne bodo napredovali iz zaostalosti, če si ne bodo sami pomagali.

čestitali za letošnje prejetje občinske priznanje OF in se mu zahvalili za vse prizadevanje in delo za krajevno skupnost. Slavje so zaključili s tovariškimi srečanjem.

Z. L.-D.

V novih poštinih prostorih bodo lahko nudili solidnejše poštne usluge kot doslej. Pošta je že prilagojena za računalniško spremljanje poslovanja, predvsem denarnega prometa, v njej pa bo seveda tudi prostor za novo telefonsko centralo, brez katere ni bilo možno širiti krajevnega telefonskega omrežja. Centralo je kupilo novomeško PTT podjetje. Zaenkrat bodo najo laško priključili blizu 400 naročnikov, v končni fazi pa celo tisoč. Pošta bo izboljšala tudi telefonske povezave Škocjana s svetom, saj bodo kmalu položili nov kabel do Novega mesta. Tudi avtobusna postaja, pri gradnji katere so pokazali veliko razumevanja tudi delavci Gorjancev, je veliko vredna. Ljudem ne bo več treba čakati na prostem.

Na slovesnosti, za katero so kulturni program pripravili domači osnovnošolci, so predsedniku skupščine krajevne skupnosti Stanetu Čelensniku podelili bronasto priznanje krajevne konference SZDL, predsedniku sveta krajevne skupnosti Janezu Povšiču pa

DRUŽABNO NA MESTNIH NJIVAH

NOVO MESTO — Na Mestnih njivah bodo pripravili to soboto prvo družabno srečanje krajanov. Organizatorji predvidevajo, da bodo priložnostni kulturni program napolnili nastopi samih krajanov. kajti na srečanje niso povabili znanih glasbenih in drugih umetnikov. Za vsak nastop bodo krajanje dobili nagrado.

Mladi ljudje brez službe

Najtežje je z gimnazijskimi maturanti

METLIKA — V metliški skupnosti za zaposlovanje je zadnje mesece število iskalcev zaposlitve približno enako. Prejšnji teden je bilo prijaviteljnih 66 ljudi, največ mladih. Takih, ki iščejo prvo zaposlitev, je 12, od tega 5 žensk. Od skupnega števila je po njihovih kriterijih 20 težje zaposljivih.

Med delavci s poklicem je 18 iskalcev zaposlitve, s srednjo izobrazbo 11, od tega kar 10 žensk, med njimi je 10 gimnazijskih maturantov in trije zdravstveni tehniki. Z višjo izobrazbo pa iščeta delo dve: inž. arhitekture in socialna delavka. Konec

Porušiti čistilne naprave?

Več škode kot koristi

METLIKA — V metliški občini imajo kanalizacijsko omrežje le v Metliki, vendar je tudi to v precejšnje neustreznosti, meritve pa kažejo, da v biološkem delu čistilne naprave zaradi premajhnih kompresorjev in neustreznega vpihovanja zraka tako rekoč ni nič raztopljenega kisika. Strokovna ekipa, ki je pred časom ugotovljala (ne)delovanje čistilne naprave, je bila celo mnenja, da bi bilo bolje, če bi jo porušili. Stroški bi bili vsekakor veliko manjši, saj ta naprava porabi za okoli 20 milijonov dinarjev elektrike na leto, učinki pa ne dosti slabši. Vsekakor pa bi bilo boljše čistilno napravo usposobiti, da bi kar se da zadovoljivo opravljala tisto, za kar so jo zgradili.

To še posebej zato, ker bo slej ko prej treba rešiti vprašanje odvodnjavanja in čiščenja odpadnih vod tudi v širšem urbanem okolju Metlike, severno v naseljih Lovčica, Trnovce in Grabovec ter vzhodno v Rosalnicah, Čurilih, Svržakah in Radovičih. Za naselja severno od Metlike bo treba zgraditi novo čistilno napravo pri Trnovcu, ostala pa povezati s sedanjo. Do konca tisočletja bo računajo, s tega območja okoli milijon kubičnih metrov odpadnih vod na leto, od tega jih bo industrija prispevala kakih 430.000 kubičkov. Večino industrijskih odpadnih vod pa bi morali vsaj mehansko čistiti.

Kar se mestne kanalizacije tiče, je stanje najslabše v starem mestnem delu in na Požeku, kjer je obnovitev nujno potrebna zaradi zaščite največjega vira pitne vode v občini, izvira Obrha.

Po sedanjih cenah bi obnova in gradnja nove potrebne kanalizacije ter obnova in razširitev zmogljivosti sedanje čistilne naprave, gradnja manjših, tako imenovanih kontejnerskih čistilnih naprav ter čistilna naprava za Beti stala nekaj več kot milijardo dinarjev.

A. B.

Ena gospa je rekla, da vas na bencinski črpalki v Ločni opremijo za to in onostransko življenje. Za po zemlji je vinjak, za nad oblake pa komplet sveč, ki je napredaj samo meter naprej.

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

V času od 14. do 20. maja so v novomeški porodnišnici rodile: Marta Krivec iz Zdinje vasi — Bojana, Ana Mavsar s Senovega — Majo, Vida Kirar iz Dobruške vasi — Primoža, Darinka Oštr iz Trebnjega — Claro, Majda Kerin iz Velikega Podloga — Tjašo, Ivanka Zoran iz Drenja — Melito, Marija Frlan iz Vivodnje vasi — Ano, Ljubica Pavlaković iz Zaloke — Damirja, Irena Valenčak s Pokleka — Marka, Martina Blaznik iz Zabukovja — Gregorja, Antonija Zakšek iz Hrastka — Majo, Irena Košak iz Drame — Aleša, Helena Klobučar z Uršnih sel — Toneta, Anica Bevc iz Veniš — Marka, Mihaela Murn iz Podturna — Roberta, Marija Škrjinar z Mirne — Suzano, Darinka Steingel iz Sadinje vasi — Damjan, Mojca Merlin iz Dolenjih Kamenc — Gregorja, dr. Marija Plut iz Lipovca — Andreja, Jožica Grivec iz Dobrnica — Matjaža, Alojzija Tekavec iz Šmihela — Mateja, Ivanka Marušič iz Krškega — Majo, Vesna Brajkovec z Gornjega Suhorja — Tadeja, Marija Čulig iz Vrbovca — Damirja, Zdenka Furlič iz Svibnice — Davida, Fanika Košir iz Dolenje Straže — Robija, Jožica Ančimer iz Krškega — Aleksandra, Anica Pintar iz Otočca — Majo, Sonja Štrasberger iz Osrečja — Bernardo, Frančiška Kasun iz Damlja — Marino in Maria.

IZ NOVEGA MESTA: Darja Kobler z Belokranjske ceste 64 — Simono, Marija Kocjan, K Roku 72 — Martina in Joanna Stefania Wolcka Pokorni iz Ulice Slavka Gruma 56 — Igorja. Čestitamo!

Sprehod po Metliki

MLADEN VUKŠINIČ, metliški slikar, živeč v Ljubljani, razstavlja svoje belokranjske motive v hotelu »Bela krajina«. Razstava bo na ogled do 31. maja, slike pa je moč tudi kupiti. Bojda se zanimajo zanje pri Integralu. Odkup ne bi bil odveč, saj so stene Integralovih lokalov več ali manj prazne ali pa okrašene s slikami, ki so na robu dobrega okusa. V Ganglovm razstavišče Belokranjskega muzeja pa so na ogled akvareli akademskega slikarja Staneta Zerka iz Škofje loke.

DELAVCI BETI BODO IMELI svoj dan 11. julija na Vinomeru pri Metliki, ko se bodo posamezne TOZD pomerile v šaljivih igrah, manjkale ne bo kulturni program pa tudi ne dobra jedcača in pijača. V restavraciji delovne organizacije Beti bodo tega dne slavili jubilejni delo.

VSREDNJIŠOLITEKSTILNE usmeritve imajo še nekaj prostih učnih mest, in sicer deset za skrajšani program ter šest za srednjega. Za šolsko leto 1988/89 načrtujejo uvedbo programa obrtna šivilja, za katerega vlada med mladimi dekletki zanimanje. Vsi, ki jih je ta program zanimal, so morali na šolanje v Ljubljano.

ZAPOR — Vse kaže, da so se na maturskem plesu, ki so ga imeli preteklo soboto učenci 3. letnika Črnomaljske srednje šole Edvarda Kardelja, Črnomalci pošteno maščevali Metličanom. Med šaljivimi igrami so namreč imeli tudi zapor, v katerem pa so bili v glavnem zaprti le Metličani. Za ideološko prevzgojo so jim Črnomalci dodelili še sekretarja predsedstva občinskega komiteja ZKS Črnomelj.

RAZŠIRITEV — Eden najbolj pogostih gostov v že prej omenjenem zaporu je bil Črnomaljski partijski sekretar Lojze Šterk, ki je imel tako dovolj časa tudi za razmišljanje o tem, da bi bilo potrebno zapor, v katerem je bilo skoraj vedno premalo prostora, razširiti. Zato mu je bilo gotovo žal, da niso razširitev vnesli v program del, ki jih bodo financirali s samopriskevkom.

POHOD — Metličani so ob dnevu mladosti pripravili tradicionalni obrtniški pohod od Rožnega dola do Gradca, na katerega so povabili tudi Črnomalce. Vendar pa so se ga iz Črnomlja udeležili le štirje »delegati«. Metličani sedaj ugibajo ali Črnomalci nalašč bojkotirajo njihove akcije ali pa jih ni moč prepričati, da narava niso le njive in vinogradi, ampak morda še kaj. Morda pa so raje ostali doma zato, ker so ugotovili, da se po trasi pohoda ni moč peljati z avtomobilom.

Drobne iz Kočevja

KABELSKA TV — Prva pobuda za ureditev kableske televizije v Kočevju je prišla iz Mestnega loga, kjer je naselje zasebnih hiš. Gotovo pa bi bili stroški za uvedbo kableske televizije manjši v središču mesta, kjer so stanovanjski bloki in stolpnice. Vendar se tu zatika pri vprašanju, kdo naj napeljava v družbeno stanovanja financira: ali stanovanjska skupnost ali hišni sveti ali sami stanovalci. V kratkem bo pripravila SZDL o kableski televiziji poseben razgovor.

PLAKAT ODTRGAN? — Kakšne sile so strgale plakat za dan mladosti na vhodnih vratih v stavbo občinske skupščine, še ni znano. Gre za plakat ob dnevu mladosti — sicer pa je bilo okoli dneva mladosti in plakatov že ogromno razprav — ki je prikazoval zelen list, ki ga obkroža rdeča polje, vanj pa se zajeda rdeča zvezda. Kaže, da so tudi ta plakat razumeli nekateri tako, drugi drugake, strgal pa ga je najverjetneje veter, saj imajo Kočevci drobovo kožo, pa tudi o raznih simbolih ne razpravljajo preveč globokoumno. Po običaju potrdijo, kar pride od zgoraj.

Ribniški zobotrebci

SREDI MAJA PLUŽILI — Na območju občin Ribnica in Kočevje se dni ni bilo pretirane vročine. 14. maja je Cestno podjetje Novo mesto moralo zaradi sneženja celo plužiti. Na odseku ceste od Vagovke nad Sodražico pa do Loškega potoka je zapadlo 7 cm snega.

NOČ IMA SVOJO MOČ — Na območju občine Ribnica je bilo lani 255 prekrškov (14 več kot leto prej), od tega večina ponoči. Daleč največ prekrškov je bilo storjenih pod vplivom alkohola (111 predlani pa celo 153), od tega je bilo 87 storjenih v gostinskih lokalih (leto prej 89). Čeprav alkohol še vedno kraljuje, pa le kaže, da na območju ribniške občine počasi le izgublja svojo moč.

»RAZOROŽITEV« — Tudi v ribniški občini potekajo prizadevanja za razorožitev. Tako so miličniki lani zasegli nad 10 kg eksploziva in smoničnika, 435 vžigalnikov in 45 m vžigalne vrvice, 370 vžigalnih kopic, 3 piščke, pištolo, 268 nabojev itd. Na območju občine pa je bilo najdeno še 16 ročnih bomb, topovska granata, tromblonski naboj, šolska mina in 121 vojaških nabojev. Kljub vsemu temu pa nesreč z orožjem in strelivom ni bilo.

Trebanjske iveri

DIRIGENT — Upokojenski zbor iz Litije, ki bi moral nastopiti na področnem srečanju pevskih zborov upokojencev v Trebnjem, se je znašel v hudih škripcih. Tik pred odhodom so namreč pevec praktično z avtobusa »sneli« dirigenta oz. zborovodjo. Ker se z vojsko ne gre šaliti, pa čeprav so to samo teritorialci, je zborovodja vsem prošnjam navkljub moral na orožne vaje. Litijani so vseeno odšli na pot, Trebanjci pa so jim na koncertu priskočili na pomoč s svojo pevovodkinjo, ki je dirigirala s partituro. Občinstvo so seznanili z nevsakdanjo potezo litijskih teritorialcev in ljudje so glasno razmišljali, kakšna neki vojska je to, ki ne more pogrešati enega človeka. Kaj pa, če bi pevovodja zbolel ali pa bi ga podrl avto?

BOBAN IN JOŽE — Gre seveda za Pivaševiča in Venclja iz Štefana, ki sta pred šestimi leti pričela s teki mladosti od Šentilovca; ti so prerasli v množično in pomembno športno prirediteljsko Dolenjsko. Boban je pred letošnjim tekom komentiral: »Ko sva midva z Jožetom tekla, je igrala tudi godba na pihala, stava pa je bila, da poraženec plača pijačo vsem kibicem«. Letos godbe ni bilo, stave tudi ne!

SEZONA SE ZAČENJA

KOČEVJE — Turistična sezona je pred vrati, ceste iz Kočevja v vse smeri so pa še vedno slabe. Magistralna cesta proti Ribnici kljub lanskim obljubam še vedno ni pokrpana. Cesta proti Črnomlju na odseku Mozelj—Brežovica še ni posodobljena in dela na njej počivajo. Nekoliko bolj živahno je na odseku ceste proti Oslinici in Čabru, vendar bo tudi ta cesta med sezono komaj prevozna, če sploh bo. Še najboljša je cesta proti Delnicam, medtem ko je proti Novemu mestu na območju kočevske občine še kar dobra (z izjemo odseka pri Starem logu), na območju novomeške občine pa je v glavnem kriminalna. Od lanske do nove turistične sezone je Kočevje z okoliščo pridobilo dve novi zasebni gostišči.

Otroci na morje

Kočevci spet v Puntičelo

KOČEVJE — V osnovnih šolah in vrtcih po občini Kočevje že zbirajo prijave za sprejem učencev v letošnje otroško kolonijo, ki bo od 30. julija do 10. avgusta v Jugoslovanskem otroškem rekreacijskem centru v Puntičeli pri Pulju. Za zdaj so Kočevci rezervirali v zgradbah ležišča za 68 otrok, če pa bo interesov več, bodo zanje lahko dobili še prostor pod šotori.

»Cene so letos za nad 100 odstotkov višje,« je povedal Stane Jatič, predsednik občinske Zveze prijateljev mladine Kočevje. »Tako znaša dnevni penziona za otroka 7.000 din, skupaj z ostalimi stroški pa bo 11-dnevno bivanje veljalo kar 100.000 din. Predvidoma bodo starši plačali povprečno 55 odst. tega zneska, SIS pa 45 odst. Sicer pa bodo starši z zelo visokimi osebnimi dohodki plačali polni znesek, otroci socialno ogroženih staršev bodo letovali brezplačno, ostali pa bodo plačali sorazmerno s svojo zmožnostjo. Vse zadeve v zvezi s financami pa še niso rešene.

Prijave za letovanje bodo vodstva šol in vrtcev sprejemala še do 15. junija.

J. P.

Sodražani slavili

Praznovali so krajevni praznik in dan mladosti

SODRAŽICA — Na sam dan mladosti, 25. maja, praznuje svoj praznik krajevna skupnost Sodražica. Na ta dan leta 1942 je bila prvič osvobojena in takrat je odšla v partizane večja skupina domačinov. Osrednja proslava ob prazniku je bila v petek, 22. maja, v prostorih doma TVD Partizan. Na njej so podelili bronaste znake OF, ki so jih prejeli: Franc Rus, Prostovoljno gasilsko društvo, Mojca Henigman, KUD Svoboda, Danilo Šile, Donit, Ivan Hočvar, KO ZB NOV, Marija Gašperič in osnovna šola Sodražica. Udeležencem je govoril predsednik skupščine krajevne skupnosti Janez Mihelič, ki je med drugim poudaril, da je bilo v minulem obdobju na območju KS veliko narejenega, zdaj pa je na vrsti asfaltiranje ceste skozi Sodražico, uredili bodo tudi kanalizacijo, v kratkem pa bodo na Trgu 25. maja začeli graditi 6-stanovanjski blok. V kulturnem programu so nastopili učenci domače osnovne šole in mladinci.

M. GLAVONJIČ

PRELOŽEN POGOVOR

KOČEVJE — Zaradi zadržanosti Levstikovega nagrajenca, akademskega slikarja Andreja Trobentarja, minuli četrtek ni bilo napovedanega razgovora z njim. Srečanje je preloženo na današnji dan, 28. maj, bo pa ob 13. uri v prostorih kočevske knjižnice. Današnji pogovor bo tudi zadnja prireditelj v okviru letošnjih praznovanj dneva mladosti.

Kam gre slovenski denar

Vprašanje borcev

ČRNOMELJ — Ninaključje, da so na sji občinske skupščine ZZB NOV Črnomelj posvetili največjo pozornost c.jnosom Slovencev do nezaviti. Kot je dejal podpredsednik republiškega odbora ZZB NOV Drago Flis, je Slovenija 40 let gradila politiko pomočnerazviti v zaupanju, da bodo tisti, ki so prejimali pomoč, sami najbolje odločili, kam bodo najbolj pametno naložili denar.

»Vendar pa sploh ne vemo, koliko smo Slovenci po vojni dali drugim republikam, posebno tistim, ki so danes nelikvidne. Tudi Belokranjci smo vedno dajali denar, še sedaj pa ne vemo, kam je šel, čeprav imamo vso pravico, da to zvezmo,« je dejal eden od črnomaljskih borcev. Predstavniki 15. divizije pa je pristavil, da bi bilo prav, če bi vedeli, ali je moč pričakovati, da bodo iz tistega, kar je zgrajeno v nerazvitih delih naše države s slovenskim denarjem, tudi ustrezni rezultati. »Samo populacijska informacija o tem, kam gre denar, še ne pomeni tudi racionalnejše porabe. Bolje bi bilo, če bi republika vlagala denar v nerazvita področja skupaj z delovnimi organizacijami. Žal smo prišli danes že tako daleč, da je nerazvitost privlačna. Prevladala je namreč miselnost, da je tudi brez dela moč dobro živeti,« je menil Drago Flis.

Borci so imeli veliko pripomb tudi na zdravljenje, predvsem v zdraviliščih, za katero je vedno manj denarja zaradi velike rasti cen v okreviliščih. Kritike so telete tudi na zobozdravstveno službo; ta pa ni kos vsem naročilom zlasti zaradi tega, ker so ljudje šele v zadnjih letih začeli bolj skrbeti za zobno higieno. Niso pa bili zadovoljni tudi s pogrebi borcev, na katerih je tudi duhovnik, ki pred pokopom zavlačuje z obredom v cerkvi, kar je še veliko bolj mučno, če je slabo vreme. Praproščiki in borci-govorniki so celo zagrozili, da na takšne pogrebe z dolgiimi cerkvenimi obredi pozimi ne bodo šli. Prav gotovo se bodo o tem morali pogovoriti s predstavniki verskih skupnosti člani komisije za odnose s temi skupnostmi, ki deluje v okviru občinske konference Socialistične zveze.

M. B.-J.

Začenja se boj za vodo

Nujno je potrebno res korenito ukrepati

RIBNICA — O zagotavljanju čiste pitne vode je vedno več razprav tako v ribniški kot tudi kočevski občini. Iz Kočevja so že opozorili Ribničane, naj prouče svoj odlok o varstvenih pasovih okoli vodnih virov. Kaže, da bo treba odlok dopolniti in seveda tudi dejansko bolj zavarovati vire pitne vode. Še posebno je potrebno izboljšati kakovost vode pri zajetju v Obrhu, od koder dobiva pitno vodo večina ribniške in kočevske občine. Seveda so varovanja potrebni tudi drugi izviri, ki so priključeni na regionalni vodovod ali pa se iz njih napolnijo lokalni vodovodi.

Nekatere izboljšave se pričakujejo tudi po sprejetju odloka o urejanju in varstvu okolja, ki ga bo občinska skupščina Ribnica osvojila na eni prihodnjih sej.

Ribniški srednjeročni in dolgoročni plan razvoja občine govori tudi o zagotavljanju zdrave pitne vode. Že več let pa tudi ugotavljajo, da bi bila gradnja čistilne naprave za pitno vodo na Obrhu predraga. Zato se oči varstvenikov narave in tistih, ki so najbolj odgovorni za zagotavljanje zdrave pitne vode, vedno bolj in pogosteje obračajo v enega največjih onesnaževalcev pitne vode, to so naselja v Loškem potoku. Seveda pa tu ne bodo zadostale le že omenjene male sanacije, ampak bo potrebo zgraditi čistilno napravo za odpadne potokške vode, se pravi za odplake. V načelu bi moral vodo očistiti tisti, ki jo onesnažuje, se pravi v tem primeru Potočani. Malo pa je verjetno, da bi Potočani sami zmogli dovolj denarja za gradnjo čistilne naprave. J. P.

Izgube so kar petkrat večje

Pretežna večina izgub trebanjskega gospodarstva gre na račun največjega kolektiva Trima, ki ima v četrtletju preko 811 milijonov dinarjev izgube — Večji izvoz

TREBNJE — Trebanjsko gospodarstvo je v prvih treh letošnjih mesecih ustvarilo 18.074 milijona dinarjev celotnega prihodka, pri čemer prihodki, ustvarjeni s prodajo blaga in storitev na tujem trgu, kažejo 281-odstotno rast, in tudi njihov delež v celotnem prihodu se je močno povečal — na 11,6 odstotka.

Zlasti visoke deleže celotnega prihodka na tujem trgu so dosegli v IMV, Iskri, Tesnilih in Trimu. Celotni izvoz se je povečal za 28 odstotkov (v dolenjski regiji se je, denimo, zmanjšal za 19 odst.!), od tega konvertibilni za 181 odstotkov, medtem ko se je klirinški izvoz znižal za 53 odstotkov. Uvoz blaga je bil v tem četrtletju manjši za 53 odst. (Dolenjska za 6 odst.!), od tega konvertibilni za 47, klirinški pa za 70 odstotkov.

Podatki o izvozu, ki so jih posredovalo občinsko komiteju za družbeno planiranje in gospodarstvo organizacije združenega dela, se sicer nekoliko razlikujejo od podatkov Narodne banke, toda odstopanja so zvečinoma zelo majhna in na globalno sliko o zunanjetrgovinski

zaenkrat pristala pri 162 milijonih izgube, KG Slovenska vas ima 60 milijonov, IO Pohorje pa (spet zaokroženo) 51 milijonov izgube. Med izgubarji so še Putnik (8,3 mi-

● Šele majska analiza bo lahko podala realno podobo gospodarjenja, je dejal predsednik občinskega izvršnega sveta Maks Kurent na skopni seji zbora združenega dela in zbora krajevnih skupnosti, ko so prejšnji teden v Trebnjem obravnavali informacijo o rezultatih gospodarjenja v prvem četrtletju. Hkrati je dodal da tudi v negospodarstvu ne bi smeli biti preveliki optimisti. Ob zdravstvenem domu so med izgubarji še 4 šole in vrtec.

lijona), GKP-Gradbeništvo (5,1) in delovna skupnost Trima s 618 ti-sočaki izgube.

P. P.

Primanjkljaj, ki ga sploh ni

Kovinarju, tozdu SCT, so, kljub temu da dobro dela, zaradi izgube v delovni organizaciji po posebnem ključu prisodili 66 milijonov dinarjev primanjkljaja

ČRNOMELJ — V poročilu o poslovanju v prvih treh mesecih letos je zapisano, da ima med črnomaljskimi kolektivi največji primanjkljaj Kovinar, tozdu SCT, in sicer 66 milijonov dinarjev. Vendar so v Kovinarju prepričani, da nimajo izgube, saj dobro in veliko naredijo, delajo celo nadurno delo, ter da so jim ta primanjkljaj določili v delovni organizaciji po določenem ključu.

Res je namreč, da ima SCT veliko izgubo zaradi sezonskega značaja dela, novega načina obračunavanja revalorizacije poslovnega sklada, obveznosti zaradi kreditov, ki so jih morali najeti, ker jim še vedno niso plačali vsega dela, ki so ga opravili v tujini, pa tudi zaradi slabe izkoriščenosti sredstev in časa, slabe organizacije dela ter pomanjkanja dela. Zato morajo marsikdaj sprejeti naračila, ki jih opravijo po veliko nižjih cenah, kot bi jih sicer.

To so razlogi za primanjkljaj v delovni organizaciji, kar pa nikakor ne velja za njen črnomaljski tozdu. V Kovinarju so namreč prepričani, da so v svoji panogi, torej strojegradnji, med najboljšimi ne le v Sloveniji, ampak v vsej državi. Žal pa v SCT ni

majo ločenega poslovanja niti po panogah, kaj šele po tozdi, ki so zgolj formalnost, in sploh ne razpolagajo z dohodkom, tako da je rezultat poslovanja le ocenjen. Tako v tozdih sploh ne vedo, kdo je komu dolžan in koliko. Vsi namreč dajejo dohodek v isto vrečo, dobijo pa potem toliko, kolikor komu določijo v vodstvu SCT. Za izdelke, ki jih izdelujejo za skupni program SCT, v kovinarju ne vedo, koliko dobijo, če jim sploh kaj plačajo. 8 let je tega, kar se je Kovinar priključil SCT, vendar danes manj vedo o tem, kako v resnici poslujejo, kot pred združitvijo.

Vedo pa tudi, da kolektiv s 115 zaposlenimi, kar predstavlja gledano na število delavcev in obseg proizvodnje v celotnem SCT le poldrug odstotek, ne more veliko storiti za odpravo izgub v tako veliki delovni organizaciji. Kljub temu bodo poskušali še izboljšati organizacijo dela in še bolj izrabiti delovni čas in material, kolikor je to sploh še mogoče.

Delavci Kovinarja pa so na zboru zahtevali sanacijo SCT, saj je izguba nastala v delovni organizaciji in ne v tozdu, prav tako pa, naj poiščejo odgovorne za to v delovni organizaciji. Poleg tega terjajo, naj ugotovljajo dejanski rezultat poslovanja v tozdu, saj ne morejo prevzemati nobene odgovornosti za slabo delo drugih.

M. BEZEK-JAKŠIČ

Semič: nič več suhih pip

Semič in vasi ob Krupi kmalu dobijo vodo iz dobliškega zajetja — Pomoč brigadirjev, vojske

ČRNOMELJ — Kot vse kaže bo v Semiču in okoliških vaseh končno konec pomanjkanja pitne vode, zaradi česar so imeli tamkajšnji prebivalci težave že nekaj let. Črnomaljska Komunalna namreč zaključuje gradnjo vodovoda, ki je speljan iz rezervoarja v

Dobličah, načrtujejo pa tudi preložitve cevi starega vodovoda, ki so že dotrajane, kar tudi povzroča izgubo vode.

Doslej so sicer že preložili kilometre cevi od Semiča do Mladice, na novo pa zgradili 17 kilometrov vodovoda iz rezervoarja, na Krču in Vinjem vr. u. črpalnico v Nestopli vasi, v okviru te naložbe pa je tudi gradnja 1.000 m³ velikega zbiralnika nad železniško postajo v Črnomlju. »Največji vzrok za pomanjkanje vode v Semiču je bil pomanjhen rezervoar, saj je meril 10-30 m, pa tudi izviri, iz katerih je pritekala voda, bili že prešibki. Zagotavljamo, da bodo dočeli ljudje ne bodo imeli več suhih pip, saj smo zgradili nov rezervoar s prostornino 400 m³, poleg tega pa je v Dobličah, od koder priteka voda, raziskavah, ki jih je jeseni opravil Zavod za raziskavo krasa, dovolj zaloga,« je povedal direktor Komunale Bojan Košir.

Pomembno je, da bodo z določenjem tega vodovoda dobile do pitno vodo tudi vasi ob Krupi, ki so preden so odkrili stрупeni PCB v reki, črpali kar iz Krupe. Na Komunalni načrtovali, da bo naložba, s katero so začeli sredi leta 1985, zaključena že preteklo leto, vendar so se zaradi težje terena dela zavlekla. Investicija je veljala okrog 900 milijonov dinarjev, denar pa so prispevali območna vodna skupnost Dolenjske, občinska komunalna skupnost Črnomelj, Komunala Iskra, pomagali so si s krediti, ki jih je najela Komunalna, na pomoč pa so priskočili tudi brigadirji in vojaki.

J. P.

M. B.-J.

Skušajo najprej pomesti pred svojim pragom

Trimo ima polovico izgube na račun novega obračunskega sistema

TREBNJE — Kakšna je podoba gospodarstva in negospodarstva v začetku tega kriznega leta v trebanjski občini? Nič kaj drugačna kot povsod: zapletena, negotova, težka.

Kljub temu da je prvo obračunsko obdobje kratko in polno sezonskih vplivov, kar zmanjšuje vrednost podatkov o poslovanju, pa četrtletna podoba sproža nekaj pomislekov. Dejstvo je tudi, da so primerjave, če se temu pridružijo še spremembe v obračunskem sistemu, še toliko težje. Predlagatelji novega zakona o celotnem prihodu in dohodku je ugotovil, da je v inflacijskih razmerah treba pri ugotavljanju dohodka izločiti vpliv spreminjanja vrednosti premoženja zaradi rasti cen.

Ta je vsekakor pravilna, obstajajo pa nekateri dvomi o strokovni pravilnosti uzakonjenih rešitev. Tudi Trebanjci na primer ugotavljajo, da je že prvi predložitveni obračun pokazal zelo različen vpliv na poslovni rezultat. Tako se nekaterim organizacijam dohodek znižal tudi do 40 odstotkov, nasprotno pa nekaterim organizacijam, ki so lani izkazovale slabe rezultate, določila novega zakona prinesla boljše poslovne rezultate. Tako ima, denimo, Trimo kar polovico izgube na račun novega obračunskega sistema. O položaju v tem največjem trebanjskem kolektivu in nadaljnjih korakih za skorajšnjo ozdravitev pa bodo poglabljeno spregovorili že na prihodnji seji občinskega izvršnega sveta. Pač, predno se začnejo obstrlevaljevanje tistih na vrhu, je treba temeljito pomesti na domačem dvorišču in pred svojim pragom, če naj bi kdo z vrha vsaj prisluhnil negotobam za jugoslovanske razmere ne ravno velikega kolektiva.

P. P.

RAZPRAVE O ČISTILNI NAPRAVI

RIBNICA — Okoli gradnje čistilne naprave za Ribnico so še vedno živahne in burne razprave. Iz njih se vidi, da strokovne rešitve še vedno niso deležne popolnega zaupanja, saj se žal pre pogosto izkaže, da ne držijo in da so preveč optimistične, kar pa seveda ne velja le za ribniško občino. Tako se v zadnjih razpravah nekateri še vedno boje, da bo iz čistilne naprave preveč smrdelo, kar bodo najbolj občutila najbližja naselja. Odgovor strokovnjakov je, da prebivalci Ribnice in okoliških vasi ne bodo občutili smrdu. V najslabšem primeru bo ta smrad milejši, kot je smrad, ki ga ob toplih jesenskih večerih prinese do Ribnice veter iz zelo oddaljene pašne farme v Klinji vasi pri Kočevju. Ni je tudi povsem razjasnjeno, kam z odpadki, ki nastajajo ob čiščenju v čistilni napravi, nejasne pa so tudi še nekatere druge rešitve.

Frančiška Krajec

Frančiško Krajec, najstarejšo kranjanko Dolge vasi pri Kočevju, so sprejeli na zadnji pot na domače pokopališče v soboto, 16. maja, sorodniki, prijatelji, znanci in sovaščani. Rojena je bila pred 91 leti v Makoši v občini Ribnica, na kočevsko pa se je preselila leta 1927. Poročila se je na kmetijo v Dolgi vasi pri Kočevju.

Z možem in otroki sta do vojne delala na kmetiji in se zavzemala tudi za obstoj Slovencev med Kočevjarji. Že leta 1941 se je moč vključil v politično delo, ona pa mu je pomagala. Moža so že maja 1942 internirali, domačijo pa požgali. Iz internacije se moč ni vrnil. Ostala je sama s tremi otroci. Naporno je delala, da je družina preživela, hkrati pa je pomagala partizanom s hrano pa tudi pri negi ranjenecov. Takrat so živeli v izpraznjeni kočevski hiši.

Po vojni je z otroki obnavljala domačijo, pomagala pa tudi pri obnovi kraja in občine. Dokler je mogla, je delala še v SZDL, pri Rdečem križu, bila pa je tudi podpora članica gasilskega društva.

J. P.

Pozornost šolstvu, okolju in samoupravi

Za obveščanje bodo v Brežicah bolje izkoristili zbornice občanov in radio

Brežice — Ob predvidenih posegih v občinski prostor, kot so gradnja avtoceste, hidroelektrarn in železnice, bo krajevna konferenca SZDL tudi vnaprej usmerjala pozornost v varstvo okolja. V svoji program je nadalje zapisala, da bo v sodelovanju s sosednjimi krajevnimi konferencami, na katerih območje sega okoliš brežiške osnovne šole, začela razpravo o organizaciji pouka v prihodnje. Kot obliko informiranja in dogovarjanja bo bolje izkoristila zbornice občanov, za obveščanje bolje izkoristila lokalno radijsko postajo, saj trenutno ni veliko upanja na zdajanje občinskega glasila, več profesorov v Dolenjskem listu pa si občina s sofinanciranjem tudi ne more zagotoviti.

Med nalogami, ki so jih delegati krajevne konference sprejeli na programski seji, je tudi skrb za pestrejšo kulturno ponudbo in usklajenost programov kulturnih ustanov v Brežicah. V krajevni skupnosti in delovnih organizacijah bodo dosledneje uveljavljali napotila sekcije razprave za uporabo slovenščine v javnosti. Razmere za delo organizacij in društev v krajevni skupnosti nameravajo prav tako še obravnavati. Bolj odločno kot doslej se bodo trudili za izboljšanje hitre samouprave, ki je ponekod povsem odpovedala.

O novih tokovih

BREŽICE — Odzivnost sindikalnih organizacij na težke gospodarske razmere usiha, zato bomo znova mobilizirali vse komisije, izvršne odbore in celotno članstvo za boljše gospodarjenje, je napovedal novi predsednik občinskega sveta Zveze sindikatov Jože Tomc.

Po njegovem mnenju manjka v občini najmanj 4000 delavcev. Dohodek je premajhen tudi zaradi tega, ker je od 25.000 prebivalcev zaposlenih komaj 7500, to razmerje pa je zelo neugodno.

»Doseči moramo dejanski preustroj gospodarstva« je nadaljeval. Zavirata ga zastarela tehnologija in pomanjkanje kadra z višjo in visoko izobrazbo. Oboje je soodvisno med seboj in pravzaprav ne vemo, ali je prvo posledica drugega ali obratno. Stipendiramo skoraj nič. Drobnogospodarstvo se očitno hitreje razvija od materialne proizvodnje, ki ne sledi novim tokovom.

Vprašljiv je tudi razvoj turizma. Tu se lomita dve zamisli, delavski turizem, za katerega so v Čateških Toplicah zgradili novo naselje, in

Jože Tomc

politika cen, zastavljena za visoki turizem. Gostinci najbolj kričijo, da jim gre slabo, naredijo pa nič, da bi bili konkurenčni.

Irgovina je prav tako problematična. Organizirana je tako, da zadovoljuje povprečnost, saj od Ljubljane do hrvaške meje ni nobene specializirane prodaje. V Brežicah je razen tega zastavljena tako, da škoduje funkciji srednjeveškega mestnega jedra. Vsa skladišča so v središču.

Predsednik Tomc je nato govoril še o šolstvu in zdravstvu, kjer so spremembe nujne. »V desetih letih na primer nam ni uspelo urediti šolskih okolišev ali vpeljati izmeničnega vpisa.

Na drugi strani pa moramo priznati tudi to, da ravno učenci brežiške osnovne šole kljub prenatrpanosti osvajajo številna republiška priznanja za doseženo znanje. Zastavo za spremembe morajo v prihodnje nositi učitelji ter hkrati prislunhiti gospodarske pogoje. Razprave naj bi poslej prenehali iz svetov in komisij v okolja, kjer se porajajo težave.«

J. TEPPEY

ZA DAN MLADOSTI

KRŠKO — Osrednja prireditelj ob dnevu mladosti je bilo v Krškem prav gotovo 11. srečanje mladih tehnikov Slovenije. Zanje in za mlade predane je bil v petek na ploščadi pred Delavskim kulturnim domom Edvarda Kardelja koncert domačih glasbenih skupin, ki je trajal do 22. ure. Na sam dan mladosti pa so se mladi odpravili na pohod »po poti borb in zmag« in ga končali na Bohorju.

Človekoljubnost na preizkušnji

Sosedska pomoč nudijo več kot 200 ljudem — Krvodajalci se prvi odzivajo

BREŽICE — Rdeči križ je v občini številčno izredno močna organizacija, ki se ji ni treba bati za podmladek, saj vključuje večino osnovnošolskih otrok — pionirjev in mladincev. Vseh skupaj je okoli 7.500 in v krajevnih organizacijah se trudijo, da bi imeli aktivista v slehernem zaselku, ulici in stanovanjskem bloku. Dejavnost Rdečega križa je izredno raznolika, tako kot so raznolike potrebe po pomoči sočloveku.

Marija Vogrin, zdaj že osmo leto predsednica občinske organizacije, se veseli dobro opravljenih nalog pri uredništvu letnih programov. Med lanskimi dejavnostmi je najprej omenila vzgojo prebivalstva za zdravo življenje in sodelovanje pri usposabljanju ekip civilne zaščite za nudenje prve medicinske pomoči.

»Preverili smo znanje 22 ekip iz delovnih organizacij in krajevnih skupnosti,« je nadaljevala. »Na tekmovalni smo pripravljali tudi šolarje, a smo ga potem odpovedali zaradi črnilne nesreče. Posebne seminarje prirejamo tudi za naše aktiviste, prostovoljke iz krajevnih skupnosti pa usposabljam za nego bolnika in poškodovanca na domu.«

● Kako vam uspeva sosedska pomoč?

»Dobro, a bila bi lahko še boljše ob učinkovitejšem usklajevanju dela z društvi invalidov, upokojencev in Zveze borcev NOV. Aktivisti RK skr-

bijo za 150 pomoči potrebnih ljudi vseh starosti v svoji okolici, mladi člani RK pa pomagajo 70 ostarelim in invalid-

Marija Vogrin

nim ljudem. Prinašajo jim hrano ali posrjavljajo stanovanja. Skoraj 700 starostnikov nad 70. letom se je lani in letos odzvalo povabilom na srečanja po krajevnih skupnostih. Bolnike obiskujejo aktivisti RK na domu.«

● V občini imate dvakrat na leto tudi krvodajalsko akcijo. Kakšen je odziv?

»Lani se je zmanjšal na 559, medtem ko jih je bilo leto dni prejše 648. Razlog je najbrž v tem, da v delovnih organizacijah krvodajalstvu niso posvetili dovolj pozornosti ne v vodstvih ne v sindikatih.

Med darovalci krvi smo v oktobru izpeljali tudi anketo o pripravljenosti za darovanje telesnih organov. Od 177 krvodajalcev jo je izpolnilo 126, od tega 71 s podpisom, drugi anonimno. Večina anketirancev je pripravljena darovati dele telesa za presaditev kateremukoli prejemniku, dvajset pa samo sorodnikom. Za anketo smo se odločili zaradi tega, ker Rdeči križ zbira prostovoljce, odkar je v veljavi zakon o odvzemu in presaditvi delov človeškega telesa. O tem smo 13. maja imeli tudi razgovor za okroglo mizo, ki sta ga prenašali brežiška in sevniška radijska postaja.«

J. T.

»Dvigujejo roke za neumnosti«

Občinski komite ZK Krško razpravljaj o gospodarskih in političnih razmerah — Za novega sekretarja občinske konference ZK Krško izvoljen Franc Dular

KRŠKO — Čeprav na podlagi gospodarskih rezultatov po prvem četrtletju se ni mogoče soditi, kako se bo obnašalo gospodarstvo čez leto, je vendarle moč ugotoviti, da se je število izgubarjev v krški občini povečalo. Precej sprememb je prinesel tudi nov obračunski zakon, težave povzročajo intervencijski zakoni, vse skupaj pa vpliva na to, da so se politično-varnostne razmere poslabšale. Člani občinskega komiteja ZK Krško, ki so se sestali 19. maja, so zato največ razpravljali prav o tem.

Predsednik IS Igor Dobrovnik je v uvodu povedal, da je bila v resoluciji zapisana 3-odst. gospodarska rast, v resnici pa je bilo v prvem četrtletju doseženo le lansko poprečje. Še huje je, da se je v občini povečalo število izgubarjev, da več delovnih organizacij posluje na meji rentabilnosti. Po

novem obračunskem zakonu so zaloge bolj realno ovrednotene, večja je amortizacija ipd., zato je seveda razumljivo, da je manjša tudi akumulacija. Ta znaša v krški občini samo milijardo dinarjev. Večina delovnih organizacij je pripravila sanacijske programe, vendar je med njimi tudi precej takih, ki so zgolj formalne narave. Pohvalil je sanacijski program Kovinarske. V Kovinarski bodo uvedli disciplinske postopke proti vsem, ki so delovno organizacijo pripeljali v tako stanje.

● Silvo Gorenc, član CK ZKS: Kaj smo v teh zadnjih petih letih naredili, da smo iz samoupravljavcev naredili mezdne delavce, da nikogar več ne zanimajo razvojne perspektive, ampak samo še plače. Vsa družbena struktura se ukvarja z »genialnimi« intervencijskimi zakoni, prepračunava indekse, namesto da bi se ukvarjala z gospodarstvom, proizvodnjo, izvozom. Povečano administriranje duši samozavest ljudi, jim jemlje energijo, da bi spreminjali razmere. In kadar govorimo o tako imenovani varnostno-politični situaciji, ne bi smeli pozabiti tudi na to. Skupščine so samo še za to, da delegati dvigajo roke tako rekoč za vsako neumnost, ki si jo kdo izmisli. Jasno pa je, da moramo marsikaj počitstati tudi v svojem lastnem okolju. V komunalni skupnosti Krško se ne ve, kdo pije in kdo plača. V zadnjih letih smo, kljub temu da smo ena izmed najbolj razvitih občin v Sloveniji, naredili zelo malo. In naj omenim še skupno porabo. V Sloveniji je neka meja, preko katere ne moremo. Dovolj nam je eksperimentov z zakoni, saj ljudje nismo laboratorijske živali, na katerih se opravlja vivisekcija.

● Na seji komiteja so za novega sekretarja izvolili Franca Dularja, dosedanj sekretar predsedstva občinskega komiteja ZK Krško Jože Habinc pa je odšel na novo delovno dolžnost v tovarno celuloze in papirja.

Posebno kritične bodo razmere v skupni porabi, kjer so marca in aprila še nekako zvozili, sedaj pa obstaja resna bojazen, kako bo maja in junija. SDK je izločila za 580 milijonov dinarjev sredstev, samoupravne interesne skupnosti so svoje lanske presežke že porabile, pri bankah pa morajo najemati kredite. Zlasti kritično je v zdravstveni skupnosti. Obstaja tudi re-

sna bojazen, da bodo občinsko upravo zapuščali najboljši delavci, denarja ni za inspekcijske službe itd. Vprašanje je tudi, kako bodo svoje probleme reševali krajevne skupnosti.

V takih razmerah bi bila vloga ZK lahko drugačna, kakor je sedaj, vendar je v njej vse preveč oportunistov, ljudi, ki jim ni do politične akcije, ki se boje prepaha. Zato tudi ni mogoča selektivnejša kadrovska politika, čeprav bi bila v marsikaterem okolju še kako potrebna.

J. SIMČIČ

Nagrada za upor

Inž. Francu Glinšku nagrada Kidričevega sklada

KOSTANJEVICA — Med letošnjimi nagradenci Kidričevega sklada za izume in izboljšave je bil tudi dipl. inž. Franc Glinšek iz Iskrinega tozda Industrijska elektronika v Kostanjevici. Nagrado je dobil za razvoj in uvedbo žičnega upora v proizvodnjo.

Franc Glinšek se je najprej izučil za stavbnega kleparja, potem pa je končal še srednje tehnično strojno šolo v Krškem. Toda znanja mu je bilo premalo, zato je potem dokončal še strojno fakulteto v Ljubljani.

»Proizvodnjo uporov smo začeli že v kostanjeviškem gradu, kjer smo delovali kot obrat Iskre iz Šentjerneja. Tedaj smo delali upore na ploščatem nosilcu, vendar nismo dosegli take kakovosti, ki bi v njej

Franc Glinšek

bila zanimiva za tuji trg. Noben proizvajalec pa nam ni hotel prodati tehnologije, da bi prešli na sodobnejši način proizvodnje uporov. Tako smo se morali kar sami dela lotiti. Trdo delo se je izplačalo in končno smo dobili žični upor, ki ga izdelujemo po izboljšanim tehnološkem postopku, dosegamo višjo kakovost, manjše dimenzije. Avtomatizirana proizvodnja žičnega upora je v naši tovarni stekla že lani, ko smo izdelali 3 milijone teh uporov, letos jih nameravamo izdelati še enkrat več, pripravljamo pa se na naložbo, s katero bomo proizvodnjo povečali na 10 milijonov uporov. Ta upor seveda lahko prodajamo tudi na tuje trge; lani smo izvozili domala tri četrtine proizvodnje. Ves naš izvoz pa je usmerjen na konvertibilne trge,« je povedal Glinšek, ki dela v razvojno konstrukcijskem oddelku kostanjeviške Iskre.

Povedati je še treba, da je imel Glinšek v domači tovarni vso podporo, saj se tam zavedajo, da bodo lahko uspevali le, če se bodo naslonili na domače moči.

J. S.

V BREŽICAH VABIJO KRVODAJALCE

BREŽICE — Občinski odbor Rdečega križa sporoča, da bo ekipa Transjuzijskega zavoda iz Ljubljane v sredo, 3. junija, in v četrtek, 4. junija, odvezala kri v Domu učencev v Brežicah. Prosto volje bo čakala oba dneva od 7. do 13. ure, po dogovoru pa bo odvezem tudi podaljšala. Tokrat pričakuje večjo udeležbo iz delovnih organizacij, če so le pravčasno obvestili delavce. Pred leti je bil največji odziv prav v kolektivih, kjer so ljudem znali pojasniti večino človekoljubnosti tovrstnih dejanj in jim po svojih možnostih izkazati priznanje v delovni organizaciji. V Posavju ima brežiška občina trenutno na število prebivalstva najnižji odstotek krvodajalcev. Na vrhu je Krško s 5,7 odst., nato Sevnica s 5,3 odst. in na tretjem mestu Brežice z 2,3 odst.

»NAŠI JUNAKI O PREHOJENI POTI V SVOBODO«

KRŠKO — V okviru praznovanja razmika občine Krško bo v sredo, 3. junija, ob 18. uri v Delavskem kulturnem domu Edvarda Kardelja odprta razstava o bojni poti 5. prekomorske brigade. Hkrati bodo avtoritvori razstave podelili priznanja učencem, ki so napisali najboljše spise na temo »Naši junaki o prehojeni poti v svobodo«. Spisi so nastali po pogovorih z borci te partizanske enote, ki so učence iz krške občine obiskali v začetku tega tesarca.

Vsak naj se vpraša, kaj naredi

V Tovarni konstrukcij Strojne tovarne Trbovlje bodo splavali iz izgube le z boljšim delom in spoštovanjem rokov — Izredna seja DS

SEVNICA — »Samo delo, roki in kvaliteta nas lahko rešijo. Težako delo je lažo plačano. Pri nas je sicer kvalifikacijska sestava 180-članskega kolektiva zelo slaba, saj je kar 40 odstotkov nekvalificiranih delavcev. Toda nismo se odpovedali programom, ki terjajo več umskega in manj fizičnega dela,« je povedal 54-letni direktor temeljne organizacije Tovarna konstrukcij Strojne tovarne Trbovlje, inž. Franc Drobež.

Iz Trbovlje je prišel v sevniško tovarno leta 1983 kot tehnični vodja, pozneje je zamenjal na direktorskem stolčku kolega, ki se je vrnil v matično delovno organizacijo STT. Letos, konec januarja, je inž. Drobež pretolkel prvo leto mandata vse prej kot lahkega dela. Zaveda se, da se v strojogradnji pač večkrat borijo s težavami tudi neuspešno, kar

Franc Drobež: »Izboljšati je treba disciplino in razmere.«

se slabo odraža v kolektivu, ki že lep čas caplja s »pozitivno ničlo«, v letošnjem prvem trimesečju pa je poslovanje sklenil s 199 milijoni dinarjev izgube, to je daleč največ v

sevnškem gospodarstvu.

»Na zboru delavcev so nekateri delavci menili, da so nekateri predolgo na položajih, da so se upavali, skratka, da je vodstvo zanič.

V zadnjem času se v javnosti tudi s pomočjo javnih občil ustvarja mnenje kot da je dovolj samo zamenjati direktorja in že bo delovni organizaciji steklo kot po maslu. To so lažne iluzije, naperjene proti direktorjem, ki jim v teh kriznih časih že tako ni lahko. Za naš kolektiv, mislim, bi bilo zelo koristno, če bi se vsak ob koncu delovnega časa vprašal, ali je zadovoljen z opravljenim delom. Manjka lastne motiviranosti. Na izredni seji delavskega sveta 18. maja smo se obvezali napeti vse sile, da bomo plan ob polletju dosegli. Primer z delom za šoštanjsko Termoelektrarno je pokazal, da smo zaradi površnosti veliko izgubili in da za to ni kriva slaba tehnološka opremljenost, zastareli stroji, niti niso tega krivi v Trbovljah,« je dejal Drobež.

P. P.

NATEČAJ

SEVNICA — Samoupravna stanovajska skupnost občine Sevnica razpisuje natečaj za sestavo prednostnega vrstnega reda upravičenosti za pridobitev stanovajske pravice na stanovanjih, zgrajenih s sredstvi solidarnosti in bivšega SLP, za področje Krmelja. Vloge sprejema strokovna služba samoupravne stanovajske skupnosti v Sevnici, in sicer do 13. junija.

SKORAJ TAKO KOT V OZN — Ko je na zadnji seji izvršnega sveta občinske skupščine urjujoča razprava o tem, kaj bi ukrenili v Trimu, le predolgo trajala, se je oglasil Stane Zlobko, sekretar občinskega komiteja ZK. »To je mučenje ljudi,« je dejal, »delavci se smejiijo, ker se sestajamo kot v Združenih narodih, ukrenili pa nismo še nič.«

SAMO ZA ŠPORTNIKE? — V Dobovi stojijo vsi brzci in mednarodni vlaki, toda potniki vstopajo vanje na črno. Večina tovrstnih vlakov sploh ne čaka na peronu, zato morajo ljudje s prtljago preteči nekaj sto metrov, da pridejo do njih, na visoke stopnice pa se lahko povzpnejo le z nekaj parov tujih rok. Potniki najbrž ne zahtevajo nič nemogočega, če predlagajo ureditev prometa tako, da bi imeli vsi vlaki možnost za lokalni vstop, kar naj bi bilo po mnenju šefa postaje razvidno tudi iz voznega reda.

BREZ IDEJ, BREZ PLANOV — Nekajkratni poziv zbornice posavskim občinam, naj bi zbrale podatke o praznih objektih, v katerih bi ponudili interesentom možnost za odpiranje gospodarskih obratov, je naletel na gluha ušesa. Zdjaj se bodo obrnili na posamezne delovne organizacije, vendar ugotavljajo, da večina od njih ne potrebuje dodatnih objektov, konkurence si pa tudi ne želi na to območje.

PREDRAGI DOMAČI RAČUNALNIKI — V začetku so v regiji delali zanje precej reklame, toda resni uporabniki zdaj tožijo, da proizvajalci niso sledili času, in da si z njimi ne morejo veliko pomagati. Razen tega so zelo dragi in tudi servisne storitve so zelo počasne. Vse to se seveda tepe z željo po učinkovitejši informatiki.

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

V času od 15. 5. do 22. maja so v brežiški porodnišnici rodile: Hamzifet Daferi iz Kumrovca — deklco, Alojzija Ivanšek s Trebeže — Gregorja, Dubravka Hitrec iz Bregane — Gorana, Bernarda Ergotič iz Brežic — Rokana, Renata Franko iz Črešnjic — Iztocka, Martina Druškovič iz Črešnjic — Vladimira in Eleonora Novič iz Dobove — Bronjo. Čestitamo!

Krške novice

ZASTONJ NE, ZA DENARJA — Že pred leti je hotel Zarko Todorovič, kapitan dolge plošve, organizirati tečaj za vodenje čolnov. Toda tedaj ni bilo kakšnega posebnega zanimanja ne na delavski univerzi ne med potencialnimi čolnarji. Sedaj, ko bo tečaj veljal 20 tisočakov, pa se kandidatorjev menda kar tare. Seveda, kdor ima za čoln, ima tudi denar za tečaj.

KAKO SKRAJŠATI GOVORE — Potem ko so organizatorji vlaka bratsva in enotnosti, ki se bo ustavil tudi v Krškem, rešili že vse probleme, so se lotili še najtežjega. Najhujiši problem pa je, če verjamete ali ne, kako slavnostnim govornikom, ki bodo vlak pozdravljali, vljudno in odločno povedati, da govori ne smejo biti daljši od pet minut. Če bi bili govori daljši, pač ne bi ostalo dovolj časa za iskren, ljudski in pristen pozdrav med občinskimi občani.

TEŽAVE S TELEFONIJO — Krajani kostanjeviške krajevne skupnosti, ki so že prispevali denar za novo telefonsko omrežje, komaj čakajo, da bodo dobili priključke. Če pa že priključko ni, bi radi vedeli vsaj kako je kaj z denarjem, ki so ga že odšteli zanj. Najbolj so prizadeti na Prekopi, kjer so omrežje že napeljali do vsake hiše v vasi. Sploh pa se najosobnejša telefonska centrala v Kostanjevici obnaša zelo čudno: na prvi klic se sploh ne odzove, ko pa je vzpostavljena telefonska zveza, je slišati iz slušalk toliko pitčjega čebljanja, kot bi v njej gnezdile cele jate ščinkavcev.

Sevniški paberki

VEČ LUČI — Krajani iz Drožanske ulice so prejšnji teden na sestanku z nekaterimi občinskimi možmi opozorili na več problemov. Ljudje pravijo, da plačujejo vse dajatve kot v mestu, obravnavajo pa da jih kot vaščane. To bodo pristojni preverili. Le kako bi pa lahko zvedeli, kdo ima največ »zaslug«, da so od štirih uličnih svetilk, ki smo jih imeli še v stari Jugoslaviji, kakšnih dvajset let po osvojitvi elektrificiranih kratkoma odstranili tri z drogovih vred, novih pa nihče ni namestil?

KREPOST — Na nedeljskem športno-zabavnem srečanju upokojencev sevniške občine na Lisci je bilo več prijetnih presenečenj. Upokojenci so se zvečine izkazali kot trdoživi in krepostni ljudje. Kljub penzijam, ki spominjajo na napitnico, niso preklinjali visokih cen. Dobro se je držala tudi najstarejša upokojenka na srečanju, Jožica Prinčič, ki jih šteje že 83.

16. ZMAGA — Sevniški rokometisti ne vedo za poraz. V letošnjem prvenstvu so se sprehodili skozi ligo. Za natečaj so v soboto namahali še tradicionalne rivala — Krčane. Sevniščani so tako že v enotni prvi slovenski ligi. Krčani pa le še sanjajo o njej in o denarjih, ki jih je bilo večkrat toliko, da so lahko »zakupili« tudi sevniške rokometiste.

Jubilejni, 20. tabor bo tabor vseh generacij

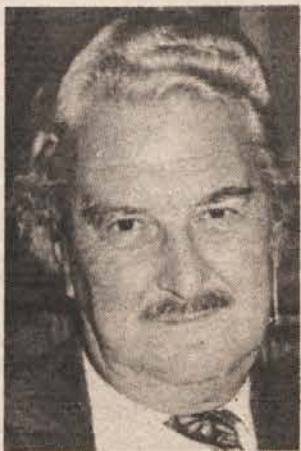
Med udeleženci letošnjega tabora v Trebnju tudi četverica, ki je ustvarjala na prvem — Na otvoritvi pregledne razstave bo govoril Dušan Šinigoj

Trebnje — Tu že od minule jeseni teko temeljite priprave na letošnji tabor likovnih samorastnikov, ki bo od 27. junija do 3. julija. To bo že dvajseto zapovrstno delovno srečanje slikarjev in kiparjev iz Jugoslavije in inozemstva, ki jim je skupen poseben ustvarjalni slog. Nanj so povabili 35 samorastnikov, od tega sedem iz tujine. Ker bo to jubilejna prireditev, so nanjo še posebej povabili štiri slikarje iz Slovenije, ki so se udeležili prvega tabora. To so Jože in Konrad Petermelj, Anton Repnik in Anton Flemelj, danes uveljavljeni in nekateri tudi (zlasti Repnik) mednarodno priznani.

»V Trebnju smo kar nekaj let govorili, da bi morali 20-letnico tabora vidno obeležiti in ob tem pomembnem mejniku za jugoslovansko naivo še bolj osvetliti vlogo te svojske likovne manifestacije v svetu, žal pa v razmerah, ko je težko za vsak dinar in ko kultura ne doživlja prav srečnih trenutkov, marsičesa od tistega, kar smo za to priložnost predvidevali, ne moremo uresničiti.« pravi Janez Gartnar, predsednik temeljnega sodišča v Novem mestu, pri taboru pa motor dogajanj od vsega začetka.

● **Kaj pa kljub temu bo?**
»Na kratko bi rekel, da bomo jubilej vseeno proslavili častno in dostojno. Osrednja pozornost bo seveda posvečena taboru kot ustvarjalno-delovnem srečanju samih udeležencev, ki bodo imeli delovni čas v OŠ Jože Slak — Silvo. Slovesen začetek pa tokrat ne bo v Trebnju, pač pa v Velikem Gabru, ki ima v osnovni šoli lepo, primerno kulturno dvorano. Glavno dogajanje bo na koncu tabora 3. julija, ko bo popoldne najprej srečanje udeležencev letošnjega in prejšnjih taborov s člani častnega in organizacijskega odbora. Srečanje bo v kulturnem domu v Trebnju, kjer bodo podeljena tudi

priznanja. Naj povem, da smo za to priložnost ustanovili dve novi priznanji, ki ju bodo dobili za tabor najzaslužnejši. To sta zlata plaketa Samorastnik in plaketa Samorastnik. Nato bo pred Galerijo samorastnikov krajši kulturni program s slavnostnim govorom in ogledom najboljših del, ki so jih samorastniki ustvarili v dvajsetih letih tabora. Slavnostni govornik bo predsednik slovenskega izvršnega sveta Dušan Šinigoj, tudi predsednik častnega odbora letošnjega tabora.

Janez Gartnar

nik slovenskega izvršnega sveta Dušan Šinigoj, tudi predsednik častnega odbora letošnjega tabora.

● **Salonu, ki je bil letos spet na vrsti, se je Trebnje torej odpovedalo?**

»Oboje, jubilejni tabor in salon, bi bilo prehud zalogaj za Trebnje, zato smo se salonu odpovedali. Nadomestila ga bo pregledna razstava najboljših del, nastalih na dosedanjih taborih. Pomeni, da bodo na razstavi zastopani tudi nekateri udeleženci taborov, ki se jim je življenjska pot že iztekla, ti pa na salonu, ki seveda zajema v najnovejšo umetniško produkcijo še aktivnih avtorjev, seveda ne bi mogli sodelovati.«

I. ZORAN

Sejem ni le prodajna razstava

V okviru jubilejnega, 10. dolenjskega knjižnega sejma, ki bo prihodnji teden v Krkini razstavnici avli v Ločni, tudi dve okrogli mizi — Na eni bosta sodelovala tudi Vladimir Kavčič in Ciril Zlobec — Beseda tudi o založništvu

NOVO MESTO — Osrednji kulturni dogodek širše Dolenjske bo prihodnji teden prav gotovo jubilejni, 10. dolenjski knjižni sejem, ki ga pripravljajo mladi in KUD Krka, knjigarna novomeške Mladinske knjige in Studijska knjižnica Mirana Jarca. Ta kulturno-propagandna prireditev s prodajno razstavo knjig, ki so jih slovenske založbe izdale od letošnjega maja, bo potekala od ponedeljka, 1. junija, do petka, 5. junija, s tem da bo moč sejma obiskati vsak dan od 7. do 19. ure.

Sejem bodo slovesno odprli v ponedeljek ob 19. uri. Na otvoritvi, ki se je bosta udeležila tudi pisatelj Vladimir Kavčič, predsednik republiškega komiteja za kulturo, in pesnik, pisatelj, prevajalec in publicist Ciril Zlobec, podpredsednik republiške konference SZDL, ob častna gosta 10. dolenjskega knjižnega sejma, bosta kulturni spored izvajala mešani mladinski pevski zbor SŠTZU Boris Kidrič pod vodstvom Franca Možeta in kitarist Jerko Novak iz Ljubljane.

V okviru knjižnega sejma bosta dve okrogli mizi. Prva bo v ponedeljek ob 16. uri (torej še pred otvoritvijo sejma) v Krkini knjižnici, in sicer o temi Kultura, neločljiva sestavina našega življenja — da ali ne.

Na pogovor, kjer bodo poskusili temeljito osvetliti in pretresti tudi razmere v novomeški občini, so

● **Studijska knjižnica Mirana Jarca bo na 10. dolenjskem knjižnem sejmu s spremljajočo razstavo predstavila vse goste dosedanjih knjižnih sejmov. To pa so: Anton Ingolič, Branka Jurca, Beno Zupančič, Tone Pavček, Ervin Fritz, Niko Grafenauer, Marjan Manček, Andrej Hleng, Marjan Rožanc, Dimitrij Rupel, Ivan Mrak, Taras Kermauner, Bojan Stih, Drago Jančar, Jaro Dolar, Veno Dolenc, Štefan Remic, Andrej Rozman, Jure Potokar, dr. Matjaž Kmecl, Janez Vipotnik, Tone Partljič, Polde Bibič in še nekateri drugi.**

posebej povabili 28 kulturnih, družbenopolitičnih in drugih javnih delavcev iz novomeške občine, pa tudi Vladimir Kavčiča in Cirila Zlobca. Druga okrogla miza pa bo v četrtek, 4. junija, ob 13. uri v Krkini menzi v Ločni. Na njej bo beseda tekla o založniški dejavnosti pri Dolenjskem muzeju.

POUČEN IZLET

KOSTEL — Kulturno-športno društvo Kostel je minuli teden organiziralo ogled nastopa folklorne skupine Emona v Cankarjevem domu v Ljubljani. Skupina Emona je praznovala 20-letnico obstoja, člani folklorne skupine KSD Kostel pa so si skupaj s še nekaterimi predstavniki KSD ogledali nastop Ljubljancem zato, da bi pridobili novo znanje za delo na folklornem področju.

IZBRANE SO BILE TRI

KOČEVJE — 19. maja je bila v dvorani srednje šole tehničnih usmeritev in družboslovja (SŠTUD) v Kočevju zaključna prireditev ljubljanskega področnega srečanja literatov začetnikov. Za to srečanje je poslalo svoje literarne prispevke 25 avtorjev. Posebna žirija jih je že prej ocenila. Na srečanju so dijakinje SŠTUD recitirale ali v obliki igrice izvedle skupno 20 poslatih del. Žirija je proglasila za najboljši prispevek Nely Šuster, Smiljane Legrdič in Marije Bogataj. Te avtorice, vse so iz Ljubljane, so se medtem že udeležile republiškega srečanja pesnikov in pisateljev začetnikov v Slovenskih goricah.

Spisi in risbe

Nagrada na natečaju DKD E. Kardelja — objava del

KRŠKO — V praznovanju 10-letnice Delavskega kulturnega doma Edvarda Kardelja so se vključili tudi osnovnošolci in otroci iz vrtcev v krški občini, in sicer tako, da so na literarnolikovni natečaj, ki ga je razpisal dom, poslali svoje spise in risbe. Z njimi se niso potegovali za denarne ali kake druge nagrade, ker česa takega razpis ni omenjal, edina nagrada za trud je objava nekaterih najboljših spisov in risb v posebni publikaciji, ki jo je teden dni izdal dom pod naslovom *S peresom v roki* — Govorica otroške risbe. Na eni od strani tu di piše, da je spise poslalo 53 učencev iz treh osnovnih šol (iz OŠ Koprivnica 7, OŠ Leskovec 15 in OŠ Krško 31), medtem ko štjevilni avtorjev likovnih izdelkov ni navedeno, iz objave lahko razberemo le to, da so marljivo risali tudi otroci iz krškega vrtca. Medtem ko risbe kažejo najrazličnejše motive iz narave, pa so spisi raznovrstni, govore o dogodkih v Delavskem kulturnem domu Edvarda Kardelja, kjer se sicer vrstijo najpazljivejši prireditve za šolarje, pa o utrinkih iz razredov in drugih okolij. Med sabo se razlikujejo tudi po načinu in namenu sporočanja, tako da so nekateri verni opisi dogodkov ali doživljanj, nekaj je prepomenih z literarnim navdihom, in celo dramski prizori iz sveta otrok oziroma učencev so med njimi. Vsekar zanimiv poskus doma jubilaranta in zanimivo branje!

I. Z.

Godbeniško slavlje v Straži

Na jubilejnem, 10. srečanju pihalnih orkestror Dolenjske in Bele krajine nastopili godbeniki iz devetih krajev — Z. Hribar: »Mladim omogočiti izobraževanje«

STRAŽA — Tu so vs prejšnji teden potekali tako imenovani straški kulturni dnevi. Zvrstilo se je več zanimivih prireditev, ki so jih domačini oblikovali ali izlastne dejavnosti ali ob sodelovanju gostujočih skupin. Najpomembnejše dogajanje je teklo v soboto, 23. maja, popoldne pred novim gasilskim domom, kjer so izvedli jubilejno, 10. srečanje pihalnih orkestror Dolenjske in Bele krajine.

Nastopili so vsi pihalni orkestri, člani Združenja pihalnih orkestror Dolenjske in Bele krajine, ki mu predseduje Jože Koporec, razen metliškega, kar so prireditelji seveda obžalovali, kot gost pa orkester iz Loč pri Dobovi. Ta se je z dirigentom Bratislavom Roguljičem tudi prvi predstavil številnemu občinstvu. Isti dirigent je zatem vodil nastop šentjernejških godbenikov, za njim pa so se zvrstili: črnomaljska godba na pihala s kapelnikom Tencem Kraljem, ribniška pihalna godba z dirigentom Bojanom Oražmom, pihalni orkester iz Kamanja na Hrvaškem pod taktirko Ivana Jerine, pihalni orkester iz Trebnjega, ki ga

Devet amaterjev

KOČEVJE — V Likovnem salonu v Kočevju so 22. maja odprli razstavo del kočevskih likovnih amaterjev. Tokrat se s svojimi deli predstavljajo likovniki Janez Arko, Janez Čemač, Ivan Geder, Matija Glad, Stane Hočevar, Marjan Kužnik, France Lovšin, Dušan Vidmar in letos prvič tudi Vitomir Savič, novi vodja te likovne skupine.

Predsednik Likovnega salona slikar Ivan Brudar je na otvoritvi razstave dejal, da salon vsaj enkrat na leto pripravi razstavo del domačih likovnih ustvarjalcev. Zadnja leta je mentor kočevskih likovnih amaterjev akademski kipar in slikar Boris Zaplatil, v trajnem spominu pa bo ostal tudi Rado Meglič, ki je kočevskolikovno skupino ustanovil in uveljavil po vsej Sloveniji.

Ivan Brudar je poudaril: »Likovniki ne ustvarjamo zato, da bomo prišli v zgodovino slovenskega slikarstva, ampak skušamo le z likovno govorico izpovedati, kar je v nas, kar čutimo in cenimo. Taka oblika ustvarjanja vzdiguje tudi okolje na višjo kulturno raven.«

Na otvoritvi so nastopile še učenke glasbene šole, razstavlo pa je odprl novi vodja kočevskih likovnih amaterjev Vito Savič, ki je likovnike vodil tudi na nedavno razstavo v pobrateni Rab.

J. PRIMC

FILMSKI SEMINAR

Odbor za filmsko dejavnost ZKO Slovenije pripravlja filmski in video seminar, ki bo od 12. do 14. junija in od 18. do 21. julija v Ljubljani. Seminar je namenjen vsem, ki jih zanima raziskovanje medijev, filma in videa in ki žele delati v ustvarjalnem okolju sodobne medijske delavnice (workshopa) na 8 — in 16-milimetrskem filmu, videu ali s fotoografsko kamero. Prijavitelje se lahko osebno na ZKOS, seminar pa stane za vseh 19 dni 15.000 din. Bivanje in prehrana sta zagotovljena v dijaškem domu Ivana Cankarja v Ljubljani. Poznamajte se na naslov: ZKOS, Kidričeva 5, Ljubljana, tel. (061) 217-860 in (061) 211-828, int. 37, 38.

Koncert, kakšnih ni bilo veliko pod Srobotnikom

STRAŽA — Mladinski mešani pevski zbor Srednje šole tehniških in zdravstvene usmeritve Boris Kidrič v Novem mestu deluje neprekinjeno že pet let, ves čas pod vodstvom zborovodje Franca Možeta. Nastopil je na številnih šolskih in drugih prireditvah, širil repertoar z novimi pesmimi in kvalitetno rasel od nastopa do nastopa. Glas o njem je lani segel do strokovnih ljudi, tako da so mu dovolili peti v družbi najboljših mladinskih zborov na tradicionalni reviji v Zagorju, posneli pa so ga tudi radiji. Seveda je treba reči, da se v zboru člani nenehno menjajo, saj posameznik lahko poje v zboru največ štiri leta, kolikor pač traja šolanje na peti stopnji. Zato je delo s takim zborom neprimerno težje kot, denimo, z zborom, ki ga sestavljajo odrasli.

Čeprav je ta zbor, kot rečeno, že velikokrat nastopil, pa se je lahko celoviteje, s celovečernim koncertom, predstavil šele ob svojem prvem, malem jubileju. Njegovemu celovečernemu nastopu so prvi prisluhnilli Stražani, ki so ta koncert

priručili v okviru svojih letošnjih dnevov kulture, in sicer v sredo, 20. maja, v kulturnem domu. Naj takoj zapišemo, da je zbor v sedanjih sestavi, ki šteje 52 glasov, z nastopom navdušil. Še več, prav gotovo je bila to ena najkvalitetnejših tovrstnih prireditev, kar se jih je do zdaj zvrstilo na straškem odru. Mladi pevci pa pozornosti poslušalcev — za straške razmere se jih je zbralo kar lepo število — niso pritegnili le s kvalitetnim izvajanjem, ampak nič manj tudi s programom. Slednji je res nadvse pester, sestavljajo ga najrazličnejše pesmi, od slovenskih ljudskih do umetnih pesmi raznih skladateljev, vključujoč tudi Galusove, pa pesmi drugih jugoslovanskih narodov in narodnosti, pesmi iz španske, nemške, ameriške zakladnice. Še posebej črne duhovne pesmi itd., da o skoraj obveznem odlomku iz Verdijevega Nabucca niti ne govorimo. Vsekakor je to eden tistih zborov v novomeški občini pa tudi na Dolenjskem, katerih nastop za poslušalca ne pomeni dolgočasenja, pač pa užitek.

I. Z.

Pevsko slavlje v Gribljah

Že 10. srečanje obkolpskih zborov v tem kraju

GRIBLJE — 31. maja ob 15. uri bo tu že 10. srečanje pevskih zborov, ki delujejo in pojejo ob Kolpi. Zaradi težav z vremenom in preteklih letih bo tokratno srečanje v delno obnovljenem gribeljskem gasilskem domu, nastopili pa bodo: mešani zbor iz Adlešič, mešani zbor iz Tribuč, zbor črnomaljske delovne organizacije Belt, ženski zbor »Miran Jarc« iz Črnomlja, zbor kulturno-umetniškega društva »Jože Mihelič« iz Semiča, Belokranjski lovski pevski zbor, mešani zbor Doblič — Kanizarica, zbor črnomaljskih upokojencev, moški zbor Dragatuš, mešani zbor Butoraj, mešani zbor Beti Metlika, oktet Vitis, mešani zbor Griblje in zbor upokojencev iz Karlovca. Napovedovanja ne bo, odmora med posameznimi zbori bodo izpolnili gribeljski tamburšaji, nastopil pa bo tudi osnovnošolski zbor iz Črnomlja. Gribeljski bodo vključili v program tudi črnomaljsko godbo na pihala. Ob jubilejnem srečanju obkolpskih pevskih zborov bodo prešli vsi nastopajoči spominske krožnike, zaslužni posamezniki pa priznanja in pohvale.

T. G.

DRUŠTVA V ŠKRIPCIIH

KOČEVJE — Na nedavnem, ne preveč dobro obiskanem sestanku predstavnikov kočevskih društev in organizacij, ki ga je sklical OK SZDL, so med drugim sklenili, da bodo v kratkem organizirali okroglo mizo o kulturi. Na njej bodo obravnavali položaj kulturno-umetniških društev, zveze kulturnih organizacij in kulturne skupnosti v zaostrenih pogojih gospodarjenja in v luči novih predpisov. Razen o materialnem položaju bodo govorili tudi o mentorjih, kulturnih animatorjih in sploh o kulturi. Ugotovili so tudi, da so vsa društva v težkem materialnem položaju.

kultura in izobraževanje

V prenavo, toda brez avanture

Prenova srednjega šolstva se mora začeti 1. septembra, kakor je predvideno, in niti dan kasneje. »Izobraževalna skupnost Slovenije od tega ne odstopa,« poudarja njen predsednik Niko Žibert.

Ta sklep, pravzaprav zagotovilo, je samoumevno, zanj govorijo številni argumenti. Ob tem tudi ne gre zanemariti dejstvo, da so se učenci, ki končujejo osnovno šolanje, tako rekoč že vpisali v spremenjene programe srednjega usmerjenega izobraževanja.

Ali pa prenavo, ki je sicer nujna in splošno odobrena, izpeljati tudi za vsako ceno? Tega pa nikakor, ker bi bilo to avantura, kibi preveč stala. Tudi Niko Žibert pravi, da ne bodo ničesar storili na silo.

Vsem je namreč v spominu leto 1981. Takrat je bila šolska reforma izvedena preveč na pritisk, prenapljena. Zato se je vse zapletlo, zlasti še pri denarju. To pa je zadosten poudarek, kako ravnati z zdajšnjo prenavo.

Predvsem je nujna velika razsodnost, previdnost. Naj se račun na papirju še tako lepo izidejo, to še ni jamstvo, da bo tudi šlo. Če ne bo Denarja, ne bo nič.

Potrebno pa ga bo zagotoviti precej več, kot je usmerjeno izobraževanje stalo do zdaj. Prve ocene kažejo, da bodo prenovljeni programi celo za 10 odstotkov dražji od zdajšnjih.

Z denarjem pa bo čedalje težje, ne lažje. Dohodek tistih, ki hranijo šolstvo, se namreč tanjša. Slišati je, naj bi kar 40 odstotkov slovenskih tozdogov posledaj za šolstvo plačevalo manj, kot so do zdaj, oziroma nič. Gospodarska zbornica Slovenije je iz tega razloga priporočila najrazličnejšim izobraževalnim skupnostim, naj kar se da racionalizirajo programe, in tone samo za letošnje leto.

Vse to pa postavlja prenavo srednjega šolstva in zagotovilo republiške izobraževalne skupnosti, da bo začetek prenov v novem šolskem letu, pod manj optimistično luč. Seveda s tem še ni rečeno, da je vse skupaj videti, kot da se dela račun brez krčmarja. Izobraževalna skupnost Slovenije se po izjavi Nika Žibreta zaveda, da mora za prenavo sama storiti največ. To pa vključuje tudi dolžnost, da zagotovi denar.

Če pa denarja nikakor ne bo moč zagotoviti, in to je v čedalje bolj zaostrenih gospodarskih razmerah še najbolj realno pričakovati, bo pač uporabljena varianta, kipi predvidevale delnotakojšnje prenavo. V tem primeru bo Zavod SRS za šolstvo povedal, katere spremenjene programe je nujno začeti izvajati že s 1. septembrom, s katerimi pa bi lahko še počakali.

I. Z.

DEMŠAR RAZSTAVLJA

NOVO MESTO — V veliki dvorani Dolenjske galerije so od minulega petka na ogled kiparske in študijske stvaritve akademskega kiparja Toneta Demšarja iz Ljubljane, stalnega člana skupine Junij. Na otvoritvi razstave, ki bo odprta do 12. junija, je avtorja in njegovo delo maloštevilnim obiskovalcem predstavil umetnostni zgodovinar Jožef Matijević, kustos Dolenjske galerije.

30-letnica krške godbe

V DKD E. Kardelja, ki praznuje 10-letnico, bo slavnostni koncert jutri

KRŠKO — Osrednji kulturni dogodek v tukajšnjem Delavskem kulturnem domu Edvarda Kardelja, ki praznuje 10-letnico delovanja, bo jutri. To bo slavnostni koncert pihalnega orkestra Tovarne celuloze in papirja Djuro Salaj ob 30-letnici njegovega delovanja. Prireditev pa se bo začela ob 20. uri.

Iz filmskega sporeda v tem domu pa tole: Danes popoldne bo ob 17.30 na sporedu ameriška drama Moja Afrika, o kvaliteti katere govori kar sedem oskarjev in več drugih priznanj in nagrad. Od sobote do prihodnjega četrtega pa se bodo zvrstili filmi: Vigilante, Micki in Maude, Neka daljna pristanstva, Reka, Prebujanje poletja in Srečna nova 49 (domača drama).

S PRIZNANI, A SAM

Moje težave se vrstijo že dolga leta. Kot nesposoben za teška fizična dela nisem prišel do družbene zaposlitve, zato sem se preživljal z zidarskim delom. Leta 1972 sem končno dobil zaposlitev v IMV Novo mesto. Zaradi nepravilnih odnosov sem prenehal delati in šel znova med zidarje, potem pa spet v tovarno. Imam 15 let in 3 mesece pokojninske dobe in skušal sem uveljaviti invalidsko upokožitev. Zdravniški izvidi navajajo, da pacient, torej jaz, ni sposoben hoditi, stati ali kaj nositi. Povsem drugačen pa je sklep invalidske komisije: pri zavarovancu ni invalidnosti in nima pravic iz invalidskega zavarovanja.

Poslušam govore o socialistični zvezi in OF, zraven pa vidim na zidu v svojem stanovanju priznanja Osvobodilne fronte, priznanja za dolgoletno delo v RKS in za službo pri krvodajalstvu pa za dolgoletno delovanje v gasilskem društvu. Sem član teh organizacij v KS Bučja in sem delal pri vseh akcijah. Danes pa, ko nisem več sposoben za delo, mi ne znajo pomagati posamezniki in tudi ustanove ne. Obračam se na bralce Dolenjskega lista za kakšen dober nasvet.

RUDI POSEDEL
Jarčji vrh 6
p. Škocjan

Nepoštena
diskvalifikacija
Na tekmovalcu v SLO
ni odločalo znanje

Na letošnjem občinskem tekmovalcu v SLO, ki ga je organizatorica priredila, osnovna šola Brusnice, dobro izpeljala, je žal prišlo do zatikanj pri vodenju in organizaciji tekmovalca, za kar je bil poverjen organizacijski odbor SZDL Novo mesto. Naša ekipa, ki je sicer močno zmogala, je bila diskvalificirana, ne da bi nas o tem pravočasno obvestili in s prozornimi izgovori.

Naša ekipa, ki jo tvorijo učenci kovinarske usmeritve na SŠTZU, je stala na zmagovalnih stopnicah vsa leta, odkar tekmujejo na občinskih tekmovalnih v SLO. Tu di letos smo zmagali, a nas ob podelitvi priznanj niso poklicali, kljub temu da smo bili na tabeli še vedno zapisani kot zmagovalna ekipa. Nobenega pojasnila od nikoder, čemu tako.

Zakaj smo bili diskvalificirani, smo zvedeli od drugih ekip. Razlog je dokaj čuden. V ekipah naj bi bili 3 fantje in 2 dekleti, v naši pa so bili 4 fantje in eno dekle (v kovinarski usmeritvi deklet skoraj ni oziroma jih je le 1,6 odst.). Diskvalifikacija je bila še toliko bolj boleča, ker niso diskvalificirali ekipe, ki je bila enako sestavljena kot naša, prav tako pa ne ekipe, v kateri je bilo kar 5 fantov. Torej ni odločalo znanje, marveč nekaj drugega.

Ogorčeni smo še toliko bolj, ker nas nihče ni pravočasno obvestil, da smo ekipo sestavili narobe. Časa je bilo dovolj, saj smo prijavo oddali mesec dni pred tekmovalcem.

Vodja ekipe:
PETER CIMERMANČIČ

MLADI DOPIŠNIK

OBISKALA STA NAS
TONE PAVČEK IN
MARJAN MANČEK

Letos mineva 17 let, odkar smo v trebanjski občini začeli tekmovalci za Goliovo bralno značko. Za učence, ki berejo vseh osem let, mentorji pripravijo še srečanje s književnikom. Letos sta nas obiskala pesnik Tone Pavček in ilustrator Marjan Manček. Pavček nam je pripovedoval o mladostnih letih, deklamiral je tudi nekaj pesmic za otroke, Marjan Manček pa je sprotil ilustriral na njegove motive. V drugem delu prireditve so učenci in mentorji, ki že več kot 15 let vodijo razgovore o knjigah za bralno značko, prejeli knjižne nagrade.

ANDREJA PONIČVAR, 8.a,
OŠ Jože Slak-Silvo Trebnje

NARAVOSLOVNI DAN

Pred kratkim smo imeli naravoslovni dan. Skupaj z gozdarji smo pogozdovale na Štajerju. Posejka je bila velika in porasla z bodičevjem. Sadili smo v parih: dečki so z ravninami kopali jame, deklice pa smo sadile. Tovariši iz Gozdnega gospodarstva nam je razložil, kako iz semena vzgoje sadiko. Delali smo hitro in pridno, imeli pa smo tudi dovolj priložnosti za pogovor in šale. Čas je hitro minil. Posadili smo okoli 4000 sadik, za katere bomo v bodoče tudi skrbeli. Tovariši so bili zadovoljni, mi pa ponosni in veseli.

MELITA TROHA, 8. razred
literarno-dopišniški krožek
na OŠ VAS — FARA

OBRAMBNI DAN

Na šoli smo imeli obrambni dan, na katerem so sodelovali vsi učenci in učitelji ter člani ZZB, ZRVS, radiokuluba, sekretariata za SLO in DS ter TO. Izpred šole smo krenili na pohode v različne smeri, obenem smo preverjali znanje iz osnov SLO in DS, razvojnim stopnjam primerno. Učenci sedmega in osmega razreda so izvedli orientacijski pohod, v katerega je bilo med drugimi vključeno tudi streljanje in prva pomoč. Najboljše skupne rezultate so dosegli 8.b, 7.č in 8.c. Od posameznih skupin je bila najboljša prva 8.b razreda.

MARGITA CIZELJ, 5.c
OŠ Jurij Dalmatin
Krško

Pionirji
o varstvu
okolja

Republiška konferenca bo
4., 5. in 6. junija v Krškem

NOVO MESTO — V Domu JLA je bila minuli četrtek občinska pionirska konferenca o varstvu življenjskega okolja, ki jo je pripravil svet Zveze pionirjev pri OZPM. V skorajda dveurni razpravi so strnili svoje ugotovitve ter izrazili resno zaskrbljenost nad malomarnim odnosom do našega življenjskega okolja, ki je vse bolj ogroženo in nevarno za življenje. Pionirji so se zavzeli za takojšnje reševanje problema zdrave pitne vode, za odpravo divjih odlagalnišč odpadkov, za popis vseh večjih onesnaževalcev okolja v občini za ureditev odlagalnišča za nevarne odpadke, za ureditev kanalizacije, postavitve zabojnikov in odvoz smeti.

Pionirji bodo še naprej skrbeli za čisto okolje, pri njihovi nameri pa se jim bodo morali pridružiti tudi odrasli. Slednjih na konferenci, razen predstavnika OK SZDL in izvršnega sveta, kljub številnim vabilom ni bilo. Na koncu so pionirji izvolili še svoja delegata, Darjo Obrč iz o. 8. Škocjan in Klemena Jevnikarja iz o. 8. Milka Šobar-Nataša, ki bosta zastopala novomeške pionirje na republiški pionirski konferenci 4., 5. in 6. junija v Krškem.

P. P.

Gašperjeve bralne značke
odslej tudi na Dolenjskem

Prvič so jih podelili učencem OŠ Škocjan in
Dolenjske Toplice — Na obisku Borut Pečar

ŠKOCJAN — Na osnovni šoli smo 15. maja svečano podelili župančičeve, Zmajeve (letos tudi že zlate) in Gašperjeve bralne značke. Ogedali smo si film Čas brez pravljic, ki je posnet po istoimenski knjigi Boruta Pečarja. V prvem delu kulturnega programa smo se srečali s pisateljem, karikaturo in arhitektom Borutom Pečarjem. Na naš kraj ga večjeje mnogi spominjajo, saj je tudi preživel del otroštva. Povedal je mnogo o sebi, zlasti pa je ponosen na uspehe, ko je kot državni reprezentant tekmoval v orodni telovadbi. Učencem je podelil župančičeve in Zmajeve bralne značke, priznanja ter knjižne nagrade tistim, ki so bili osem let zvesti bralni znački.

Naši učenci so se na jesenskem srečanju s koroškimi partizani odločili, da berejo knjige tudi za Gašperjevo bralno značko (GBZ). K akciji smo pritegnili še učence OŠ Baza 20 Dolenjske Toplice. Na svečani podelitvi GBZ učencem obeh šol smo imeli več gostov. Podpredsednik Zveze

koroških partizanov iz Celovca Lipej Kolenik je govoril o Karlu Prušniku — Gašperju, koroškem prvoborcu organizatorju odpora proti fašizmu na avstrijskem Koroškem, ter iniciatorju za organiziranje GBZ Pavletu Žaučerju — Matjažu. Govoril je o nenehni boju koroških Slovencev za svoj obstoj, svoje narodnostno poreklo, svojo kulturo in materino govorico. (Pionirska knjižnica je prejela več knjig o koroških Slovenceh.) Teodor Domej iz Slovenskega znanstvenega inštituta v Celovcu pa je ob številnih diapozitivih predstavil Koroško skozi stoletja, zlasti pa težave, s katerimi se še vedno ubadajo koroški Slovenci.

GBZ je tako prek sosedva v Ljubljani pridružil tudi na Dolenjsko. Skupaj z OŠ Baza 20 Dolenjske Toplice smo ponosni, da je naš zanos pljusnil prek meja domovine, da smo popestrili svojo aktivnost pri bralni znački z novo vsebino, zato upamo, da se nam bodo pridružile še druge osnovne in srednje šole naše pokrajine.

DANICA RANGUS

TELEVIZIJSKI SPORED

PETEK, 29. V.

TV MOZAIK:
10.00 TEDNIK
11.00 SVET NA ZASLONU
MATINEJA:
11.40 SONCE IN SENCE, ponovitev
12. dela
15.30 — 00.25 TELETEKST
TV MOZAIK
15.45 TEDNIK
16.45 SVET NA ZASLONU
17.25 POROČILA
17.30 MAKEDONSKE LJUDSKE
17.45 DOLGA BELA SLED, 4. del
češkoslovske nadaljevanke
18.15 DVA OBRAZA JADRANSKE
OBALJE
18.45 RISANKA
19.00 DANES
OBZORNIK

19.26 VREME
19.30 DNEVNIK
20.05 ZAHODNI SEN, 3. del
nadaljevanke
21.00 MEHIKA, DŽELA REALNEGA
SURREALIZMA, 3. del: TLA-
LOCAN
21.50 REZERVIRAN ČAS
22.10 DNEVNIK
22.25 POŠTAR ZVONI VEDNO
DVAKRAT, ameriški film

DRUGA TV MREŽA

16.55 Test — 17.10 Dnevnik — 17.30 Pogled — 18.00 Diagnoze — 18.30 Risanka — 18.40 Številke in črke — 19.00 Domači ansambli: Ansambel Ivana Ruparja — 19.30 Dnevnik — 20.00 Zabavnoglasbena oddaja — 20.55 Včeraj,

danes, jutri — 21.15 Disciplina brez usmiljenja (ameriški film) — 22.45 En avtor, en film: K. Mihaljevič: Fragmenti za biografijo — 23.05 Kronika Sterijevega pozorja

TV ZAGREB

8.20 Poročila — 8.25 Pogled — 8.55 TV v šoli — 10.30 Poročila — 10.35 TV v šoli — 12.30 Poročila — 16.05 TV v šoli — 17.05 Poročila — 17.10 Kronika Reke — 17.30 Pogled — 18.00 Diagnoze — 18.30 Risanka — 18.40 Številke in črke — 19.00 TV koledar — 19.10 Risanka — 19.30 Dnevnik — 20.00 V pričakovanju jutrišnjega dne (serijski film) — 21.10 Ikarov let (kviz) — 22.10 Dnevnik — 22.30 Kulturni magazin — 00.05 Mali koncert — 00.15 Poročila

SOBOTA, 10. V.

7.45 — 11.15 in 16.20 — 22.55
TELETEKST
8.00 POROČILA
8.05 DEKLICA DELFINA IN LISICA
ZVITOREPKA
8.20 RADOVEDNI TAČEK
8.35 PAMET JE BOLJŠA KOT
ŽAMET
8.40 KO JE POMLAD
9.05 JAPONSKE PRAVLJICE: Če-
vljar in pomočnik
9.30 ZADNJE POLETNJE OTRO-
ŠTVA
10.00 PERISKOP
10.45 LJUDJE IN ZEMLJA
16.35 KUŽA V PREDALU, bolgarski
mladinski film
17.55 ŠOLA PLAVANJA
18.25 DA NE BI BOLELO
18.45 RISANKA
19.00 DANES

KNJIGA
19.26 VREME
19.30 DNEVNIK
19.50 ZRČALO TEDNA
20.15 KOŠNIKOVA GOSTILNA
21.50 DNEVNIK
22.05 KOT BUMERANG, francoski
film

Na domači zabavi mladenič kot omamljen ogleduje revolver, takrat vdre v stanovanje policija in zmedeni mladenič sproži. Mladi Eddy se znajde v zaporu zaradi uboja. V zaporu pa zve tudi resnico o svojem očetu, ki je soliden poslovnež, nekoč pa je bil »kavelj«, ki se ga v podzemlju še vedno spominjajo. Oče tvega vse, da bi rešil sina.

DRUGA TV MREŽA

14.15 Test — 14.45 V četrtek po dežju (sovjetski film) — 16.10 Liga mladih

lingvistov — 17.10 Dallas — 18.00 Naše malo mesto — 19.05 Podelitev nagrad za 9. mednarodnem festivalu TV športnih programov — 20.30 Glasbeni večer s skladateljem Darianom Božičem — 22.00 Poročila — 22.05 TV scena — 22.35 Dobro jutro, jazzarji — 23.05 Športna sobota — 23.25 Kronika Sterijevega pozorja

TV ZAGREB

9.00 TV v šoli — 10.30 Poročila — 15.00 SP v dviganju uteži — 15.40 Kako biti skupaj — 16.10 Prislusnimo tišini — 17.00 Poročila — 17.05 TV koledar — 17.15 Narodna glasba — 17.45 Sedem TV dni — 18.30 T. O. (dokumentarna oddaja) — 18.30 Dnevnik — 20.15 Boljše življenje — 21.05 Bandolero (ameriški film) — 22.50 Dnevnik — 23.10 Nočni program

NEDELJA, 31. V.

9.35 — 13.05 in 13.55 — 22.20
TELETEKST
9.50 POROČILA
9.55 ŽIV ŽAV
10.50 LUTKE IN LUTKI
10.55 DOLGA BELA SLED, ponovi-
tev 4. dela
11.25 PIKNIK V ROGAŠKI SLATI-
NI, 3. oddaja
12.00 KMETIJSKA ODDAJA
13.00 POROČILA
14.10 FLANDRIJSKI LEV, 4. del
nadaljevanke

15.00 POZNATE JUGOSLAVIJO? — kviz
16.30 PRISLUHNIMO TIŠINI, oddaja za slušno prizadete

17.10 KRALJ OJDIP, angleški film
18.45 RISANKA
19.00 DANES
KINO
TURISTIČNI NAGELJ — NEŽA
19.26 VREME
19.30 DNEVNIK
20.05 DNEVNIK GORČINA VUKO-
BRATA, zadnji del nadaljevanke
21.00 ZDRAVO

DRUGA TV MREŽA

16.30 SP v dviganju uteži — 17.30 Fina-
le za jugoslovanski pokal v rokometu (2) — 18.45 Oddaja iz kulture — 19.30 Dnevnik — 20.00 Raziskovalci — 20.25 Reportaža z nogometne tekme Partizan: Velč — 20.55 Reportaža z nogometne tekme Dinamo: CZ — 21.25 Informativna oddaja — 21.30 Kariera Nikodema Dizme (serijski film) — 22.30 Mejaši (dokumentarna oddaja) — 23.15 Mali koncert — 23.30 TV galerija

PONEDELJEK, 1. VI.

17.30 — 00.00 TELETEKST
17.45 POROČILA
17.50 ZADNJE POLETJE OTRO-
ŠTVA, 8. del
18.20 DRŽAVNI ANSAMBEL GRU-
ZINSKE FOLKLORE II
18.45 RISANKA
19.00 DANES

OBZORNIK
19.26 VREME
19.30 DNEVNIK

20.05 NA ROBU DIVJINE, zadnji del
nadaljevanke
20.55 OMIZJE
22.40 POLETNA NOČ
22.45 LADJA ZALJUBLJENCEV,
ameriška nanizanka

DRUGA TV MREŽA

17.10 Dnevnik — 17.30 Nekaj
posebnega ti imam povedati — 17.45
Otroška oddaja — 18.00 Beograjski
TV program — 19.00 Indirekt — 19.30
Dnevnik — 20.00 Svet danes — 20.30
Mali koncert — 20.45 Včeraj, danes,
jutri — 21.05 Aleksander Veliki (ame-
riški film) — 22.35 Znanost

TOREK, 2. VI.

ŠOLSKA TV — TUJI JEZIKI
11.00 ANGLEŠČINA XIII
11.30 FRANCOŠČINA XII
17.25 — 00.00 TELETEKST
17.40 POROČILA
17.45 TEDENSKI ZABAVNIK
18.45 RISANKA
19.00 DANES
OBZORNIK

19.26 VREME
19.30 DNEVNIK

20.05 FILMI ŠTUDENTOV AGRFT
21.10 INTEGRALI
21.50 DNEVNIK
22.05 POLETNA NOČ
22.10 LADJA ZALJUBLJENCEV,
ameriška nanizanka

DRUGA TV MREŽA

18.30 Mostovi-hidak — 19.00
Rezerviran čas — 19.30 Dnevnik —
20.00 Grafične tehnike — 20.30 Mali
koncert harfistke Moje Zlobko —
20.45 Včeraj, danes, jutri — 21.00 Zre-
banje lota — 21.05 Narodna glasba —
22.00 Muppet show — 22.25 Izobraže-
valna oddaja — 22.55 Kronika Ste-
rijevega pozorja

SREDA, 3. VI.

17.20 — 00.00 TELETEKST
17.35 POROČILA
17.40 KO JE POMLAD
18.15 ŽIVALSKI SVET: DOTIK
METULJEV
18.45 RISANKA
19.00 DANES
OBZORNIK

19.26 VREME
19.30 DNEVNIK

20.05 EPV KOŠARKI — JUGOSLA-
VIJA: SZ
22.30 DNEVNIK
22.50 LADJA ZALJUBLJENCEV?
ameriška nanizanka

DRUGA TV MREŽA

17.10 Dnevnik — 17.30 Otroška serija
— 18.00 Izobraževalna oddaja — 18.40
Številke in črke — 19.00 TV koledar —
19.10 Risanka — 19.30 Dnevnik —
20.00 Klasična glasba — 20.35 Čisto na
dnu (nemški dokumentarni film —
CB) — 22.30 Umetniški večer — 00.00
Kronika Sterijevega pozorja

ČETRTEK, 4. VI.

10.00 ŠOLSKA TV: VESOLJE
16.20 — 00.00 TELETEKST
16.35 ŠOLSKA TV
17.00 POROČILA
17.40 DEKLICA DELFINA IN LISICA
ZVITOREPKA
17.55 BILO JE — Marijan Kozina
18.25 ZELENA STRAŽA
18.45 RISANKA

19.00 DANES
OBZORNIK
19.26 VREME
19.30 DNEVNIK
20.05 TEDNIK

21.10 NARAŠČAJOČE VODE, 3. del
nizozemske nadaljevanke
22.05 DNEVNIK
22.25 LADJA ZALJUBLJENCEV,
ameriška nanizanka

DRUGA TV MREŽA

17.10 Dnevnik — 17.30 Smogovci —
18.00 In tudi letos — 18.30 Premor —
18.40 Številke in črke — 19.00 TV kole-
dar — 19.10 Risanka — 19.30 Dnevnik —
20.00 Narodna glasba — 20.45 Por-
očila — 20.55 EPV košarki, Jugoslavij
Grčija — 22.30 Odprta knjiga — 23.00
Kronika Sterijevega pozorja

Drugi
polčas za
absorber

Za atomski absorber do-
slej zbranih od 10 mi-
lijonov 6.469.890 dinarjev

NOVO MESTO — Akcija zbiranja denarja za nakup atomskega absorberja za novomeški zavod za socialno medicino in higieno se je po dobrih štirih mesecih prevesila v drugo polovico. Od 10 milijonov, kolikor naj bi v akciji zbrali, gre pa za polovico potrebne vsote za absorber, je zaenkrat na žiro račun 6.469.890 dinarjev. Ponovimo še enkrat, da gre za

pomemben aparat. Z njim se da natančno določiti prisotnost težkih kovin v podtalnici, rekah, potokih, živilih, pa tudi v živem organizmu. Prispevke lahko nakažete na račun 52100-678-80144 »za absorber«.

V preteklih dveh tednih so za absorber prispevali: Čedo Jakovljevič iz SŠTZU Novo mesto 4.559 dinarjev (namesto honorarja); Peter Gačnik iz Novega mesta, V brezov log 52, 10.000 dinarjev; Anton Ravbar iz Vavte vasi 15.000 dinarjev; Franc Aš iz Dolenjskih Toplic 94 20.000 dinarjev; Toni in Renata Ravbar iz Lamutove 9 v Novem mestu 15.000 dinarjev (vsi namesto cvetja na grob Jožeta Raybarja); sorodniki in prijatelji Ivana Šporarja iz Občie 8 100.000 dinarjev (namesto cvetja na njegov grob); Frančiška Hrovat iz Broda 16; Novo mesto, 5.000 dinarjev; Milan Fir iz

Kristanove 31, Novo mesto, 5.000 dinarjev; Jože Zlogar iz Radovice 73, Metlika, 10.000 dinarjev (v zahvalo zdravnikom in osebju ORL splošne bolnišnice Novo mesto); elektrotehnično društvo Dolenjske Novo mesto 15.000 dinarjev (namesto honorarja Čedo Jakovljevič); družina Strajnar iz Vel. Cikave, Novo mesto, 10.000 dinarjev; družini Mikec in Srebrnjak, Mali Slatnik, Novo mesto, 10.000 dinarjev (vsi namesto cvetja na grob Slavke Župančič); Ana in Slavka Križman, Trdinova 12a, Novo mesto, 15.000 dinarjev (namesto cvetja na grob Ivana Šporarja iz Občie); IO OOS Dolenjka TOZD Engro-Dejaj; Novo mesto 70.000 dinarjev; kolektiv TOZD Tovarna vezanih plošč Straža 48.115 dinarjev (namesto cvetja na grob Fabjanovji mami iz Dol. Toplic). Vsem darovalcem iskrena hvala!

TEMNI OBLAKI NAD DRUŽBENIMI DEJAVNOSTMI

Komaj so družbene dejavnosti v Sloveniji lani po nekaj letih životarjenja in marsikje zelo velikega zaostajanja za dogajanj in gibanji v gospodarstvu nekaj lažje zadihale, že se nad vso skupno porabo s februarso intervensijsko zakonodajo in nekaj tudi z novim obračunskim sistemom spet zgrinjajo vse gostejši črni oblaki. V Sloveniji se je lani prebilo, utrdilo in v denarju, namenjenem skupni porabi, potrdilo prepričanje, da družbene dejavnosti niso nekaj nepomembnega ali manj pomembnega, gola ali celo brezkoristna poraba, temveč dejavnik, ki ključno prispeva k ustvarjanju večjega dohodka. O družbenem in gospodarskem pomenu primerne obsega in kakovosti zdravstva, šolstva, otroškega varstva, pa tudi kulture in telesne kulture ipd. večini ni treba kaj dosti pojasnjevati in dokazovati. Skladno s tem prepričanjem je bila lani do konca leta v Sloveniji z veliko truda vseh odgovornih po nekaj letih za silo dosežena uskladitev osebnih dohodkov delavcev v družbenih dejavnostih s tistimi v gospodarstvu.

Intervencijski zvezni zakon, ki je samoupravo povsem potisnil v kot, saj smejo delavci in delegati le premetavati sem in tja povsod preskromne dinarje, medtem ko celotna vsota ni več njihova pristojnost, je v hipu izničil lanske rezultate in prekrenil z velikim trudom dosežena pozitivna gibanja. Slovenski republiški izvršni svet je že po sprejetju te linearne, neselektivne in s tem neživiljenjske ter naravnost kritične zakonodaje sprejel usmeritev, da ne smemo dopustiti, da bi družbene dejavnosti zašle v brezizhoden položaj. Kljub temu kaže, da so na takšni poti. Interventni zakoni pač veljajo. Po njih še kar velja, da smejo družbene dejavnosti trošiti le toliko, kot so v lanskem zadnjem trimesečju. Ker gre inflacija svojo pot

in se rast materialnih stroškov požvižga na intervensijsko in še kakšno zakonodajo, pa tudi zato, ker je dinamika zbiranja sredstev in porabe po posameznih obdobjih v letu precej različna, je tega denarja seveda povsod veliko premalo. Združenega je bilo sicer več — v novomeški občini so takšni presežki znašali v prvem trimesečju kar dobro milijardo novih dinarjev — a vsota nad dovoljeno porabo je morala na poseben račun. Tako smo se v aprilu in se tudi sedaj srečujemo s položajem, ko presežki ležijo po posebnih računih, za šole, vrtce, bolnišnico in druge ustanove družbenih dejavnosti pa interesne skupnosti komaj zagotavljajo denar za osebne dohodke zaposlenih, medtem ko za poravnavo materialnih stroškov marsikje nimajo niti dinarja in morajo za to najemati draga posojila. Iz te blokade so vsaj izvzete nekatere obveznosti, na primer nadomestilo osebnega dohodka za bolniško ali porodniško, razne družbene pomoči (ki pa jih ne bo mogoče valorizirati vsaka dva meseca, kot je bilo dogovorjeno), izvajalci v družbenih dejavnostih pa so vsi po vrsti v zelo težkem položaju. Veliko je tudi nelogičnosti, kot se za neživiljenjsko zakonodajo pač spodobi. V novomeških vrtcih na primer, v katerih je še vedno veliko premalo prostora za vse otroke, je večina otrok iz revnejših družin, ki imajo tudi prednost pri sprejemu. Zaradi tega dobijo vrtci od staršev vse manjši delež denarja, saj po veljavnem sporazumu o socialnovarstvenih pomočeh prispevajo za otroka v vrtcu dobro tretjino povprečnega mesečnega dohodka na družinskega člana. Skupnost otroškega varstva, ki sicer za vsakega otroka prispeva del ekonomske cene za vzgojo, naj bi v vseh primerih, ko prispevek staršev ne zadošča za oskrbo otroka, pokrivala to razliko, a zaradi zakona tega niti ne more. Ta obveznost

ni uvrščena v socialnovarstvene pravice in torej ni izvzeta iz omejenih sredstev porabe. Posledica? Vrtci seveda ne vedo, kako sestavljati dan z dnem, teden s tednom.

V tako težkem in nejasnem položaju skupščine interesnih skupnosti družbenih dejavnosti šele sedaj, v maju, sprejemajo letošnje programe in finančne načrte, pa še to le začasne. Prihodki in odhodki so v njih sicer enaki, a de, nsko na prenekateri postavki vsota ni dovolj velika za pokritje predvidenega programa. Hkrati s takšnimi finančnimi načrti so zato marsikje obravnavali in sprejemali tudi predlog ukrepov, kako zmanjšati porabo in s tem razkorak med potrebami in razpoložljivimi sredstvi. Kakšnih izjemno velikih postavk, kjer bi se dalo rezati, pa niti ni. V programih sploh ni več investicij, zaposlovanje je že spet samo po sebi skrajšano na minimum ali ustavljeno, osebni dohodki so praktično zamrznjeni. Še vedno številne delegatske pobude, želje in potrebe terena lahko povsod le evidentirajo, denarja za kakršnokoli širitev, novo ali povečano obstoječo dejavnost ni. Povsod zaradi tega seveda z velikim upanjem govorijo o valorizaciji letnega programa, ko bo znana dejanska rast primerljivega dohodka gospodarstva v prvem trimesečju. Takrat preneha veljati določilo o porabi na ravni lanskega zadnjega trimesečja, rast dohodkov za skupno porabo pa je omejena na 90 odstotkov rasti dohodka gospodarstva.

Rast primerljivega dohodka gospodarstva v prvem trimesečju prihaja na svetlo te dni. Takoj zatem bodo v silih lahko valorizirali programe. Glede na prve podatke o trimesečnem gospodarjenju pa se je bati, da rast sredstev za skupno porabo ne bo mogla biti niti približno tolikšna, da bi pokrila slabšim pogojem sicer že nekoliko prilagojene programe in potrebe družbenih de-

javnosti. Kaj in kako ukrepati, da ne bo niti obiden zakon niti bistveno krčene sedanje pravice, obseg in kakovost storitev ter poslabšan položaj družbenih dejavnosti, še ni jasno. Upati je le, da bo slovenski vladi — kot rečeno je samoupravi odvzeta možnost odločanja in kakšnega posebnega vpliva na njeno skupno porabo, na njeno odvajanje za te namene — v skladu z lastnimi priporočili in našimi cilji o enakopravnem položaju družbenih dejavnosti uspelo izboriti celo ovco, četudi volk ne bo sit. Časi so res težki in gospodarstvu ne cvetijo rožice, a če bomo dopustili, da nam shirajo naše družbene dejavnosti, zdravstvo, šolstvo, otroško varstvo, kultura itd., bodo le še težji, še manj lepi.

Z. LINDIČ-DRAGAŠ

INVALIDI REŠUJEJO DRŽAVO

Pred dvema letoma je dolenski invalid, tetraplegik, v glasilu slovenskih paraplegikov prebral, da se pri ljubljanski banki odpira možnost namenskega varčevanja posebej za invalide. Med okoli desetimi variantami je bilo poleg varčevanja za preureditev hiše ali stanovanja tudi varčevanje za nakup ortopedskih pripomočkov. Ortopedski pripomoček pa je pri invalidih te vrste tudi avto. Naš možak avta seveda ni sposoben voziti, ima pa družino, ki ji načeljuje dobra in sposobna žena. In tako so sklenili izrabiti zakonsko možnost ter staro stoenko, ki je že začela kazati slabe lastnosti Zastavinih genov, počasi zamenjati za novo. Za kakšne mercedese pri večini invalidov namreč ni denarja.

Seveda lahko kdo tudi vpraša, zakaj tak invalid sploh potrebuje avto, saj večino časa in življenja prebije v domačem zapečku. V naši zgodbi ni tako, možak kljub hudi nesreči, ki ga je doletela, hodi v službo (vozijo ga), poleg tega pa je treba večkrat k zdravniku, navsezadnje pa v nobenem zakonu ne piše, da morajo biti invalidi obsojeni na štiri stene. Prebrano, sklenjeno, storjeno.

Družina se je odločila, da bo izkoristila socialistične zakonske ugodnosti in dve leti namensko varčevala za novo stoenko. Po dveh letih bi, tak je bil obet, na 600.000 privarčevanih din dobili 1,44 milijona din posojila. Kredit bi odplačevali 3 leta, obrestna mera bi bila 16 odstotkov. Mesečni obrok bi družinski obračun obremenil za 50.000, kar je še na meji znosnosti.

Sanje o novem avtu so se kot prelesten milni mehurček razblinile januarja letos, ko so (tudi za invalide) začeli veljati oziroma kazati zobe predpisi o valorizaciji posojil. Naš možak pravi, da se je januarja začela sezona lova na jugoslovanske invalide. Na eni strani jih je udarila revalorizacija posebej zanje vpeljanih posojil, po drugi pa je nehal veljati pred-

pis o uvozu avtomobilov za invalide. Ker država kljub vsej svoji moči in veličini ni bila sposobna preprečiti zlorab in špekulacij, je uvoz preprosto uknila. Če se vrnemo k bistvu naše pripovedi, je s 1. aprilom, ko je ljubljanska banka tudi na invalidska namenska posojila povečala obrestno mero na debelih 92 odstotkov, družinski svet sklenil, da si takšne obrestne mere ne bodo mogli privoščiti. Na mesec bi morali odplačevati okoli 150.000 din. Usoda je hotela, da se je to zgodilo ravno takrat, ko so imeli dogovorjeno vsoto (600.000 din) že privarčevano.

V ljubljanski banki so seveda rekli, da jim je hudo, vendar je zakon pač zakon. Tako so govorili in govorili tudi podobnim invalidom drugod po Sloveniji, koristnikov teh ugodnih in humanih posojil je bilo namreč kar precej. Kaj storiti? Najprej je bilo treba vzeti privarčevani denar iz banke, v njej je bil vezan z obrestmi, ki so nanesele 180.000 din. Naš možak je imel srečo, v banki so bili uvidni in so denar takoj izplačali, zadeva bi se namreč

lahko tudi vlekla. Zakonskih osnov za to je nešteto. In kakšen je nauk te zgodbe?

Nauk je ta, da človek v tej družbi ni več pravno varen. Niti on niti njegov denar. Naš možak in njegova družina sta v dveh letih zbrala 600.000 din, računajoč, da bosta na ta denar dobila posojilo po vnaprej določeni obrestni meri. Ta dogovor je država prekršila. Njena banka je dve leti obračala invalidov denar in se mu za to oddolžila s 180.000 din obresti. Če bi bil invalid iz naše zgodbe špekulantsko ali vsaj iznajdljivo nastrojen, bi naredil to, kar počno vsi in si vsak mesec kupil nekaj mark ali dolarjev. Danes bi si kupil stoenko za gotovino. Vendar ni tak, je eden od ljudi, ki verjamejo v pravni red in pravno varnost. Zato je mogoče še upanje, da bomo ta red nekoč spet vzpostavili. Od usodnega prvega aprila do danes je imel tragični junak tega zapisa čas tudi za to, da je med drugim izračunal, kako se je zastava 101 v petih letih podražila za več kot 20-krat. Dognal je tudi to, da bi morala stati, če bi verjel resolucijam, 1,5 milijona din, v resnici pa je treba zanjo odšteti 2,98 milijona din. To je tovarniška cena, na to je treba dodati še okoli 30 odstotkov dinarjev za tiste, ki sprejemajo take resolucije in take predpise za invalide.

MARJAN BAUER

Kino

WIM WENDERS

Ko je pred tremi leti Wenders s filmom Paris, Texas zmagal v Cannesu, je bila ena najljubših novinarskih figur primerjava njegovega filma z Leonejevim Bilo je nekoč v Ameriki, prikazanim na tem istem festivalu. Bila je to priložnost za najrazličnejša razmišljanja v stilu, »kako dva neameričana vidita Ameriko«. Serge Daney, vodilno kritično ime pariškega dnevnika Liberation, je tedaj zapisal: »Zakaj torej tako zelo potrebujeta Ameriko? Leone je italijanski cineast, ki ni nikoli snemal sodobne Italije, temveč je raje italijaniziral vse, kar je zašlo pred njegovo kamero. Wenders je nemški cineast, ki pa ga Nemci, a navdihuje le k bloščim, melanholično-meteorološkim pripovedim.« Pustili bomo začetno Daneyevo vprašanje brez odgovora, saj je odgovor, ki ga potrebujemo tokrat, ravno v njegovi oznaki Wendersovih nemških filmov. Poročila z letošnjega festivala v Cannesu so si namreč enotna v dveh trditvah: da je novi Wendersov film Nebo nad Berlinom točno tak — bledeč in melanholičen —, in da je — najboljši film festivala! O tem se bomo imeli gotovo priložnost prepričati tudi sami, že vnaprej pa povejmo nekaj o tem dvainštiridesetletnem nemškem režiserju, ki je v zadnjih desetih letih uspel z vsakim svojim novim filmom navdušiti ljubitelje prave kinematografske umetnosti.

Leta 1976 posname **Ameriškega prijatelja**. Ekranizaciji

romana Patricie Highsmith daje posebno težo izjemna igra Bruna Ganzina in prisotnost takih režiserskih imen, kot so Nicholas Ray, Samuel Fuller in Jean Eustache.

V letih 1979 in 1980 nastaja **Nickov film**, tragična pripoved o zadnjem mesecu dni življenja Nicholasa Raya. Svetlikanje nad vodo je drugi naslov tega posvetila mojstru. Kar tri leta nastaja **Hammet** (1979—82), biografija ameriškega pisca črnega romana Dashiella Hammeta. To je Wendersovo soočenje z gigantskim studijskim sistemom ameriške kinematografije, to so dolgi nočni pogovori s Francisom Fordom Coppolom.

Trenutni izhod iz ameriške krize poišče 1982. leta s **Stanjem stvari**. Film o snemanju filma, temeljno zaznamovan prav z dvojnostjo Evropa-ZDA. Režiser, ki se zaradi po-

manjkanja sredstev za dokončanje filma odpravi v Hollywood, tam umre, s kamero v roki.

Dvojnost ostaja tudi v naslednjem filmu, opazna že v samem naslovu — **Paris, Texas**. Toda tako, kot jeta Pariz v Texasu, tako je tudi Wenders zdaj ameriški, v najboljšem pomenu te besede. Pomaga mu Sam Shepard pri scenariju, igra ta Nastasja Kinski in Harry Dean Stanton.

Če je njegov zadnji film res vrnitev v Evropo, potem je potoval prek Japonske. Tam je 1985. leta posnel **Tokio-Ga**, s katerim se je oddolžil še enemu velikemu vzorniku — Yasujiro Ozuju. Njegove Japonske ni več našel. Ostala je le v filmih.

Nebo nad Berlinom je Wenders posvetil Ozuju, Truffautu in Tarkovskemu. Učil se je pri prvih ljudeh.

STOJAN PELKO

Wim Wenders

mala enciklopedija neverjetnosti

Commodus, rimski cesar, je po razglasitvi za cesarja — to so na njegovo željo storile legije v Galiji — odšel v Rim in ga preimenoval v Commodiana. Prekrstil je tudi sebe, v Herkula. Po teh dveh uspehih si je začel domišljati, da je rojen gladiator, v areni se je boril proti invalidom in starcem in jih seveda pobijal kot gosence. Commodus se je hvalil, da je samo z levo roko pobil okoli 1000 nasprotnikov. Ko ni bil zaposlen v areni, se je Commodus posvečal morjenju senatorjev in dvorjanov. To je bila kaplja čez rob; lastna ljubica mu je v jed natrosila strupa, nato pa ga je, že omamljenega, z levo roko zadavil neki kruljavi legionar.

Ameriški rokohitrec Alexander Poskitt je edini človek na svetu, ki brez rokavic žonglira s sedmimi živimi ježi.

Fred Dillinger, ameriški filmski obsedenec, je pred tremi leti postavil svetovni rekord v neprekinjenem gledanju dolgočasnih filmov. Fred je v nekem kinu v Louisiani videl 57 zaporednih projekcij filma »Bonzo mora iti spat«, v katerem glavno vlogo, lastnika opice Bonza, igra današnji predsednik ZDA in nekdanji filmski igralec Ronald Reagan.

Za prazvedbo Siegfrieda, ki je bila leta 1876 v Bayreuthu, jeveliki nemški komponist Richard Wagner v neki londonski tovarni igrač naročil orjaško lutko zmaja. Najprej je pet dni pred premiero prispel rep zmaja. Tri dni pred predstavo so do bili trup, kar je omogočilo generalko. Na dan premiere so poštarjem poslali prejem zmajevе glave. Vratu ni bilo od nikoder, predstava je teklaz zmajem, ki je imel glavo nasajeno kar na trup. Vrat je prispel komaj po petnajsti predstavi. Angleška pošta ga je namreč po pomoti poslala v Bejrut v Libanonu.

ka prevajalske službe zunanega ministrstva. Seymour je trdil, da govori poljsko kot Poljak. Med svečanim sprejemom na varšavskem aerodromu je Carter med drugim rekel, da si najbolj želi mir na svetu, Seymour pa je to prevedel, da predsednik »boleha za mirno pohoto«. Nadalje je Carter povedal, da je bilo potovanje iz Amerike mirno in prijetno, načelnik prevajalcev pa je to spremenil v »odletel sem iz Amerike, da se nikoli več ne vrnem«.

Na prvenstvu golobov pismonoš Anglije, ki je bilo leta 1978 v Prestonu v grofiji Lancashire, so spustili 6700 golobov. Za vedno se jih izgubilo 5465, njihovega izginotja niso nikoli zadovoljivo pojasnili.

Ko je leta 1977 tedanji ameriški predsednik Jimmy Carter obiskal Poljsko, je s seboj kot uradnega prevajalca vzel Sidneya Seymoura, načelnika

Glasba

MASSIMO SAVIČ

Massimo Savič je sredi aprila v zagrebškem studiu Janka Mlinarića končal snemanje svoj prvi samostojni album, s katerim — pravijo njegovi kolegi — je prešel iz tabora rockerjev v tabor pevcev zabavne glasbe. Album je rezultat sodelovanja s preizkušeno uspešnimi ustvarjalci jugoslovanske estrade, Matom Došenom, Duškom Mandićem, Hrvojem Hegedušićem in Zrinkom Tutićem, medtem ko je bil na prvih dveh albumih, ki ju je izdal s skupino Dorian Gray, Massimo sam avtor skladb. Savič pravi, da gre pač za novo fazo v njegovem delu in da bodo gotovo sledile še druge. Sicer je pevec, kitarist, tudi komponist, glavno pa je, pravi, da te veseli to, kar delaš.

Massimo Savič je v zelo kratkem času odpel dve pesmi Zrinka Tutića, na Mesamu Zadnjo noč in na izboru popevke za nastop na Evroviziji Samo jedan dan. Pesem in nastop Massima Saviča je bil za marsikoga pred ekrani prijetno presenečenje. Tutić je tudi avtor pesmi na Savičevem prvem samostojnem albumu. Savič je zadovoljen s sodelovanjem s Tutićem. Pravi, da Tutić znajo iskati način, da lahko neglede na glasbeno področje, na katerem kdo dela, na njem napreduje.

V času, ko je prekinil z Doriani in predno je resno začel samostojno kariero, je bil Massimo Savič na Švedskem pri Tinnieju Vargi, rockovski legendi, od katerega se je marsikaj naučil. Pravi, da je vsaka skupina posnela svoj

najboljši album, ko je delala z njim. Po Vargovi zaslugi je Savič v Stockholmu spoznal najboljši švedski glasbenike in z njimi tudi igral. V tem pa je prišlo vabilo Tutića za nastop na Mesamu, po katerem se je vse odvijalo precej hitro. Njegova samostojna ploščaja je posneta tudi v angleščini in bo šla ven preko 60 do 70 različnih tvrdk v svetu. Že ko je z Doriani snemal drugi album Za tvoje oči, je švedski producent Sjune Ferger želel zadržati material, da bi ga izdal v angleščini. Saviča je hotel zadržati kot pevca, sam pa bi mu poiskal skupino za spremljavo. Zaradi Dorianov in zaradi pogodbe z Jugotonom na to ni pristal.

Pa niso sedanje pesmi, resnično narejene za širok krog, preveč podobne vsej tisti množici, ki izhaja pri Jugotonu in drugih naših hišah? Savič pravi, da njegove pesmi ne bodo izgledale povsem tako kot druge, saj on ni pevec, ki le pride na sceno, odpoje svoje in gre, ampak vseskozi sodeluje z ekipo pri nastanku plošče in igra tudi kitaro. Prepričan je, da je talentiran in dober pevec, in da vse, kar bo naredil, ne bo slabše od doseganega. Planira dobre koncerte, že sama misel na petje na play back mu je zoprna, rad ima neposredne stike s publiko. Če bo nadaljeval, kot je začel, bomo verjetno o njem lahko še precej slišali.

BOJNO LETALO JE SPOSOBNO IZDELATI LE NEKAJ DRŽAV

Konstruiranje in izdelava letal, njihovih pogonskih skupin in vse bolj zapletenega pribora, opreme in oborožitve sta seštevek dosežkov, znanja, tehnike in tehnologije neke države. Prav zato ima samo omejeno število državnih skupnosti možnost, da nepretrgoma razvijajo letalsko proizvodnjo, še veliko manj pa je tistih, ki lahko načrtujejo in razvijajo lastne tipe letal, vstevši bojna letala. Jugoslavija ima v konstruiranju in izdelavi letal, letalske opreme in oborožitve dolgoletno tradicijo, je ena od redkih držav v svetu, ki lahko z lastno proizvodnjo zadovolji večji del svojih potreb za vojno in civilno športno letalstvo.

Prva letala so na ozemlju današnje SFRJ konstruirali in zgradili že leta 1909, med njimi je bila tudi slavna Eda I bratov Rusjanov, uradni začetek letalske industrije na novo ustanovljene države južnih Slovanov pa sega v leto 1923, ko je bila v Novem Sadu ustanovljena tovarna »Ikarus«, ki se ji je leto dni kasneje pridružil tudi beograjski »Rogožarski«. Do druge svetovne vojne smo dobili še štiri letalske tovarne: »Zmaj« v Zemunu, državno tovarno letal v Kraljevu, »Utvo« v Pančevu in »Albatros« v Sremski Mitrovici, poleg tega pa še dvetovarni letalski motorjev, tri tovarne za izdelavo letalskih instrumentov in opreme ter tovarno padal. Do aprila 1941 so v teh tovarnah izdelali več kot 1570 motornih in 75 jadralnih letal, 1150 letalskih motorjev in okoli 3000 padal. Domači konstruktorji so projektirali več kot 50 letal različnih kategorij, 16 so jih izdelovali serijsko. Po tujih licencah so izdelali 16 tipov letal in 5 tipov letalskih motorjev.

VRHUNSKI IK-3

V omenjenem obdobju je domača industrija zadovoljila 90 odstotkov potreb po šolskih in šolsko-trenažnih letalih. Od borbenih letal so v Jugoslaviji na koncu dvajsetih in v začetku tridesetih let izdelali večje serije letal Breguet 19 francoske konstrukcije (470 kosov) in Potez-25 (220 kosov), kasneje tudi lovska letala Avia-BH 33 in Hawker Fury, pred začetkom druge svetovne vojne pa celo takrat še moderni Hurricane MK-1. Izdelali so tudi serije sodobnih dvomotornih bombnikov Dornier DO-17, ki so imeli vgrajene v Rako-

vici izdelane motorje, in Bristol-Blenheim. Od domačih bojnih letal so izdelali manjšo serijo lovcov IK-2 in IK-3, hidroizvidnikov in bombnikov Sim-14. Vsa ta domača letala so se lahko enakopravno kosala z najsoodobnejšimi letali za enake namene po svetu. To se je potrdilo tudi v kratkotrajni aprilski vojni leta 1941. To velja za lovsko letalo IK-3, ki je bilo po svojih letalsko taktičnih sposobnostih enako ali boljše od tedanjih najboljših nemških in angleških lovcov. Nikoli več se nismo tako zelo približali vrhu svetovne letalske industrije.

Letalsko industrijo, ki je bila med vojno večinoma uničena, smo začeli obnavljati že ob koncu leta 1944. Do konca leta 1946 je steklo delov vseh nekdanjih letalskih tovarnah, razen v državni tovarni letal v Kraljevu, ki je bila popolnoma uničena, večino delavcev so ustrelili Nemci. Z obnovo tovarn so začrtali tudi smeri bodočega razvoja jugoslovanske letalske industrije. Temelj tega načrta je bila odločnost najvišjega državnega in vojnega vodstva, da je potrebno zagotoviti čim večjo samostojnost socialistične Jugoslavije. Predvideno je bilo, da se poleg že obstoječih podjetij zgradi še nekaj novih, tako v Trsteniku (Prva petoletka), v Mostarju (Soko), Beogradu (21. maj) in Banjaluki (Rudi Čajavec).

Že leta 1947 so začeli v Ikarusu in Utvi izdelovati večje serije šolskih letal Aero-2 Trojka, nekoliko kasneje pa

sta vzletela tudi trenažna »212« in »213«. Z njimi smo popolnoma zadovoljili potrebe za šolanje pilotov v šolah in akademijah Jugoslovanskega vojnega letalstva in Letalske zveze Jugoslavije.

Sklep, da razvijemo lastno letalsko industrijo in izdelujemo letala domačih konstrukcij, je dobil še večji pomen po resoluciji Informbiroja, ko je Jugoslavija bila ogorčen boj za neodvisnost in pravico do lastne poti v socializem. V teh zapletenih pogojih se je izkazalo, da je domača industrija ostala praktično edini vir za preskrbo vojnega letalstva z letalsko tehniko. Najpomembnejši prispevek k vzdrževanju bojne pripravljenosti je bila vsekakor izdelava 45 lovskih letal S-49 A. Ta letala so v bojnih enotah najbolj potrebovali. Na temelju ohranjenih dokumentacije nekdanjih vrhunskega lovca IK-3 je skupini strokovnjakov in najboljših delavcev, zbranih v tovarni Ikarus, uspelo v samo 11 mesecih projektirati in izdelati prototip novega lovca, kar je bil svojevrsten rekord.

»JASTREB« JE BIL ZADETEK V POLNO

Medtem sta bili zgrajeni tudi novi tovarni v Trsteniku in Mostarju, namenjeni za proizvodnjo sodobnih reaktivnih letal. Vendar je domača letalska industrija v petdesetih letih zašla v resno krizo. Zaradi izolacije Jugoslavije ni bilo mogoče kupiti tuje licence za reaktivne lovcve in reaktivne motorje. Objem je popustil v

začetku šestdesetih let, ko je bila zagotovljena licenca za izdelavo helikopterja S-55, izdelovali so ga v tovarni »Soko«. Nadalje so v inštitutu v Žarkovu projektirali, v Mostarju pa izdelali prototip zelo uspelega reaktivnega šolsko-bojnega letala Galeb, ki so ga kmalu začeli tudi serijsko izdelovati. Iz tega odličnega letala so kasneje razvili enosedežno lahko bojno letalo Jastreb. Program teh dveh letal je ne samo popolnoma zadovoljil naše potrebe po letalih te vrste, ampak omogočil tudi uspešno vključitev na mednarodni trg letalskih proizvodov.

Letalska tehnika je ena tistih, ki se najhitreje razvija. Že ob koncu šestdesetih in začetku sedemdesetih let smo zaradi nadaljnje posodobitve in povečanja bojne sposobnosti našega vojnega letalstva in protiletalske obrambe začeli delati na novem bojnem letalu. V sodelovanju z Romunijo smo projektirali in izdelali dvomotorni reaktivni lovec-bombarder Orao. To letalo je zdaj v redni oborožitvi Jugoslavije in Romunije.

Zaradi nujne, da se še naprej razvija in izpopolnjuje sistem šolanja in bojnega urejanja naših pilotov, smo se v sedemdesetih letih opredelili za nenehen razvoj novega šolsko-bojnega letala G-4. To letalo je med najboljšimi v svojem razredu na svetu. Izdeluje ga mostarski Soko v sodelovanju Utvo, Prvo petoletko in drugimi podjetji, ki spremljajo našo letalsko industrijo. G-4 je kos vsem povečanim taktično-tehničnim zahtevam pri šolanju vojaških pilotov in pri podpori kopenskih in pomorskih enot z ognjem, saj ima sodobno in raznoliko oborožitev.

Spremljajoč gibanja v svetu letal in oborožitve, smo se v sedemdesetih letih opredelili tudi za nakup licence takrat najsoodobnejšega lahkega helikopterja Gazela SA 341. Proizvodnjo smo popolnoma osvojili, kar dokazuje tudi izvoz teh helikopterjev na zahodno tržišče.

POMEMBNA VLOGA INŠTITUTA V ŽARKOVU

Vzporedno z razvojem sodobnih letal in helikopterjev se je razvijala tudi proizvodnja letalskih motorjev, opreme, instrumentov in letalske oborožitve. Podjetje »21. maj« je po uspešni proizvodnji batnih letalskih motorjev s svojimi kooperanti osvojilo tudi proizvodnjo turboosnih motorjev za helikopter Gazela in transmisije za te motorje, »Orao« iz Rajlovca pa je s kooperanti začel izdelovati reaktivne motorje Viper serije 600 po angleški licenci. Ti motorji poganjajo letala Orao in G-4.

Seveda je jasno, da smo sami sposobni izdelati tudi zahtevne letalske instrumente, hidravliko, podvozja, elektro in elektronsko opremo, simulatorje za pouk letenja itd.

Omenjeni uspehi jugoslovanske letalske industrije in konstruktorske dejavnosti so v veliki meri plod uspešnega delovanja letalsko-tehničnega inštituta v Žarkovu, ki je opremljen s klasičnimi in supersoničnimi aerodinamičnimi tuneli, s sodobno opremo za statična in druga raziskovanja letal, z elektronskimi računalniki in vso drugo potrebno opremo. Strokovnjaki te ustanove, mnogi med njimi so doktorji znanosti, še naprej ustvarjajo najbolj ugodne znanstvene in praktične razmere za konstruiranje letal vrhunske kakovosti. Pomembno za razvoj našega letalstva je tudi, da je na letalskem oddelku beograjske strojne fakultete — ustanovljen je bil leta 1937 — po vojni diplomiralo več kot 500 letalskih inženirjev. Vse to je brez dvoma realen temelj za razvoj še sodobnejših jugoslovanskih bojnih in drugih letal. Tako imenovani projekt Novi avion se ukvarja z razvojem jugoslovanskega nadzvočnega lovca.

NAD OBLAKI NE MISLIŠ NA ŽENO IN OTROKE

Pred dnevom letalstva je bila skupina slovenskih novinarjev povabljen v enoto Marjana Vratovića, katerega piloti lete na prestreznih MIG-21, en del pa na lovcih-bombnikih G-4. Enota je sestavni del jugoslovanskih oboroženih sil, opravlja vse naloge, ki jih nalaga tak status, hkrati pa se v njej šolajo tudi gojenci tretjih in četrth letnikov vojaške letalske akademije. Med enodnevnim druženjem s piloti in letalskim osebjem smo se kar dobro seznanili z delom in utripom vojaškega letališča, kjer vladajo absoluten red, utečenost in za letalce tako značilno tovarištvo, ki briše stopnje v činih.

V enoti je tudi precej pilotov Slovencev. Eden med njimi je Boris Finc iz Kočevja. Pri 34 letih je major, učitelj letenja in namestnik komandirja eskadrilje. Medtem ko so se člani njegove eskadrilje, gojenci 4. letnika letalske akademije, skupaj s svojimi inštruktorji pripravljali na polet z raketiranjem in bombardiranjem, je Finc na standardno vprašanje, kako se je vse skupaj začelo, povedal, da sta na začetku letenja velika želja in veselje, na koncu pa vse skupaj postane poklic kot vsak drug. Tistim, ki so dovolj zdravi, bistri, pogumni, ne škoduje pa tudi malo sreče. Vsak pilot mora imeti tudi košček te dokaj neoprijemljive zadeve. Boris in tovariši lete na G-4, lovcu-bombniku, ki mu pravijo tudi super galeb, stroga vojaška oznaka pa je M 62. Ta dvosed je eno najboljših šolskih vojaških letal na svetu, uporabno pa je tudi za bojne naloge.

»Moj najljubši let?« ponovi vprašanje Finc. »Veste, vedno je najljubši, vsakemu pilotu je vedno najbolj pri srcu prvi let. Toda to ni en sam let. Teh letov je veliko, letiš na drugem letalu, letalo je opremljeno z novim orožjem in vse je drugače. Pot

do pilota ni lahka, najtežje je na začetku akademije, ko je v učnih programih skoraj sama teorija: matematika, fizika, aerodinamika, mehanika leta itd. Kdor premaga prva dva letnika in je še naprej zdrav, bo gotovo postal pilot. Vendar je že pot do akademije dokaj težka. Najprej se moraš prebiti do letalske gimnazije »Maršal Tito« v Mostarju, želja je pogosto premalo. Nekateri iz tega ali onega razloga odnehajo tudi v gimnaziji. Prva dva letnika letalske akademije sta v Zadru. Tam se fantje odločijo, kaj bodo leteli: letala ali helikoptere. Še ena specializacija je v četrtem letniku, ko se gojenci razdele na pilote lovcve in pilote lovskih bombnikov. Jaz sem, kot sami vidite, pri lovskih bombnikih. »Pešči«, če vam lahko tako rečem, imate dokaj čudne predstave o pilotih. Oni dan je kolegova žena vprašala moža

(po nekaj letih zakona bi pa že morala nekaj malega vedeti o letenju), ali tam zgoraj kaj misli nanjo in otroke. Odgovoril ji je, da čistonič. Če bi mislil nanjo in rodbino, ne bi prav dolgo ostal nad oblaki. Ali pa za vedno. Seveda je letenje poklic kot vsak drug, le nekoliko bolj nevarno je. Toda ta nevarnost je vkulirana v tvojo odločitev. Z njo računaš. Zgodi se, da se ubije tovariš. Hudo je, toda tudi to je cena letenja. To veš ti, to je vedel tudi mrtvi kolega. Zdaj pač sem, kjer sem, v tem poklicu želim doseči čimveč in seveda leteti, leteti. Ta želja je na začetku in koncu enako močna in velika. Seveda pa nikoli ne bom pozabil tistega dne, ko smo na vojaškem odseku v Kočevju na zemljevidu s težavo našli pikico, po imenu Mostar. Kako veliko je bilo takrat Kočevje in kako majhen, neznani svet! Danes je obratno.«

Damir Moguš je gojenec četrtega letnika vojaške letalske akademije. Doma je iz Našic v Slavoniji, tovariši pravijo, da se to že na daleč vidi, saj je Damir močan fant. Moguš je eden tistih iz enote Marjana Vratovića, ki leti na letalu MIG-21. Letenje na tem letalu, ki doseže hitrost do 2230 km na uro, seveda ni šala. Damir pravi, da je veliko dela tudi pri manjših hitrostih, letenje z nadzvočnim avionom pač ni turistično kroženje, na romantično hitro pozabiš. »Seveda pa se moram še veliko naučiti, saj še niti do ene zvezdice nisem prilezel.« je povedal Damir Moguš, misleč pri tem na čin podporočnika, ki ga bodo on in njegovi tovariši dobili še letos.

V sobi poveljnika enote Marjana Vratovića smo se pogovarjali o marsičem. Tudi o hitrem staranju letalske tehnike, o filmskem letalskem spektaklu Top Gun. Videl ga je tudi poveljnik Vratović. Tako je komentiral: »Veselite nas prekašajo v tehniki, tako je bilo in tako bo. Tehnika pa vse prepogosto izključuje človeka in njegovo iniciativo. V najsoodobnejših letalih je vse programirano, pilot je le nekakšen kontrolor naprav. To je na eni strani dobro, na drugi slabo. Elektronika rada odpove, kako bo ukrepal pilot, ki ni vajen misliti sam? Človek je na koncu koncev najbolj zanesljiv. Mi gradimo na njem, z visoko strokovnim in kakovostnim usposabljanjem. Seveda pa je jasno, da še tako dober pilot ne more v boj s predpotopnim letalom. Zato tudi pri nas ne zaostajamo v tehniki, trudimo se obrzati ravnotežje in v tem tudi uspevamo. Morda ni prav vse na najvišji ravni, je pa vsekakor kos vsakemu morebitnemu nasprotniku. Za to poskrbenaš piloti in drugo letalsko osebje. Naj to pojasnim in ilustriram z resničnim dogodkom iz časov, ko so naše enote dobile prva reaktivna letala. To so bili ameriški F 84 G, bolj znani kot thunderjeti, letala, ki so jih Američani uporabljali že v korejski vojni. Ko si je nekoč neka ameriška vojaška delegacija ogledala vajo naših letalcev, so visoki oficirji presenečeno ugotovili, da o svojih letalih vendarle ne vedo vsega. Naši piloti so z F 84 bombardirali pod kotom 30 stopinj. Kaj takega nikoli nobenemu Američanu še na misel ni prišlo.«

Boris Finc

Damir Moguš

Pripravil: M. B.

ZDOMCE JE STRAH ZAVITIH POSTOPKOV

Po številu obrtnikov je brežiška občina v povsavnem vrhu. Z redno obrtno dejavnostjo se jih ukvarja 261, razen tega je v občini 105 zasebnih avtoprevoznikov, 43 gostincev in 2 trgovca. Zanimanje za odpiranje novih obrtnih delavnic se zadnje čase povečuje. Največ interesentov je iz sosednje Hrvaške, pa tudi zdomcev. Še vedno se jih veliko odloča za avtoprevoznništvo. Obrtnikov s postransko dejavnostjo je trenutno prijavljenih 110. V celotnem družbenem proizvodju je po lanskem podatkih obrt zastopana s 13 odst.

Kljub sorazmerno razviti obrti je v občini še veliko deficitarnih strok. To so predvsem storitvene dejavnosti, kot na primer čevljarstvo, pečarstvo, kolarstvo, kovaštvo, brusaštvo, graverstvo, popraviljanje gospodinjstevskih aparatov, montaža televizijskih in radijskih anten, popraviljanje poljedelskih strojev, polaganje in popraviljanje parketa in še kaj. Zdomci tarnajo, da bi se radi vrnili in začeli na svoje, vendar jim zapleteni postopki jemljejo voljo. »Veliko nas dela v Nemčiji in vsak bi rad prej ali slej odšel domov,« je dejal Marjan Špiler, ki namerava odpreti gostilno v starem mestnem jedru, v hiši, kjer je bila prej točilnica. Špilerjeva žena je kuharica, zato bodo v lokalni stregli gostom s hrano in pijačo. V popravilo zgradbe je ta zomec doslej investiral 37 milijonov dinarjev, vendar v tej vsoti urejanje lokala ni vštet. Boji se, da do jeseni ne bo mogel zapreti stavbe, ker ne ve, kako dolgo bo moral čakati na soglasje zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine. »Na občini so mi rekli, da ni nobenih ovir,« je potožil. »Tam jih res ni, toda vseeno kaže, da se bo delo zavleklo, jaz pa bi rad odprl lokal prihodnjo pomlad. V Münchnu delam petnajst let. Rad se vračam in že od nekdaj z zanimanjem poslušam oddaje ljubljanskega radia, predvsem obljube in pozive, ki jih ta naslavlja zdomcem že zjutraj. Toda priznati moram, da doma ne teče vse tako gladko in da mnogi odnehajo, še preden se zares odločijo za dokončno vrnitev.«

»Če bi bile razmere za samostojno obrt tukaj bolj ugodne, bi vsi prišli kmalu nazaj,« ga je dopolnil Oto Lesjak, zomec iz Düsseldorfa. V Brežice je prišel na pogovor z delavci na začasnem delu v tuji-

ni, ker bi njegov brat rad začel z mizarstvom. Zanimalo ga je, kakšne so možnosti, ne le za brata, ampak tudi zanj in družino. Lesjaku se izteka drugo desetletje življenja na tujem. Žena je medicinska sestra, on učitelj glasbe v nemški šoli. Prosti čas posveča vajam in nastopom s svojim ansamblom, ki se imenuje Kvintet Oto Lesjak. Ta je izdal nekaj plošč in njegovo slovensko glasbo so posneli že tudi na Radioteleviziji v Ljubljani. Oto je prepričan, da mnogi Slovenci na tujem željno načrtujejo povratek v domovino, saj pride čas, ko se zdomci želijo vrniti predvsem zaradi šolanja svojih otrok v materinem jeziku.

Pa pogledajmo zdaj, kaj pravijo na občini! V pogovoru sta sodelovali namestnica predsednika

komiteja za družbenoekonomski razvoj Marinka Burja, odgovorna za področje gospodarstva, in referentka za obrt Betka Budič. Napovedali sta precej ugodnosti, ki jih omogočajo dopolnitve novega zakona.

Obrtnik lahko zdaj dobi začasno dovoljenje za obdobje do treh let, če nima strokovne izobrazbe in če si ni dokončno uredil poslovnega prostora. Druga sprememba na boljše je, da lahko zaposli do deset ljudi in ne le sedem, kot doslej, vendar to ne velja za vse dejavnosti. V brežiški občini je trenutno pet obrtnikov, ki zaposlujejo več kot sedem delavcev, in sicer v kovinski galanteriji in gostinstvu.

Lani decembra je bil sprejet odlok, ki označuje prodajo na drobno kot gospodarski poklic. Občan

lahko odpre trgovino v vsakem kraju, kjer ni družbene prodaje, po predhodnem soglasju pa celo tam, kjer že imajo družbene trgovine. Po novem odloku je možna prodaja na drobno tudi kot postranski poklic, a le v oddaljenih in hribovitih predelih. Isto velja za gostišča. Zunaj večjih središč dovoljuje odlok kot postransko dejavnost tudi komisijsko prodajo, v mestu pa samo kot redno dejavnost. Za zdaj je odprta zasebna trgovina v Pečicah, dve sta bili v Dobovi (cvetličarna in knjigarna), a ju ni več. Ta čas se zanima nekaj zasebnikov za trgovino v artiškem okolišču, kjer vsakdanja preskrba ni zadovoljiva.

Zdomce in druge interesente za obrt najbolj zanimajo proste lokacije in čas, v katerem bi lahko dobili vsa dovoljenja. Burjeva je pojasnila, da so trenutno možne lokacije samo znotraj veljavnih zazidalnih načrtov. Drugod so izdajo dovoljenj ustavili konec marca in zapora bo trajala do sprejema prostorskih ureditvenih dokumentov, kar naj bi steklo v juliju. Možnosti so le v obstoječih zgradbah, toda samo za lastnike.

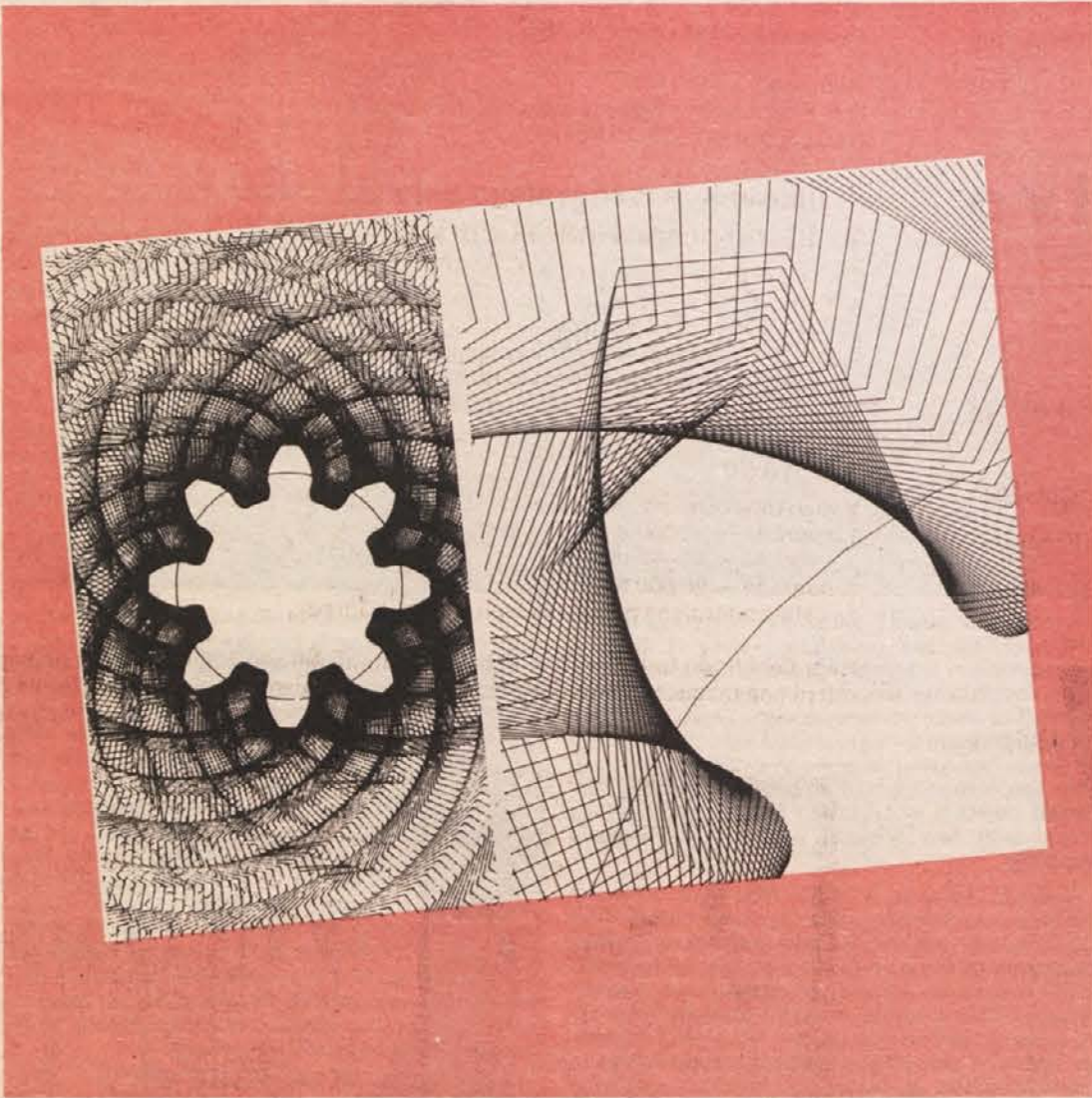
Za tistega, ki namerava graditi na dovoljenih območjih, traja postopek za izdajo lokacijskega in gradbenega dovoljenja, dva meseca. Ko objekt sezida, lahko zaprosi za uporabo dovoljenje, in če je vse v redu, čaka petnajst dni na pravomočnost, da lahko dobi obrtno dovoljenje.

Lokacije za obrtno dejavnost so opredeljene v dolgoročnem in srednjeročnem planu občine. V mestu so po besedah Burjeve in Budičeve do 1990 predvidene v obrtni coni Črnc in na nekaterih drugih zahidnih delih. Možne lokacije v sklopu zazidalnih načrtov sta naštel še v obrtnih conah v Hrastini II, v Brezini, pa tudi v obrtnih conah v Dobovi, v Krški vasi in Jesenicah. Za Jesenice predvidevajo deset možnih lokacij, za Krško vas šest, za Hrastino trinajst, medtem ko številka za druge kraje sobesednici nista imeli pri roki. V starem jedru Brežic je obrt možna v že obstoječi zgradbi, vendar brez dozidavanja, če tega ne predvideva zazidalni načrt.

Za uvoz opreme iz tujine daje občinska skupščina priporočila še pred izdajo obrtnega dovoljenja, vendar mora imeti obrtnik vso potrebno dokumentacijo. Od 23. januarja letos dalje lahko na vsaka štiri leta uvozi za največ 15 milijonov strojev in drugih osnovnih sredstev. Repromateriala lahko kupi v tujini vsako leto za poldrugi milijon dinarjev, medtem ko za nakup rezervnih delov za uvožene stroje ni omejitve.

V Brežicah pripravljajo ta čas dogovor o pospeševanju deficitarnih obrti, ki bo naložil nove obveznosti gospodarski zbornici, stanovanjski skupnosti, obrtni zadrugi in obrtnemu združenju, komisijam za drobno gospodarstvo in izvršnemu svetu. Sestavljavci iskreno želijo, da bi se po dogovoru tudi ravnali, da ne bo samo sveženj papirja, ki bo z drugimi dogovori vred obležal v predalu. Toda v obrti ugodnosti še ne pomenijo preobrta, če jih možnosti za pridobitev lokacije odmakajo v prihodnost, če čas razvodeneva voljo in denar.

JOŽICA TEPPEY

Marinka Burja

Betka Budič

Marjan Špiler

Oto Lesjak

Svoje hočejo nazaj

BARANTANJE Z DARILOM BORCEM

Dobri dve leti je tega, kar Ivec Jovič iz Bušinje vasi pri Metliki hodi od vrat do vrat, prosi, moleduje, včasih, ko mu je vsega dovolj, tudi zanerga, sicer pa izpolnjuje željo krajanov, predvsem pa borcev krajevne skupnosti Suhor, Hrast, Jugorje in številnih drugih ljudi. Njihova želja je, da bi končno dobili nazaj polnojarmanik z elektromotorjem, torej žago, ki so jo po vojni dobili v dar borci 1. inženirske brigade kot pomoč pri obnovi belokranjskih vasi pod Gorjanci in Žužemberka, a so jo marca 1985 na obratu IMV na Suhorju — brez dovoljenja krajanov — prodali.

Anton Eršte, Martin Gerškščič in Martin Nemanič s Suhorja, Franc Draginc iz Bušinje vasi in Jože Pirkovič iz Metlike so bili skupaj v partizanih v 1. inženirski brigadi 7. korpusa NOV in POS, delali pa so mostove čez vode in proge v Ormožu, na Ptuj in drugod. Pri tem jim je bila v veliko pomoč žaga, in ko so se vrnili ob koncu vojne domov na porušene ali požgane domove, so se spomnili nanjo. Tako je Eršte pisal komandirju svoje enote, če bi lah. ko dobil žago na posodo. Komandir Lado Vučnik-Vuk mu je odgovoril, da jo kot dobri borci lahko dobijo za darilo kot pomoč pri obnovi domovine. Tako so

Eršte in še trije tovariši odšli na svoje stroške po žago ali »gater«, kot ji pravijo domačini, v Ormož. Prav tako so plačali tudi stroške postavitve in inštruktorja, da jih je naučil ravnati s polnojarmanikom.

Suhorski borci in krajanji so potem ustanovili »Obnovitveno zadrugo« v Bereči vasi št. 1, kjer so žagali les za pogorelice v Beli krajini in Žumberku. Kasneje je zadruga postala podjetje Lepis, v katerem so imeli krajanji ob sobotah žago na razpolago za rezanje lesa za lastne potrebe, in to po režijski ceni. Nato je Lepis prevzela novomeška IMV, ki je žago malo rabila, pa je počasi prenehalo tudi žaganje lesa za krajane, ki so ga morali voziti v Metliko ali celo na hrvaško stran. Žaga pa je 7 ali 8 let stala v prahu, vse do takrat, ko so krajanji sredi marca 1985 v Dolenjskem listu prebrali oglas, da suhorski obrat IMV na javni licitaciji prodaja »gater«, sicer borčevsko darilo. Ivec Jovič, ki ima priznan predvojni revolucionarni staž že od leta 1935, ki je bil leta 1936 namenjen celo v Španijo, a je bila pot zaprta, ki je bil med vojno, ko je bil predvsem obveščevalec, trikrat ranjen in je danes 60-odstotni invalid, se dobro zaveda, kako dobri borci in delavci so bili njegovi sokrajanji, da so si zaslužili žago. Zato Jovič v tem »gateru« nikoli ni videl le uporabne vrednosti, pač pa vedno tudi neko simboliko, spomin na vojne čase in ne nazadnje tudi na belokranjske borce, ki so se izkazali. Že zaradi spoštovanja do njih mu je bilo potem toliko manj razumljivo, a ne le njemu, kako lahko nekdo, ki mu je kaj malo mar, za njihovo darilo, le-to preprosto proda. Zlasti še, ker je direktor IMV Levičnik pred leti ob otvoritvi nove proizvodne hale na Suhorju dal nalogo vodilnim v tem obratu, naj žago odpelje krajevna skupnost, če pa je noče ali ne potrebuje, naj jo odpeljejo na odpad. »O tem je bil obveščen takratni predsednik krajevne skupnosti Suhor Jože Gerškščič, vendar se nihče od krajanov ne spomni, da bi le-ta o tem še koga obvestil. Tako je »gater« prišel na licitacijo, ki smo jo krajanji sicer hoteli preprečiti. Sam sem šel takoj v obrat na Suhor pa k predsedniku občinske skupščine in sekretarju občinske

konference SZDL Metlika, jih obvestil, da krajanji ne dovolimo prodaje darila, ter zahteval, naj odstopijo od dražbe ali jo vsaj preložijo. Toda vse je bilo zaman, očitno pa je bilo — to sem kmalu spoznal — da je bilo že prej vse dogovorjeno. Ko sem namreč takrat, ko naj bi se dražba začela, prišel na Suhor, mi je obratovodja Selič povedal, da je žaga že prodana za 420 tisočakov. Zunaj pa so čakali štirje Bušinčani in Lokvičan, ki so potrdili, da licitacije sploh ni bilo, da je kupec iz Mokronoga uredil vse okrog prodaje s pravnikom v pisarni v novi hvali,

Ivec Jovič

njih pa sploh niso pustili v pisarno, kjer so barantali z borčevskim darilom,« se spominja Ivec.

Ljudje se niso mogli sprizniti, da so -ili tako nesramno, zahrbtno opeharjeni za žago, ki je bila njihova last, čeprav so se v obratu na Suhorju izgovarjali, da je to njihovo osnovno sredstvo. Ivec si zato na željo krajanov in borcev že tretje leto prizadeva, da bi dobil nazaj darilo, vendar je še vedno skoraj na začetku poti. »Občinska organizacija ZZZB NOV Metlika, od katere sem pri tem pričakoval največ pomoči, pa ne le da stoji ob strani, ampak mi celo meče polena pod noge. Slišal sem, da je tisti, ki je kupil žago, potem ko je zvedel, kaj je pravzaprav pripeljal domov, pripravljen »gater« celo vrniti. Toda z njim bi se morali pogovarjati predstavniki tistih organizacij, ki so sodelovali pri prodaji. Jaz pa bom še naprej vztrajal, da se polnojarmanik vrne v krajevno skupnost. Naj ga, tako kot so ga uporabljali nekaj starši, sedaj uporabljajo njihovi otroci. In ko ne bo več za uporabo, ne bo šel niti na odpad niti v prodajo, temveč v muzej. Bil je priborjen s krvjo in tega ne smemo pozabiti,« pravi Jovič, ki je šel pri svojih poizvedovanjih tako daleč, da je zahteval celo potrdilo o dejanskem lastništvu žage. In ga je seveda tudi dobil od upokojenega univerzitetnega profesorja, sicer pa tajnika odbora skupnosti borcev 1. inženirske brigade 7. korpusa NOV in POS dr. Srečka Cerarja. Cerar med drugim potrjuje, da so bivši borci te brigade »dobili polnojarmanik v uporabo za splošno korist kot kolektivno lastnino. O dodeljenem lastništvu naj odloči sodišče, prav gotovo pa ni pravilno, da si lastništvo pridobi nekdo drug in nato žago prodaja naprej.«

Očitno je torej, da Ivec Jovič kljub vsem polenom, ki jih je v teh letih do- il pod noge, kljub zaprtim vratom, na katera je marsikdaj naletel, in kljub opazkam, češ kaj pa je tebi mar za vse to, ki so letele nanj, ne bo odnehal. »Kar je naše, hočemo nazaj!« pravi. Če bi nam že prej prisluhnili, vsega tega cirkusa ne bi bilo. In še ljudje bi bili zadovoljni. M. BEZEK-JAKŠE

SAVSKE ELEKTRARNE n. sol. o.

**Savske elektrarne Ljubljana,
delovna organizacija za proizvodnjo
in prenos električne energije**

obveščajo prebivalce krajev in naselij ob novozgrajenem 110-kilovoltnem daljnovodu Trbovlje-Sevnica, ki poteka od termoelektrarne Trbovlje vseskozi po desnem bregu reke Save mimo naselij Hrastnik, Podkraj, kmetij Trbežnik in Hočevar, ob Zavrtih, mimo Jelovega, Žebnika, Brunške gore, Radne, Prapretnega, Apnenika, Boštanja do razdelilne transformatorske postaje Sevnica, da je daljnovod pod napetostjo! Vzpenjanje na stebre, približevanje ali dotikanje vodnikov je smrtno nevarno!

436/21

steklarstvo

MIRAN RESNIK KRŠKO, Cesta 4. julija 25

razpisuje

štipendijo

— za učenca steklarske stroke za šolsko leto 1987/88

Pogoji: končana osnovna šola
Po končanem šolanju bom učenca zaposlil za nedoločen čas.

Prošnje pošljite na naslov: STEKLARSTVO MIRAN RESNIK, Cesta 4. julija 25, Krško

428/21

belinka

kemična industrija, r. o., ljubljana

**DO BELINKA LJUBLJANA
TOZD JUGOTANIN SEVNICA,
Hermanova 1, 68290 SEVNICA**

Odbor za medsebojna razmerja objavlja prosta dela in naloge:

**VODJA SLUŽBE ZA MERITVE IN
REGULACIJO**

Pogoji za zasedbo del in nalog:
srednješolska izobrazba V — elektrotehnik — šibki tok ali elektrotehnik merilnih in regulacijskih sistemov, 3 — 4 leta delovnih izkušenj, izpiti za vzdrževanje »S« naprav, pasivno znanje tujega jezika, 3-mesečno poskusno delo.

Pisne prijave z ustreznimi dokazili pošljite v 15 dneh na naslov: DO BELINKA — TOZD JUGOTANIN SEVNICA, Hermanova 1, 68290 SEVNICA.

435/21

INTEGRAL**INTEGRAL
SAP LJUBLJANA**

Središka ul. 4

LJUBLJANA

IZVRŠILNI ODBOR TOZD BREBUS, avtobusni promet

BREŽICE, s sedežem v BREŽICAH

objavlja
dela in naloge:

— KV AVTOMEHANIKA

POGOJ: IV. stopnja strokovne izobrazbe za poklic avtomehanika.

— PRALCA — MAZALCA

POGOJ: I. stopnja strokovne izobrazbe.

— 2 KV AVTOMEHANIČNIKOV — PRIPRAVNIKOV

za določen čas (za dobo 6 mesecev)

POGOJ: IV. stopnja strokovne izobrazbe za poklic avtomehanika.

— SPREVODNIKA

POGOJ: II. stopnja strokovne izobrazbe, dokazilo o znanju slovenskega jezika, stalno prebivališče v Brežicah ali bližnji okolici.

Kandidati naj pošljejo pisne prijave v 8 dneh po dnevu objave na naslov: INTEGRAL SAP LJUBLJANA, Središka ul. 4, LJUBLJANA — Splošno kadrovski oddelek.

Kandidate bomo o izbiri obvestili v 8 dneh po opravljeni izbiri. Poskusno delo traja skladno s splošnimi samoupravnimi akti TOZD.

431/21

**Svet osnovne šole dr. Mihajla Rostoharja
Krško**

razpisuje dela in naloge

RAVNATELJA

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev, določenih z zakoni, izpolnjevati še pogoje:

— specialni pedagog ali defektolog, smer DPO

— najmanj 5 let delovnih izkušenj v organizaciji za usposabljanje po opravljenem strokovnem izpitu.

Kandidat bo imenovan za 4 leta.

Prijave z dokazili pošljite v 15 dneh po objavi razpisa na naslov: Osnovna šola dr. Mihajla Rostoharja, Krško.

O izbiri bodo kandidati obveščeni v 15 dneh po končanem razpisu.

433/21

PIONIR PIONIR PIONIR PIONIR

**UČENCI, SODELUJTE V
AKCIJI »GRADBENIŠTVO V
SLIKI IN BESEDI«!**

GIP Pionir vas tudi letos vabi, da sodelujete v nagradni akciji na temo gradbeništva.

Na razpis selahko prijavite učenci osnovnih in srednjih šol, vseh razredov in letnikov, ki boste svoje izdelke poslali posamezno ali po šolah

akcija se podaljša do 15. 6. 1987

na naslov:

GIP Pionir, OTK, Kettejev drevored 37, Novo mesto.

Natečaj obsega dve področji:

1. likovna in fotografska dela
2. literarno-novinarske prispevke

Tema je dokaj široka in je ne bi želeli omejevati. Prav tako je avtorjem dovoljeno, da izbirajo likovne tehnike (risba, tuš, grafika itd.), literarne zvrsti (poezija, vse vrste proze, novinarski prispevki itd.), omejen ni niti format likovnih in fotografskih del niti dolžina literarno-novinarskih prispevkov. Vsa dela avtorji odstopijo Pionirju brezplačno in jim ne bodo vrnjena.

Prijavljene avtorje bo posebna komisija razvrstila v več kategorij, zato vas prosimo, da vsakemu delu priložite še osebne podatke: ime in priimek, naslov, starost in razred oziroma letnik in naziv šole.

Izbrana dela bomo predstavili na razstavi in v našem glasilu.

Nagrade

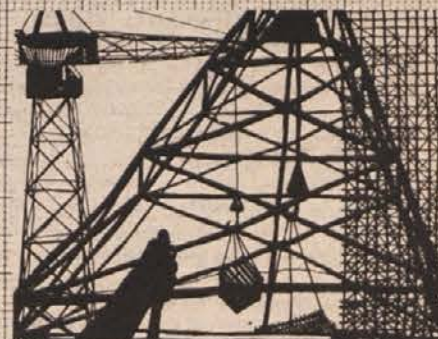
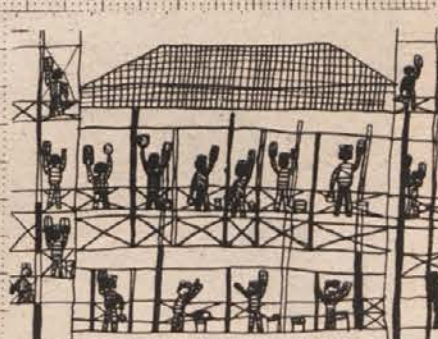
V vseh (starostnih) kategorijah in na obeh področjih bomo razdelili tudi nagrade:

1. nagrada — 50.000 din
2. nagrada — 30.000 din
3. nagrada — 20.000 din

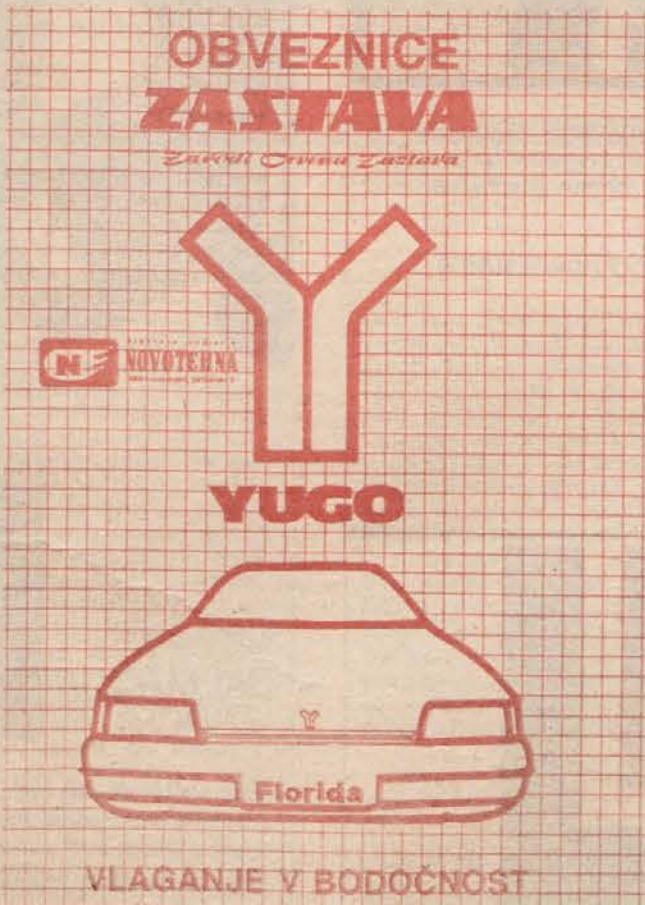
za ostale nagrajene prispevke lepe knjižne nagrade.

Nagrajeni bodo tudi mentorji, ki bodo animirali čimveč šolarjev ter jim pomagali doseči čim višji kvaliteten nivo. Vsi, ki se bodo odzvali na razpis, bodo prejeli priznanje za sodelovanje ter simbolična darila (žnačke, nalepke, koledarčke...).

Nagrade so torej lepe, zato se čimprej lotite dela, vzemite v roko svinčnik, barvice, fotoaparatus... Izplača se!

**IIII
nagrad!**

Predlagajte ime za maskoto žvečilnega gumija POP TOP.
Predlagatelj sprejetega imena bo prejel nagrado IMPERIALA KRŠKO, in sicer toliko kil žvečilnega gumija, kolikor je predlagatelj težak.

žvečilni gumi nagrajuje!**I. POGOJI VPISA OBVEZNIC ZAVODOV »CRVENA ZASTAVA«
— GRADITELJ NOVE TOVARNE JUGO — ZASTAVA**

1. Vpisovanje obveznic se začne 27. 4. 1987. leta in traja do 25. 7. 1987. leta.

2. Vplačevanje obveznic se začne 27. 4. 1987. in jih je možno vplačati v enkratnem znesku ali po obrokih. Zadnji rok za vplačilo obveznic je enkratnem znesku je 23. 10. 1987. Če

vplačilo obveznic vplačate v obrokih, je zadnji rok vplačila 31. 5. 1988. leta, s tem da se mora prvi obrok vplačati do 23. 10. 1987. leta.

3. Najmanjša višina vpisa obveznice je 50.000 din. Navedeni znesek pa je možno tudi pokloniti.
4. Obveznice so izdane na ime vplačnika.
5. Amortizacija obveznic se bo vršila v roku 3 let. Pričetek amortizacije (vračilo vložnih sredstev) se prične 31. 5. 1988. leta s prvim obrokom 31. 5. 1989. leta, drugim 31. 5. 1990 in tretjim, zadnjim 31. 5. 1991. leta.
6. Obrestna stopnja je 25% letno.
7. Za obdobje od vplačila do 31. 5. 1988. leta se obračunavajo tudi interkalarni obresti v višini 25%.
8. Vplačilo vpisanih obveznic se izvede na žiro račun št. 61700-620-79/9872 JUGOBANKA — Osnovna banka avtomobilske industrije — Kragujevac, katera nastopa kot garant za redno in pravočasno vračilo obveznosti.

II. VPISNA MESTA OBVEZNIC

1. Vpis je organiziran v vseh prodajno servisnih organizacijah. Za Dolenjsko vpisuje obveznice TRGOVSKO PODJETJE NA DEBELO IN DROBNO

NOVOTEHNA
PRODAJA VOZIL
Partizanska 2,
Novo mesto
tel. 25-088

Kupci obveznic, poleg obresti pridobijo še druga priznanja in ugodnosti.

Vsi kupci obveznic »ZASTAVA« in darovalci si pridobijo diplomu »GRADITELJ NOVE FABRIKE JUGO — ZASTAVA« a odvisno od višine kupljenih obveznic pridobijo plaketo (bronasto, srebrno, zlato); a darovalci diplomu darovalca.

Lastniki navedenih plaket pa imajo še posebne ugodnosti pri nakupu vozila ZASTAVA (garantirano ceno, garantiran rok dobave, idr.).

Za vse kupce obveznic in darovalce, ZASTAVA organizira še posebno nagradno žrebanje s 1000 dobitki. Kot glavni dobitki so najboljši modeli avtomobilov JUGO — FLORIDA, JUGO, ZASTAVA 101, ZASTAVA 128, potovanje v ZDA — obisk firme JUGO — AMERIKA, turistična potovanja in letovanja, lovsko orožje iz programa »ZASTAVA« in druge številne nagrade.

KUPIJTE — DARUJTE OBVEZNICE ZASTAVA — ZA NOV PRODOR V SVET

VSE O KABELSKITV

OD ANTENE DO VTIČNICE

Zdaj, ko vemo, da prihajajo »zemeljski« radijski in televizijski signali z oddajnikov na hribih (npr. Trdinov vrh), satelitski signali pa z oddajnikov na satelitih v vesolju, nas podrobneje zanima, kako se prebijejo ti signali od antenskega sklopa za kabelsko televizijo do našega sprejemnika (glej tudi prispevek v tej rubriki 9. aprila 1987).

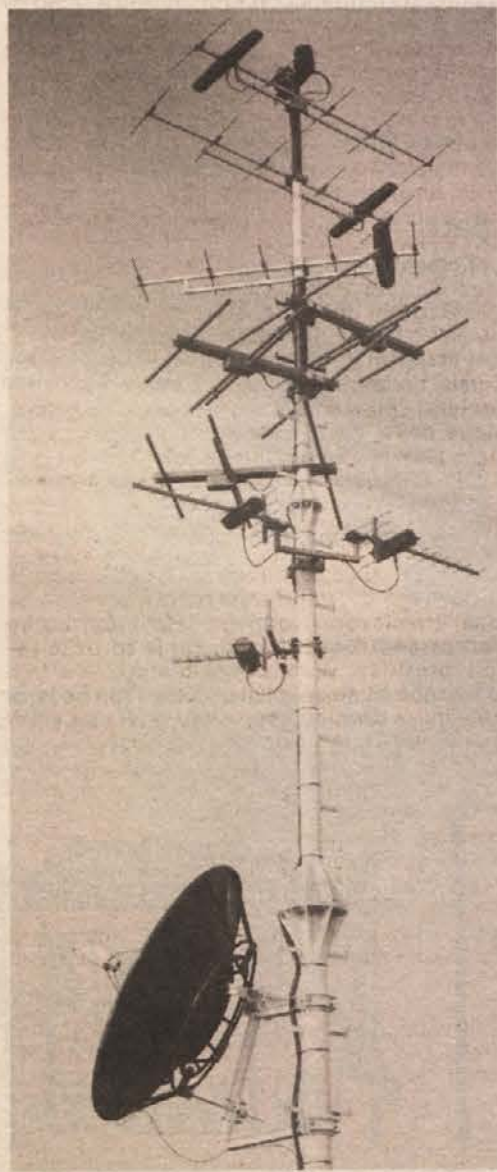
Televizijsko kabelsko omrežje sestavljajo: antenski sklop, glavna postaja, krajevni televizijski studio, kabelski razvod do hiš in razvod po hišah. Antenski sklop, glavna postaja in studio so postavljeni v vozlišču kabelskega omrežja, ki je razporejeno v krogu s polmerom približno 5 km okrog vozlišča.

Skupinski sprejemni **antenski sklop**, kakršnega vidimo na desni sliki, je postavljen v enem od vozlišč mariborskega kabelskega omrežja. Na njem so pritrjene profesionalne zemeljske radijske in televizijske sprejemne antene ter skledasta antena za sprejem signalov z enega satelita. Če bi hoteli sprejemati signale z več satelitov, bi bilo seveda treba postaviti več skledastih anten.

Z antenskega sklopa potujejo signali po razmeroma kratkem kablu do podnožja antenskega stebra v **glavno postajo**. Glavna postaja je spravljena v srednje veliki kovinski omari in vsebuje delilnik signala, sprejemnike, modulatorje, frekvenčne pretvornike in ojačevalnike za tako obdelane signale posameznih oddajnikov. Vsi ti sestavni deli so daljinsko napajani s potrebno električno energijo iz usmernikov.

Pred razvodom signalov iz glavne postaje v kabelsko omrežje lahko dodamo še signal **krajevnega televizijskega studia**, za katerega potrebujemo opremo, ki jo je moč kupiti že za nekaj milijonov dinarjev (videorekorder, videokamera, ojačevalnik).

Za **kabelski razvod do hiš** služijo koaksialni kabli z majhnimi izgubami in dodatni ojačevalniki, če gre za večje razdalje (npr. nad 300 metrov). Za razvod od glavnega kabla **po hišah** z običajnimi koaksialnimi kabli so potrebni še razdelilniki, konektorji in drugi drobni pripomočki. V stanovanju je v zidu vgrajena ena sama koaksialna (po domače »televizijska«) vtičnica z dvema luknja-

ma, ki posreduje vse radijske in televizijske signale s skupinskega sprejemnega antenskega sklopa ter iz krajevnega televizijskega studia. MARJAN MOŠKON

PIONIR

GIP PIONIR, TOZD KERAMIKA
IN ZAKLJUČNA DELA
68000 Novo mesto, Slakova 5
Jugoslavija
telefon: (068) 21-201, 24-298
telex: 35710 yu pionir

GRADBENO INDUSTRIJSKO PODJETJE NOVO MESTO

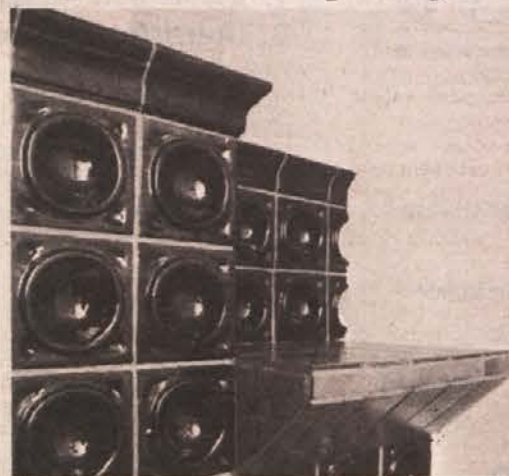
UGODNO

Razprodaja pečnic v klasi
in opušenih programov

popust

20 - 40%

Od 1. do 30. junija

KURIVOPRODAJA
prodajni center Moste
Ljubljana, Letališka 1
☎ 061/441-582

PIONIR
Industrijska prodajalna
Novo mesto, Slakova 5
☎ 068/21-201, 24-298

Gorjanci

DO GORJANCI, Vavta vas,
komisija za delovna razmerja
TOZD Tovorni promet

objavlja prosta dela in naloge:

1. več avtomehanikov,
2. več avtokleparjev,
3. kovinostrugarja,
4. avtoelektrikarja,
5. vulkanizerja.

Poleg splošnih morajo kandidati izpolnjevati še naslednje pogoje:

— pod 1., 2., 3 in 4: poklicna šola ali IV. stopnja SUI ustrezne smeri

— pod 5: končana osnovna šola.

Za vsa dela oziroma naloge je določeno poskusno delo, ki traja 3 mesece.

Ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite na naslov: DO Gorjanci — TOZD Tovorni promet, Vavta vas 36, p. Straža, v 8 dneh po objavi oglasa.

O izbiri bodo kandidati obveščeni v 30 dneh po končanem zbiranju prijav.

430/21

GASILSKO
DRUŠTVO
ŠENTJERNEJ

razpisuje

javno licitacijo

kombija IMV 1600 super B

Avto je v odličnem stanju.
Izključna cena 1.000.000 din

Javna dražba bo v soboto, 30. maja 1987, ob 16. uri v gasilskem domu v Šentjerneju. Oglede vozila je možen eno uro pred pričetkom javne dražbe. Varščina znaša 10% od začetne izključne cene.

DOLENJSKI LIST

OGLAS V
DOLENJSKEM
LISTU —
USPEH

SGD BETON
40 LET

DELA IN PRIZADEVANJ NA
PODROČJU GRADBENIŠTVA

V štiridesetih letih smo gradbinci SGD Beton zgradili več kot 2,5 milijona kvadratnih metrov raznih objektov. SGD Beton, ki zaposluje dva tisoč delavcev, praznuje 6. junija letos 40. obletnico svojega uspešno opravljenega dela.

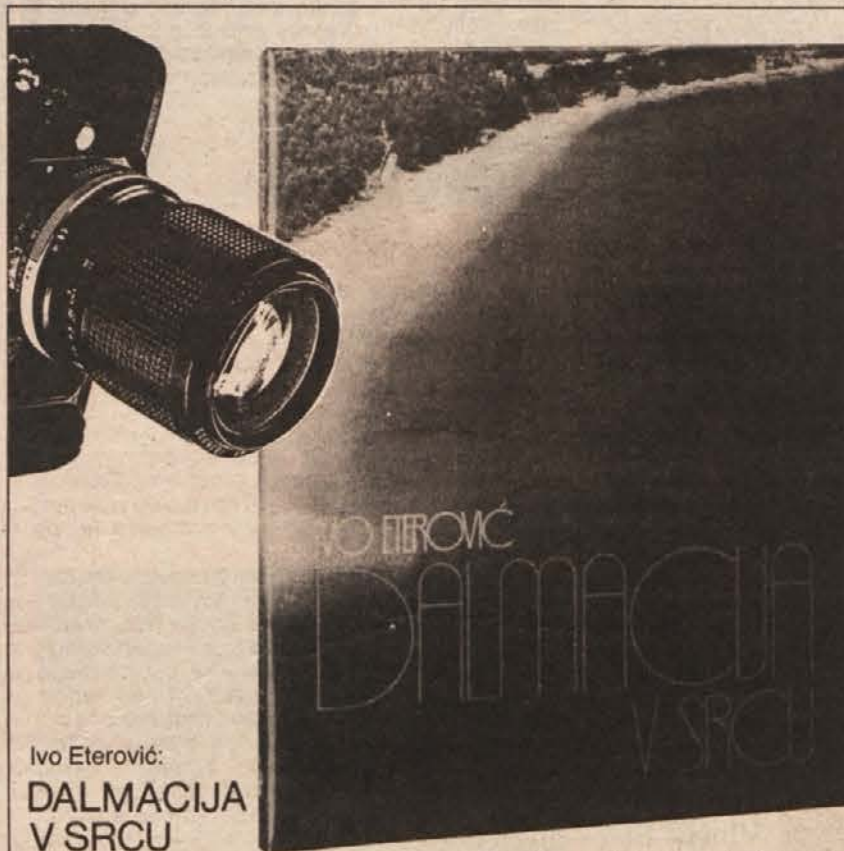
Naše delo in življenje v 40 letih je tesno povezano z vsemi značilnostmi razvoja naše družbene skupnosti. Številni objekti, ki smo jih v tem času zgradili, so odraz razmer in potreb celotnega gospodarskega razvoja.

Začeli smo enostavno, skromno, vendar z

zagnanostjo, iznajdljivostjo in velikimi napori. Z znanjem in bogatimi izkušnjami pa smo se razvili v močan gradbeniški poslovni sistem.

40 LET OD IDEJE DO POPOLNOSTI

40 LET
SGD
BETON

Ivo Eterović:
DALMACIJA
V SRCU

»Pesniki ne skrivajo svoje ljubezni,«

pravi književnik Jure Kaštelan v uvodu k fotomonografiji DALMACIJA V SRCU. Njen avtor Ivo Eterović je pesnik s kamero in njegova ljubezen je Dalmacija, h kateri se nenehno vrača.

Fotomonografija je izšla kar v šestih različicah — z besedilom, ki ga je k slikam napisal Duško Kečkemet, in uvodom Jureta Kaštelana v slovenskem, hrvaškem, angleškem, nemškem, francoskem in italijanskem jeziku.

192 str. z 249 barvnimi fotografijami, velik format, pl., 35.000 din

OLUZIJA

knjižna

GRENKA PRETEKLOST

Žarka Petana sicer najbolj poznamo kot pisca aforizmov, odličnega humorista in satirika ter gledališkega režiserja, kot pisca spominov, in to nikakor ne humorističnih, pa ga ne poznamo. Prav v taki luči se nam predstavlja s svojo najnovejšo knjigo Preteklost, ki je izšla pri Založbi Borec. Avtor sam je ob predstavitvi dejal, da se to njegovo delo razlikuje od vsega, kar je doslej napisal. Če bi iskali oznako za najnovejšo Petanovo delo, potem bi bil še najbližje pojem literature-dokumenta, nekaj podobnega torej, kar v zadnjem času prihaja na naš knjižni trg in tako ali drugače preseneča bralce in javnost.

Presenetila bo tudi Petanova Preteklost, še posebno vse tiste, ki so nekaj mlajši in ne poznajo naše polpreteklosti drugače kot iz visokoletečih besedi ob proslavah in iz šolskih učbenikov. Petanova knjiga pa, tako kot ta čas že nekaj knjig, govori o mračnih platih preteklosti, o moči sistema, ki lahko nedolžnega človeka potegne v brezdušno mletje sodnega kolešja, iz katerega se vsakdo ne more sam izvleči (in se marsikdo tudi ni, kar dandanes osupli spoznavamo).

proces je torej sodil v tako imenovane zmontirane sodne procese, značilne za neko obdobje naše družbe. Dokaze, priče, priznanje — vse to so Petanu podtaknili, k sreči ne preveč spretno, pri tem pa se moralno sprijeni akterji niso ustrašili nobenih poti, ne izsiljevanja, duševnega mučenja, laži, kršenja zakonov, podtikanja, prevar itd.

Razumljivo je, da se vprašamo po objektivnosti takšnega pisanja, človek, ki je toliko pretrpel po nedolžnem, najbrž ni čustveno nevtralen do dogodkov in okoliščin, katerih žrtev je bil. Pa vendar je iz Petanovega pisanja čutili močno željo po čim bolj objektivnem pisanju. Čustvom se ni predajal, navaža uradne dokumente, išče razloge za dogajanje in ga poskuša celo razumeti. Ravna torej iz močnih nagibov poštenosti in hotenja prikazati stvari takšne, kot so bile. Tudi zaradi takšnega odnosa do preteklosti je knjiga vredna branja.

M. MARKELJ

SAMO- PREVERJANJE

Mera časa, nova pesniška zbirka Tomaža Šalamuna, ki je v opremi Metke Kraševac izšla pri Cankarjevi založbi, predstavlja zrelo in dognano literarno stvaritev. Še več, lahko ugotovimo, da je ta pesniška knjiga ena najpomembnejših in najbolj reprezentativnih, kar se jih je bilo do zdaj navrstilo temu plodnemu in v več pogledih izjemnemu slovenskemu besednemu ustvarjalcu.

Poezija, s katero se srečujemo v omenjeni knjigi, je res po »meri časa«. Seveda to ni tisti čas, ki bi ga bilo moč označiti z »zdaj«, »je« ali »je bilo«, marveč je to čas neke notranje »zgodovine« Šalamunove poezije. Kakor da se v njegovo zdajšnje pesnjenje vračajo teme iz njegovega zgodnjega ustvarjalnega obdobja vse do Pokra, ki ostaja Šalamunovo temeljno delo. Zdi se, kot da želi pesnik preveriti vse tisto, kar je v dvajsetih letih razkril in pridelal v svojih besedilih. V tem pa je bilo marsikaj odločilnega in prelomnega ne samo za njegovo, ampak tudi, to lahko zapišemo, za slovensko poezijo.

Tako se v Meri časa oglašajo spomin vse do pesnikovih začetkov, iz katerih se je porodil že omenjeni Poker. Zaznavna je sled podobne ironije, drzne sproščenosti, neukročeneh prispodob, svoboda, odpr-

ta na vse strani oblikovanja besednega gradiva. Vendar pa Mera časa ničesar ne ponavlja, je le nekakšen nov zapis na sledi spomina, a ves predan igrivosti in iskanju neke višje zaveze usodnosti. Potrjuje, da silna pesnikova energija ni prav nič pojenjala, da še vedno z enako eruptivno močjo prihaja na dan v obliki samospraševanja in prisluskovanja sami sebi.

Poezija Mera časa so »presunljive lirične izpovedi, izpovedi stiske in patosa, zamišljenosti in samozavesti, ironije in zgroženosti, naslade in muke«, kot je v spremnem eseu zapisal Andrej Inkret. Vrh zbirke nemara predstavljajo erotična besedila, ki so izjemna v vseh pesniških razsežnostih in kljub tematski drznosti čista, tako rekoč lepa. Takšna spoznanja Šalamunovi poeziji pa do zdaj niso bila prav pogostna, čeprav ji bravuroznosti ni nikoli manjkalo.

I. ZORAN

OHRANJANJE DEDIŠČINE

Pred dvema letoma je Državna založba Slovenije izdala knjigo Slovenska ljudska pesem v besedi in glasbi. Danes je ni mogoče več dobiti v nobeni knjigarni, ker je knjiga pač razprodana, čeprav je izšla v razmeroma visoki nakladi. Že samo to dokazuje, da tisto, o čemer knjiga govori in kar predstavlja, to pa je slovenska ljudska pesem, ni tako zelo pozabljeno in zanemarjeno, kot včasih radi mislimo ob izkušnjah iz vsakdanjega življenja, ko je vsepovsod več slišati tujo kot domačo pesem. Slovenska ljudska pesem še živi, še jo znajo zapeti, tovrstna kulturna dediščina ni propadla.

A res je tudi, da kljub temu ne moremo biti zadovoljni, saj je

OBOGATITEV ZGODOVINSKEGA SPOMINA

Že več kot 750 let je minilo od takrat, ko je koroški vojvoda Bernard Spanhelmski na meji svojega političnega ozemlja na Dolenjskem pod Gorjanci pri svojem trgu Kostanjevici, ki se je tisti čas razvijala v pomembno politično, strateško, upravno in gospodarsko središče spanhelmskega ozemlja ob spodnji Krki, ustanovil samostan cistercijskega reda Mariljin studenc. To je bil stoletje po ustanovitvi cistercijskega reda že drugi samostan belih menihov na Dolenjskem in tretji na vsem slovenskem etničnem ozemlju, za Stično in Vetrinjem na Koroškem (Avstrija).

Samostan je nato skozi skoraj šest stoletij doživel vzpone in padce. Obdobju gospodarskega in duhovnega razcveta v 13. in 14. stoletju je sledilo obdobje stagnacije ob splošni evropski gospodarski in duhovni krizi ter turški nevarnosti v naših krajih v 15. in 16. stoletju (kot zanimivo drobnarijo omenimo, da je nekaj časa v samostanu bival celo en sam menih). Samostan se je znašel na dnu svoje bivanjske krivulje v obdobju protentantizma, ki redovnemu življenju, kot duh tistega časa sploh, ni bil naklonjen. S protireformacijo ob koncu 16. stoletja se je za samostan začela obnova gospodarskega in redovnega življenja, ki sta nato brez večjih nihanj trajala do usodnega leta 1736, ko so samostan izropali Uskoki, kar je sprožilo velike prezidave samostanskih stavb in s tem povezane hude zadolžitve. Leta 1786 pa je za številnimi drugimi samostani prišla na vrsto za ukinitve tudi kostanjevška opatija.

To je bliskovit pogled v zgodovino kostanjevške opatije, ki pa jo je mogoče temeljito in podrobno odkrivati in spoznavati iz obsežne monografije dr. Jožeta Milnarčiča Kostanjevška opatija 1234-1786. Knjiga je pred kratkim izšla kot imeniten založniški dosežek kostanjevške Galerije Božidar Jakac, ki je to »najobsežnejše delo s področja samostanske zgodovine na Slovenskem in našega cerkvenega zgodovinopisja sploh«, kot je ob predstavitvi poudaril dr. Bogo Grafenauer, izdala ob podpori občinskih in krajevnih organizacij združenega dela in družbenopolitičnih skupnosti ter Kulturne skupnosti Slovenije.

Dr. Jože Milnarčič je knjigo ustvarjal več kot 20 let, saj je začel prvo gradivo o samostanu pod Gorjanci sistematično zbirati že leta 1965, ko je služboval v Dolenjskem muzeju v Novem mestu. Zanimanje za samostane starejših redov na Slovenskem, ki so bili pomembna duhovna in gospodarska središča, ga je vodilo k manj raziskanim, to pa sta predvsem pleterska kartuzija in kostanjevška cisterca. O prvi je Milnarčič že napisal in izdal monografijo, medtem ko je kostanjevško opatijo začel raziskovati in obdelovati mnogo prej, saj je študijo o topografiji njene posesti izdal že leta 1972, zaključil in zaokrožil pa je to svoje delo šele letos s knjižno izdajo.

Razkošno in bogato opremljena knjiga, ki obsega skoraj 700 strani, je razdeljena na štiri enote. Prva govori o nastanku in razvoju cistercijskega reda sploh, druga pa obsežno in izčrpno predstavi vsestransko zgodovino kostanjevške opatije, ne da bi bili pri obravnavi prezrti ostali dve cisterci na Slovenskem. V tretjem in četrtem razdelku je objavljeno dokumentarno gradivo: seznam menihov in opatov, prepis (druge) ustanovne listine iz leta 1249 in urbarja iz sredine 14. stoletja, povzetki vsebine knjige v več svetovnih jezikih, seznam arhivskih virov in literature, kazala krajevnih in osebnih imen ter seznam ilustrativnega gradiva. Slednje je bogato posejano po knjigi in ga predstavlja več zemljevidov, reprodukcij umetniških podob in množina dokumentarnih fotografij, ki so zvečine delo novomeškega rojaka Zvoneta Peika.

Milnarčičeva knjiga je pomembno delo, ki, četudi ne namenjeno širokemu krogu bralcev, pomeni dragoceno obogatitev zgodovinskega spomina in slovenske kulture.

MILAN MARKELJ

Petan namreč opisuje najbolj črno obdobje svojega življenja, ko je moral dva tedna pred zaključkom služenja vojaškega roka v preiskovalni zapor in čez čas še pred vojaško sodišče s hudo obtožbo, da je zakrivil špijonažo, kaznivo dejanje sovražne propagande, žalil ugled države, njenih organov in predstavnikov ter žalil čast in ugled šefa tuje neuvrščene države. Na tajnem sodnem procesu (tudi obsojenčeva žena se ga ni smela udeležiti) je bil obsojen na 7 let strogega zopora, od tega je presedel poldrugo leto, preden je dosegel oprostilno sodbo. Bil je namreč nedolžen, kar se je na višjih stopnjah in pri ponovnem sojenju nespodbitno dokazalo. Ves-

NAGRAJENEC

DOBER SLIKAR, A SLAB TRGOVEC

Andrej Trobentar, akademski slikar iz Vasi v kočevski občini, dobitnik letošnje Levstikove nagrade, ki jih za izvrne stvaritve podeljuje založba Mladinska knjiga, je po svoje tragičen lik našega časa in okolja. Ta 35-letni umetnik, ki je najprej delal na

osnovnih šolah v Kočevju in Fari ter na SŠTUD v Kočevju, si je vedno prizadeval za resnico, pravico, poštenje, hkrati pa je želel naše domače ljudi in domačo umetnost oplemenititi z najboljšim iz svetovne umetnosti, pravzaprav s tistim, o čemer je bil prepričan, da je najboljši. Za svoja prizadevanja pa ni našel razumevanja ne med mladimi (razen redkih izjem) ne med delovnimi tovariši ne v družbi. Zaradi vsega tega je prišel tudi v razne spore in se končno pred letom dni odločil za poklic svobodnega umetnika, ki je težak in negotov, a ima tudi dobre strani.

»Risati sem začel že kot otrok, ko sem opazoval pri tem početju očeta. V srednji šoli sem bil slab učenec, potem pa sem sprevidel, da brez truda ne bo uspeha. Začel sem se učiti, bolj trdo delati; na likovni akademiji sem bil že odličnjak,« pravi Trobentar.

Po študiju je hitro ugotovil, da se s slikarstvom ne bo mogel preživljati. Danes namreč ni dovolj, da si dober slikar, pomembnejše je, da si dober trgovec, se pravi, da znaš sliko prodati. Ob tem se spomni svojega profesorja Antona Žnidaršiča, za katerega pravi, da je eden najboljših risarjev, a se, žal, ne zna in ne more uveljaviti. Še vedno pa ni pozabil tudi svojega ponesrečenega stika s kočevsko Opremo, ki mu je naročila, naj izdela slike za njihovo novo restavracijo Jezero.

»Naredil sem modernistično frakturo, pri čemer sem upošteval tudi svetovna dognanja. Bil sem namreč prepričan, da so naši ljudje že zreli za to. V lokalnem kočevskem okolju sem izpadel čudak in naročilo so preklicali.«

Pravi, da se za nagrade ni nikoli potegoval, ne na akademiji in ne kasneje. Za Mladinsko knjigo je ilustriral že sedem knjig, nekaj pa jih ima

živost ljudske pesmi le pre slabotna, premalo zares spodbujemo izročilo naših pesnikov, premalo se zavedamo,

da je v preprostih, a klenih besedah in v zdaj otožni, zdaj veseli melodiji ljudske pesmi strnjena srž naroda, da iz nje

človek kot drevo iz korenin lahko črpa sokove osebnostne rasti. Zato velja pozdraviti odločitev Državne založbe, da ponovno natisne knjigo slovenskih ljudskih pesmi.

Vendar založba ni šla v ponatis omenjene izdaje, marveč je v dogovoru z njeno avtorico pritegnila k sodelovanju še dve strokovnjakinji, ki sta zamisel strokovno dodelali. Dušica Kuna, ki je pripravila prvo knjigo, namreč ni ne etnologinja ne slavistka ali glasbenica, je le navdušenka za slovensko pesem in občutljiva za usodo narodove dediščine. Strokovno sta njeno zamisel dopolnili in dodelali Zmaga Kumer in Helena Ložar-Podlogar, prva je dopisala nekaj predstavitev šeg in navad, ki spremljajo ljudsko pesem kot neizogiben sopotnik. Od tod tudi nov naslov knjige Pesmi in šege moje domovine.

Tako prihaja na knjižni trg povsem pomlajena in nova knjiga. 150 ljudskih pesmi je predstavljenih z notnim zapisom in besedilom ter najnovejšimi opombami, kje so pesem posneli in zabeležili, kje se nahaja posnetek, pojasnjene so nekatere manj znane besede in pri nekaterih pesmih je dodana še kakšna opomba o nastanku ipd. Pesmi so razdeljene po tematici, od fantovskih, svatbenih, vinskih do otroških, vojaških, pripovednih, mrliških in kolednic. Skozi vso knjigo pa so nanizani še kratki zapisi nekaterih šeg in navad, ob katerih so se pesmi običajno prepevale. Če k povedanemu prištejemo še var tré, uvodne besede, seznam pesmi po prvem stihu, seznam pesmi po pokrajinah in navedene vire in literaturo, potem je jasno, da gre za priločno in pregledno knjigo, s katero bo izlet v prelepe pokrajine slovenske ljudske pesmi lahkoten in zanimiv.

M. MARKELJ

O PRENOVI ČRNOMLJA

Znanstveni inštitut filozofske fakultete v Ljubljani uspešno nadaljuje z izdajanjem zbirke Razprave. Tako se je lani izdani razpra-

vi Jelke Pirkovič-Kocbek o urbanističnem razvoju Kostanjevice na Krki in študiji Nataše Golob o ikonografskem motivu dvanajstih mesecev v likovni in besedni umetnosti letos pridružil Urbanistični, arhitekturni in spomeniško-varstveni oris Črnomlja, ki ga je pripravil Stane Bernik. Gre za objavo študije, ki jo je v začetku 80-ih let opravil avtor, njegov trud pa je finančno podprla Občinska kulturna skupnost Črnomelj.

V uvodu je avtor zapisal, da »študija zajema celotno razvojno problematiko mesta, saj utemeljuje še zmerom središčni pomen in živi utrip zgodovinskega jedra, tako da opredeli njegov spomeniški značaj tudi v razmerju do novo pozidanih mestnih predelov.« Na 128 straneh se vrsti kratka zgodovina mesta in njegovega stavbnega razvoja ter opis sprememb, ki so jih v mestno tkivo vnašala posamezna stoletja in sodobni urbanistični razvoj. Zanimiv je zlasti topografski opis pomembnejših urbanističnih celot in arhitekturnih spomenikov, kjer avtor predstavi posamezne stavbe tako v strogem zgodovinskem jedru naselja kot tudi na njegovem obrobju. Študija se zaključuje z valorizacijo, spomeniškim območji, varstvenim režimom ter izhodišči za prenovo, kot priloga pa je dodano obsežno fotografsko gradivo in posamezni urbanistični načrti ureditve mesta.

Raziskovalno delo, ki ga je opravil Stane Bernik, je izredno dragoceno, saj je o stavbnem tkivu Črnomlja, njegovem nastanku in razvoju nastala študija, preko katere ne bi smel noben raziskovalec mesta pa tudi ne načrtovalec nove pozidave. Študija sama pa naj bi služila izdelavi načrta za prenovo zgodovinskega Črnomlja, saj je načrtna, strokovna in usklajena prenova historičnih delov naselja na Slovenskem vedno bolj aktualna.

Varovanje kulturne dediščine, katere del so tudi stara zgodovinska jedra posameznih naselij, pa je v tesni zvezi s splošno kulturno zavestjo in stanje spomenikov tako predvsem značilen kazalec njene vsakoletne ravni. To velja tudi za Črnomelj, saj je bilo v času, ko je potekala Bernikova raziskava, v historičnem jedru izvedenih nekaj posegov, ki so grobo zanikali večstoletni skladni razvoj mesta.

MARINKA DRAŽUMERČ

»SOVRAŽNIKI OBRTNIKOV ŠTEVILKA 1«

zadeva zase, niti dva nista enaka. Poznati morava okrog 30 dejavnosti in vsaka ima svoje posebnosti, da o tem, da morava obvladati 78 predpisov, niti ne govori. Zato se morava tudi neprestano izobraževati, pa naj gre za izobraževanje, ki ga pripravita občinska ali republiška uprava za družbene prihodke, ali za samozaposlovanje,« povesta Momčilovič in Novak. Čeprav republiški normativi določajo, naj bi pregled poslovnih knjig pri enem obrtniku trajal 8 ur, pa marsikdaj preteče tudi 14 dni, preden inšpektorjema uspe zbrati vso potrebno dokumentacijo. Njun delavnik pa tako in tako nikoli ne traja le 8 ur, ampak marsikdaj tudi ves dan. So primeri, ki jima ne dajo spati, o katerih razmišljata po nekaj dni skupaj, preden se dokopljeta do rezultatov.

Naloge, ki jih mora opraviti davčni inšpektor, je moč zapisati v nekaj stavkih. Gre za kontrolo poslovanja, evidentiranje posameznih del obrtnikov in šušmarjev, kontrolo pravilnosti in pravočasnosti odvajanja obveznosti. Na osnovi tega kot dodaten vir informacij zberejo gradivo o vsakem posamezniku posebej, pregledajo davčno napoved zavezanca. Potem ugotovijo ostanek čistega dohodka in odmerijo dajatve. Ko pa se inšpektor iz svoje pisarne odpravi na delo, se mu pripeti toliko stvari, da bi o njih lahko napisal cel roman. Težave se prično že pri pregledu poslovanja obrtnikov, saj pri zaslišanju strank inšpektorja dobta kaj malo podatkov. Te se navadno izgovarjajo, da jim je obrtnik delal zastoj ali skoraj zastoj, ker so prijatelji, sosedi, sorodniki. Tudi krajevne skupnosti so po besedah črnomaljskih inšpektorjev kaj slab vir informacij. Težave so tudi pri proizvodbah o virih listin, na katerih so vknjiženi stroški, saj morajo tiste, ki so izdali račune, tudi po večkrat opominjati, da jim

pošljejo podatke, ki jih zahtevajo, posebno še, če gre za delovne organizacije iz drugih republik. Na črnomaljski upravi za družbene prihodke pravijo, da je zelo težko sodelovati s tovrstnimi upravami iz drugih republik. Zgodilo se je celo, da so pri obrtniku, sicer Karlovcu, ki pa je imel obrt prijavljeno v Črnomlju, ugotovili, da je predložil račune z žigom delovne organizacije v Karlovcu, ki sploh ni obstajala. Sicer pa je tudi v poslovnih knjigah moč najti marsikaj, od fiktivnih računov do računov, ki sploh ne sodijo tja, na primer za video tehniko.

»Dobro morava poznati tudi psihologijo posameznika. Na srečo nimava več toliko težav, kot so jih imeli najini predhodniki pri navezovanju stikov z obrtniki, saj je komuniciranje v glavnem na zadovoljivi ravni. Le z nekaterimi posamezniki se ni moč pogovoriti, otružujejo pregledu poslovnih knjig ali se jim izmikajo, v inšpektorjih pa vidijo sovražnika številka 1, ki je vedno za vse kriv. Marsikdaj je takšno obnašanje posledica odklanjanja sedanjega davčnega sistema. Poleg tega se davčni sistemi prehitro menjavajo, obrtniki težko sledijo spremembam, ker pa jeze pač ne morejo izliti na predpise, se s svojim besom spravijo nad naju. Teh primerov na srečo ni veliko, več je tistih zavezancev, ki se obrnejo na naju, ko zaprosijo za nasvet,« pravita črnomaljska inšpektorja.

Poseben problem so šušmarji. Čeprav Ivo in Jože porabita veliko časa za nadzorovanje dela le-teh, pa je učinek slab. Stranke namreč nočejo priznati, da so delo pri njih opravili šušmarji. Le redko se zgodi, da jih potem, ko so morali drago plačati slabo opravljeno delo, prijavijo inšpektorjem. Prijave so v glavnem anonimne, naloga inšpektorja pa je, da jih preverijo. Pri tem nemalokrat doživijo, da jih šušmarji podijo iz hiše

in vpijejo nanje, naj jim dajo na občini obrtno dovoljenje, pa ne bodo šušmarili. Zgodilo se je celo, da so v neki vasi pretepli soseda, za katerega so domnevali, da jih je prijavil zaradi šušmarjenja.

V črnomaljski občini je bilo v zadnjem času na več sestankih slišati, da imajo nekateri, sicer dobro stojajoči obrtniki družbene ugodnosti, za kar naj bi bili krivi davčni inšpektorji. »Mi pri tem zagotovo ne nosimo prav nobene krivde. Res je, da podatke, ki jih zberemo na davčni inšpekciji, uporabijo tudi nekatere samoupravne interesne skupnosti, morda tudi za dodeljevanje družbenih ugodnosti, vendar ne vemo, kakšne kriterije uporabijo. Gotovo pa je, da bi morale skupnosti svoje kategorije uskladiti s kategorijami, ki jih pozna zakon o davkih občanov. Prav tako delovne naloge inšpektorjev ne zajemajo ugotavljanja izvora premoženja, kot si nekateri napačno predstavljajo. Za to bi morali imeti referenta, toda čeprav v poročila o našem delu že vrsto let zapisujemo to zahtevo, je še vedno vse zaman.

Ker to delo ni opravljeno, to meče slabo luč na vso upravo za družbene prihodke. Poleg tega bi se morali tisti, ki tako radi kritizirajo našo upravo, zavedati, da le zaposleni v upravi za družbene prihodke ne moremo preprečiti bogatenja posameznikov, ki jim ga omogoča sistem, nismo pa tudi edini poklicani za to,« razpredata.

Ob vsem tem pa se je Ivo in Jože tudi zamislila; ali je njuno delo sploh primerno naqrajeno? Ali je z denarjem sploh moč poplačati vso živčno napetost, ki je večni spremljevalec njenega dela, zamero pri ljudeh zaradi narave dela? »Marsikdaj ne vem, ali naj vztrajam in poslušam graje, ki letijo z vseh koncev, ali odneham,« pravi Momčilovič.

M. BEZEK-JAKŠE

Je že tako, da ljudje marsikdaj ne sodijo človeka po tem, kakšen je v resnici po srcu, ampak po tem, kakšen pekljic opravlja. Tako so tudi davčni inšpektorji, čeprav nočejo ljudem nič slabega, marsikdaj nespoštovani, zasovraženi, in to samo zaradi tega, ker opravljajo ne-hvaležno delo in ker morajo zaradi spoštovanja predpisov in zakonov marsikdaj vtakniti nos tudi tja, kjer ljudem ni najbolj po volji. Zato morajo poslušati grožnje — marsikatero tudi preslišati — ljudje jih podijo iz hiš, vpijejo nanje. Ali je potem sploh še čudno, da je med davčnimi inšpektorji, ki so delali v črnomaljski občini, najdlje vzdrževal inšpektor, ki je delal natančno 6 let, a se je ob odhodu zaklel, da se tovrstnega dela ne loti nikoli več? Sicer pa so se pred leti v tej občini davčni inšpektorji menjavali po dvakrat ali trikrat na leto, z zadnjim, ki je odšel s tega delovnega mesta, so ob odhodu obrtniki celo fizično obračunali. Sedanja inšpektorja Ivo Momčilovič in Jože Novak pa vztrajata na tem delovnem mestu že dve oziroma tri leta.

V črnomaljski občini je 200 obrtnikov, koliko pa je šušmarjev, nihče ne ve natanko. Davčna inšpektorja morata nadzorovati poslovanje prvih in delo drugih, kar pa ni lahko. Po normativih bi morala biti za toliko obrtnikov dva inšpektorja dovolj, če pa bi hoteli upoštevati vse zakonske roke, bi morali biti najmanj trije ali štirje. Tako je redno delo marsikdaj otežkočeno. »Delo davčnega inšpektorja bi moralo biti terensko, ne pisarniško, kreativno in ne šablonsko. Vsak pregled je

OBRAZI

IVAN PRAH V VETRU ZGODOVINE

Oh, dragi Kozeljci! Pet let sem zate pripravil, komaj sem te postavil in že te moram zapustiti. Še več let sem mislil zate žrtvovati ali moral te zapustiti. Mogoče te še vidimo,

če ne jaz, pa moji sinovi. Največje veselje sem imel, kadar sem te obiskal. Težkim srcem te zapuščam.

Pozdravljen

30/10—1941

Gornji stavki, komaj še čitljivi, pisani na deskov skritem kotičku Prahovega hrama na Kozelju, čudovitem hribu nad Krško vasjo, so skupaj s posnetkom njihovega avtorja Ivana Prah, sedečega ob poličku domačega vina pred istim hramom, v katerem jih je skoraj pred šestindesetimi leti napisal, zanimiv dokument. Pričajo o težki stiski slovenskega človeka, v tisočletni zgodovini izpostavljenega neštetim pritiskom in sedaj po ukazu nečloveškega tujca prisiljenega zapustiti za vedno še tisti košček zemlje, ki ga je skozi ta tisočletja skrbno obdeloval in je postal že njegova identiteta. Posnetek Ivana ali Hanzija, kakor tudi pravijo trinosemdesetletnemu Prahovemu očetu, pred njegovim hramom pa priča, da je slovenski človek le zmagal, da je z njim zmagala pravica, in da so sile, ki so ga, kot že toliko v zgodovini, poskusile spraviti ob zemljo, ob jezik in njegovo identiteto, vedno obsojene na poraz. Tako je bilo in tako tudi bō.

Prelesten majski dan je, blage sape in toplo sonce prelivajo Kozeljc in sosednje hribovje, in pogled na cvetočo lepoto okoli in okoli greje srce. In lansko sonce, ujeta v poliček Prahovega vina, greje dušo in budi spomine. »Koliko sonca, ujetega v toplem poletju leta enainštirideset, si

pustil, Hanzij, da so se nad njim naslajali tujci in tatovi? Koliko kapljic skrbno, z muko in potom pridelanega vina je dajalo toplino tujčevemu srcu v tistih težkih zimah, ko si zmrzoval v barakah v daljni Nemčiji. So solze v tvojih očeh ponovno rojena bolečina slovesa, ali ponosa in veselja, da je usoda le že za časa tvojega življenja naravnala kolo pravice?«

Pa kdo bi besedičil o čustvih. Tega naš človek ni vajen, čeprav jih je poln, da bi ga včasih od žalosti, drugič od veselja razgnalo. Tistih nekaj besed, s svinčnikom napisanih v naglici slovesa, pove vse. »Težkim srcem te zapuščam.« Pa naj bo en ali tisoč litrov vina, ki ga je sam pridelal, pa naj bo en kvadratni meter zemlje, od dedov podedovane in skrbno negovane, ali pa stotisoče.

Pod poslovljni zapis je Ivan zapisal tudi imena in starost otrok, kiso z njim in njegovo ženo odhajali v pregnanstvo: Jože 12, Edi 11, Ivan 8, Zinka 4, Franci 2. Petero otrok, neboljelih in prestrašenih, je zapustilo dom s polnimi kaščami, hlevi in hrami, in se le z najnujnejšo prtljago prepustilo tujcu na milost in nemilost. No, čisto negobljeni niso bili. Dvanajstletni sin Jože je v naglici pod skednjem zakopal verige. »Ne bodo jih dobili!« je siknil s stisnjenimi zobmi, in res, ko se je družina štiri leta kasneje vrnila domov, so bile verige eno od redkih orodij, ki je ostalo domačiji. Tujci so pobrali skoraj vse, kar niso oni, pa, žal, tudi ni ostalo nedotaknjeno.

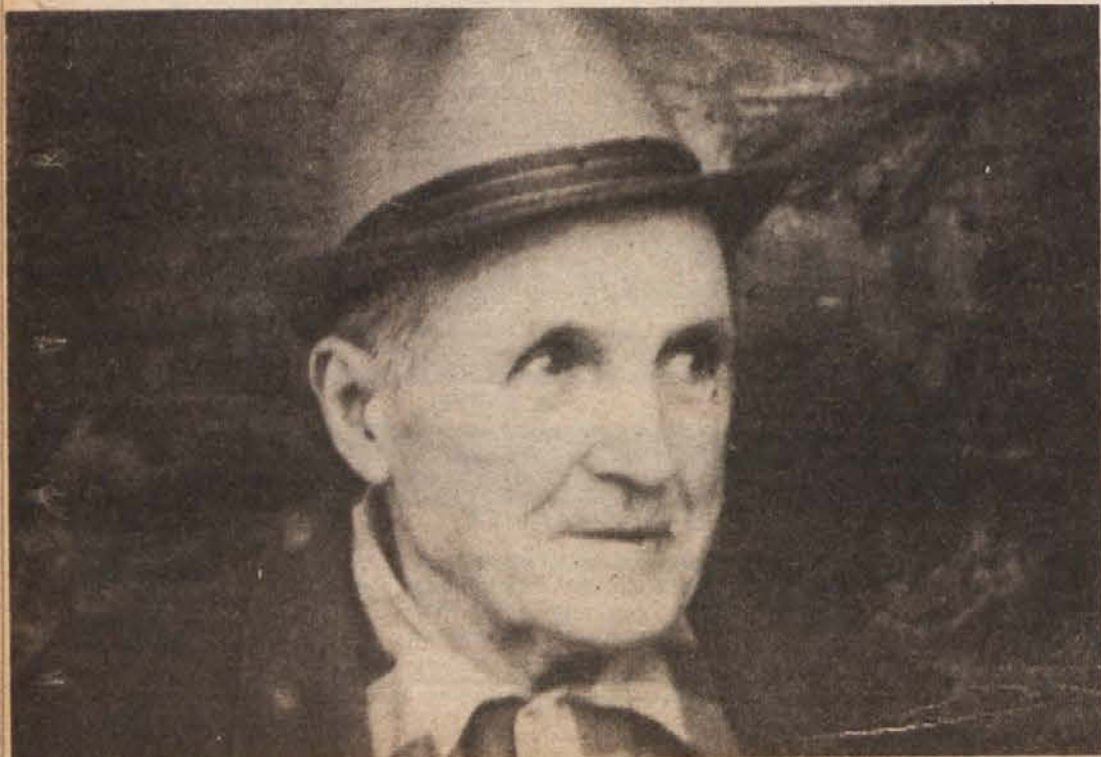
Ves čas pregnanstva je bil Ivan le enkrat doma. Nemir v srcu je bil prevelik, pa si je le nekako

izposloval pot domov. Ko bi le ne prišel! V mraku je bila domačija še bolj žalostna in zapuščena. Po dvorišču je že rasla trava, vse je bilo v neredu, prestrašena ženska, ki je po naključju dobila Prahovo kmetijo, pa je jokala. Srce se je, namesto da bi si olajšalo domotožje, še bolj napilo bolečine.

Šele jeseni leta 1945 se je Prahova družina vrnila iz taborišča v bližini Göttingena. Otrok je bilo tedaj že šest, saj je bila z njimi tudi mala Frida, rojena v daljni tujini. Peš so z železniške postaje v Brežicah krenili domov, Ivan pa si ni mogel kaj, da ne bi šel že pred njimi domov preverit, če hiša in poslopja še stojijo, pa tudi na Kozeljc je še mimogrede skrenil, pogledat svoj ljubljani hram in trtje.

Leta so minila od takrat in trdni Prahov rod se je razkropil od doma, po bližnji in daljni okolici so zrasle domačije tiste generacije, ki ji je kruta vojna za štiri leta vzela mladost in domovino. Najmlajšo, Frido, je nemir zanesel celo na daljno Švedsko, kjer živi že dobrih dvajset let. Hanzij ima že sedem vnukov in dva pravnuka. Rod, ki ga je hotel tujec zatreči, se nadaljuje, sam pa je najbolj srečen, če lahko s prijatelji posesti na hrastovi klopi pred lesenim hramom in mežikajoč v pomladansko sonce pokramlja o starih časih. Zraven starega hrama si je njegov sin postavil lepo zidanico, prepričan, da mu ne bo nikoli treba na njene zidove v naglici zapisati: »Dragi Kozeljci... težkim srcem te zapuščam...«

TONE JAKŠE

Bivši sodnik bo moral v zapor

Dve leti zapora za Ismeta Hodžiča, brežiškega sodnika za prekrške — Zaseženo blago dal ženi — Izkoristil stisko in nemoč sodelavcev

NOVO MESTO, BREŽICE — Veliko prahu je ne le v Posavju lani povzročila vest o priprtju brežiškega sodnika za prekrške, 28-letnega Ismeta Hodžiča. Vsa zadeva je te dni dobila epilog tudi pred senatom novomeškega sodišča, ki je Hodžiča obsodil na enoletno kazen dveh let zopora, vanjo vstrel tudi pripor, hkrati pa mu je izrekel še 280 tisočakov denarne kazni.

Lanskega 13. januarja je bilo, ko je Hodžiča na njegovem službenem mestu v prostorih sodnika za prekrške v Brežicah obiskala žena.

Nič nenavadnega, če ne bi med obiskom vzel iz omare treh izmed 14 zaseženih različnih tekstilnih izdelkov in jih podaril svoji ženi. Iz enega od kosov blaga si je sečila krilo. Istega dne pa se je Hodžič spustil še v eno tvegano pustolovščino. Neki Mijo Geljič je bil 12. januarja zaradi nezakonite nošnje orožja pri sodniku za prekrške kaznovan z denarno kaznijo desetih tisočakov. Ker se mu je mudilo domov, je Hodžič kot okvirno protivrednost za izrečeno kazen in poprečno izročil 1.000 avstrijskih šilingov. Hodžič jih je zamenjal, dobil zanje 17.820 din, za ta denar kupil kilogram kave, 4.980 din obdržal zase, po 4.500 din pa izročil podrejenima uslužbenkama.

Slednji sta darilo na srečo zavrnili in že naslednjega dne tem denarjem — dodatni sta morali še vsaka po 1.500 din — poravnati kazen. To sta storili navzlic temu, da ju je Hodžič preprečeval, da manka tako ali tako ne

bo nihče odkril, češ da so kontrole šele na vsakih sedem let.

Hodžič pa se je moral pred sodiščem zagovarjati še zaradi oduševstva in zakonitnega pisarstva. Konec leta 1984, ko je bil še v službi pri novomeškem PTT, je izkoristil stisko, neizkušnost in lahkomiselnost Vlada Stegneteta. Slednji je bil huje poškodovan v prometni nesreči, Hodžič pa mu je pripravil odškodninski zahtevek in tako od zavarovalnice izterjal 1.401.436 din. Ko je dobil Stegneteta na denar izplačan, je Hodžič zase zahteval 10 odstotkov od te vsote in od Stegneteta tudi dobil 140.000 din. Podobno je bilo v primeru Alojza in Cvetke Ogorevc. Hodžič jima je sestavil odškodninski zahtevek in tožbo, zase pa vnovič zahteval 10 odstotkov priznanega zneska. Od Ogorevca je tako prejel nadaljnjih 87 tisočakov.

Na obravnavi je Hodžič veliko tega zanikal. Tako je na primer trdil, da od Stegneteta ni dobil 140.000 din, pač pa le 5 tisočakov, od Ogorevca pa da je vzel, kolikor mu je ta pač dal. Po Hodžičevih navedbah naj bi šlo le za 8.000 din. Sodišče je seveda imelo

na razpolago dovolj dokazov, da je takšne in podobne zagovore ovrglo in očitana dejanja v celoti dokazalo. Nemara ob tem ni odveč omeniti, da je bilo Hodžiču ob uvodoma omenjeni izrečni kazni še odvzeto tekstilno blago, ki ga je dal ženi, prav tako 9 zavitkov kave, ki jih je kupil za v dinarje zamenjane šilinge. Poleg tega mu je bil izrečen varnostni ukrep prepovedi opravljanja poklica, ki je povezan z razpolaganjem družbenih sredstev, odvzeta premoženjska korist v znesku 232.820 din (šlo je za denar, ki ga je dobil od Stegneteta in Ogorevca ter del od prodanih šilingov), povrniti pa mora tudi stroške kazenskega postopka. Kot olajševalno okoliščino mu je senat štel skrb za dvoje otrok, obtežilo pa, da je dejanje storil kot vodja organa za prekrške, da je vplival na uslužbenki in da je kot diplomirani pravnik dovolj podrobno poznal zakonodajo.

Sodba še ni pravno močna. B. BUDJA

Med vikendom trije mrtvi

KRŠKO — Minuli vikend je bil zagotovo eden najbolj črnih na posavskih cestah. Kar tri osebe so izgubile življenje, več je bilo huje in laže poškodovanih, da o veliki materialni škodi sploh ne govorimo. Ni odveč dodati, da je nezdore v vseh primerih zakrivila nepravilnost — v obliki prehitre vožnje, alkohola za volanom ali neizkušnosti.

V nedeljo okoli 22. ure se je 26-letni Jože Jalovec iz Sobeje vasi peljal z osebnim avtom, v katerem je bil tudi 22-letni sopotnik Jože Vovk, po cesti iz Brežic proti Čatežu. Prevelika hitrost je bila kriva, da ga je na odseku ceste proti Trnjamu med prehitvevanjem drugega vozila zaneslo na levo, kjer je silovito tresnil v 75-letno pešakinjo Franciško Savnik, ki je pred seboj potiskala s senom naloženo samokolnico. Pešakinjo je vrglo naprej na avto, nato pa s samokolnico vred na travnik ob cesti, kjer je nezgodila mrtva. Jalovec je po obležala le za kratek čas ustavljal svoje vozilo, nato pa se je odpeljal domov. Ženičiču so mrtvo našli šele v ponedeljek, 25. maja, ob 5.50; miličnike je o tem obvestil občan Zvonko Semečič, ob 6.05 pa se je na brežiški postaji milice javil tudi voznik Jalovec. Očitno je bilo, da je vozil vinjen in brez izpita, zoper njega pa bo podana kazenska ovadba.

V petek, 22. maja, ob 23. uri je prišlo do hude nesreče tudi na lokalni cesti na Vrhu nad Boštanjem. 42-letni Janez Odlaček iz Sevnice je zaradi prevelike hitrosti na ostrem ovinku s svojim osebnim avtom zletel s ceste, se okoli 60 m prevračal po strmini in obležal mrtve. Nesrečo so odkrili šele naslednjega dne ob 5.30.

32-letni Mirko Grdovič iz Javorca pa je v soboto, 23. maja, peljal traktor, na katerem je sedel njegov 70-letni oče Albin, po lokalni cesti med Obrežjem in Breganskim selom. Zaradi vinjenosti je zapeljal v obcestni greben in se tam zaletel v betonsko cev. Očeta je ob sunku vrglo s traktorja, in je dobil na videz le lažje poškodbe. Odpeljali so ga v zdravstveni dom v Samobor, od koder so ga odpustili v domačo nego. V nedeljo, 24. maja, zjutraj pa je nenadoma umrl. Obstaja utemeljen sum, da so smrt zakrivila notranje poškodbe.

dežurni poročajo

UKRADEL MOTORNO KOLO — V času med 15. in 20. majem je neznan storilec obiskal stanovanjski blok v Ulici Cankarjeve brigade v Trebnjem. Najbolj so ga zanimale stvari v kolesarnici, od koder si je po krajšem ogledovanju sposodil kolo z motorjem znamke Tomos avtomatik. Lastnik Damjan Terzin je s tatvino oškodovan za okroglih 400 tisočakov.

UKRADEL MOTORNO ŽAGO — Neznan storilec je 23. maja popoldne ukradel motorno žago, last novomeškega GG-tozd Gozdarstvo Črnomelj. Tat je v gozdu Beljši vrh pri Vinici izkoristil odsotnost gozdarjev in jih tako oškodoval za okoli 200 tisočakov. Za storilec se poizvedujejo.

OB 400 TISOČAKOV — V nedeljo, 24. maja, je neznanec ukradel osebni avtomobil, ki ga je imel Ljubljčan Peter Turk parkiranega ob cesti med Črnomljem in Starim trgom. Storilec je iz vozila odnesel radio, fotoaparata, dvojne očala in rezervne žarnice. Turk je tako oškodovan za okoli 400 tisočakov, o storilcu pa še ni sledi.

ODPELJAL KOLO Z MOTORJEM — Nekdo je v noči na 24. maj izpod stopnišča stanovanjskega bloka v Ulici 21. oktobra v Črnomlju ukradel kolo z motorjem. Vozilce je bilo do nedeljske noči last Leopolda Cindriča, ki je s krajo prikrajšan za kakšnih 150 tisočakov.

GASILCEM NOV KOMB — V nedeljo so svoj praznik slavili v krajevni skupnosti Stopiče. Pred družbenim domom so mladinci in šolarji pripravili program, na katerem je zbranim krajanom o uspehih in težavah krajevne skupnosti govoril predsednik skupščine KS inž. Feliks Strmole. Praznik je bil priložnost, da so zaslužnim krajanom podelili krajevna priznanja OF. Letos sta to odličje prejela Jože Bele iz Dol. Težke vode in Slavko Bohte iz Črmošnjic. Na koncu so stopičkim gasilcem slovesno izročili novo sodobno opremljeno gasilsko vozilo (na sliki), za katerega so s sredstva zbrali krajanji in nekatere delovne organizacije. Še posebej dobro so se odrezali v tovarni zdravil Krki. (Foto: J. P.)

USODNE OPEKLINE

IMPOLJCA — 18. maja okoli 13. ure si je oskrbovanec doma počitka na Impoljci, sicer težji bolnik, pri vstopu v dom z vžgalico prižgal cigareto. Vžgalica pa mu je padla na pižamo. Sintetika se je hipoma vnela in ogenj se je razširil po vsem telesu. Osebe doma je plamene sicer pogasil in tudi Mlakarja so nemudoma odpeljali v celjsko bolnišnico, kjer pa je zaradi 80-odstotnih opeklin že kmalu po prevozu umrl.

ZEMLJA ZASULA DELAVCA

SEMIČ — 22. maja okoli 12.20 je prišlo v semiški Iskri do delovne nezgode, v kateri se je hudo poškodoval delavec črnomalskega Goka, tozd Beograd, 32-letni Ramo Silahič. Delavci Bregada so tistega dne opravljali zaključna dela na deponiji posebnih odpadkov v semiški Iskri. Z rovkopačem so izkopal 5 metrov dolg in 2,5 metra širok jarek, kar pa je obstajala možnost, da se bo v jarek sesula zemlja, je delovodja odredil, da Silahič in še dva delavca postavijo v jarek leseno podporno konstrukcijo. Med delom pa se je zemlja nenadoma sesula v jarek in Silahič zasula. Na srečo je bila pomoč sodelavcev dovolj hitra, da so ponesrečenega še pravi čas odkopali. Hudo poškodovanega so prepeljali v novomeško bolnišnico, kjer je ostal na zdravljenju.

Avtobus na postajališču zbil pešca

Jože Brezovar še isti dan podlegel poškodbam

ČRMOŠNJICE — Minulo soboto, 20. maja, je prišlo na avtobusnem postajališču v Črmošnjicah do hude prometne nezgode, v kateri je izgubil življenje 85-letni Jože Brezovar iz Črmošnjic.

20. maja okoli 18.15 je Brezovar šel peš po lokalni cesti iz Stopič proti magistralni cesti Novo mesto — Metlika. Ko je prišel do Črmošnjic, je na postajališču stal avtobus. Brezovar je cesto prečkal pred stoječim avtobusom, takrat pa je iz Metlike pripeljal drug avtobus, ki ga je vozil 31-letni Anton Pogačnik iz Kanne gorice. Slednji med prehitvevanjem stoječega avtobusa ni pravočasno opazil pešca, tako da ga je navzlic zaviranju zadel in zbil po cesti, pri čemer je Brezovar dobil tako hude poškodbe, da jim je še istega dne v novomeški bolnišnici podlegel.

Zadovoljiva prometna varnost

Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu občine Sevnica sodi, da se stvari le prepočasi razvijajo — Uspešne akcije z miličniki

SEVNICA — Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu občine Sevnica je ocenil, da je prometna varnost na naših cestah in tudi v železniškem prometu še kar zadovoljiva, kar potrjujejo tudi poročila sevnške postaje milice, sodnika za prekrške, enote temeljnega sodišča in enote temeljnega javnega tožilstva.

Postaja milice Sevnice ocenjuje, da so se prometne razmere na območju občine lani delno spremenile, ker je končna posodobitev regionalne Boštanj — Trebnje, asfaltiranih pa je bilo tudi več krajših odsekov lokalnih cest. Lani je bila nekoliko boljše horizontalna cestno-prometna signalizacija, ker so bile oznake dvakrat obnovljene, boljše pa je tudi vertikalna signalizacija.

Menijo tudi, da so štiri organizirane preventivne akcije »Brezhibno vozilo je varno vozilo« ugodno vplvale na obnašanje vseh udeležencev v prometu. Zmanjševanje števila prometnih nezgod s smrtnim izidom in telesnimi poškodbami pa dokazuje, da se je obrestovalo uredničenje posebnega načrta za urejanje in nadzor prometa med turistično sezono. Na območju sevnške občine niso evidentirali »črne točke« in ne posebno nevarnih odsekov.

DELOVNA NEZGODA V NOVOLESU

NOVO MESTO — 20. maja ob 13.25 je prišlo v Novolesu, tozd Tovarna drobnega pohištva, do huje delovne nezgode, v kateri se je poškodoval 24-letni Novomešan Ljubomir Filipovič. Slednji je delal ob rezkalnem stroju, pri tem pa z obema rokama držal 30 cm dolgo in 7 cm široko naslonjalo stola in rezkal robove. Med delom se je naslonjalo zaradi vibracij in trenja spodmaknilo, pri čemer je Filipoviču potegnilo desno roko v stroj in mu raztrgalo kazalec in sredinec. Poškodovanca so odpeljali v novomeško bolnišnico.

IZSILIL JE PREDNOST

BREŽICE — 24-letni Alen Lepšina iz Krške vasi se je 18. maja ob 20.05 peljal z osebnim avtom proti Brežicam. Pri kino dvorani na Trgu dr. Ivana Ribarja je nepravilno zavijal na levo in izsilil prednost motoristu, 34-letnemu Iztku Preglju iz Breže. Prišlo je do trčenja, v katerem se je slednji hudo poškodoval. Najprej so ga odpeljali v brežiško, nato pa v celjsko bolnišnico, kjer je ostal na zdravljenju.

IZ OVINKA V KOKOŠNJAK

GORNJE BREZOVO — 25-letni Janko Mandelj iz Radne se je 23. maja ob 4.55 peljal z osebnim avtom po lokalni cesti iz Sevnice proti Brestanici. V Gornjem Brezovem ga je zaradi vinjenosti in prevelike hitrosti zaneslo na desno, kjer je trčil v kokošnjak Irne Radej. Mandelj se je v nezgodi hudo poškodoval, prav tako pa tudi sopotnika v njegovem vozilu, 21-letni Vinko Brajcar iz Zagorja in 25-letni Silvester Mirt iz Sevnice.

Z MOTORJEM S CESTE

MIRNA — V nedeljo, 24. maja, se je ob 23.10 19-letni Andrej Miklič iz Stana pri Mirni peljal na kolesu z motorjem iz Slovenske vasi proti Trebnjemu. Na Mirni je iz neugotovljene vzroka zapeljal na levo polovico vozišča in nato preko travnate bankine na zelenico. Po kakih dvajsetih metrih vožnje se je zaletel še v stanovanjsko hišo, pri čemer se je hudo poškodoval in so ga morali odpeljati v novomeško bolnišnico. Materialne škode je bilo za 100 tisočakov.

KRŠKO — Krajani krajevne skupnosti Krško polje so že dalj časa opozarjali pristojne v krški občini, da je cesta med Drnovim in Mrtvicami v vse slabšem stanju. Po tej cesti, vsega tri ali štiri kilometre dolgi, se je namreč domala vsak dan zapodilo tudi po 100 in več težkih tovornjakov, ki so razvažali gramoz iz tamkajšnjih gramoznic v asfaltno bazo novomeškega Cestnega podjetja, pa v obrat IGM Sava in v Pionirjev tozd.

Zato seveda ni čudno, da je krajanom tamkajšnjih vasi prekipelo in so v ponedeljek pretekli teden nameravali

NI UPOŠTEVAL PREDNOSTI

GOTNA VAS — 22-letni Dušan Jančar iz Črmošnjic se je 22. maja ob 23.30 peljal z osebnim avtom iz Gotne vasi proti magistralni cesti med Novim mestom in Metliko. V križišču ni upošteval znaka, pač pa je zavijal v levo, ne da bi prej pustil mimo vozilo, ki ga je po prednostni cesti pripeljal 25-letni Anton Kobe iz Pristave. Prišlo je do trčenja, med katerim se je Jančar huje poškodoval in so ga odpeljali na zdravljenje v novomeško bolnišnico. Materialna škoda je bila ocenjena na 1.250.000 din.

Zanimivo je, da temeljno javno tožilstvo Novo mesto — enota Brežice ugotavlja, da je lani po dveh letih upadanja znova naraslo število kaznivih dejanj ogrožanja javnega prometa. Med objektivnimi vzroki, ki botrujejo prometnim nesrečam postavljajo na prvo mesto izredno slabo stanje cest, do prometnih nezgod pa prihaja najpogosteje zaradi neprilagojene hitrosti vozila

Predsednik sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Jelko Štojs je ob komentiranju tega poročila na sevnški občinski skupščini dejal, da je splošna prometna kultura zelo nizka. Komisija za signalizacijo dostikrat ne more učinkovito delati, ker se izvajalci pač zgovarjajo, da nimajo denarja. Predsednica SO Sevnica Breda Mijovič pa je na koncu izrekla vso pohvalo delu sveta in predsednika.

prometnim razmeram, tveganega prehitvevanja in izsiljevanja prednosti. Pogost spremljevalec tega pa je vinjenost voznikov. P. P.

Uspešni mladi gasilci iz Krmelja in Loke

Na Bučki tekmovalo 350 pionirjev in mladincev

BUČKA — Občinska gasilska zveza Sevnica je preteklo nedeljo na Bučki pripravila občinsko tekmovanje pionirskih in mladinskih gasilskih skupin. Pokrovitelj prireditve v počastitev dneva mladosti in bližnjega 11. kongresa Gasilske zveze Slovenije je bila krajevna skupnost Bučka. Med 31 ekipami s 350 tekmovalci iz večine gasilskih društev so se najbolje odrezali Krmelčani in Ločani. Pionirke in pionirji GD Krmelj so bili najboljši v A skupini, v A skupini (mešane postave) je zmagoval GD Sevnica, v B skupini so slavile pionirke GD Breg in pionirji GD Tržišče. V mladinski konkurenci so obakrat zaslužno zmagali Ločani. Uspeh GD Loka ni naključjen, kajti na šoli v tem kraju že dolgo deluje društvo Mladi gasilec, katerega mentor je učitelj Jevšvar.

Tovornjaki razdejali cesto

Ljudem je prekipelo, ker s prošnjami in dogovori niso ničesar dosegli — Referent za promet posegel po skrajnem sredstvu: omejitvi osnega pritiska

cesto kar blokirati ali jo celo prekopati. No, zgodilo se ni nič od tega, vendarle je opozorilo zaleglo in že v sredo je bil na tej cesti omejen osni pritisk tovornjakov na 6 ton, hitrost pa zmanjšana na 30 do 40 kilometrov.

Igor Avsec, referent za promet pri komiteju za družbeno planiranje in razvoj gospodarstva v Krškem, je povedal, da se je promet po tej cesti povečal zlasti od lanskega decembra dalje. Že tedaj so v komiteju zahtevali od upravljalca ceste, naj postavi znake za omejitve osnega pritiska. Očitno pa priporočilo ni zaleglo, zato so se na razširjenem sestanku vseh prizadetih, ki je bil konec februarja letos spet dogovarjali, kako naj bi se lotili del. Tedaj je bilo sklenjeno, da IGM Sava poskrbi za projekte in sanacijo spodnjega dela cestišča, da cestno podjetje sanira zgornji del cestišča, Pionir pa poskrbi za strokovni nadzor in spremljajoče objekte. Dela naj bi se začela v maju. Toda do maja se ni nič zgodilo in referat za promet je posegel po skrajnem sredstvu: izdal je odločbo o zmanjšanju dovoljenega osnega pritiska in hitrosti.

Lojze Stanko, gostilničar iz Drnovca, dosedanja predsednik skupščine krajevne skupnosti Krško polje, je povedal, da v krajevni skupnosti ni bilo nobenih dogovorov za kakšno akcijo. »Res pa je, da so krajanji lahko v resnici ogorčeni. Ko so gradili JE Krško, je šel ves promet z gramozom po tej cesti. Takrat so nam obljubili, da bodo na as-

STARI DOM PRODAJAJO

DOLŽ — Že pred leti so člani prostovoljnega gasilskega društva v tem kraju pod Gorjanci pričeli graditi gasilski dom. Čeprav še ni povsem dokončan, so se vanj že vselili, zato starega poslopja sredi vasi ne potrebuje več, denar pa bi jim prišel prav. Zato bodo 7. junija ob 15. uri pripravili javno licitacijo in hišo pričeli ponujati za 700.000 dinarjev.

PREVRNIL SE JE

GORNJE PIJAVŠKO — 23. maja ob 2. uri je prišlo na magistralni cesti med Krškimi in Sevnico, v Gornjem Pijavškem do hude nesreče. 35-letni Leopold Jeler s Senovega je najverjetneje vinjen vozil osebni avto. Zaradi prevelike hitrosti ga je zaneslo, zaletel se je v zemeljski nasip, nakar se je avto prevrnil na streho. Ob vozniku sta bila poškodovana še sopotnika, 21-letni Jože Jeler in 19-letni Janko Kozole, oba iz Dobrave.

faltno cesto položili zaporni sloj. Čeprav je bilo takrat dovolj denarja, tega niso naredili. Potem pa smo na raznih sejah vedno znova in znova terjali, naj s cesto nekaj naredijo. Zdaj se je vendarle nekaj premaknilo, cesto so skoraj zaprli za promet, obljublja nam, da bodo v štirinajstih dneh narajeni projekti itd.

Zaradi omejitve prometa pa je ogrožena tudi druga stran. Ivan Goršak, delovodja obrata IGM v Bregah, je povedal, da sedaj nimajo na zalogi materiala za izdelavo cementinskih izdelkov, ker pač ne morejo dovažati gramozu. V obrat ne more niti tovarnjak s cementom. Tone Nemec, vodja asfaltnih baze v Drnovem, ki deluje v okviru novomeškega Cestnega podjetja, meni, da je do vsega tega moralo priti. Sicer pa se v Cestnem podjetju ne čutijo dosti krive. Cesto so namreč pred leti sami asfaltirali, pa tudi sedaj jo bodo popravili, ko bodo izdelani projekti.

J. SIMČIČ

Zoper Kovačiča nova ovadba

Posojilo naj bi mu spremenili v gotovino

NOVO MESTO — Novomeška gradbena afeta dobiva nove razsežnosti. Medtem ko postopek zoper vse, ki jim je očitano sodelovanje pri sklenitvi sporne pogodbe za gradnjo stanovanjskih hiš Božidarja Zajca, direktorja Iskre Tenela, in Boštjana Kovačiča, predsednika skupščine občine Novo mesto, teče naprej in je o rezultatih preiskave še nemogoče govoriti, dobiva temeljni javni tožilec nove kazenske ovadbe.

Boštjan Kovačič je osumljen novega napeljevanja h kaznivemu dejanju grabeža. Po navedbah ovadbe naj bi odgovorne v Mercatorju, tozd Gradišče Trebnje, in nagovoril, da so mu stanovanjsko posojilo spremenili v gotovino. Končno znana višina na ta način protipravno pridobljene premoženjske koristi še ni znana, po podatkih, s katerimi ta čas razpolaga tožilec, pa naj bi mu jo omogočila Franc Kramar, poslovodja Želznic na Mirni, ki je tako osumljen kaznivega dejanja grabeža in zlorabe položaja, ter Franc Jevnikar, direktor Mercatorja, tozd Gradišče Trebnje, ki ga ovadba bremeni napeljevanja h grabežu.

KRONIKA NESREČ

NITI UMIKANJE NI POMAGALO — 18. maja ob 11.10 je 24-letni Jasmin Tutič iz Donje Dolne peljal osebni avto po magistralni cesti iz Ljubljane proti Zagrebu. Nekje pri Pluski je pričel prehitovati tovornjak, takrat pa je nasproti s tovornjakom pripeljal 33-letni Ljubiša Kolak iz Pančeva. Tutič se je prišel umikati in zavirati, a trčenja ni mogel preprečiti. V nezgodi so se poškodovali voznik Tutič in sopotnika, 54-letna Jelena Marinovič in 21-letna Anika Tutič. Vse tri so odpeljali na zdravljenje v novomeško bolnišnico, materialno škodo pa so ocenili na 2 milijona dinarjev.

NEPREVIDNO PREHITJEVAL KOLON VOZIL — 62-letni Ivan Sodce iz Ljubljane se je 20. maja ob 18.50 peljal z osebnim avtom iz Ljubljane proti Zagrebu. Pri Biču je pričel prehitovati kolono vozil, takrat pa je nasproti pripeljal osebni avto s priklopo 24-letni Koprčan Boris Oražem. Prišlo je do trčenja, po katerem se je prikolica, na kateri je bil naložen lesni obelni stroj, prevrnila. Nastalo materialno škodo so ocenili na 4.050.000 din.

Za nove prvake ni počitka

Z zmago v zadnjem kolu Inles prvak SRL — V soboto kvalifikacije za II. ZRL z Varteksom — Konec prvenstva tudi pri dekletih

Inlesovim rokometšem je vendarle uspel veliki met. Po osvojitvi naslova jesenskih prvakov je že vse kazalo, da jim bo tudi letos spodletelo v boju za naslov republiških prvakov, a so prav v zadnjem hipu po derbiju prvenstva v zadnjem kolu vendarle zasedli mesto na čelu lestvice. Toda za slavje ni časa, ribniške rokometše čaka že v soboto doma kvalifikacijsko srečanje za vstop v II. zvezno ligo z varaždinskim Varteksom.

Dolgo je Ribnica žvela za sobotno odločilno srečanje z Usnjarjem v dvorani ribniškega športnega centra. Kar okoli tisoč gledalcev je ustvarilo vzdušje, ki je spominjalo na čase, ko so »lesarji« še igrali v zveznih ligah. Pričetek tekme je obetal izenačen dvoboj, na koncu pa je le odločila večja izkušnost in predvsem kvaliteta ribniških rokometšev. Zmaga v derbiju s kar šestimi zadetki prednosti verjetno pove vse, upati je le, da ta uspeh igralcev Inlesa ne bo uspeval pred sobotnim srečanjem, ki bo že dalo pol odgovora na vprašanje, kdo bo novi član II. zvezne lige. Ribničani pa bodo tokrat igrali tudi za Ponikve. Kajti le če jim uspe prodor v II. ZRL, bodo igralci

tu. Hudo narobe pa bi bilo, ako ne bi omenili igralca Kočevja, katerih osnovni cilj pred prvenstvom je bil ne izpasti iz lige, na koncu pa so celo krojile vrh prvenstvene lestvice. Njihovo tretje mesto je brez dvoma velika spodbuda

● Ribničani so pred sobotnim srečanjem z Varteksom optimisti. Tekma se bo pričela ob 20. uri, Inles pa bo nastopil kompleten, saj se je v ekipo vrnil tudi Tone Fajdiga. »Menim, da so možnosti za uspeh izenačene, naša prednost je v tem, da igralce Varteksa poznamo in da imamo z njimi dokaj dobre izkušnje,« meni najstarejši igralec Brane Ambrožič.

igralcem in trenerju, ki so ob pogojih, kakršne ima v Kočevju na voljo rokomet, iztržile maksimum.

PAVLIČ UTRDIL VODSTVO

NOVI SAD — Na drugi letošnji dirki za državno prvenstvo v cestno hitrostnem motociklizmu, ki je bila v nedeljo, 24. maja, v Novem Sadu, sta novomeška dirkača Lojze Pavlič in Robert Hmeljak vsak v svoji kategoriji zasedla

● Na isti dirki je član AMD Trebnje Branko Rokavec v kategoriji do 125 ccm zasedel 3. mesto, v dirki do 80 kubikov pa je zaradi okvare motorja odstopil.

drugo mesto. Na težki in nevarni progi po novosadskih ulicah je bil Kranjčan Janez Pintar obkrajat nepremagljiv. Pavlič, ki je zmagal na 1. dirki, je v skupnem seštevku, za državno prvenstvo s 27 točkami krepko v vodstvu v kategoriji do 80 kubikov, Hmeljak pa v razredu do 125 ccm zaseda v skupnem drugo mesto z 12 točkami. M. K.

Labod oblekel Matejo

Smučarski reprezentantje bodo tudi letos v svečanih Labodovih oblačilih

NOVOMESTO — Mateja Svet, najboljša jugoslovanska smučarka vseh časov, je bila minuli četrtek v spremstvu svojega trenerja Jožeta Drobnič gostja novomeške tovarne Labod v Loci, ki je že vrsto let podporni član smučarskega sklada. Prišla je zato, da bi ji za novo smučarsko sezono pripravili primerna svečana oblačila, ki bi jih Mateja nosila na uradnih sprejemih doma in v svetu. Prejšnja leta, ko so v Labodu kar »na pamet« oblačili reprezentante, marsikateri smučar ni bil najbolj zadovoljen. To pot bo zagotovilo drugače, saj je Mateja v skrajno dvumernem pogovoru s kreatorom Jelko Novak, Mirkom Rupnikom in ostalimi iz Laboda našla rešitvo, kar je želela. Pri izbiri modelov, ki jih je v vzorčni sobi tudi pomerila, ni bila izbirčna, nasprotno. Mateja je skromno in preprosto dekletje. »To kar je danes izbrala, bo naša Snežna kraljica.« Vzbrada, ko v svetovnem pokalu imenujejo Matejo, rada nosila,« je na koncu pristavil njen trener Jože Drobnič. J. P.

prvenstvo. Na 132 kilometrov dolgi progi je za nov velik uspeh novomeških kolesarjev poskrbel Branko Bojanc, ki je ubežal zasledovalcem in zmagal s prednostjo kar treh minut. V glavni kolesarjev, ki je prispela za Bojancem, sta bila tudi Darko Papež, ki je osvojil 4. mesto, in Srečo Glivar, ki je bil na koncu osmi.

V Kobaridu so moči merili tudi mladinci. Med starejšimi je bil Zlatej četrti, med mlajšimi je zmagal Fink (oba Krka), Kranjec (Krško) je bil 3. in Sturm (Krka) 6. Med pionirji A je zmagal Vergot (Metlika), drugi je bil Jordan (Krško), pri pionirjih pa je slavil Matekovič (Metlika). Prav tako v nedeljo je potekala tudi pionirska dirka v Kamniku za memorial Slavka Jasenovca. V močni konkurenci je bil pri pionirjih B Murn 2., Filip 4., med pionirji A pa je zmagal Mrvar, Kavšek je bil 4. in Stangelj (vsi Krka) 6.

VODITA VEBROVA IN ŽIDANEK

NOVO MESTO — Po dveh nastopih na območnem kegljaškem prvenstvu za posameznice in posameznike sta na prvih mestih Vebrova (Trebnje) in Židanek (Novo mesto). Sicer pa poglavitno vrstni red pred nastopi na kegljiščih doma JLA v Novem mestu in Kanizariji: Ženske: Veber (Trebnje) 793, Kacin 768, Kerep 765, Dalmacija (vse Novo mesto) 757 itd., moški: Židanek 1.708, N. Goleš 1.700, Blažič 1.693, Tkavc 1.682 itd.

OBLEKA ZA MATEJO — Labodova kreatorka Jelka Novak (desno) se je morala kar precej potruditi, da je ustregla modnemu okusu Mateje Svet. (Foto: J. P.)

Oral je ledino

Vinko Kobe veliko pripomogel k razvoju telesne kulture v Starim trgu

STARI TRG — Vinko Kobe je pred 20 leti začel orati ledino v starotrškem športu. V začetku je naletel na odpor ljudi, vendar mu je z dobro mero vztrajnosti uspelo, da je prav krajevna skupnost Stari trg po športni dejavnosti med vodilnimi v občini Črnomelj. »Ljudje so sprejeli telesno kulturo kot del svojega vsakdanjega življenja, zato jih ni težko pridobiti za kakršno koli akcijo,« pove Kobe, ki je tudi predsednik Partizana, ki šteje 120 članov, kar je za tako majhen kraj veliko.

Vinko priznava, da je njegov najljubši šport rokomet, ker pa razen na prostem ni možnosti za trening, je začel učence usmerjati v igranje šaha. Tako je bila lani prav starotrška osnovna šola med vsemi slovenskimi šolami ekipno najboljša, saj sta od štirih ekip dve zasedli 1. mesto, ena pa 3. mesto. Članice Partizana pa bi morale celo na finale za Titov pokal v Ankarano, a bi morali odšteti 200 tisočakov, ki pa jih nimajo. Od telesnokulturne skupnosti bodo namreč letos dobili le dvakrat večjo vsoto, kot bi veljalo tekmovalce šahisti. »Letos se je zgodilo že drugič, da naše tekmovalke zaradi finančnih težav ne

Vinko Kobe

ZMAGA KEGLJAČEV ČRNOMLJA

IVANČNA GORICA — Na kegljaškem turnirju za jugoslovanski pokal so tekmovalci Črnomlja zabeležili že svojo drugo letošnjo zmago. V resda okrnjeni udeležbi so bili boljši od Mercatorja in s 786 : 668 osvojili pokal ter si zagotovili vstop na republiško tekmovalce.

V POLFINALE VAVTA VAS

KOČEVJE — Prejšnji teden so bili Kočevci organizatorji četrtfinalnega turnirja za ekipe ŠSD v velikem nogometu. Po pričakovanju je zmagala vrsta Vavta vasi, ki je ugnala Artiče s 5:0 in Kočevje s 5:1 in se tako uvrstila v polfinale.

M. GORENC

INLES REPUBLIŠKI PRVAK — Rokometši Inlesa po sobotni odločilni tekmi za naslov prvaka v SRL z Usnjarjem. Ribničane že to soboto čaka nov pomemben nastop: v kvalifikacijskem srečanju za vstop v II. zvezno ligo se bodo doma pomerili z varaždinskim Varteksom, zmagovalcem kegljaške lige. Forma Ribničanov je ohrabrujoča, zato optimizem ni odveč. Že v prvem srečanju računajo na prednost, ki bi jim zadostovala za povratno tekmo v Varaždinu. (Foto: M. Glavonjič)

Kočevkam je spodletelo

V kvalifikacijah za II. zvezno ligo odbojkarice Kočevja praznih rok — Športna sreča obrnila hrbet

KOČEVJE — Odbojkaricam Kočevja ni uspelo. Potem ko so prepričljivo osvojile naslov republiških prvakinj, so se zagnano in polne upov pripravljale na kvalifikacijski turnir za vstop v II. zvezno ligo, ki je bil minuli vikend v Rovinju. Dekleta z igro niso razočarala, za uspeh, ki bi bil največji v zgodovini kočevskega športa, pa jim je zmanjkalo zbranosti in športne sreče.

V drugi ligi bosta tako prihodnjo sezono igrali vrsti Progres iz Lukovca in Poreča. Kočevke so svoj nastop končale brez zmage, čeprav so še posebej v srečanju s Porečem imele veliko priložnost. Vodile so že s 2:1 v setih, vendar so

nato nenadoma popustile in ostale praznih rok. V klubu pravijo, da bi bilo vse precej drugače, če bi bil ta turnir teden ali dva kasneje, saj Drobničeva, najboljša serverka v ligi, zaradi poškodbe ni prispevala pričakovanega deleža v igri svoje ekipe.

Sicer pa v Kočevju že pred turnirjem uvrstitev v II. ligo niso postavljali kot zahtevo, še posebej, ker je znano, da so turnirske kvalifikacije kot loterija. Zato pa je rovinjska izkušnja za kočevske odbojkarice dragocena, upajmo, da jim bo prišla še kako prav že naslednje leto — v novih kvalifikacijah.

M. GLAVONJIČ

Naslov mladim atletom Iskre

Mladinci Iskre Tenel republiški prvaki in zanesljivi finalisti državnega prvenstva — Dekleta odlična tretja

V kvalifikacijah za ekipno prvenstvo SFRJ mladincev in mladink so atleti Iskre-Tenel osvojili prvo mesto z 10.360 točkami in v štirinajstih disciplinah zmagali petkrat. Za njimi so se uvrstili: AD Kovinotehna—Kladivar 10.100 točk, AK IBL-Olimpija 9.468, ŽAK Ljubljana 8.729 in AD Brežice 6980. Dekleta so se prvič v zgodovini tega tekmovalca uvrstila pred ljubljansko IBL-Olimpijo in s 7.074 točkami osvojila 3. mesto.

Atletsko moštvo je lahko dobro le, če so dobri posamični rezultati. Teh v soboto v Celju ni manjkalo. Trinajst fantov in deklet, ki bodo zvečne mladinci tudi še prihodnja leta, je doseglo osebne rekorde, čeprav hladno vreme temu ni bilo naklonjeno. Največ pohval zasluži mlajši mladinec Tomaž Božič, ki je v teku na 100 m ugnal hitrega Celjana Kidriča, dvoranskega prvaka SRS v teku na 60 m, in z 11,2 s osebni rekord premaknil kar na 10,8 s. To je letošnji najboljši republiški mladinski rezultat v teku na 100 m, gotovo pa tudi med prvimi štirimi v državi. Z 10,8 s je izenačil absolutni dolenski rekord Vaneta Keržana iz leta 1981. Božič je bil v hudem nasprotnem vetru, v katerem so tekmovalci skakali približno pol metra manj kot v običajnih razmerah, s 629 cm drugi še v skoku v

daljino. Vučkovič se je ponovno pognal čez 2 m, zmagal in dokazal, da njegova prvomajska zmaga v Celovcu z 205 cm ni bila naključna. Osebnih rekordov je dosegel mlajši mladinec Zupin s 195 cm, malo pa mu je manjkalo, da bi mu uspelo tudi na dveh metrih. Pionir Zatežič je bil najboljši med svojimi vrstniki z osebnim rekordom 185 cm. V teku na 110 m z ovirami je slavil Tekstor. Osebnih rekordov je popravil na 15,1 s. Dosegel pa je še enega, v skoku s palico. S 340 cm je bil drugi. Med fanti je zmagal še Toni Žulic na 400 m s časom 49,8 s, prvipaso bili tudi v štafeti 4 x 100 m.

Pri dekletih je velikanski korak naprej storila Katka Jankovič. Pred tednom dni je v kvalifikacijah za seniorsko prvenstvo SRS v teku na 100 m z ovirami dosegla rezultat 19,81 s, tokrat se je med 3 do 5 let starejšimi atletinjami uvrstila na 4. mesto. Tudi njen dosežek 17,0 s je seveda dolenski pionirski rekord. Katka je stara 12 let. V teku na 800 m je Lavra Kastelic potrdila svoj letošnji napredek z drugim mestom in odličnim časom 2:17,5.

PRVI TURNIR STOKANOVICU

NOVO MESTO — Prvega letošnjega turnirja na teniških igriščih v Portovaldu se je udeležilo 32 članov novomeškega kluba, zmaga pa je pripadla Stokanoviću. Sicer pa poglavitno izide. Četrtfinale: Stokanović — Plantan 6:2, 6:2; Uhl — Wachter 6:2, 2:0 (predaja); Jožef — G. Lubej 6:1, 6:4; Šefman — Pucelj 7:6, 7:5, polfinale: Stokanović — Uhl 6:4, 6:3; Šefman — Jožef 6:3, 7:6, finale: Stokanović — Šefman 6:4, 6:2.

Omenimo še, da so Novomeščani v nedeljo v okviru tekmovalca II. republiške teniške lige doma premagali Brežice s 4:1.

V NEDELJO ZA REPUBLIŠKE NASLOVE

ČRNOMLJ — Občinska zveza prijateljev mladine ter osnovni šoli Črnomelj in Stari trg so organizatorji prvenstva republiškega šahovskega letošnjega mlajših pionirjev in pionirk, ki bo v soboto, 30. maja, v Črnomlju. Tekmovalce bo potekalo po švicarskem sistemu.

Mladost na trebanjskih ulicah

Na 6. teku mladosti od Šentlovrca do Trebnjega blizu 500 tekmovalcev

TREBNJE — Občinska konferenca Zveze socialistične mladine in Zveze telesnokulturnih organizacij Trebnje sta 20. maja pripravili 6. tek mladosti od Šentlovrca do Trebnjega. Seveda večina izmed blizu 500 tekmovalcev ni tekla na najdaljši progi — malem maratonu, a je treba vsem, tudi najmlajšim cicibanom, čestitati za nastop v slabem, deževnem vremenu. Tekmovalce je ujela celo toča. Morda je ravno zato število obhvitov, ki se je zbralo zlasti na cilju, slehernega tekmovalca, zlasti pa paraplegike iz Slovenije, Hrvaške, Čehoslovaške in Avstrije, pozdravilo kot zmagovalce.

REZULTATI — cicibanke A (350 m): 1. Lokar, 2. Šalehar (obe OŠ Mirna), 3. Pavlin (OŠ Trebnje); cicibanke B (350 m): 1. Mrzel (Vel. Gaber), 2. Lamovš, 3. Janežič (obe Mokronog); cicibanke C (350 m): 1. Deu (Mokronog), 2. Zgajnar in 3. Logar (Trebnje); cicibani A (350 m): 1. Poničkar, 2. Zupančič, 3. Pavšević (vsi Trebnje); cicibani B (350 m): 1. Zakšek (Trebnje), 2. Tomšič (Mirna), 3. Pandž (Trebnje); cicibani C (350 m): 1. Čerček, 2. Oven (oba V. Gaber), 3. Marolt (Trebnje); cicibani D (350 m): 1. Rataj (Trebnje), 2. Bizjak (Mirna), 3. Čebular (V. Gaber); ženske (21 km) — kategorija A: 1. Vencel (Livar Ivan-

Bratanič (Pionir Novo mesto) 38,52; paraplegiki — ženske (2 km): 1. Laporinik (Ljubljana) 9,54, 2. Proškova (ČSSR) 10,17, 3. Povodnik (Sevnica) 12,00, 4. Zorko (Novo mesto) 14, 13, 5.

● Predsednik organizacijskega odbora Teke mladosti od Šentlovrca do Trebnjega in eden od pobudnikov te predvidev Jože Vencelj se je zahvalil vsem tekmovalcem, organizatorjem, posebno še predsedniku častnega odbora Nacetu Dežmanu in pokrovitelju Iskri Mokronog.

Radej (Sevnica) 15,23 itd.; moški (2 km): 1. Brlež (Kamnik) 8,22, 2. Hause (Avstrija) 8,25, 3. Kobetič (Pulj) 9,01, 4. Ahlin (Šentrupert) 9,12 itd.; paraplegiki (7,5 km): 1. Lenz (Avstrija) 23,23, 2. Gabršček (Slovenj Gradec) 26,29, 3. Hause (Avstrija) 26,35 itd. P. P.

**ODBOR ZA POHOD PO POTEH
PARTIZANSKE LJUBLJANE**

POROČILO

o javnem zrebanju dobitkov loterije 31. pohoda
po poteh partizanske Ljubljane, ki je bilo dne 19.
maja 1987 v Ljubljani

Srečke, ki se končujejo na številke	so zadele dobitek din	Srečke, ki se končujejo na številke	so zadele dobitek din
8250	3.000	95	1.000
741	2.000	475	2.000
4161	5.000	8535	10.000
8781	4.000	36	1.000
070011	2.000.00	0406	5.000
021612	1.000.000	9886	4.000
3913	4.000	1057	50.000
008823	100.000	5797	3.000
3744	5.000	033068	300.000
5034	3.000	050658	100.000
8014	4.000	060789	100.000
056924	1.000.000		

Vse dobitke izplačuje Odbor za Pohod po poteh partizanske Ljubljane, Gregorčičeva 15, Ljubljana, vsak dan, razen sobote in nedelje, od 8. do 13. ure. Izžrebane srečke lahko pošljete v izplačilo tudi po pošti, priporočeno. Pri dobitkih nad 10.000 din se pri izplačilu odtegne davek na dobitke pri igrah na srečo.
DOBITKE PO 1.000 DIN IZPLAČUJEJO TUDI NA VSEH PRODAJ-
NIH MESTIH LOTERIJE SLOVENIJE.
Izplačevanje dobitkov zapade 23. julija 1987.

Komisija za loterijo
429/21

**gozdno gospodarstvo
brežice n. sol. o.**

**Delavski svet
delovne skupnosti skupnih služb
GOZDNEGA GOSPODARSTVA BREŽICE**

objavlja
prosta dela in naloge

1. VODJE SLUŽBE ZA AOP
2. PLANERJA — ANALITIKA

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev izpolnjevati naslednje:

pod št. 1: visoka ali višja izobrazba ekonomske, organizacijske ali elektrotehnične smeri in 5 let delovnih izkušenj;

pod št. 2: visoka izobrazba ekonomske smeri in 5 let delovnih izkušenj.

Delavca, ki bosta izbrana, bosta združila delo za nedoločen čas, s polnim delovnim časom. Nastop dela po dogovoru.
Stanovanj nimamo.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo v 8 dneh po objavi v splošno kadrovske službo DSSS Gozdnega gospodarstva Brežice, Cesta bratov Milavcev 61, Brežice.

O izbiri bomo prijavljene kandidate pisno obvestili v 30 dneh po končanem zbiranju prijav.

432/21

**OSNOVNA ŠOLA VAVTA VAS
Delegacija delavcev v svetu šole**

objavlja prosta dela in naloge:

1. RAČUNOVODJE ŠOLE
2. TAJNICE — BLAGAJNIČARKE

Pogoji:

Pod 1: višja ali srednja izobrazba ekonomske smeri in tri leta ustreznih delovnih izkušenj v finančni stroki.

Pod 2: srednja izobrazba ustreznih smeri ali z delom pridobljene delovne izkušnje. Nastop dela 15. 8. 1987.

Delovno razmerje (pod 1 in 2) se sklenu za nedoločen nas, s polnim delovnim časom in 3-mesečnim poskusnim delom. Pisne prijave z dokazili pošljite v 8 dneh po objavi na naslov: OŠ Vavta vas, Vavta vas 1, 68351 STRAŽA.

445/21

KULTURNO POVABILO

V Dolenjskem muzeju smo tiskali Lamutovo monografijo, dela slovenskega umetnika — Novomeščana. Z njo smo poravnali moralni dolg do slikarja, ki je srčno ljubil svojo zemljo in svobodo, hkrati pa tudi zapolnil vrzel v zgodovini slovenske likovne umetnosti. Dandanes je težko s prodajo knjig in življenje kulture je kakor »umiranje na obroke«. Zato bodite naklonjeni monografiji. Stane 23.000.— din. Smemo upati na vaše razumevanje in naročilo? Kupite jo lahko na tri odplačila.
Hvala v imenu dolenske kulturne dediščine in njenih lepote.

441/21

NAROČILNICA

Naročnik

Naslov

Nepreklicno naročam(o) izvod(ov) monografije Vladimir Lamut »Pot k vr-
tincem molčanja« po ceni 23.000 din za 1 izvod. Račun bomo plačali s položnico v 3 mesečnih
obrokih, prvi obrok pa takoj po prejetju monografije.

Kraj in datum Žig

(podpis naročnika)

**ZCD
TOZD Zdravstveni dom Novo mesto**

objavlja po sklepu DS

javno licitacijo za

	letnik	izklicna cena
4 osebne avtomobile ZASTAVA 750	1979	300.000 din
3 reševalne avtomobile OPEL	1980	1.400.000 din
1 kombi IMV	1979	350.000 din

Licitacija bo v petek, 29. 5. 1987, ob 8.00 uri pred Zdravstvenim domom. Ogljed bo možen eno uro pred licitacijo. Do začetka licitacije mora vsak interesent plačati pri blagajni varščino v višini 10 odst. izklicne cene.
Uspeli ponudniki morajo najkasneje v osmih dneh skleniti pogodbo in plačati celotno kupnino. Prometni davek plača kupec.

448/21

KRKA, tovarna zdravil, n. sol. o. Novo mesto
Komisija za cenitev in odprodajo

razpisuje

javno licitacijo,

ki bo na Strugi v torek, 2. 6. 87, ob 14.30.

Odprodali bomo rabljeno hotelsko opremo (omare, ležišča, mize, stole, sanitarno keramiko, pralni in šivalni stroj, vrtno kosilnico in drugo).

450/21

NOVOTEKS NOVO MESTO
PRODAJALNA BRŠLJIN

**RAZPRODAJA, RAZPRODAJA,
RAZPRODAJA...**

Potrošnike obveščamo, da bomo organizirali razprodajo:

- raznih konfekcijskih izdelkov,
- vzorcev metražnega blaga in konfekcije ter
- izdelkov z napako.

POPUST OD 20% DO 70%

Razprodaja bo v Novoteksovi prodajalni v Bršljinu od 28. maja 1987 dalje.

PRIČAKUJEMO VAŠ OBISK!

NOVOTEKS
Prodajalna BRŠLJIN
447/21

**DELAVSKA UNIVERZA IN KNJIŽNICA
KRŠKO**

razpisna komisija

Na osnovi 102. in 103. člena statuta Delavske univerze in knjižnice Krško razpisna komisija razpisuje prosta dela in naloge

**DIREKTORJA DELAVSKE UNIVERZE IN
KNJIŽNICE KRŠKO**

(ni reelekcija)

Za opravljanje navedenih del in nalog poleg splošnih pogojev, določenih z zakonom, od kandidatov zahtevamo še:

- najmanj višjo strokovno izobrazbo pedagoške-andragoške smeri in najmanj 5 let delovnih izkušenj na vodilnih, vodstvenih ali strokovnih vzgojnoizobraževalnih delih,
- ustrezne vodstvene in organizacijske sposobnosti ter sposobnosti razvijanja samoupravnih odnosov.

Mandat opravljanja razpisanih del in nalog traja 4 leta.

Kandidati naj pošljejo pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev in opisom dosedanjih delovnih izkušenj v 15 dneh po objavi razpisa na naslov:

DELAVSKA UNIVERZA IN KNJIŽNICA KRŠKO, Cesta krških žrtev 15.

Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 15 dneh po odločitvi DS DUK Krško.

449/21

**OŠ 1. SAB PREVOLE
Razpisna komisija**

razpisuje dela in naloge

RAVNATELJA (reelekcija)

Kandidat mora poleg pogojev, predpisanih v 511 čl. Zakona o združenem delu, izpolnjevati še naslednje pogoje:

- po 89. čl. zakona o OSNOVNI SOLI
- imeti ustrezno pedagoško izobrazbo
- imeti pet let delovnih izkušenj
- imeti ustrezne organizacijske sposobnosti in ustvarjalen odnos do samoupravljanja

Izbrani kandidat bo imenovan za štiri leta.

Kandidate bomo o izbiri obvestili v 30 dneh po končanem zbiranju prijav.

Prijave in dokazila o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo v 15 dneh po razpisu na naslov:

OSNOVNA ŠOLA 1. SAB PREVOLE — komisiji za imenovanje ravnatelja, Prevole 32, 68362 HINJE.

440/21

sozd
**Mercator -
Kmetijstvo Industrija
Trgovina n. sub. o. Ljubljana**

**Mercator Standard
Novo mesto, Glavni trg 3**

OBJAVA JAVNE LICITACIJE
za prodajo

**2 počitniških prikolic IMV-ADRIA 450,
letnik 1974.**

Izklicna cena za posamezno je 600.000.— din.

Javna licitacija bo v ponedeljek, 1. 6. 1987, ob 10. uri pred grosističnim skladiščem, Cesta herojev 25, Novo mesto. Interesenti si lahko prikolice ogledajo uro pred pričetkom licitacije in morajo pred pričetkom licitacije vplačati varščino v višini 10% od izklicne cene.
Kupljeno prikolico je treba plačati in prevzeti v osmih dneh po načelu »ogledano-sprejeto«. Kupec plača tudi prometni davek.

442/21

**VZGOJNOVARSTVENA ORGANIZACIJA
NOVO MESTO
Ragovska 18**

razpisuje
na podlagi sklepa sveta VVO

JAVNO LICITACIJO
za prodajo naslednjih osnovnih sredstev:

1. kombi-IMV, tip 1600 BR, vozen, neregistriran, letnik 1979	izkl. cena	500.000 din
2. ročni voziček za prevoz materiala	izkl. c.	20.000 din
3. 10 kovinskih otroških posteljic po	izkl. c.	25.000 din
4. 4 lesene otroške posteljice po	izkl. c.	15.000 din
5. stilska miza	izkl. c.	3.000 din
6. 4 stilske stoli po	izkl. c.	1.000 din
7. kompletno jogi ležišče	izkl. cena	10.000 din
8. 3 preproge po	izkl. c.	2.000 din
9. 15 plafonier po	izkl. c.	1.000 din
10. hidrofor	izkl. cena	100.000 din
11. kuhinjska napa (nerjavača pločevina) dim. 200 x 100 x 85 cm po	izkl. ceni	100.000 din
12. razna oprema		

Licitacija bo v četrtek, 4. 6. 1987, od 8. do 11. ure pred otroškim vrtcem Ločna-1. Pred pričetkom licitacije plačajo potencialni kupci varščino v višini 10% od izklicne cene. Prometni davek plačajo kupci, ker ni vračunan v izklicni ceni.

444/21

PRVE NOTE

Nina Kolar, 10-letna gojenka trebanjske glasbene šole, je predstavila svojih petnajst skladb za klavir. Vse so obiskovalci tople sprejeli. Nina je povedala, da najraje igra svoje melodije. Prvi skladbi je dala naslov Moji željenci. Mladi skladateljci, ki so ji melodije izšle v drobnem zvezku, pomagata tov. Sonja Teršar.

ANDREJA PONIKVAR 8.a
OŠ Jože Slak-Silvo
Trebnje

VEČER DVEH OKTETOV

NOVO MESTO — Minuli četrtek sta se na večernem koncertu v tukajšnjem Domu JLA predstavila domači Dolenjski oktet in Logaški oktet iz Logatca. Izmenjaje sta pela skladbe slovenskih, drugih jugoslovanskih in tujih skladateljev, vsak pa deset pesmi.

**IZLETI TREBANJSKIH
UPOKOJENCEV**

TREBNJE — Društvo upokojencev in invalidov Trebnje bo organiziralo 11. junija izlet v Celje, Maribor in na Osankarico na Pohorju. Letos bo za člane pripravilo še več izletov. Za 25. junij načrtujejo ogled Postojnske jame, za 9. julij obisk Jasenovca, 23. julija naj bi šli v Begunje in 3. septembra v Metliko in na Bazo 20. Prijave za izlete sprejemajo na tel. št. 44-456 in 44-190 vsak dan. Vsi izleti so enodnevni, potovanje bo z avtobusom.

NASTOP MLADIH

TREBNJE — Tukajšnje kulturno-umetniško društvo, ki nosi ime rojaka pesnika Pavla Golja, je minuli petek pripravilo večer mladih ustvarjalcev. V trebanjskem kulturnem domu so se zvrstili: pianistka Tatjana Zidar in violinstka Petra Gačnik, učenki srednje glasbene šole v Ljubljani, članice mladinske dramske skupine KUD, ki so brale pesmi Julijane Čeh, ter plesna skupina in komorni zbor KUD Pavel Golja, učenka ljubljanske srednje šole za oblikovanje in fotografijo, Andreja Novak pa je razstavljala svoje izdelke.

NOVOLES

**Lesni kombinat
TOZD Sigmat Brestanica
DS TOZD Sigmat**

razpisuje
JAVNO LICITACIJO
za prodajo naslednjih osnovnih sredstev:

Zap. Ime OS	Letnik	Izklicna cena din
1. osebno vozilo LADA 1300 (nevozno)	1982	550.000.—
2. hidravlične škarje za ravnanje in rezanje pločevine	1977	4.350.000.—

Opis hidravličnih škarij:

Stroj za ravnanje in rezanje pločevine je kombinacija razvijalne in ravnalne naprave s hidravličnimi škarjami v kompletu s hidravličnim agregatom. Teža pločevine v roli je 5.000 kg, debelina pločevine največ 2 mm, širina največ 1.000 mm, rezanje na dolžino je nastavljivo.
Ogled je mogoč vsak dan do licitacije. Licitacija bo 5. 6. 1987 ob 10. uri v upravnih prostorih TOZD Sigmat, C. prvih borcev 20, 68280 Brestanica. Interesenti morajo pred licitacijo vplačati varščino v višini 10% od izklicne cene na blagajni TOZD Sigmat. V izklicni ceni ni zajet prometni davek.

416/20

ZAHVALA

V komaj 33. letu starosti nas je nenadoma zapustil naš dragi sin, brat in stric

JOŽE ZORAN

iz Gor. Kamenja 2

Vsem, ki ste ga poznali in ga imeli radi, ter nam ob njegovi izgubi kakorkoli pomagali, mu darovali cvetje in ga pospremili na zadnji poti, se najlepše zahvaljujemo. Iskrena hvala tovarni Novoteks-TOZD-u Konfekcija in Planiki Novo mesto ter g. župniku za opravljeni obred.

Žalujoči: vsi njegovi

*Preljubi, dragi oči naš,
prehitro odšel si ti od nas,
saj je bilo tvoje življenje
prekratko za nas.*

V SPOMIN

Boleč je spomin na 30. maj, na prvo obletnico smrti, ko nam je kruta usoda iztrgala nadvse dobrega moža, očija, brata in strica

FRANCIJA HRIBARJA

iz Družinske vasi 30 a

Spomin nate je vedno živ in v naših srcih je vedno tvoja podoba. Hvala vsem, ki se ga spominjate, prinašate cvetje in prižigate svečke na njegovem preranem grobu.

Vsi njegovi

V SPOMIN

Minilo je leto, odkar nas je zapustil

STEVAN VIDOVIČ

podpolkovnik JLA v pokoju

Za njim sta nam ostala nepozaben spomin in skrita bolečina. Hvaležni smo vsem, ki se spominjajo nanj in na njegov zadnji dom. Hvala tudi tistim, ki nas niso pozabili in so nam s svojo prisotnostjo in toplo besedo lajšali ves ta čas.

Vsi njegovi

ZAHVALA

Po dolgi bolezni nas je v 74. letu starosti zapustil naš dragi mož, oče, stari oče, tast, stric in svak

VINKO MATKO

upokojenec iz Gotne vasi

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem in vaščanom, ki so ga spremili na zadnji poti, darovali cvetje, izrazili sožalje in nam pomagali. Posebno se zahvaljujemo OOS Tiskarna Novo mesto, kolektivu Dolenjska lekarna Novo mesto, ZZB NOV Gotna vas, tov. Zamanu za poslovilne besede, godbi in pevcem za žalostinke in osebju internega oddelka Splošne bolnice Novo mesto.

Žalujoči: žena Mici, sin Vinko in hči Tanja z družinama

Novo mesto, 19. maja 1987

ZAHVALA

Ob nepričakovani izgubi brata

ALOJZIJA ŠPORARJA

se najtopleje zahvaljujemo prijateljem, njegovim sodelavcem, sosedom in znancem ter njegovi delovni organizaciji Tekstil Ljubljana, tovarišici za poslovilne besede, gospodu župniku ter vsem ki ste se prišli posloviti in prinesli cvetje za slovo.

Žalujoči: sestra Tončka, Rezka, bratje Jože, Tone z družinami in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega očeta, starega očeta in moža

ANTONA MATEKOVIČA

z Radovice 49

se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izkazano pomoč v težkih trenutkih. Posebno se zahvaljujemo Onkološkemu inštitutu v Ljubljani in osebju Zdravstvenega doma v Metliki za vso skrb in nego med boleznijo. Lepa zahvala duhovniku, pevcem za občuteno odpete pesmi in govornikom za tolažilne besede. Hvala vsem, ki ste pokojnemu darovali cvetje, posebno TOZD Metraža DO Beti Metlika in KZ Metlika. Vsem, ki ste ga pospremili na zadnji poti, še enkrat iskrena zahvala.

Žalujoči: žena Marija, hčerka Marija z družino, sinova Jože in Jure in ostalo sorodstvo

Radovica, 26. 5. 1987

ZAHVALA

V 50. letu starosti nas je zapustil naš dragi dobri mož, oče, sin, stric, dedi in tast

FRANC VEHAR

iz Lobetove 34

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem, sodelavcem, dobrim sosedom in sovaščanom iz Lobetove ulice, posebno Majerletovim in Pavličevim, ki so nam v težkih trenutkih stali ob strani, nas tolažili, nam ustno in pisno izrazili sožalje, darovali pokojniku vence in cvetje ter ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo zdravnikom in osebju oddelka za intenzivno nego Splošne bolnice Novo mesto. Enako zahvalo smo dolžni kolektivu ZPV Novo mesto, LD Novo mesto, ZŠAM Novo mesto za vso pomoč, darovano cvetje in organizacijo pogreba, govornikom za ganljive besede, godbi, pevcem ter gospodu župniku za opravljeni obred. Prav tako se zahvaljujemo vsem darovalcem cvetja: DO Novoteks TOZD Konfekcije I., Krka TOZD Izolacije, Standard Konfekcije Novo mesto, KK Krka Novo mesto, Novotehni Novo mesto in vsem ostalim darovalcem. Vsem še enkrat naša iskrena hvala.

Vsi njegovi

*Teško bilo je življenje,
še težje bilo — je trpljenje.*

ZAHVALA

V 80. letu starosti nas je tiho v bolečinah in trpljenju zapustil naš dragi mož, oče, stari oče in stric

KAREL POŽEK

iz Krvavčjega vrha 1, Semič

Ob nenadomestljivi izgubi našega dragega očeta, se iskreno zahvaljujemo za izrečena sožalja vsem sorodnikom, sosedom prijateljem in znancem, ki ste v najtežjih trenutkih sočustvovali z nami, nam pomagali, darovali vence in cvetje in pospremili pokojnega v tako velikem številu na njegovi zadnji poti. Posebna zahvala dr. Blažu Mlačku, dr. Branki Petrini in sestri Anici Vraničar, ki so pokojnemu pomagali in lajšali bolečine, g. župniku iz Dragatuša, g. župniku in g. kaplanu iz Semiča za lepo opravljen cerkveni obred, govornikom Antonu Ogulinu za ganljive besede pred domačo hišo in Stanetu Plutu pri odprtem grobu. Najlepša hvala GD Krvavčji vrh in GD Črešnjevec za častno stražo in izvedbo pogreba, nosilcem praporov, kolektivu Iskra Semič in KZ Metlika za podarjene vence in izrečeno sožalje. Še enkrat hvala vsem, ki ste našega dragega očeta pospremili na njegovi zadnji poti.

Žalujoči: žena Albina, sinova Franc in Karel ter hčerka Anica z družinami in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Globoko užaloščeni ob nenadni smrti našega predragega in nepozabnega moža, očeta, starega ata, sina in brata

MIRKA MUHIČA

se iz vsega srca zahvaljujemo vsem, ki so nam v teh težkih dneh stali ob strani, in vsem, ki so v tolikšnem številu pospremili dragega pokojnika na njegovi zadnji poti in mu z vencami in rožami zasuli prezgodnji grob. Toplo se zahvaljujemo ravnatelju Dolenjskega muzeja Francu Šaliju za tolažeče in ganljive besede slovesa, članom delovne skupnosti muzeja za sočutno pomoč in gospodu proštu Jožetu Lapu za opravljeni cerkveni obred in globoko občuteno poslovilno besedo. Hvala predstavnicam naše krajevne skupnosti, ki se je ob grobu poslovila od pokojnika, in našim pevcem za odpete žalostinke. Hvala vsem, ki sočustvujete z nami.

Marjeta z Marjetko in Simonko ter ostalo sorodstvo

*Ni je večje bolečine kot v dnevih bede
nositi v srcu srečnih dni spomine.
D. Aligheri*

V SPOMIN

17. maja je minilo žalostno leto, odkar nas je nenadoma, a mnogo prezgodaj, v cvetu mladosti, brez slovesa za vedno zapustil naš najdražji

STOJAN PROSEN

Kako velika je praznina, kako neizmerna je žalost, samota in bolečina. Neskončno te pogrešamo, ljubi Stojan. Vsem znancem in prijateljem, ki ga hranite v lepem spominu in obiskujete njegov preran grob, prisrčna hvala!

Vsi njegovi

*17. maj bo ostal v spominu,
ki nikoli ne bo zbledel,
še zdaj ne moremo verjeti,
da za vedno si od nas odšel.*

ZAHVALA

Kruta usoda nam je iztrgala iz naše sredine ljubljene sina, brata, bratranca in nečaka, komaj 21-letnega

MILANA ČEŠKA

z Bučke 47

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam v najtežjih trenutkih kakorkoli pomagali, izrekli sožalje in tolažilne besede, dragemu Milanu darovali vence in cvetje ter ga v tako velikem številu spemili k preranemu počitku in s tem pokazali, kako zelo ste ga imeli radi. Hvala DO IMV-TOZD TA in sodelavcem, govornikom tov. Plankarju in tov. Ilašu za ganljive besede, izrečene ob odprtem grobu, ter gospodu župniku za lepo opravljeni obred. Toliko vas je, ki ste dokazali, kako žalujete in sočustvujete z nami, da se ne moremo zahvaliti vsakemu posebej, zato še enkrat vsem skupaj naša hvaležnost in iskrena hvala!

Žalujoči vsi njegovi

ZAHVALA

Nepričakovano in mnogo prezgodaj nas je v 29. letu starosti po težki in zahrbtni bolezni zapustila naša mamica, žena, hčerka in sestra

ZVONKA RITONJA

roj. Berus
z Mestnih njiv 7

Ob nenadomestljivi izgubi se najlepše zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, družini Razpotic, ki so z nami sočustvovali, pomagali, nam izrekli sožalje, darovali cvetje in vence in našo drago Zvonko v tako velikem številu pospremili na njeni mnogo prerani zadnji poti. Zahvaljujemo se kolektivu SŠTZU Boris Kidrič za izredno pomoč in solidarnost, osebju Onkološkega inštituta v Ljubljani, porodničnici v Novem mestu, posebno dr. Pavlinu in dr. Šribarju, Iskri Tenel, tozdu za ptt promet Novo mesto, vaščanom Kuzarjevega kala, stanovalcem bloka Mestne njive 7 in pevske-mu zboru. Iskrena zahvala govornikom ter patru Petru za opravljeni obred. Vsem še enkrat iskrena hvala.

Žalujoči: mož Igor s hčerko Sabino in sinom Jakcem, mama in oče, brat Polde in sestra Sonja z družinama ter ostalo sorodstvo

tedenski koledar

Četrtek, 28. maja — Vojislav Pezdek, 29. maja — Majda Vota, 30. maja — Ivana Nedelja, 31. maja — Angela Ponedeljek, 1. junija — Justin Torek, 2. junija — Evgenij Sreda, 3. junija — Karel Četrtek, 4. junija — Kristina

LUNINE MENE

4. junija ob 19.45 — prvi krajec

kino

BREŽICE: 29. in 30. 5. ameriška komedija Zadnja ameriška devica, 31. 5. in 1. 6. ameriška komedija Obupano iščem Suzano, 2. in 3. 6. italijanska komedija Impotentca.
ČRNOMELJ: 28. 5. ameriška znanst. fantastika Nekomolirana moč, 29. in 31. 5. ameriška komedija

MLADI volkodlak, 31. 5. ameriška komedija Kje so fantje.
GABRJE: 31. 5. ameriški film Deset božjih zapovedi, I. del.
KRŠKO: 28. 5. ameriška ljubezenska drama Moja Afrika in angleški film Volčja družina, 30. 5. ameriški triler Vigilante, 31. 5. ameriška komedija Micki in Maude.
NOVO MESTO — DOM KULTURE: 28. 5. (ob 18.) italijanski erotični film Opatiča iz Monze, (ob 20. uri) filmsko gledališče — ameriški glasbeni film Rag time, 29. 5. ameriški glasbeni film Cindy — pepelka, Od 29. 5. do 1. 6. ameriški film Ogenj z ognjem 2. in 3. 6. ameriška komedija Policijska akademija, I. del. Od 4. do 7. 6. ameriška komedija Policijska akademija, II. del.

SEVNICA: 28. 5. italijanski film Oči zla, 29. in 30. 5. ameriški erotični film Joey, veselje življenja, 31. 5. ameriški vester Bel star.
TREBNJE: 30. in 31. 5. ameriški film Pajčevina smrti.

službo dobi

ZAPOSIM delavca pri zaščiti vozil. Tel. 22-372, dopoldne. (P21-9MO)
TAKOJ zaposlim dve šivilji. Dober OD. Tel. 46-505. (3478-SL-21)

STROJNIKA buldožerja z ustreznimi strojno in izkušnjam zaposlim. Baš, Sremič 34, Krško. (pol-SL-21)

stanovanja

MLAJŠI PAR IŠČE stanovanje. Tel. 24-736, Hrnjakova. (3384-ST-21)
TRISOBNO STANOVANJE v Krškem zamenjam za podobno v Novem mestu. Tel. 21-826. int. 450 dopoldne. (3393-ST-21)
ZAKONCA s štiriletno hčerko iščeta primerno stanovanje v Novem mestu. Tel. 21-554 Dragičičeva. (3391-ST-21)
MLAD PAR zelo nujno išče stanovanje ali enosobno stanovanje v Novem mestu ali bližnji okolici. Naslov v upravi lista (3431-ST-21)

motorna vozila

Z 101 GTL, letnik 1985/5, prodam. Tel. 23-398 popoldne. (pol-MV-21)
TOTOR CROS, znamke Kreidler, prodam. Cena po dogovoru. Robert Zaman, Dvor 54 pri Žužemberku. (3390-MV-21)
DELE za fiat 127, 850 coupé, 750, 125 in kompresor trudenjik prodam. Tel. 56-102 (3394-MV-21)
TOMOS 15 SLC prodam. Alojz Kežel, Bogneča vas 12, 68231-Trebnje, (3396-MV-21)
Z 101, letnik 1977, prikolico za osebni avto, audi 80, letnik 1980, in motorno žago Stihl 051 prodam. Milan Jordan, Grajska 14, Kostanjevica, tel. 60-075 dopoldne. (3385-MV-21)
ZASTAVO 101 Mediteran, letnik 1982, ugodno prodam. Tel. 61-350, (3386-MV-21)
GOLF DIESEL, letnik 1979, karabolar, prodam. Muška, Dolenjske Toplice 56 a, tel. 65-090. (3361-MV-21)
CITROEN GS, letnik 1972, registriran, v dobrem stanju, zelo ugodno prodam. Tel. 77-186. (3363-MV-21)
ALFA 33, 1,5 Q. ORO, letnik 1986, prodam. Ob Težki vodi 21, Šmihel, Novo mesto, (3366-MV-21)
Z 126 P, letnik 1979, registrirano do 5. maja 1988, prodam, po ugodni ceni. Franc Komljanec, Stara Bučka 18, Škocjan, (3368-MV-21)
Z 101 prodam ali zamenjam za drugo vozilo. Tel. 42-534. (3370-MV-21)
Z 101, karabolar, prodam. Marjan Petrinčič, Kurirska pot 11, Novo mesto, (3365-MV-21)
Z 101, letnik 1978, in škodo 120, letnik 1979, prodam. Kastelic, Gor.

Globodol 9, Mirna peč. (3372-MV-21)
TOMOS AVTOMATIK, letnik 1986, nevožen, prodam. Tel. 25-788. (3374-MV-21)
DKW 175, letnik 1955, in MZ ES 175, letnik 1971, prodam. Jankovič, tel. 57-717. (3376-MV-21)
MOPED APN 6 z dodatno opremo, malo rabljen, prodam. Tel. 82-028 popoldne. (pol-MV-21)
Z 750, letnik 1979, 12/87, in avtomatik, letnik 1983, prodam. Lutrško selo 20, Otočec, ali tel. 85-052. (3377-MV-21)
JUGO 45, letnik 1985, prodam. Tel. 23-667 popoldne. (3380-MV-21)
126 P, letnik 1984 prodam. Miran Čelič, Koroška vas, (3383-MV-21)
Z 101 GTL, letnik 1983, prodam. Tel. 21-425 dopoldne. (3459-MV-21)
Z 101, letnik 1979, ugodno prodam. Hudo 4, Novo mesto (3460-MV-21)
GOLF DIESEL, letnik 1984, prodam. Ogleđ vsak večer na CBE 31, Metlika. (3410-MV-21)
LADO CARAVAN, letnik 1978, prodam. Tel. (068) 25-676. (3407-MV-21)
NSU 1200, prodam. Franc Blažič, Ždinja vas 19. (3402-MV-21)
OPEL KADET, letnik 1973, prodam. Rifelj, Ždinja vas, 49, Otočec, pri gostilni Pugej. (3408-MV-21)
126 P, letnik 1984, prodam. Tel. 26-515 popoldne. (3404-MV-21)
KAROSERIJO za R 4 GTL, poškodovano, prodam kompletno ali po delih. Tel. 23-979. (3403-MV-21)
ZASTAVO 750, letnik 1975, prodam. Edvard Gnidovec, Vel. Lipovec 11, Dvor. (3414-MV-21)
BMW 316/4, letnik 1985, prevoženih 14.000 km, prodam. Marjana Kozine 30, Novo mesto: (3420-MV-21)
JUGO 45, konec leta 1985, prevoženih 17.000 km, prodam. Tel. 47-107. (3422-MV-21)
Z 101 GTL, (petero vrat), letnik 1985, prodam. Jelka Illovar, Dilančeva 11, Novo mesto, tel. 21-608, popoldne. (P21-9 MO)
LADO CARAVAN, letnik 1981, prevoženih 51.000 km, prodam. Lado Arh, Kobile, Leskovec pri Krškem, tel. (068) 71-168. (3423-MV-21)
RABLJENO ŠKOLKO za Renault 4 prodam. Zupančič, Potok 35, tel. 84-619. (3462-MV-21)
126 P, letnik 1977, prevoženih 56.000 km, ohranjen, ugodno prodam. Andreja Legiša, Drska 11, Novo mesto, tel. 22-835. (ček-MV-21)
Z 101, letnik 1979, prodam. Tel. 27-663. (3430-MV-21)
ŠKODO 1000 MB in S 110 L po delih prodam. Hugo Cujnik, Ob Težki vodi 38, Novo mesto. (3433-MV-21)
FIAT 750, letnik 1975, prodam. Stane Pugej, Cesta herojev 9, Novo mesto.
ZASTAVO 750, letnik 1985, dobro ohranjen, ugodno prodam. Perpar, Mrzla luža 2, 68212 Velika Loka. (3435-MV-21)

JUGO 45, prevoženih 11.000 km, prodam. K Roku 72, Novo mesto, (3438-MV-21)
Z 101 M, letnik 1982, odlično ohranjen, prodam. Ivan Kodrič, Črešnjice 46, 68263 Cerklje ob Krki. (3425-MV-21)
ZASTAVO 750, letnik 1984, 12.000 km, dobro ohranjen, prodam. Škrbec, Mestne njive 5, Novo mesto. (3427-MV-21)
VESPO, starejši letnik, prodam. Tel. 21-490. (3428-MV-21)
126 P, letnik 1979, prodam. Mežan, Otočec 44. (3429-MV-21)
LADO 1300 S, letnik 1985, registrirano do marca 1988, prodam. Tel. (068) 85-995. (3442-MV-21)
ZASTAVO 128, letnik 1981, prodam. Aco Djukič, Nad mlini 43, tel. (068) 22-104. (3446-MV-21)
ZASTAVO 101, letnik 1976, registrirano do novembra 1987, prodam. Leon Skindler, Gmajna 43, Raka. (3458-MV-21)
126 P prodam. Tel. (068) 26-900. (3447-MV-21)
Z 101, letnik 1980, prodam. Alojz Udovič, Vrtača, Semič, tel. 56-370. (3449-MV-21)
LADO 1300, letnik 1984, prodam po ugodni ceni. Tel. (068) 56-213. (3452-MV-21)
FIAT 126 P, letnik 1979, prodam. Junc, Otočec 101, popoldne. (3451-MV-21)
SPAČKA, letnik 1976, v obnovljenem stanju, prodam. Anton Derganc, Češnjeva 19, Mirna peč. (3454-MV-21)
PRODAM 126 P, letnik 81 in motor Tomos. Telefon 43-739 (po 18. uri) (P21-10-MO)
LADO 1600, letnik 1982, prodam. Ivan Jordan, Draga 1, Šmarješke Toplice. (3527-MV-21)
AVTOMATIK 3 ML prodam za 26 SM. Z resonanco. Tel. 24-455. (3492-MV-21)
LADO 1200, letnik 1976, prodam. Tel. 44-313. (3528-MV-21)
ZASTAVO 128, letnik december 1983, prodam. Tel. (068) 60-147, popoldne. (P21-15MO)
LADO 1600, letnik 1978/10, prodam. Vinko Baznik, Gor. Pirošica 21, Cerklje ob Krki. (3543-MV-21)
Z 101 GTL 83/XI, prodam. Tel. 51-511. Miljenko Vujaškovič, Semič 42 d. (3544-MV-21)
GOLF, letnik 1979, nujno prodam. Tel. (068) 82-814. (3545-MV-21)
GOLF DIESEL, letnik 1984, prodam. Tel. (068) 61-971 dopoldne ali popoldne (068) 68-474. (3546-MV-21)
Z 101, letnik 1981, prodam. Jože Žugič, Črešnjice 52, Cerklje. (3548-MV-21)
126 P, letnik 1979, prodam. Tel. 42-234. (3550-MV-21)
OPEL KADET, letnik 1969, prodam. Srečko Šavrin, Rovišče 16, Studenec. (3551-MV-21)
Z 128 in kabino na Z 640 prodam. Tel. 75-851. (3552-MV-21)
GOLF D, 27. 11/84, bele barve, 4 vrata, 42000 km, prodam. Tel. 21-050, int. 33, dopoldne, ali 24-314 po 15. uri. (3537-MV-21)
PRODAM dobro ohranjen 126 P, letnik december 81, prevoženih 43000 km. Tel. 23-531. (P21-16MO)
POCENI prodam lado 1600, letnik 80. Prevoženih 80.000 km, reg. do konca leta. Jože Pirc, Kržišče 12, Raka. (3471-MV-21)
JUGO 55, letnik 1984, prodam. Anton Miklič, Mačkovec 18, Novo mesto. (3472-MV-21)
ZASTAVO C, letnik 81, prodam. Ljubo Arsenovič, Gornja Straža 163. (3473-MV-21)
ŠKODO 120 L, letnik 80, prodam. Pavel Kurent, Škrijevo 1, Šentrupert. (3475-MV-21)
KOMBI IMV, letnik 1977, in jawo 350, novo, prodam. Balabanič, K Roku 29, Novo mesto. Tel. 23-770 popoldne. (3477-MV-21)
126 P, letnik 82, prodam. Prevoženih 33.000 km. Breg 16. Tel. 21-934. (3479-MV-21)
126 P, letnik 1981, 16000 km, in motorno škroplnilno pihanija ugodno prodam. Tel. (068) 25-948. (3481-MV-21)
ALFA SUD, letnik 81, prodam. Dolenje Kamence 60 a. (3482-MV-21)
R 4 GTL, letnik 1984, 11. mesec, prodam. Tel. 84-994. (3483-MV-21)
LADA 1200, starejši letnik, v voznem stanju, prodam za 35 SM. Drago Pavlovič, Bušča vas 6, Cerklje. (3484-MV-21)
ZARADI odhoda v JLA prodam Z 750, letnik 80. Samo Mavsar. Tel. 22-521, samo dopoldne. (3486-MV-21)
AVTOMATIK, odlično ohranjen, poceni prodam. Božič, M. Majcen 3, Novo mesto. Tel. 26-973. (3487-MV-21)
Z 101 konfort, letnik 82, prodam. Marija Šiško, Mali Slatnik 4, Novo mesto. (3489-MV-21)
MOTORNO vozilo avtomatik in prikolico, še skoraj novo, prodam. Maks Šebilja, Podgora 5, Krško. (P20-4-MO)
R 4, starejši letnik, registriran, ugodno prodam. Jože Berkopec, Pristava 5, Novo mesto. (3490-MV-21)
JUGO 45, letnik 1984, prodam. Tel. 85-412. (3491-MV-21)
Z 750 S, letnik 1978, prodam. Žitnik, Trška gora 29, Otočec. (3499-MV-21)
SIMCO 1100, letnik 1979, z majhno okvaro na motorju, prodam. Ogleđ v soboto in nedeljo. Otočec 22, Doličanin. (3501-MV-21)
APN 6 in dvokasetar (2 x 30 W) prodam. Tel. 42-746. (3505-MV-21)
FIAT 126 P, letnik 1977, prodam. Kotarjeva 1, Novo mesto. (3504-MV-21)
ZASTAVO 128, letnik 1985, prodam. Tel. (068) 44-774 od 8. do 15. ure. (3510-MV-21)

Z 101 C, letnik 1982/83, v dobrem stanju, prodam. Ogleđ večer. Zupančič, Regrča vas 80, Novo mesto. (3518-MV-21)
ZASTAVO 128, staro pol leta, prodam. Tel. 24-712. (3519-MV-21)
VW kombi, letnik 1971, generalno obnovljen, prodam. Tel. (068) 43-815, večer 24-895. (3521-MV-21)
Z 101 GTL, letnik 1985, prodam. Tel. 26-975. (3520-MV-21)
Z 101, letnik 1974, zelo dobro ohranjeno, registrirano do decembra 1987, garažirano, prvi lastnik, prodam. Ignac Horžen, Boršt 15 a, 68263 Cerklje, tel. 69-229. (pol-MV-21)
126 P, letnik 1980, prodam. Tel. 22-150. (3534-MV-21)
JUGO 45, letnik 1986, prodam. Tel. 21-694. (P21-14MO)
ZASTAVO 750 S, letnik 1977, ugodno prodam. Tel. 44-762, v večernih urah. (pol-MV-21)
GOLF DIESEL, letnik 1980, prodam ali menjam za zastavo 750. Dol. Kamence 27. (3523-MV-21)
126 P, letnik 1979, prodam. Tine Pirc, Del. Vodenice 1, Kostanjevica. (3524-MV-21)
POPOLNOMA NOV 126 PGL, rdeč, takoj prodam za 10 SM ceneje in tomos avtomatik, star eno leto, ugodno prodam. Vel. Bučna vas 35 a, Novo mesto. (3525-MV-21)
Z 750, letnik 1971, ugodno prodam. Marko Bevc, Lutrško selo 15, Otočec. (3526-MV-21)
ZASTAVO 750, letnik 1977, na novo registrirano, prodam. Jenič, Danila Bučarja 8, Novo mesto. (P21-12MO)

prodam
VPREŽNEGA VOLA, starega tri leta, kravo, smrekove plohe in hrastove deske prodam. Avbar, Gor. Globodol 5, Mirna peč (3399-PR-21)
OKROGLO KUHINJSKO MIZO (še zapakirano) prodam za samo 6,5 SM. Tel. 27-330. (3400-PR-21)
PRALNI STROJ Favorit 2000, star tri leta, v brezhibnem stanju, prodam. Tel. 26-640. (3387-PR-21)
PRIKOLICO za osebni avto prodam. Tel. 75-600. (3392-PR-21)
NOV, nerabljen hladilnik Gorenje (175 l) prodam Tel. 81-961 v soboto popoldne. (3397-PR-21)
PRODAM diatonično harmoniko AL. Prostor CIS — FIS, F dur. Marjan Kerin, Veliko Mršašvo 51, Podbočje. (pol, PR-21)
BASS OJAJEVALEC čajavec GA 205 (200 W), kitarski ojačevalec Git-tardov mini — 50, bas kitara Tajfun, orgle Farfisa VIP — 255 in orgle Tiger — EKO prodam. Informacije na tel. (068) 75-508 popoldne. (3365-PR-21)
KUHINJO, povsem ohranjeno, ugodno prodam. Tel. 22-486. (3409-PR-21)
ŠOTOR za štiri osebe in otroško posteljo prodam. Ob Težki vodi 21 (Šmihel), Novo mesto. (3366-PR-21)
GARAŽNA VRATA, rabljena, in balkonsko ograjo dolžine 5,50 m prodam. Tel. 23-376. (3367-PR-21)
KOŠNJO SENA prodam. Tomič, Loke 10, Straža, tel. 85-370. (3369-PR-21)
OTROŠKO POSTELJO z jogijem poceni prodam. Tel. 25-251. (3371-PR-21)
KOBILO, staro dve leti, prodam. Jože Turk, Mali Orehek 6, Stopiče. (3375-PR-21)
NOV PRALNI STROJ z garancijo prodam. Jožica Vovk, Čečevce 1, Šmarješke Toplice. (3378-PR-21)
HLEVSKI GNOJ prodam. Ivan Nagelj, Smolenja vas 22, tel. 27-807. (3379-PR-21)
KRAVO, brejo 8 mesecev, dobro mlekario, prodam. Može, Jurna vas 2. (3355-PR-21)
HRASTOVE DESKE (3-4 cm) in P 126, letnik 1978, prodam. Franc Svetlin, Vrhovno 9, Mirna peč, tel. 84-336. (3405-PR-21)
MLADO KRAVO, brejo 8 mesecev, prodam. Franc Rupar, Goriška vas, Škocjan. (3129-PR-20)
BARVNI televizor Gorenje (56 cm) prodam za 10 SM. Tel. 26-419. (3415-PR-21)
AVTO RADIO in 400 l domačega belega vina prodam. Tel. 27-781. (3463-PR-21)
EMAJLIRANO pomivalno mizo, dva rabljena kavča, drvarnico in štedilnik na drva prodam. Gačnik, Slakova 5, Novo mesto. (3416-PR-21)
BRAKO PRIKOLICO in tovrno prikolico prodam. Tel. 22-353. (3424-PR-21)
PRODAM več krav po izbiri, traktorske grablje SIP 220 in vinograd z zidanico. Anton Gripec, Globodol 2, Mirna peč. (3444-PR-21)

RISALNO MIZO formata B1, prodam. Tel. 22-104 popoldne. (3331-PR-20)
POROČNO OBLEKO, belo, dolgo, št. 38, prodam. Ždinja vas 30, Otočec. (3445-PR-21)
RABLJENO STREŠNO OPEKO in polkavč prodam. Turk, Mala Cikava 14, tel. 22-963. (3457-PR-21)
RAZTEGLJIVO sedežno garnituro Pingvin prodam po polovični ceni. Tel. 27-476. (3450-PR-21)
ŠPORTNO KOLO Senior na 10 prestav, malo rabljeno, prodam za 7 SM. Tel. 27-476. (3450-PR-21)
SURF Mistral, starejši letnik, primeren za začetnike, ugodno prodam. Tel. 27-873. (3424-PR-21)
HLADILNIK (180 l) rabljen, prodam. Jože Smrekar, Šegova 80, Novo mesto. (3432-PR-21)
NAMIZNI zidljivi desni štedilnik in 2 kubika borovih plohov (5 cm) prodam. Butalin, Ob Težki vodi 32, tel. 27-679. (3432-PR-21)
RAZTEGLJIVO MIZO in 6 stolov, 2 manjša fotelja (lupini) in otroško posteljo prodam. Vse je rabljeno in zelo poceni. Tel. 21-654.
DEŠKO KOLO Junior (5 prestav) prodam. Neva Kovačič, tel. 24-997. (3468-PR-21)
BRAKO PRIKOLICO in kanu prodam. Tel. (068) 42-136. (3467-PR-21)
PRODAM gajbe. Cena po dogovoru. Dol. Nemška vas 7, Trebnje. (3436-PR-21)
PRODAM prvo in drugo košnjo na stoječem. Paučič, Ljubljanska 4, Novo mesto. (3426-PR-21)
BARVNI TELEVIZOR Iskra prodam. Cena 40 SM. Kozan, Gor. Straža 150. (3440-PR-21)
PRODAM KOMAT (22 col). Jože Rupar, Klenovik 11, Škocjan. (3442-PR-21)
PRALNI STROJ Gorenje, pomivalni stroj Candy, hladilnik, televizor Grundig (66 cm), dobro ohranjen, prodam. Tel. 21-398. (3443-PR-21)
KOVINSKO CISTERNO za olje (1900 l) prodam. Škof, Drska, tel. 23-952. (3488-PR-21)
STARO furnirano spalnico in kavč z nastavkom za knjige ugodno prodam. Tel. (068) 62-056. (P21-1MO)
UGODNO PRODAM TRAVO (seno) na košnji najboljšemu ponudniku. Slavko Komočar, Krško, tel. 72-868. (3355-PR-21)
OSTREŠJE (16 x 14), plohe, hrast in kombi plošče 40 m² x 4 cm prodam. Rus, Meniška vas 32, Dolenjske Toplice. (3533-PR-21)
NOVO PEČ na olje gorenje prodam. Tel. 23-597. (3493-PR-21)
BAS OJAJEVALEC montarbo 150 W, klavirski harmoniko melodija, dva mikrofona in 80 let star čevljarski stroj dirkoop, prodam. Ivan Krajč, Brunice 86. (3495-PR-21)
OMARO za dnevno sobo, staro eno leto, prodam. Kostrevec, Ratež 31- (3494-PR-21)
RABLJENO SEDEŽNO GARNITURO s kavčem prodam. Tel. (068) 21-815. (3500-PR-21)
BARVNI TV gorenje ugodno prodam. Tel. 23-591. (3507-PR-21)
NOV NAMIZNI VRTALNI STROJ prodam. Tel. 42-047. (3508-PR-21)
PRODAM garažo v Kočevju, Rudarsko naselje. Velikost 21 m². Tel. (061) 852-269. (3547-PR-21)
Računalnik SPECTRUM + nov, ter ojačevalec ELKA-LESLIE 100W, prodam. Telefon 43-776, popoldne.

kupim
STAR LESEN HRAM ali barako kupim. Tel. 25-747. (P21-12MO)

posest
ZAMENJAM visokoprtilično hišo s petimi sobami — hiša je (8 x 9 m), veranda (3 x 4 m), gospodarsko poslopje (16 x 4 m), 4200 m² vrta, na Gorenjskem blizu Medvod, 17 km od Ljubljane — za hišo v bližini Novega mesta, po možnosti na Trški gori oz. Otočcu, na mirnem kraju. Ponudbe pošljite pod šifro »MIREN KRAJ«. (3443-PO-21)
ZAMENJAM POSESTVO, 5 ha, za hišo in vrt v bližini Sevnice. Naslov v upravi lista. (P20-3MO)
ZIDANO VIKEND HIŠICO (elektrika, voda), vinograd, sadovnjak, njivo in gozd prodam. Nahajja se 7 km iz Sevnice oz. 7 km od Tržišča na Dolenjskem. Tel. (061) 454-958. (3549-PO-21)
PRODAM HIŠO z objektom za avtokleparsko in ličarsko obrt v Dobovi, najraje zdomec. Prostor je uporaben tudi za druge obrtne delavnice. Alojz Bračun, 68-257 Dobova, Gerjevičeva 69, tel. (068) 67-473.
VIKEND (cca. 7 a) z manjšim vinogradom blizu Novega mesta prodam. Tel. 26-573. (3485-PO-21)
GOZD 970/1 22,64 arov prodam. Sela, Brežice. Pavel Hervol, Mestne njive 4, Novo mesto. (3437-PO-21)
VŠENTRUPERTJU zamenjam sončno terasasto zaprtju parcelo s 3000 m² za parcelo v Šmarjeških Toplicah ali okolici. Naslov v upravi lista. (P21-8MO)
PRIMALEM Orehku (Stopiče) prodam urejen vikend z 2000 m² zemlje. Tel. (061) 372-265, Mikulan. (3436-PO-21)

razno
PARTNERJA ZA ODPIRANJE ŠIVILSKE OBRTI iščem. Ponudbe pošljite pod šifro »BUTIK«. (P21-11MO)
V okolici Brežic iščem žensko upokoženko, ki bi bila pripravljena pomagati v gospodinjstvu in negovati ostarelo žensko na deželi. Stanovanje in hrana preskrbljena, ostalo po dogovoru. Naslov v upravi lista (pol-RA-21)

preklci
JOŽICA MURGELJ, Ul. Slavka Gruma 16, Novo mesto, opozarjam tov. Amico Jordan, Slavka Gruma 14, naj me preneha žaliti in širiti lažne govorice o meni, in zahtevam, da se mi javno opraviči, sicer jo bom sodno preganjala. (3388-PK-21)

globtour

novi mesto
 ☎ 25-125, 25-789

Tečaji tujih jezikov v tujini

JUGO 45, letnik februar 1985, prodam. Tel. 22-661. (3509-MV-21)
R 4, letnik 1977, prodam. Drkušič, Zagrebška 11, Novo mesto. (3512-MV-21)
ŠKODO 110 L, registrirana do 5. 4. 1988, dobro ohranjena, nujno prodam. Tramte, Dobrava, Škocjan. (3513-MV-21)
WV, letnik 1950, grafit metalik, z odpiranjem strehe, ter WV, letnik 1967, rdeče bel, oba registrirana, prodam. Dragan, Družinska vas 90, 68220 Šmarješke Toplice. (3514-MV-21)
TOMOS A 3 ML, startri mesece, nujno prodam. Tel. 23-578 od 16. ure dalje. (3515-MV-21)
126 P, letnik 1982, prodam. Ul. talev 1, Novo mesto. (3516-MV-21)
JUGO 45, letnik 1982, prodam. Župevec, Žabja vas 16, Novo mesto. (3517-MV-21)
Z 101 C, letnik 1982/83, v dobrem stanju, prodam. Ogleđ večer. Zupančič, Regrča vas 80, Novo mesto. (3518-MV-21)
ZASTAVO 128, staro pol leta, prodam. Tel. 24-712. (3519-MV-21)
VW kombi, letnik 1971, generalno obnovljen, prodam. Tel. (068) 43-815, večer 24-895. (3521-MV-21)
Z 101 GTL, letnik 1985, prodam. Tel. 26-975. (3520-MV-21)
Z 101, letnik 1974, zelo dobro ohranjeno, registrirano do decembra 1987, garažirano, prvi lastnik, prodam. Ignac Horžen, Boršt 15 a, 68263 Cerklje, tel. 69-229. (pol-MV-21)
126 P, letnik 1980, prodam. Tel. 22-150. (353

JOŽE ŽIBERT iz Dol. Globodola prepovedujem sinu prodajo premičnin in nepremičnin za moje kmetije. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjal. (3413-PK-21)

obvestila

SPREJEMAM NAROČILA (zadnje v tej sezoni) za jarkice hisex, rjave, stare 8 tednov. V prodaji bodo 1. in 2. julija 1987 v Šmarjeti 15, Šmarješke Toplice (nasproti gostilne). (3497-OB-21)

SPREJEM KNIŽIG Cankarjeve zahtebe bo v Novem mestu na Glavnem trgu od 1. 6. do 5. 6. (3502-OB-21)

GOSTILNA Rogelj, Rdeči kal pri Dobrniču, vabi v nedeljo, 31. maja, na vrtno veselico. Igra ansambel Franca Miheliča. (3419-OB-21)

ŠIVAM zavese, klasične in rustikalne. Janja Sehič, Lobetova 12, Novo mesto. Tel. 23-893. (3381-OB-21)

KERAMIK polagam vse vrste keramike. Tel. 26-480 Kuletič. (3352-OB-21)

CENJENE stranke obveščam, da čistim talne obloge. Ivan Polanc, tel. 22-348. (3482-OB-21)

zahvale

MILKI KOČJAN iz Butoraja, ki je našla in mi poslala izgubljene dokumente, se najlepše zahvaljujem. Jože Žugelj, Dragomlja vas. (3536-ZA-21)

ELEKTROTEHNIČNI SERVIS

TREBNJE — EKSPRESNA POPRAVILA PRALNIH STROJEVI

Prijave okvar za Trebnje z okolico vsak dan od 7. do 8. ure na tel. 44-431, za Novo mesto pa od 7. do 14. ure na telefon 26-032. Se priporočam!

437/21

GOSPODINJE

Izolacije SERVIS VIKTOR PAJEK, Maribor, Ptujka 89

Generalna menjava izolacije vseh znamk zamrzovalnikov, ki točijo, rosijo, ledeno.

TRILETNA GARANCIJA

Cenjena naročila sprejemam vsak dan od 8. do 10. ure in od 17. do 19. po telefonu (062) 413-606

Konec leta žrebanje:

1. zamrzovalnik

2. hladilnik

Izrežite ta listek in mi ga dajte ob popravilu vašega zamrzovalnika. Za storitve na vašem domu ne zaračunavam kilometrov.

DEŽURNE TRGOVINE

V soboto, 30. maja, bodo odprte do 19. ure naslednje prodajalne živili:

- v Novem mestu: Potrošniški center Ločna
 - v Šentjerneju: Mercator Samopostrežba
 - v Dolenjskih Toplicah: Mercator-prodajalna vrelce
 - v Žužemberku: Emona-Dolenjka Market
 - v Straži: Mercator-KZ Krka
- Vse ostale prodajalne živili bodo odprte do 13. ure.

ZA VEGOVA PRIZNANJA

Na šolskem tekmovanju iz matematike je 18 učencev osvojilo bronasto Vegovo priznanje, na občinskem jih je pet prejelo srebrno. S Tomom Cerovškom sva se uvrstila na republiško tekmovanje v Novem mestu. Rezultate tega tekmovanja pričakujem z negotovostjo, ker so bile naloge precej težke.

PRIMOŽ CVELBAR, 8. b OŠ Jurij Dalmatin Krško

POGOVOR Z BORCI PREKOMORCI

Učence osmih razredov naše šole so obiskali borci V. Prekomorske brigade, in to tovariši Čiuha, Orožen, Smit in Kosirnik. Na razgovoru v pionirski sobi so obujali spomine na vojna leta prisilno mobilizacijo v nemško vojsko in na ustanovitev brigade, ki je sodelovala tudi v osvoboditvi Ljubljane. Ob koncu srečanja so gostje poudarili, da moramo varovati svobodo in jo po potrebi braniti.

URŠKA SLAPŠAK, 8. OŠ Jurij Dalmatin Krško

13 JIH ŽIVI LE OD SOCIALNE PODPORE

METLIKA — Družbeno denarno pomoč kot edini vir preživljanja dobiva v metliški občini 13 ljudi, kot dopolnilni vir pa 54. Od marca znaša ta pomoč za tiste, ki jim je to edini vir preživljanja, 52.700 din, za tiste, ki jim je to dopolnilni vir, pa v povprečju polovico edinega vira. Kriteriji za dodelitev denarne pomoči so dokaj strogi: za moške starost nad 65 in za ženske nad 60 let, pogoj je, da nimajo nobenih dohodkov oz. nikogar, ki bi jih bil dolžan preživljati, če pa imajo premoženje, se nanj vključi socialno skrbstvo, oz. se dedovanje omeji. Do dopolnilnega vira je upravičen tisti, katerega dohodki ne dosegajo zagotovljene ravni socialne varnosti. Mlajši pa morajo dokazati nesposobnost za delo z izvidom ustrezne komisije. Ob posebnih primerih, kot so smrt v družini, požar ipd., dodelijo tudi enkratno denarno pomoč, ki jo najmanj enkrat na leto dobijo tudi tisti, ki dobivajo stalno denarno pomoč.

SREČANJE MLADIH VARČEVALCEV

NOVO MESTO — Ljubljanska banka, temeljna dolenska banka vsako leto v maju organizira srečanje aktivov mladih varčevalcev kot nekakšno nagrado prizadevnim delavcem in varčevalcem šolskih hranilnic in njihovim mentorjem iz vse Dolenjske. Letošnje srečanje je bilo v torek, 26. maja, v prostorih novomeške banke. Udeležilo se ga je 120 predstavnikov iz 29 šolskih hranilnic. Mladi varčevalci so bili dopoldne tudi gostje Laboda, Novoteksa in Krke, popoldne pa so imeli še družabno srečanje in kviz o delu v šolski hranilnici, o aktivnostih ZSM in o kulturnozgodovinskih znamenitostih Dolenjske in Bele krajine. Ob tej priložnosti so tri najboljše šolske hranilnice nagradili. Priznanje in nagrado so dobile hranilnice z osnovne šole Mokronog, Suhor in 12. SNOUB Bršljin.

TEDEN SOLIDARNOSTI

LJUBLJANA — Tu so predstavili sicer že tradicionalne prireditve ob tednu solidarnosti, ki bo od 1. do 7. junija. Teden solidarnosti bo najbolj vsebinsko označila seja koordinacijskega odbora za razvijanje in uveljavljanje socialistične solidarnosti. Seja bo v Zagorju ob Savi, kjer bodo spregovorili o ukrepih za ublažitev škode zaradi plazu s hriba Ruardi.

Ob tednu solidarnosti bo Rdeči križ 28. maja organiziral zbiranje oblačil, obutve in posteljnine. V Kranju bodo odprli sejem opreme in sredstev civilne zaščite in ob njem strokovne seminarje. Ob začetku tedna solidarnosti bodo v prostorih Rdečega križa Slovenije

odprli razstavo del Igorja Pleška na temo skopski potres. Ob tednu solidarnosti bodo uvedli dodatne poštne znamke in doplačilo vozovnicam in vstopnicam.

ZNAMKE IN ZNAČKE V LIPICI

LIPICA — Tu bo 6. in 7. junija 4. mednarodno srečanje filatelistov, značkarjev in numizmatikov. Obiskovalci prireditve si bodo lahko oba dneva ogledali še nastope dresiranih konj. V okviru srečanja, ki ga organizira Filatelistično-numizmatično društvo Lipica, sodi tudi razstava Gobe na znamkah, razglednicah in spominskih kuvertah. Na ogled bo od 5. do 10. junija v hotelu Maestoso.

B. L.

V najinem domu je praznina, v srcu mojem bolečina, ki ne bo nikol minila, dokler ne bo tudi mene črna zemlja krila.

V SPOMIN

JOŽEFU PLANINCU

Valvazorjevo nabrežje 11 Krško

30. maja bosta minili dve leti žalosti in samote, odkar si me zapustil in odšel v večni dom, spomin na tebe pa bo ostal vedno živ.

Žaluojača žena Marija

ZAHVALA

V 78. letu nas je zapustil naš dragi mož, oče, stari oče, prastari oče, brat, stric in tast

ANTON ŠEGINA

Gorenja Podgora 12, Stari trg ob Kolpi

Ob boleči izgubi se najlepše zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam v teh težkih trenutkih pomagali, izrekli sožalje, darovali vence in cvetje in pokojnega v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti. Zahvaljujemo se patronažni sestri Ireni, pevskemu cerkvenemu zboru za zapete žalostinke ter duhovnikoma za lepo opravljeni obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žaluojači: vsi njegovi

Za vedno odšel si od nas, zdaj v črni zemlji počivaš, a v srcih naših vedno živel, saj vedno si tako rad nas imel.

ZAHVALA

V 86. letu nas je za vedno zapustil naš dragi mož, oče, ded in praded

FRANC KOMLJANC

iz Polja pri Krmelju

iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so nam izrekli sožalje, darovali cvetje ter pokojnega pospremili na njegovi zadnji poti. Iskrena zahvala tov. Marjanu Jamšku za poslovilne besede in gospodu župniku za opravljeni obred.

Vsi žaluojači

Polje, Malkovec, Ljubljana 8. 5. 1987

Trpljenje si prestal, v grobu boš zdaj mirno spal. Nikdar te ne bomo pozabili, ker smo te zares ljubili.

ZAHVALA

14. maja nas je po težki in zahrbtni bolezni v komaj izpolnjenem 49. letu starosti zapustil naš dragi mož, oče, sin in brat

MARTIN KRAMARIČ

iz Grabovca pri Metliki

Z bolečino v srcu se iskreno zahvaljujemo internemu oddelku Splošne bolnice Novo mesto za trud med boleznijo ter Zdravstvenemu domu Metlika. Posebno zahvalo smo dolžni družinam Dragovan, Črnič, Kostelec za njihovo nesebično pomoč. Štubljarju za ganljive besede pred domačo hišo in tov. Bučarju za besede pri odprtem grobu. Zahvaljujemo se gasilskemu društvu Grabovec, organizaciji ZZZ, ZSMS Grabovec, TOZD Tovarni avtomobilov IMV Novo mesto, Pionir Novo mesto, obratu Novoteksa Metlika, OŠ 15. SNOUB Belokranjske Metlika, cerkvenemu pevskemu zboru in gospodu župniku za lepo opravljeni obred ter vsem, ki ste kakorkoli v tem težkem trenutku sočustvovali z nami, nam izrekli sožalje in našega pokojnega očeta v tako velikem številu spremili k njegovemu večnemu počitku. Vsem še enkrat nadvse iskrena hvala!

Žaluojači: žena Martina, sinovi Janez, Tine in Franci, mama, brat Ivan in sestra Marija z družinama ter ostalo sorodstvo

Delo in trpljenje — bilo tvoje je življenje.

ZAHVALA

Tiho nas je zapustila draga žena, sestra, mama in stara mama

TILKA ŽIBERT

roj. PERPAR

iz Dol. Globodola 9

Najlepše se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in sodelavcem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, darovali cvetje, izrekli sožalje in spremili pokojno na njeni zadnji poti. Iskrena hvala DO IMV Novo mesto, DO PTT Novo mesto — TOZD Polževo, DO Iskra Semič, DO UKC IR in župniku za opravljeni obred.

Žaluojači: mož Jože, sestra, sinova Jože in Martin, hčerke Anica, Tilka in Magda z družino

Ne morem iz zemlje kot drobna semena, da znova bi segli mi v tople dlani. Ne morem, med nami je krsta lesena in grob je med nami, tišina prsti, le sveča ljubezni visoko gori.

V SPOMIN

BRANKE KNEZ

Ni je večje bolečine, kot v dnevih bede nositi v srcu srečnih dni spomine. Bolečina je težka, kot da si odšla včeraj. 30. maja bo minilo leto dni, odkar se je pretrgala tvoja življenjska pot. Čas ni zmanjšal naše bolečine, praznina je vse večja. Ljubezen, ki si nam jo velikosrčno dajala, nam manjka vse bolj. Pogrešamo te neizmerno, vedno v mislih s teboj, ponosni, da smo tvoji. Hvala vsem, ki se je spominjate, postojite ob njenem preranem grobu in ji prižigate svečke.

V nemi bolečini in neizmerni praznini vedno neutolažljivi: mami, oči, stara mama ter Marjan in ostalo sorodstvo

Krmelj, Malkovec 25. 5. 1987

Lepo ti pomlad je cvetela, ko kruta usoda ti življenje mlado je vzela.

V SPOMIN

25. maja mineva žalostno leto, odkar nas je tragično in mnogo mnogo prezgodaj zapustil naš nadvse dragi

PAVLE PER

iz Brezovice 7, Šmarješke Toplice

Boleč spomin nate v naših srcih še živi. Hvala vsem, ki se ga še spominjate, mu prižigate svečke in nosite cvetje. Posebno se zahvaljujemo Kosovim iz Šmarjete.

Za njim žaluojači: mama, sestra z otroki in prijatelji

RIA BAČER

Novinarski kolega, ki je napisal in tudi prebral nekaj člankov, je nekoč dejal, da pozna samo dva novinarja, ki sta sposobna v pičlih desetih minutah napisati kar berljivo poročilo s katerikoli seje. Obe sta novinarki. Ena živi v Ljubljani, druga pa je Ria Bačer iz Dolenjskega lista. In ta dolenjska, vehementna, hitro se navdušujoča Ria je šla v maju, najlepšem mesecu v letu, v pokoj. Z vsemi potrebnimi leti: 26 let je bila novinarka, preostanek pa tajnica uredništva našega tednika.

Bačerjeva se spominja, da je v svojih najboljših letih (kolegi iz uredništva vemo, da so bila vsa njena leta najboljša) zmogla napisati tudi po 6.000 objavljenih vrstic na mesec, kar je res neznanstvo veliko črk, besed in papirja. Te težko razumljive množljivosti zlepa ne bo kdo presejal, čeprav po drugi strani vsi vemo, da beseda lahko seže globlje ali pa plava na vrhu. Toda vemo tudi, da novinarstvo ni Dostojevski ali Kafka, čeprav gre v načelu za isto stvar. Za človeka, za njegovo življenje. Poleg tega je bila Ria Bačer eden redkih članov našega moštva in ženstva, ki ni urednikom nikoli znal reči ne. Za nobeno še tako dolgočasno sejo, odklonila ni nobene pot nekam bogu za hrbtom, kjer bo naslednji dogodek že čez tisoč let.

»To imam še iz časov,« pripoveduje Bačerjeva, »ko je bila za našo mlado državo pomembna vsaka nova gasilska brigada, vsaka veselica, vsak miting. Vse je bilo v zastavah, povsod smo videli samo uspehe. Kdo bo rekel, da je o uspehih in dosežkih najlaže pisati, vendar ni bilo čisto tako. Vmešavanja v novinarstvo je bilo takrat, če verjameste ali ne, veliko več kot danes. Stvari so morale biti predstavljene tako, kot so jih videli vodilni. Oči pa so nepredvidljivi slikar.«

Najraje je Ria pisala socialne zgodbe in pa seveda modo. Socialne zgodbe zato, ker je bila in je še prepričana, da časopis lahko pomaga ljudem v stiski, modo pa, ker, odkar ve zase, spremlja vse, kar se dogaja na modnih pistah Pariza, Rima, Londona. V našem sicer babljevski naravnem uredništvu sta bili popolnoma nemogoči in neverjetni samo dve stvari: videti več kot dve minuti jezno Rio in videti slabo oblečeno Rio.

In česa se zdaj, v pokoji, ko je, kot sama pravi, prvič človek in ne novinar, najbolj spominja. Še zdaj se srečanj z velmožmi, čeprav je prijeto vedeti, da si se seznanil z nekom, ki nekaj pomeni. Ria pravi, da se najraje spominja svojih poti v tihe belokranjske kraje, ki jih je obiskovala toliko let. In ni je medalje, ki bi odtehtala vprašanje, ki ga Belokranjci pogosto postavljajo kolegom, ki zdaj »pokrivajo«, kot pravimo v svojem žargonu, to deželico. Vprašanje je: »Kje pa je zdaj naša Ria?«

Prepričan sem, da je Ria Bačer srečen človek. Radoživa, optimistična, raje misleč dobro kot slabo, je svoja najboljša leta in vrstice posvetila časom in ljudem, ki so bili radoživi, optimistični, uspešni. Njen čas je bil napisan na njeno kožo. Danes ne bi bili več njeni časi. In ko bo zgodovinar ali kak radovednež čez sto ali petdeset let obračal orumenele letnike Dolenjskega lista, bo vesel, da so bili tudi taki časi in taki novinarji. Saj vendar ne more biti res, da so le neke oči imele prizanesljivega malarja.

MARJAN BAUER

NAJUSPEŠNEJŠA — Na Glasu mladih Bele krajine je najbolj ogrela občinstvo sedmošolka Mojca Lozar iz Črnomlja, ki so ji poslušalci prisodili 1. mesto.

Belokranjci s hrvaškimi vzorniki

V Črnomlju sta bili pretekli teden dve prireditvi z naslovom Glas mladih

ČRNOMELJ — Zabavno-glasbeni prireditvi Glas mladih Bele krajine in Glas mladih Slovenije, ki sta bili pretekli petek in soboto v črnomljskem Kulturnem domu, sta nedvomno pokazali, da je tako med izvajalci kot med gledalci zanju še vedno zelo veliko zanimanja.

Prvi večer so se s 14 žeznimi popevkami predstavili mladi Belokranjci, med katerimi jih je veliko na tej prireditvi nastopilo že večkrat. Medtem ko so pred leti letele kritike na izbor popevk, ki so bile predvsem hrvaške, je bilo lani čutili, da so kritike očitno pomagale, saj so prevladovali slovenske pesmi. Letos pa so bile spet slovenske samo tri, dve angleški in kar devet hrvaških. Kot je povedala predsednica organizacijskega odbora Vera Marušič, je med tistimi, ki se prijavijo na Glas mladih Bele krajine in so pravi amaterji, ki nastopajo zgolj na tej prireditvi, težko izbrati kaj boljšega. Po mnenju občinstva je bila najboljša učenka 7. razreda črnomljske osnovne šole Mojca Lozar s pesmijo Hvala za denar, 2. mesto so poslušalci prisodili Darku Blažiču in Bojanu Deliču za lastno skladbo Plave oči, tretja pa sta bila Sergej Čas in Lojze Sladič s popevko Atlantic is colin' S.O.S. Vsekakor je potrebno pohvaliti ansambel, ki je spremljal pevce, zbral pa se je bore tri dni pred prireditvijo.

Na drugem večeru so poslušalci prav tako prisluhnili 14, vendar novim, na prireditvi prvič izvedenim pesmim in izvajalcem iz vse Slovenije. Prvič so letos podelili tudi nagrado strokovne žirije, ki jo je za pesem Ali je res prejel Marjan Jamjak iz Ljubljane, ki služi vojaški rok v Črnomlju. Zanj je glasovalo tudi največ poslušalcev. Na 2. mesto se je uvrstil ansambel Labirint iz Novega mesta s skladbo Andreja, na 3. pa domačina Darko Blažič in Bojan Delič s pesmijo Nesretn človek.

M. B.-J.

Korak naprej v računalništvu

Na 11. srečanju mladih tehnikov Slovenije v Krškem se je pomerilo 336 tekmovalcev iz vse Slovenije — Dobro so se odrezali tudi Dolenjci in Posavci

KRŠKO — V okviru praznovanja dneva mladosti je bilo v Krškem od 22. do 23. maja 11. srečanje mladih tehnikov Slovenije, ki je potekalo pod geslom »Mladi tehniki raziskujejo in ustvarjajo«. Udeležilo se ga je 336 mladih tehnikov iz vse Slovenije, poleg njih pa še 110 mentorjev.

V to dejavnost je vključenih 20.000 mladih ljudi. Pomerili so se v maketars-

● S srečanjem je bil zadovoljen tudi Marjan Jenko, vodja dolenjsko-posavske ekipe, ki je štela 28 tekmovalcev. V vsaki disciplini — bilo jih je 14 — pa sta se pomerila po dva člana iz vsake regije oziroma območja. Dolenjci in Posavci so se na tekmovalstvu dobro odrezali. V programu raziskovalne naloge sta dobili diplomo Damjana Markovič in Helena Marc, v programu nove dejavnosti je dobil diplomu Aleš Vozel, v programu spoznavanja proizvodnega procesa je drugo mesto osvojil Henrik Lavrič, v programu izdelave izdelka iz lesa sta drugo mesto osvojila Tomaž Jurak in Martin Niklič, med radioamaterji pa je bil najboljši Dolenjec Slavko Jakoč.

tvu, modelarstvu, računalništvu, pripravili so raziskovalne naloge. Hkrati srečanjem so pripravili bogato razstavo svojih izdelkov, didaktičnih pripomočkov itd. Krško, zlasti osnovna šola Jurija Dalmatina, kjer je večina dejavnosti potekala, pa je dva dni živelo v znamenju srečanja.

Andrej Jus iz Zveze organizacij za

LEPI IZDELKI IZ LESA — Čeprav na tokratnem srečanju ročne spretnosti niso imele takega pomena kot nekoč, so spretnosti mladih tehnikov izdelale vrsto lepih izdelkov iz lesa. (Foto: J. S.)

Večeri v Kandiji

Gostuje Moulin Rouge

Slabo vreme je poskrbelo, da je ples s skupino Big Ben na kandijskem vrtu odpadel, priljubljeni novogoriški ansambel bo po novem na istem odru nastopil 8. avgusta. To soboto, 30. maja, se obeta novo gostovanje. Bržkone prva jugoslovanska disko skupina, Moulin rouge iz Ljubljane, bo predstavila skladbe s svojega prvega albuma. Poleg Matjaža Kosija in Alenke Šmid-Čene bodo nastopili še novomeški glasbeniki countryja Didl dudl banda, ves preostali čas pa bo moč plešati na video disko program. Sicer pa se ta teden končno začne glasbeni program tudi v preostalih dneh: od sredah muzicira Darko Vardijan (en moč orkester), ob četrtnih gostuje video disko »Sraka« (danes bodo na sporedu tudi odlomki s koncertov Neila Younga in Dire Straits), ob petkih igra ansambel Spomin, nedelje pa so namenjene Evergreenom oz. stari glasbi, pri čemer so k izboru kaludr vabljene tudi obiskovalci. Ker mnoge zanima, kateri ansambli bodo ob sobotah igrali za ples v poletnih mesecih, naj zaupamo: junija Reflex, Henček, Drago Mlinarec ter Gu gu, julija Marjan Smode, Don Juan, Jimmy Stanič, avgusta Obvezna smer, Big Ben, Greentown Jazz Band, Agropop in še kdo. (dv)

VRTNA VESELICA NA RDEČEM KALU

RDEČI KAL — V nedeljo, 31. maja, bo ob 17. uri na Rdečem kalu pri Dobruhi vrtna veselica s srečelovcem. Za prijetno razpoloženje bo poskrbel priznani ansambel Franca Miheliča.

tehnično kulturo Slovenije je povedal, da je bil v zadnjih 11 letih dosežen izjemen napredek, ki kaže, da se med mladimi zanimanje za tehniko povečuje in število mladih tehnikov niti ne bi bilo težko vsaj podvojiti. Največji napredek je bil dosežen na področju računalništva, elektronike, modelarstva, kjer pa so slovenski predstavniki sploh med najboljšimi v državi. Letos so bile prvič vključene v program tudi raziskovalne naloge, predvsem področja varstva okolja. Zagovorih teh nalog so pokazali, da gre večinoma za samostojna dela in za visoko raven

znanja. V vzgoji in izobraževanju so se kot zelo dobrodošli pokazali tudi računalniki, s katerimi so osnovne šole že kar dobro opremljene, programi pa so že na tako visoki strokovni ravni, da mladim računalnikarjem hišni računalniki niti ne zadoščajo več. »Poudariti moram še, da so se domačini pri organizaciji izredno potrudili, zelo dobrodošla pa je bila tudi pomoč združenega dela, brez katerega seveda tekmovalstva v takem obsegu prav gotovo ne bi mogli organizirati,« je dejal Jus.

J. S.

Na tomboli Silvu hiša, Mirku avto

Šentjernejska tombola privabla skoraj dvajset tisoč upajočih na srečo

ŠENTJERNEJ — Reke avtomobilov in ljudi so se v nedeljo popoldne valile proti šentjernejskemu hipodromu, kjer sta krajevna skupnost Šentjernej in klub za konjski šport pripravila doslej največjo tombolo na Dolenjskem. Po vrednosti nagrad, 23 milijonov, je to zagotovo bila, imela pa je tudi rekordno število igralcev na srečo.

Toni Gašperič je spretno dvigoval temperaturo čakajočih na glavni dobiček, pri tem za so mu pomagali tudi Fantje vseh vetrov. Na glavni tombolski dobiček je bilo treba čakati dobre štiri ure (kar pa ob množici šankov ni bilo najbolj težko), saj je množica zahrumela šele potem, ko je bila iz bobna izvečena že 56 tombolska številka. Prvi se je na tribuno preril 25-letni Silvo Cerovšek iz Velikega Kamna v krški občini, s pravilno izpolnjenim lističem pa jo je primahal tudi Novomeščan Mirko Verbič, hišnik na Osnovni šoli Milka Šobar-Nataša v Šmihelu. Zrebel je odločil, da je prvo nagrado, več kot staro milijardo vredno Marlesovo hišo, dobil Silvo, Mirko pa je moral ostati zadovoljen z Renaultovo rdečo petico iz IMV. Srečo v nesreči je imel naslednji Novomeščan Matej Slinnik. Medtem ko je za šankom zalival rojstvo bratove hčerke, so izžrebali tudi tisto številko, ki mu je manjkala. Šele kasneje se je zavedal, da ima polno tablico in na oderj je prišel šele četrtri skupaj z Arifom Ahmetovičem iz Ljubljane. Sreče ni imel niti pri zrebanju, tako da je Arif dobil garažo, Matej pa se bo doma lahko grel s kaminom Pionir. Potem ko so poklicali še eno od tombolskih števil, je zmanjkalo nagrad. Orodje Bleck in Decker je kot peti zadetek dobila Ivanka Sajočič iz Sevnice, dobila pa sta tudi domačina Fani Brulc iz Gorenje Stare vasi pri Šentjerneju in Stanko Jakš. Pomivalno korito Novolesa je kot zadnji dobiček domov odnesel Franc Avguštin iz Dolenjskih Toplic.

Šentjernejske tombole je bilo potem konec, nekateri so svojo

žalost potem utopili na veselici, v tolažbo, da bodo imeli drugič več sreče. Morda že na naslednji tomboli, ki jo za 14. junija na stadionu bratstva in enotnosti v Novem mestu pripravljajo topliški kulturniki, ali morda teden kasneje v Brežicah.

J. PAVLIN

NAJBOLJ SREČEN — Silvo Cerovšek, delavec v Tovarniceluloze in papirja »Djuro Salaj« v Krškem, je bil z ženo Dragico in hčerko Daljo najsrečnejši na hipodromu. Čeprav je že veliko igral na srečo, na tomboli še ni bil. To pot je kupil šest tombolskih kartic, kar ga je stalo 12.000 din, in ena od njih je zadel Marlesovo hišo.

Z ENO KARTICO DO PETICE — Novomeščan Mirko Verbič je bil ob dobitku tako presenečen, da ni našel besed. Nove petice IMV je bil sicer vesel, vendar se je kar malo ustrašil položnic, ki jih je dobil zraven, saj je za takšen dobiček potrebno odvzeti še davek od iger na srečo in prometni davek za avto.

V NEDELJO RIBIŠKO TEKMOVANJE

NOVO MESTO — Ribiška družina Novo mesto organizira v nedeljo, 7. junija, družinsko tekmovalstvo v lovu rib s plovcem za člane in članice. Tekmovalstvo bo v Kronovem ob Krki, zborna mesto pa ob 6.30 pri gostilni Prešeren. Prijavite se lahko po telefonu 21-251 ali osebno v pisarni RD Novo mesto do 4. junija 1987.

TEKMOVANJE OBRTRNIKOV RIBIČEV

13. junija ob 7. uri bo v Kronovem, kjer ima ribiška družina svoj prostor, že tretje republiško tekmovalstvo obrtnikov ribičev v lovu rib s plovcem.

BELGIJEC BI RAD VIDEL MEDVEDA

KOČEVJE — Te dni se v Kočevju mudi Belgijec Pascal Di Ghietta, biolog v Kraljevskem narodnem parku v Bruxellesu. Na Kočevsko je prišel z eno samo željo: da bi študijsko opazoval medveda. Če mu bo to uspelo, pa še ni znano. Turistično društvo namreč nima vodičev po gozdovih, ker to opravljajo lovci, ti pa jih imajo spet predvsem za svoje goste, ki pridejo medvede streljati, ne opazovat. Razgovori z lovci, da bi Belgijec pokazali medveda, še trajajo. Seveda je Belgijec pripravljen plačati vodiča in ostale stroške. Doslej je gost iz Belgije videl le sledove medvedovih tac pri neki luži in slišal medvedovo rojvenje. Vse to mu je omogočil prizadevni predsednik Turističnega društva Stane Jajtič, ki je gostu razkazal tudi Bazo 20.

Pascal Di Ghietta, belgijski biolog, ki bi rad študijsko opazoval medveda, kralja kočevskih gozdov. Za začetek so mu pokazali nagačenega.

Iz klubskega mrtvila

Klub novomeških študentov se počasi prebuja — Nedejavno številno članstvo — Zabavne prireditve

NOVO MESTO — Klub novomeških študentov, ki je nekaj let pridno dremal, se je, kot je videti, prebudil. V množici preko 400 študentov je začela delati peščica ljudi s predsednikom kluba Petrom Humarjem na čelu. Tako se klub vključuje v delo slovenskih študentov pri raznih akcijah, v kratkem bodo dobili svoj prostor v študentskem naselju, pripravljajo akcijo čiščenja bregov Krke od izvira do Novega mesta in seveda celo vrsto prireditev, namenjenih zabavi. Delavnica skupinica študentov tako upa, da se bodo novomeški študentje končno le prebudili.

Poslej bo klub vse zadnje dneve v tednu, od četrta do nedelje, v gostišču na Loki pripravjal večere koncertov, nastopov in plesa, na katerih bodo sodelovali uveljavljeni in uveljavljajoči se ansambli od Riblje čorbe, Gu-guja, Agropopa do Tolovajsev, Drevoreda in Blue grassa. V prostorih hotela Metropoli je vsak petek že odprti disko.

ŠČUKA — Marjan Janež, član ribiške družine Kočevje, je 22. maja dopoldne uplenil v Rudniškem jezeru 75 cm dolgo ščuko. Ni znano, da bi doslej v tem jezeru kdo uplenil večjo ščuko in sploh večjo ribo. V jezeru je bil doslej dve leti lov ščuk prepovedan. (Foto: J. Primec)

pripravljajo pa še sobotne tematske glasbene večere, na katerih bodo predstavili s posnetki in včasih v živo sodobne glasbene smeri in izvajalce. Zabavno naj bi bilo tudi na študentski veselici, ki bo poleti na Loki.

»To je začetek, a upam, da bomo s temi dejavnostmi prebudili naše člane, da bomo lahko začeli tudi s tehitnejšim delom,« pravi predsednik kluba Peter Humar.

YUGO FLORIDA V LJUBLJANI

LJUBLJANA — Ob letošnjem rallyju Saturnus so na ljubljanskem Gospodarskem razstavišču odprli priložnostno razstavo avtomobilov. Po otvoritvi razstave je predstavnik Crvene zastave dr. Rodoljub Micić spregovoril o zbiranju sredstev za proizvodnjo Yuga Floride. Povedal je, da so že v 25 dneh prodaje obveznic za zbiranje sredstev v ta namen presegli plan. Predvidevajo, da bodo prve avtomobile Yuga Florida naredili oktobra prihodnje leto.

kozerija

PREPOZNAJO SE V SAMIH LAŽEH

Če se ne motim, motiti se pa je človeško, pišem humoreske že blizu petnajst let. Nikoli jih nisem štel, a nakracal sem jih najverjetneje blizu osemsto. Koliko ljudem sem se zameril! Za nekaj jih vem, ker obračajo od mene, glavo ali pa mi groze, da mi bodo razbili gobec.

— Tvoje pisanje je ena sama laž, besnijo name.

Jaz pa se trudim, verjemite mi, da opišem tovariša Foteljčiča prav nasprotno, kakršen je tovariš Foteljčič v resnici. Če je tovariš Foteljčič suh, napišem, da ga

bo razneslo od debelosti, če je plešast, poudarim, da so mu padali dolgi črni lasje do nosu in čez. Takšnega ne more nihče prepoznati, razen če tovariš Foteljčič ne pije kot žolna, če ne sedi več za mizo v gostilni Pri malih vampih kot za pisalno mizo, če ne nadira k rajanov, ki so pozabili kupiti državni kolek, in če ni tako len, da skoz ključavnico zaudarja skozi vrata repiške oblastniške bajte... Prepozna se torej po teh lastnostih in po istih vrlinah ga prepozna tudi repiško ljudstvo, ki se mu potem nasmiha ali smeje do nadaljnjega, ko se

pojavi v moji kozeriji tovariš Komolčič. Ne poznate ga: tovariš Komolčič je karierist, ki bi zatajil svojo mater in njeno versko pripadnost, samo da bi se dokopal do višjega položaja. Tovariš Komolčič je v mojih kozerijah debelušček, čeprav je v resnici suhec, kot so pač vsi stremuhli. Tudi šepa malce, že večkrat pa sem ga opisal kot športnega tipa. Kljub vsemu temu pa Repičani na dan z njegovim priimkom. — To je pa tovariš... Dobro ga je zadel. On pa ob prvem srečanju nadme.

— Lažnivec! Ti bom že pokazal Repičevu drago, Komolčiča in vse zvezde tega neba!

Preberite si tole, prosim: V Repičevi dragi živi sposoben, pameten, pošten in lep tovariš Lisjak, ki ne pije, ne kadi in se ne ozira za tujimi ženskami. Je dobronarčen in mil, niti muhe ne bi ubil. Hodi redno v službo, skrbi za družino, ne prekupčuje z devizami, ne dela prometnih prekrškov in je z eno besedo: poštenjak.

Same laži! Vendar sem v opisu le prepoznal sebe. TONI GAŠPERIČ